Газета Верховної Ради України

Голос України

Право

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про судоустрій і статус суддів»

стор. 7—26

Ситуація

Хлібна невизначеність

стор. 28

Спорт

Довго запрягали, але як поїхали...

стор. 32

№ 142 (4892) ВІВТОРОК, 3 СЕРПНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Мінохорони здоров'я рекомендує продовжити обідню перерву

Обідню перерву працівників варто збільшити до 3—4 годин, виключивши роботу в спекотний період з 13-ї до 16-ї години. Така рекомендація Міністерства охорони здоров'я України у зв'язку з надзвичайно високою температурою повітря в країні. Медики радять запозичити досвід міст південних країн (Іспанії, Італії, Греції), в яких запровадили сієсту — збільшили перерви й починають працювати раніше.

Крім того, щоб послабити несприятливий вплив спеки в житлових і громадських будівлях, офісних приміщеннях, прес-служба Мінохоронздоров'я рекомендує застосовувати сонцезахисні пристрої на вікнах, локальні та звичайні електричні кондиціонери, централізовані системи кондиціювання, охолодження і вентиляції в приміщеннях. Працівникам із хронічною патологією, особливо серцево-судинної системи, варто проконсультуватися з лікарем, **повідомляють podrobnosti. ua.**

Учора Київ прокинувся в диму

МНС попереджає — у столичному регіоні найвищий рівень пожежної небезпеки!

Перше, що побачили вчора зранку мешканці Києва, був дим, який огорнув усе місто. «Я спочатку думала, що вночі десь поруч сталася велика пожежа, — розповідає мешканка Оболоні Ганна, — але коли проїхалася до роботи через усе місто, то зрозуміла — це щось інше, бо їдкий дим відчувався скрізь». У соціальних інтернет-мережах з'явилися повідомлення про те, що причиною задимлення стали торф'яники, які загорілися поблизу Києва.

стор. 6

Дівчинка народилася з половинкою серця

Фото Віктора СКРИПНИКА.

Першу вдалу операцію на серці у новонародженої дитини провели українські кардіохірурги в Інституті серцево-судинних хвороб імені Амосова. Щасливою пацієнткою стала маленька жителька Вінниччини Софійка Борух. З лікарні додому дівчинку проводжав не тільки колектив відділення хірургії вроджених вад серця, а й міністр охорони здоров'я України Зіновій Митник.

— Нас ще у Вінниці попередили, що в Україні поки що зробили тільки дві такі операції, — каже мати Софійки Марина Борух **(з донечкою на знімку).** — На жаль, обидві закінчилися невдало: у першому випадку дитина померла на четвертий день після операції, у другому — на восьмий. Але ми все одно погодилися. Хоча нас і відмовляли. Казали, тільки даром гроші витратите. Навіть у Києві лікарі не приховували, що для них це — черговий експеримент, а для нас — шанс...

Остаточне рішення прийняла свекруха. «Дві операції були невдалі, а нам пощастить! Сказала так переконливо, як відрубала, — продовжує розповідь Марина. — На радість усім нам, слова її справдилися. Дай Боже їй довгого віку! В Київ на операцію з Софійкою поїхала моя мама, бо я ще перебувала на лікуванні після пологів... Так що обидві вони мені дуже допомогли у цій непростій ситуації. Доки житиму, дякуватиму їм за це».

стор. 5

ПОДІЇ

Тетяна Ширко зачарувала Юрмалу вокалом

Другу премію на конкурсі молодих виконавців «Нова хвиля» виборола тендітна сімнадцятирічна українська співачка, студентка Інституту музики імені Глієра, уродженка Рівненщини Тетяна Ширко. Вдалий дебют підкріпила й відзнака популярного «Авторадіо», на хвилях якого віднині лунатимуть пісні у виконанні Тетяни. Та найбільше визнання юного обдарування — бурхливі оплески залу, який тепло приймав усі пісні української конкурсантки.

стор. 27

Дітей-сиріт не пускають за кордон

Виконком Дніпродзержинської міської ради вирішив тимчасово зупинити виїзд за недержавні кошти за кордон на відпочинок і оздоровлення з проживанням у тамтешніх сім'ях дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які постійно перебувають у дитячих закладах міста. Як повідомила заступник міського голови Тетяна Онищенко, таке рішення було прийняте через відсутність у чинному законодавстві України чітких положень з цього питання. Хоча досі жодних небезпечних чи негативних випадків під час перебування вихованців дитбудинків за кордоном не було. Торік завдяки благодійним установам у сім'ях іноземних громадян гостювали 20 дітей-сиріт з Дніпродзержинська. Водночас діти-сироти виїжджають за кордон для відпочинку і оздоровлення за державні кошти та за відповідними державними програмами, **повідомляє наш власний кореспондент у Дніпропетровській області Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.**

Ректор — Герой України залишився без роботи. В університеті не згодні з рішенням Міносвіти

Новина про звільнення ректора Донецького національного університету Володимира Шевченка затьмарила навіть пристрасті навколо вступної кампанії. Колишній керівник каже, що наказ міністра освіти та науки є для нього повною несподіванкою. 28 липня у 69-річного ректора закінчився термін контракту. В університеті готувалися до виборів: конференція трудового колективу одностайно проголосувала за обрання Шевченка на новий термін. Очікувалося, що вибори відбудуться восени, коли викладачі повернуться із відпусток, а до того часу ректор працюватиме як виконувач обов'язків. Але міністр освіти і науки Дмитро Табачник приїхав до Донецька та оголосив про звільнення керівника вузу.

«Про мотиви такого рішення міністр не сказав, єдина причина, за його словами, — закінчення терміну контракту, — **розповів «Голосу України» Володимир Шевченко.** — Чому це зроблено так підпільно? Чому в розпал вступної кампанії? Чому знехтували думкою колективу, який висунув мою кандидатуру на посаду ректора на новий термін? Так не робиться, зі мною ніхто не поговорив. Я 42 роки віддав університету, вуз входить до числа найкращих в Україні. До моєї роботи ніколи не було зауважень. Але міністр загадково сказав, що така вказівка нібито надійшла «згори».

стор. 27

КОРОТКО

❒ Завдяки втручанню органів прокуратури Рівненської області працівникам ЗАТ «УБ РАЕС» виплачено 450 тисяч гривень заборгованої зарплати, **повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

❒ За останній тиждень ціна на гречку на ринках і у магазинах Тернополя зросла більш як на 11 відсотків, **інформує наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

❒ У селищі Рокині Луцького району буревієм пошкоджено покрівлі дев'яти будинків і дві лінії електропередач, у сусідньому селі Брище — п'ять будинків і клуб, **передає наш власкор Микола ЯКИМЕНКО.**

❒ Українські й білоруські прикордонники розпочали спільне патрулювання акваторій прикордонних річок Дніпро і Сож у межах Чернігівської області **(Укрінформ).**

Мінфін та ГоловКРУ перевірять проблемні кредити держбанків

Народні депутати оскаржуватимуть рішення

Учора Печерський райсуд Києва визнав законною постанову про порушення кримінальної справи проти депутатів фракції «Наша Україна — Народна самооборона» Юрія Гримчака та Андрія Парубія за дії у Верховній Раді 27 квітня. **Про це повідомляє прес-служба «Народної самооборони».**

Суд визнав докази, які містяться в матеріалах справи за підозрою в перешкоджанні діяльності парламенту Ю. Гримчаком і А. Парубієм, достатніми для її порушення.

Протягом семи днів це рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку.

Представник підозрюваних у суді адвокат В'ячеслав Мартинюк повідомив, що має намір оскаржити це рішення. Народний обранець Юрій Гримчак також підтвердив, що оскаржуватиме дане рішення Печерського суду.

Нагадаємо, 27 квітня у сесійній залі парламенту під час розгляду питання про ратифікацію угоди щодо продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії на території України сталися зіткнення між депутатами, а також було застосовано димові шашки.

Під час розслідування цієї справи прокуратура Києва порушила кримінальну справу щодо Ю. Гримчака та А. Парубія за фактом незаконного впливу на Голову Верховної Ради і народних депутатів з метою перешкодити виконанню ними службових обов'язків, скоєного особою з використанням свого службового становища, за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 344 Кримінального кодексу України).

Уточнення

31 липня в Законі України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» із технічних причин замість прізвища Президента України Віктора Януковича помилково надруковано прізвище Голови Верховної Ради України Володимира Литвина.

Редакція газети приносить свої вибачення читачам за цю прикру помилку.

Визначити перспективи спорту

Заступник Голови Верховної Ради України **Микола ТОМЕНКО *(на знімку)*** виступає за проведення восени Спортивного форуму України, який визначив би стратегію розвитку фізичної культури та спорту на найближчу перспективу.

«Парадоксом є те, що цю стратегію визначають люди, які ніколи фізичною культурою та спортом не займалися», — сказав М. Томенко.

Він переконаний: до участі в цьому форумі необхідно долучити всіх визначних спортсменів України, а також фахівців у галузі фізичної культури та спорту, щоб саме вони допомогли владі та державі сформулювати спортивну доктрину нашої країни.

Коментуючи поїздку делегації на чолі з віце-прем'єром України Борисом Колєсніковим до Львівської області для вивчення можливості проведення зимових Олімпійських ігор, заступник глави парламенту зауважив: для того, щоб визначитися стосовно необхідності, потрібності та можливості проведення зимових Олімпійських ігор в Україні, треба визначитися зі спортивною стратегією нашої країни. М. Томенко зауважив, що, на жаль, з часів Незалежності так жодного разу і не були визначені пріоритети розвитку спорту країни. «До цього часу ми живемо ілюзіями радянського підходу, коли Україна позиціонувалася як одна з найбільших спортивних держав, де боротьба за кількість нагород у професійному спорті була ключовою оцінкою розвитку спорту», — сказав він. За словами заступника Голови Верховної Ради, нині потрібно зрозуміти, що в умовах занепаду масового спорту та фізичної культури пріоритетом для країни повинні бути саме ці сфери. На думку М. Томенка, стратегією має бути не домінування професійного спорту, а пріоритет масового спорту та фізичної культури. «Саме такою і потрібно будувати державну політику. Сьогодні важливіше не боротьба за право отримати дозвіл на проведення зимових Олімпійських ігор для того, щоб побудувати фантастичні дорогі спортивні об'єкти на декілька тижнів, а потрібно будувати об'єкти спортивної інфраструктури для молоді. Це принципово різні стратегії», — додав він.

Так само важливо, наголосив М. Томенко, визначити перелік пріоритетних видів спорту, для розвитку яких є бази та тренерський склад, а не фінансувати сотні видів спорту «розпорошуючи нечисленні державні кошти».

Заступник Голови Верховної Ради України також зауважив, що крім іміджевої складової, ідея проведення зимових Олімпійських ігор не підтверджена жодною нікчемною корисною складовою. «Набагато кориснішою була б ідея проведення літньої Олімпіади, але для того, щоб визначитися чи взагалі така ідея з фінансової та стратегічної точки зору необхідна, варто провести зібрання фахівців», — сказав М. Томенко.

Прес-служба Миколи ТОМЕНКА.

Шукаємо лідера,

або Як знайти нові форми політичної боротьби

Учора у Верховній Раді презентували технологію праймеріз (виявлення лідерів усередині партії) для місцевих виборів.

Нові правила гри на перегонах, встановлені владою, — це не просто виклик для партій і громадянського суспільства. Це зобов'язує шукати нові форми політичної боротьби. Таку думку оприлюднив народний депутат, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації **Андрій ШЕВЧЕНКО *(на знімку — в центрі)***. «Хто має представляти партії у списках та мажоритарних округах, як вести агітацію по-новому — відповіді на ці запитання може дати праймеріз», — пояснив парламентарій.

Власне праймеріз — це внутрішньопартійне голосування з метою визначення найсильніших кандидатів від політичної сили для участі в офіційних виборах.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

За словами експерта Центру суспільних стратегій «Куб» **Василя САМОХВАЛОВА *(на знімку — справа)***, презентована система побудована на використанні Інтернету, коли кожен партієць — за підказками програми — обирає своїх представників до тих чи інших органів влади. Голосування може відбуватися на власних електронних пристроях або на спеціально обладнаних партійних дільницях.

На переконання експерта центру «Куб» **Ярослава ВЕДМЕДЯ *(на знімку — зліва)***, завдяки технології праймеріз політичні партії зможуть переосмислити свою роль для суспільства. «Більшість політичних сил сьогодні займаються не партійною діяльністю, а обслуговуванням своїх лідерів. Тому перспективи внутрішньопартійного росту практично відсутні. Саме праймеріз може виправити цю ситуацію та створити умови для появи нових лідерів по всій партійній вертикалі», — вважає він. Такої самої думки був і представник партії «Єдиний центр» Ігор Попов. Нині, за його словами, висування делегатів відбувається за принципом «закритих списків». «За прізвище голосують з голосу. Не всі все чують, але всі голосують. Бо інакше можуть втратити своє місце у списку. Жодних альтернатив, обговорень, конкуренції», — зазначив І. Попов. Це, переконаний він, призвело до розвитку політичної корупції. А запровадження праймеріз дозволить бодай частково зняти ці проблеми і виявити реальних лідерів усередині політичних структур.

Наразі Андрій Шевченко оголосив про створення робочої групи для підготовки закону про державні гарантії проведення праймеріз. За його словами, на цей законопроект можна очікувати вже восени. Але його ухвалення залежатиме від політичної волі народних обранців.

Олена ГОРБУНОВА.

Творча спілка «Асоціація діячів естрадного мистецтва України», кілька тисяч професіоналів улюбленого народом жанру глибоко сумують з приводу передчасної кончини видатного пісняра, композитора і співака, народного артиста України, секретаря Спілки

Миколи Петровича МОЗГОВОГО.

Ім'я блискучого майстра, творця геніальних мелодій золотими літерами вписано до літопису сучасної української пісні. Слава великого трудяря, представника славетної пісенної буковинської традиції непромінуща, оскільки увічнена у його творах, знаних і популярних серед мільйонів шанувальників.

Висловлюємо глибоке співчуття дружній родині небіжчика, рідним, близьким і друзям-колегам.

Президент творчої Спілки — Віктор Герасимов.
Голова Наглядової ради — Анатолій Авдієвський.
Секретаріат, правління творчої Спілки.

Підводні рифи місцевих виборів

У законі про місцеві вибори закладено серйозні проблеми. Вони можуть виникнути вже під час організації виборчого процесу. Такий прогноз під час учорашньої прес-конференції зробила член Венеціанської комісії Марина Ставнійчук. Мало того, цей закон, на її переконання, відкидає країну в радянські часи, бо нівелює систему рад.

Не передбачено в документі, за словами екс-заступника голови секретаріату Президента, і якісного судового оскарження. Водночас М. Ставнійчук висловила зауваження до формування ТВК. Оскільки вони формуються лише за рахунок партій, представлених у парламенті. Так, проблема структурування існує, але вона не повинна вирішуватися штучним шляхом, додала Марина Ставнійчук.

На думку іншого учасника прес-конференції депутата Вінницької облради Олександра Домбровського, в основі сильної держави лежить сильне місцеве самоврядування. А відповідно до нового закону «місцеве самоврядування заганяється в площину політичних партій». Водночас ніхто не замислюється, що буде далі, адже партійним осередкам довіряє близько трьох відсотків громадян.

Стурбований депутат і тим, що від виборчого процесу фактично відсікається громадянське суспільство. Адже щоб, наприклад, «афганець» отримав право захищати права воїнів-інтернаціоналістів на рівні територіальної громади, він мусить іти до тієї чи іншої партії, щоб отримати на це дозвіл.

У свою чергу міський голова Херсона Володимир Сальдо вважає, що скорочення терміну виборчої кампанії має і мінуси, і плюси. Негатив, за його словами, полягає у тому, що дехто з кандидатів не встигне «розкрутитися», а виборці — придивитися до політиків. З другого боку, можливо, це й краще. Бо розв'язання всіх місцевих проблем, як-то ремонт доріг чи каналізації, у нас занадто заполітизоване.

Олена РОМАШКІНА.

Яка мова залишиться в суді?

Темі мовного питання у вітчизняному судочинстві було присвячено пресконференцію народних депутатів Володимира Зубанова (Партія регіонів) та Сергія Власенка (БЮТ), що відбулась учора. Великий інтерес до цієї проблеми виник на тлі прийнятого нещодавно Закону «Про судоустрій та статус суддів».

Володимир ЗУБАНОВ

В. Зубанов зазначив, що в законі гарантується використання української мови у судочинстві на території усієї країни. При цьому, якщо людина, в силу певних обставин, не володіє українською, їй надаються додаткові можливості щодо використання своєї рідної мови. Зокрема, закон встановлює, що такій людині повинен бути наданий перекладач за рахунок державних коштів. І це, безумовно, є прогресивною нормою, що наближає нас до європейських стандартів.

С. Власенко був дещо іншої думки та заявив, що не розділяє захоплення колеги щодо «прогресивності» нововведень. «У законі майже нічого нового не з'явилося, — заявив він. — Цей закон чітко розділяє категорії «судочинство», «діловодство», які, як і раніше, повинні здійснюватися виключно державною мовою. А можливості реалізації мовних прав у суді національними меншинами було передбачено і попереднім Законом «Про судоустрій». Єдиною відмінністю є те, що тепер держава бере на себе витрати із забезпечення учасників судового процесу перекладачами. А чи впорається український бюджет з додатковим навантаженням — залишається запитанням».

Сергій ВЛАСЕНКО

Також С. Власенко вказав на приховану небезпеку, що міститься в новому Законі «Про судоустрій та статус суддів». Адже закон прямо посилається на Європейську хартію регіональних мов, ратифіковану Верховною Радою 15 травня 2003 року з великою кількістю застережень. Однак, якщо хартію буде ратифіковано повністю, ми можемо зіштовхнутися з ситуацією, при якій одна із сторін судового процесу зможе вимагати, щоб судочинство здійснювалося її рідною мовою, що має статус регіональної (наприклад, болгарською або грецькою). І тоді перекладачі потрібні будуть усім іншим учасникам процесу.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

У конфлікт вступили інтереси влади і бізнесу

ОБГОВОРЮЄМО ЗАКОНОПРОЕКТ

Представники середнього й малого бізнесу Севастополя збирають підписи проти прийняття нового Податкового кодексу...

Наша розмова — з підприємцем і головою Севастопольської міської організації «Фронту змін» Іваном Комеловим **(на знімку)**.

Фото автора.

— Іване Миколайовичу! Ситуація, що склалася навколо спроби прийняти новий Податковий кодекс і її «перетікання» у практично всенародне (аж до вересня!) обговорення документа, думаю, не може вас не радувати. Як підприємцеві, вам має бути приємно, що влада в особі Верховної Ради й Кабміну готова вислухати (і навіть обіцяє врахувати!) думку тих, хто передусім повинен буде виконувати вимоги нової «податкової конституції»?..

— Я б не поспішав уживати в цій ситуації ні термін «радує», ні термін «приємно». Чесно кажучи, ні того, ні іншого після ознайомлення із законопроектом я не відчув. І, як показало життя, мав рацію: минулого тижня віце-прем'єр Сергій Тігіпко в інтерв'ю одному із центральних журналів заявив, що в жодному разі не поставить свій підпис під початковим проектом Податкового кодексу. Це, зазначте, сказав політик, у недавньому минулому бізнесмен, а нині, як ми вважали, один із головних ідеологів та авторів документа!

До речі, що довше триває обговорення законопроекту, то складніше знайти людей, які його писали! На вимогу «Автора!» тиша стає дедалі густішою...

— Припустимо, це реакція емоційна. А в бізнесі емоції — не найкращий порадник, скоріше, антипорадник...

— Ми з товаришами й колегами по бізнесу оперативно ознайомилися із законопроектом. Перша наша реакція одноголосно була приблизно така: податкову міліцію хочуть перетворити на податкову інквізицію!

А щодо емоцій, то ось вам факт: севастопольська організація партії «Фронт змін» зібрала кілька тисяч підписів під вимогою до уряду й парламенту не приймати Податковий кодекс у тому вигляді, в якому він був запропонований на розгляд депутатам. Кілька тисяч — це все емоції, гадаєте?

А ось іще факт: у Балаклаві яхтову марину «Золотий символ» наприкінці минулого місяця відключили від електроенергії й водопостачання. Офіційна версія, озвучена в пресі: «...багаторазове порушення чинних норм і нормативів, відсутність дозволів на цілу низку проведених тут робіт». Хоча підприємство функціонує в Балаклавській бухті вже років десять, мабуть.

А тепер інформація до роздумів: засновники ТОВ «Золотий символ» — Андрій Сенченко та Сергій Велижанський. Обоє народні депутати України із фракції БЮТ.

Якби був прийнятий запропонований варіант Податкового кодексу, то про те, що відбувається в Балаклаві, смішно було б згадувати: податківцям пропонували дозволити безперешкодно проникати в будинок будь-якого громадянина, котрий несподівано з якоїсь причини став неугодний владі. Тобто свідками й прямими учасниками процесу «приведення до законопослушності» «порушника» мали б стати його рідні та близькі, сусіди. А ключовою фігурою у всьому житті й роботі будь-якого бізнесмена став би податковий інспектор, якого збиралися наділити найширшим спектром репресивних можливостей і «повним пакетом» фіскальних повноважень.

26 липня у Львові наша політсила розпочала незалежне обговорення проекту Податкового кодексу.

— А ось 28 липня виконуючий обов'язки міністра фінансів України Вадим Копилов у ході відеоконференції на тему організації всенародного обговорення проекту Податкового кодексу заявив: «Податковий кодекс держави — це не тільки економічна конституція, а й та обов'язкова складова успішного економічного розвитку, що вкрай необхідна Україні». І пообіцяв, що вже 3 серпня на сайті Мінфіну розмістять проект Податкового кодексу із внесеними поправками.

— Сперечатися важко — робота навколо проекту Податкового кодексу триває. І з боку опозиції, і з боку влади, і підприємці готують свої пропозиції. Але мушу констатувати, що влада працює результативніше. Коли ще наші пропозиції дійдуть до Мінфіну або кому там доручено практично редагувати законопроект?! А днями в Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» влада внесла поправки. Відтепер для дрібних підприємців, які працюють за так званим «спрощенням», внесок у Пенсійний фонд УЖЕ підняли — додали дві сотні. Ті, хто торгують на ринку, платили на місяць 60—100 гривень, а тепер — рівно чотири сотні.

Сподіваюся, що до вересня (на початок нового парламентського сезону заплановано друге читання законопроекту) спільними зусиллями політиків, підприємців і громадян будуть розроблені поправки. І якщо влада спробує їх знехтувати, то осінь буде доволі спекотною: у гострий конфлікт вступили інтереси влади, бізнесу і навіть тих, кого наші політики так люблять називати «маленькими українцями». Своїх градусів додасть і 31 жовтня — багатьом кандидатам у місцеві ради захочеться залучити на свій бік електорат турботою про зниження податкового тиску.

Розмовляв Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Закарпаття: стратегія розвитку регіону до 2015 року

САМОВРЯДУВАННЯ

В Ужгороді відбувся регіональний форум «Досвід розроблення та впровадження Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області до 2015 року».

Проект партнерства впроваджується Канадським інститутом урбаністики у співпраці з Фундацією міжнародного навчання та Асоціацією агенцій регіонального розвитку України за фінансової підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку. Його діяльність на теренах Закарпаття закінчується.

Під час зібрання обговорювали досягнення проекту, напрацьовані протягом 2005—2010 років, аналізували шлях, який пройшла Закарпатська область для покращення регіонального врядування і розвитку, ідеї забезпечення сталості процесу регіонального розвитку та подолання викликів, які можуть очікувати край у майбутньому.

Системне планування далося взнаки

Як розповіла регіональний менеджер проекту в Закарпатській області Марія Попадинець, працювали на двох рівнях. На національному — надавалась допомога в розробленні регіональної політики розвитку шляхом проведення консультацій із представниками Міністерства економіки та передачі досвіду Канади, країн ЄС тощо. На обласному рівні допомогу в розробленні та реалізації стратегій місцевого розвитку із залученням влади, громадськості та бізнесу отримували два пілотні регіони — Закарпатський і Запорізький.

Пройдено чималий шлях розвитку: на національному рівні в рамках проекту розроблено 79 нормативних документів, серед яких — Державна стратегія регіонального розвитку, зміни до закону про стимулювання розвитку регіонів, проект закону про засади державно-приватного партнерства... Проведено 216 навчальних заходів, у яких взяли участь понад три з половиною тисячі осіб.

На Закарпатті проект діє з квітня 2006 року. За цей період розроблено Регіональну стратегію розвитку Закарпатської області до 2015-го. Робота над цим документом сконсолідувала суспільство та громадськість, науковців, фахівців управлінь ОДА, представників бізнесу — загалом понад 12 тисяч осіб.

Підсумковий форум зібрав більше півсотні учасників. У його роботі взяли участь заступник голови облради Василь Брензович, віце-президент Канадського інституту урбаністики, директор проекту Ендрю Фарнкомб, начальник головного управління зовнішньоекономічних зв'язків, євроінтеграції та транскордонного співробітництва ОДА Ернест Нусер, представник Посольства Канади в Україні Каті Чаба, регіональний керівник проекту партнерства Канада—Україна «Регіональне врядування та розвиток» у Запорізькій області Ірина Лєх...

Відзначалося, що у 2006 році, після прийняття Державної стратегії регіонального розвитку, необхідно було провести термінові заходи для посилення ролі регіонів і створення умов для розвитку бізнесу. Закарпатська область мала найкращі умови, мотивацію і готовність територіальних громад і владних структур до стратегічного планування. Зокрема, 2002 року прийнято концепцію сталого розвитку Закарпаття, яку можна вважати першим успішним досвідом експертного підходу до системного планування розвитку регіону. В області почали формуватися структури громадянського суспільства, які активно впливали на розвиток регіону. Сусідство країн Європейського Союзу сприяло вивченню досвіду стратегічного планування. Об'єднати ці чинники в активну організаційну форму стратегічного планування стало можливим при допомозі проекту партнерства Канада—Україна «Регіональне врядування та розвиток», який почав впроваджуватися Канадським інститутом урбаністики.

Закарпатська область мала найкращі умови, мотивацію і готовність територіальних громад і владних структур до стратегічного планування. Зокрема, 2002 року прийнято концепцію сталого розвитку Закарпаття, яку можна вважати першим успішним досвідом експертного підходу до системного планування розвитку регіону. В області почали формуватися структури громадянського суспільства, які активно впливали на розвиток регіону.

— Ми зібралися для того, — сказав заступник голови Закарпатської облради Василь Іванович, — щоб підбити підсумки нашого чотирирічного партнерства, поділитися досвідом розроблення та впровадження стратегії, обговорити шлях, який пройшла Закарпатська область для покращення регіонального врядування і розвитку, послухати ідеї щодо сталості процесу регіонального розвитку та подолання викликів, які можуть очікувати область у майбутньому.

Прощатися не час

Каті Чаба підкреслила, що Канадський інститут урбаністики постійно інформує про успіхи на Закарпатті у сфері стратегічного планування:

— Ви досягли значних результатів, — сказала вона. — Зокрема, розробили стратегічні плани розвитку районів, підготували компетентних місцевих фахівців, які зможуть і надалі використовувати свої набуті знання та досвід для розвитку області, а також для консультацій інших регіонів. Окрім того, розробили низку проектів та успішно залучили фінансування для їх реалізації.

Мені також варто поділитися з вами деякими новинами щодо роботи програми Канадського агентства міжнародного розвитку в Україні. Минулого року наш міністр оголосила 20 країн, яким у співпраці надаватиметься пріоритет. Україна в їх числі. Отже, ми можемо розраховувати на продовження роботи на теренах України ще протягом певного періоду. Торік ми також розробили спільну програмну стратегію нашої співпраці на наступні п'ять років, згідно з якою ми продовжимо працювати за двома напрямами: сталий розвиток сільського сектору та сталий економічний розвиток. У сфері сільського господарства на основі багаторічного досвіду успішної співпраці ми продовжимо роботу у кількох секторах, зокрема, у молочному та зерновому, а також підтримуватимемо проекти у сфері тестування та стандартизації харчових продуктів.

Співпраця у сфері економіки передбачає діяльність у кількох секторах, зокрема, розвиток сприятливого середовища для ведення бізнесу, сприяння розвитку малих і середніх підприємств і розбудова верховенства права та забезпечення відповідальності з боку бізнес-середовища.

У новій стратегії співпраці з Україною визначено п'ять регіонів, в яких Канадський інститут урбаністики зосереджуватиме свою діяльність. Це — Львівська, Івано-Франківська, Дніпропетровська, Запорізька області та Крим.

Результат спільних зусиль громади

Ендрю Фарнкомб зазначив, що йому приємно приїхати в Закарпаття. П'ять років тому, коли запрацював проект, це було азартне змагання між областями, а сьогодні йдеться про досягнення, які є очевидними, зауважив він. Область розробила та впровадила Регіональну стратегію розвитку до 2015 року, яку ухвалила сесія облради. Це стало результатом спільних зусиль громади, науковців, спеціалістів різних департаментів, бізнесменів, що дало поштовх до інших цікавих пропозицій. Не менш вагомим є досягнення у галузі співпраці з владою і громадськими неурядовими організаціями, що сприяло залученню іноземних інвестицій. «Можемо сказати, що Закарпаття — пріоритетна область, яка має в цьому напрямі перспективи», — наголосив Ендрю Фарнкомб.

Регіональний керівник проекту «Регіональне врядування та розвиток» у Запорізькій області Ірина Лєх, звертаючись до присутніх, підкреслила, що стратегія розвитку обох областей виконана настільки професійно, що при зміні влади вона не втрачає актуальності. Адже до розроблення залучили фахівців, експертів, науковців і громадськість. Приміром, у Запоріжжі до створення основного документа області долучилося понад 30 тисяч осіб. Проект спровокував початок масштабних та цікавих проектів. Наприклад, «Купуй запорізьке», учасники якого — запорізькі підприємства, вже повернулися до показників докризового виробництва.

Модель стратегічного планування в пілотних областях проекту визнали на національному рівні. Марія Попадинець оперувала цифрами і фактами:

— Упродовж 2007—2008 років діяльність проекту спрямовували на підтримку інституційної спроможності органів влади, — поінформувала вона. — Проведено два етапи навчання держслужбовців та спеціалістів окремих агенцій з підготовки інфраструктурних інвестиційних пропозицій за міжнародними стандартами та один — з управління проектами. Як результат, підготовлено 12 інфраструктурних інвестиційних проектних пропозицій вартістю близько 1,1 мільярда гривень, п'ять з яких — у стадії реалізації, а також 13 малих проектів вартістю 35 мільйонів гривень. Команди шести проектів подали заявки до донорських організацій на загальну суму більш як півтора мільйона євро. Вже отримали кошти з міжнародних фондів, а також з фонду сприяння місцевому самоврядуванню п'ять проектів на загальну суму 320 мільйонів євро та півтора мільйона гривень. Понад 50 спеціалістів отримали знання з підготовки інфраструктурних інвестиційних проектів та проектного менеджменту.

Вже одержали кошти з міжнародних фондів, а також з фонду сприяння місцевому самоврядуванню п'ять проектів на загальну суму 320 мільйонів євро та півтора мільйона гривень. Понад 50 спеціалістів отримали знання з підготовки інфраструктурних інвестиційних проектів та проектного менеджменту.

За висновками експертів, модель стратегічного планування, розроблена та реалізована в пілотних областях проекту, на національному рівні визнана найкращою серед інших моделей, що існують в Україні.

Досвідом роботи у проекті поділилися й регіональні експерти, науковці. Свої найуспішніші напрацювання представляли команди проектів з Виноградівського і Берегівського районів та Ужгорода. Найактивніші учасники проекту отримали відповідні сертифікати Канадського інституту урбаністики.

Анна РОМАНЕНЧУК,
Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Кому заважає Кримська автономія

Нещодавно в Барселоні відбулася маніфестація, що вразила своїм розмахом, — у ній взяли участь майже 1,5 мільйона осіб. Зазначу, що все населення Каталонії становить трохи більше семи мільйонів, а етнічними каталонцями вважає себе приблизно 65%. Це означає, що боротьба за розширення автономного статусу стала для жителів Каталонії, без усякого перебільшення, воістину «спільною справою», основою для об'єднання людей з різними політичними поглядами. А право на самостійність і власну ідентичність є для переважної більшості безумовним пріоритетом.

Можна, звичайно ж, дорікнути каталонцям за те, що вони занадто далеко заходять у своїх вимогах. Каталонія і без того є однією з найбільш самостійних європейських автономій. Каталонською мовою ведеться викладання в державних школах і вузах, її повинні добре знати муніципальні чиновники й поліцейські. Тому прагнення забезпечити законодавчу перевагу каталонській над іспанською (кастильською) мовою, що використовується на загальнонаціональному рівні, може здатися почасти зайвим. Так само, як і бажання проголосити населення Каталонії окремою нацією, що існує поряд з іспанською.

У мене немає бажання ні засуджувати жителів Каталонії за їхній радикалізм, ні ставати на їхній бік. Мені хотілося б тільки підкреслити, що між центром та автономією виникли досить гострі протиріччя, незважаючи на широкі права й повноваження, які має Каталонія. Немає потреби говорити, що, якби в 1939 році, відразу після завершення демонтажу фашистського режиму й прийняття нової іспанської Конституції, Каталонія не одержала статус автономії (який згодом був розширений), то конфлікт міг би набути набагато важчого характеру і завершитися розколом держави. Крім Каталонії, в Іспанії існує ще 16 автономних областей, що дозволяє зберігати єдність країни, такої різноманітної за своїми кліматичними умовами і рівнем економічного розвитку регіонів, не придушуючи місцеве самоврядування, створюючи умови для вирішення завдань як місцевого, так і загальнонаціонального розвитку.

Чому ж нам не вдалося створити такі умови в нашій країні?

Питання не розвитку, а виживання

Єдиним українським регіоном, що володіє автономним статусом, є Крим. Це можна вважати виправданим з того погляду, що Крим є найбільш складним і суперечливим регіоном України, який гостро потребує економічної і культурної самостійності. Для Криму це питання не розвитку, а виживання, без прав і повноважень Автономії на економіку півострова очікує неминуча деградація, а на кримське суспільство — гострі внутрішні конфлікти. Але це зовсім не означає, що інші історичні й культурні області України не виграли б від надання їм автономного статусу. Як показує європейський досвід останніх трьох десятиліть, створення територіальних автономій дає змогу розв'язати багато місцевих і загальнонаціональних проблем, створити діючі механізми для вирішення протиріч, що нагромаджувалися десятиліттями. Взяти хоча б ту ж Каталонію. При Франко потрібні були величезні зусилля для того, щоб перешкоджати появі в каталонців власної ідентичності й штучно обмежувати використання каталонської мови. Сьогодні ні адміністративні, ні репресивні заходи не потрібні. Каталонія, хоча й претендує на особливу роль, є складовою частиною іспанського економічного й культурного простору, а прискорений розвиток каталонської промисловості помітно поліпшив стан справ на загальнонаціональному рівні.

Але нам, на нещастя, поки що доводиться думати не про розвиток, а про збереження й реалізацію нашого єдиного досягнення останніх двох десятиліть — Кримської автономії. Без усякого перебільшення можна сказати, що тільки автономний статус Криму втримує українську політичну систему від розпаду, — без цього протиріччя між Заходом і Південним Сходом країни досягли б смертельно небезпечного рівня. Однак в автономного статусу Криму є противники, які або відверто вимагають його скасування, або ігнорують його і намагаються управляти Кримом так, немов він не має у своєму розпорядженні скільки-небудь серйозних прав і повноважень, а Конституція АРК — лише купка непотрібного паперу.

Треба змусити дотримуватися закону

Кому ж заважає Кримська автономія?

Насамперед тим, хто зацікавлений у збереженні олігархічного ладу. Ці сили можуть ховатися під різними ідеологічними масками — від ліберальних до шовіністичних. Але цілі їхньої політики збігаються в головному: вони хотіли б відкрити доступ олігархічним угрупованням до природних багатств Криму і залишків радянського промислового потенціалу, збережених від пограбування та руйнації. Зрозуміло, що Конституція АРК, яка гарантує Автономії право на фінансову самостійність і можливість проведення власної соціально-економічної політики, є головною перешкодою для досягнення цієї мети. Тому вони або відкрито порушують Конституцію Криму, грубо ігнорують її найважливіші положення, або закликають боротися за розширення повноважень, не відволікаючись на реалізацію тих, що законодавчо закріплені за нашою Автономною Республікою. При цьому найчастіше такі діячі закликають якнайшвидше скасувати так звану «поправку депутата Зайця», яка встановлює, що рішення кримських органів влади «не можуть суперечити Конституції України і законам України». Навіщо для розвитку Криму так необхідно порушувати українські закони, нам не повідомляють. Але, як показала у своїй статті на цю тему, недавно опублікованій у «Кримській правді», Наталя Кисельова, розмови про скасування «поправки Зайця» потрібні тим, хто одночасно хотів би удавати кримського патріота й заплющувати очі на розграбування Криму олігархічними кланами (а то й отримувати від цього вигоду). У нас є досить повноважень, щоб створити в Криму владу, яка керується інтересами жителів півострова, і забезпечити його економічну та культурну самостійність, створити умови для використання російської мови у всіх сферах державного й громадського життя. Але за це потрібно боротися, оскільки олігархічні угруповання, котрі управляють Україною, самі, з доброї волі, не діятимуть у правовому полі. Їх потрібно змусити дотримуватися закону. І забарвлення олігархічних кланів у цьому випадку принципового значення не має. Ми бачимо, що нинішня правляча верхівка, всупереч власній передвиборній обіцянці, так само цинічно нехтує положення Конституції АРК, як і оточення Ющенка. Щоправда, якщо колишня влада найчастіше ігнорувала повноваження Криму в культурній і мовній сферах, то нинішні навколовладні угруповання намагаються підім'яти під себе самоврядування і право на економічну самостійність. Закріплене за Автономією право залишати податки, що збираються на півострові, на потреби соціально-економічного розвитку однаково ігнорувалося всіма режимами, які правили в нашій країні. Тут українська влада проявляє завидну послідовність.

Очевидно, що тим, хто розраховує поживитися крихтами «з панського стола», невигідно боротися із всевладдям олігархічних угруповань. Багатьом просто страшно підніматися на боротьбу проти такого небезпечного противника. Але якщо ми будемо віддаватися прекраснодушним мріям у той час, коли горить наш дім, ми ризикуємо невдовзі опинитися на попелищі.

Не можна допустити, щоб у Криму встановилося олігархічне панування. Річ тут не тільки в тім, що в такому випадку буде грубо порушено права кримчан на формування відповідальної влади, яка представляє їхні інтереси, і на проведення економічної політики, спрямованої на підвищення якості життя та рівня розвитку Криму. Курс, що його проводить олігархія, веде до загострення всіх суспільних протиріч. Тому наслідки олігархічного панування надзвичайно вигідні тим силам, які прагнуть, дестабілізуючи обстановку в окремих країнах і цілих світових регіонах, досягти своїх геополітичних цілей. Олігархічний лад, що спричиняє природний протест і обурення в більшості суспільств, створює всі необхідні умови для втручання в політичний процес ззовні, про це ясно свідчить приклад хоча б так званої «помаранчевої революції». Очевидно, що тепер, коли світ вступив у смугу кризового розвитку, у різних геополітичних гравців з'являтиметься бажання розв'язати свої геополітичні завдання саме такими методами, якими, до речі, впродовж багатьох десятиліть послуговується адміністрація США. І Україна, яка перебуває в надзвичайно складній геополітичній ситуації (у тому числі через практично відкриті територіальні претензії з боку ряду сусідніх країн), змушена буде всерйоз зайнятися національною безпекою або ж перестане існувати як єдина й цілісна держава. Я переконаний, що це питання наступних десяти-п'ятнадцяти років, тому часу на міркування і вагання в нас практично не залишилося.

Для України національна безпека, насамперед, пов'язана зі збереженням країни як частини східнослов'янського простору. Тому наша держава повинна буде брати активну участь у діяльності колективних структур безпеки, створених східнослов'янськими державами, насамперед ОДКБ. І Крим, який протягом останніх двадцяти років відігравав роль регіону, що зміцнює східнослов'янський простір, міг би стати своєрідною сполучною ланкою між оборонним простором України і країн ОДКБ, повернувши собі деякі функції, які він відігравав у забезпеченні обороноздатності Радянського Союзу. Очевидно, що це можливо тільки в тому випадку, якщо Крим збереже свій автономний статус і зможе на практиці скористатися його перевагами. Знищення Кримської автономії, що, на нещастя, стає дедалі реальнішою загрозою, не тільки дестабілізує обстановку в Причорноморському регіоні, а й створить можливості для військово-політичного тиску на Росію, що, зрештою, може призвести до докорінної зміни розстановки сил на пострадянському просторі та руйнування східнослов'янської цивілізації.

Щоб цього не сталося, кримське суспільство повинне домогтися повномасштабної реалізації конституційних прав Криму. Це стосується бюджетних повноважень, використання російської мови як мови міжнаціонального спілкування, економічної й політичної самостійності Автономної Республіки. А для цього прихильники Автономії повинні стати сильнішими від тих, хто хотів би її знищення, і тих, хто хотів би за демагогічними міркуваннями про додаткові повноваження прикрити свою злочинну байдужість до цинічного знущання з нашої Конституції. Найближчі роки й навіть місяці будуть багато в чому вирішальними. Нам належить проявити мудрість, силу духу й політичну відповідальність заради порятунку Автономії. Такі самі, які ми проявили при її створенні на історичному референдумі 20 січня 1991 року.

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України,
голова Громадської ради із захисту конституційних повноважень Автономної Республіки Крим.

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Чому не дружать

Особливість цьогорічних місцевих виборів полягає у тому, що половина місць в обласних, районних і міських радах тепер розподілятимуться в мажоритарних округах. Тут зростають шанси так званих правлячих партій. Але хотілося, щоб змагання на передвиборних перегонах велося не в красномовстві, а в умінні виконувати побажання простих волинян, у прагненні зробити їх життя завтра кращим. Часи політичного пустомельства дуже дорого обійшлися нашому народу.

Безпартійні стають партійними

Мій колега, відомий в області журналіст, який досить добре відчуває політичну кон'юнктуру і побував уже не в одній партії, нещодавно став членом Всеукраїнського об'єднання «Свобода». Майже одночасно з ним оформили свою партійність у цій політичній силі ще декілька відомих волинян. Їхні дії, як лакмусовий папірець, свідчать про зростання в регіоні популярності «Свободи». Партія правого спрямування швидко набирає авторитету серед потенційних виборців. Сприяє цьому активність її обласного осередку в критиці дій Президента Віктора Януковича стосовно продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії в Севастополі, заяв Дмитра Табачника стосовно статусу української мови, ставлення нової влади до присвоєння звань Героя України Степану Бандері та Роману Шухевичу. На відміну від інших партій краю, «Свобода» і в міжвиборчий період не згортала політичної роботи: проводила мітинги, пікетування, намагалася бути в центрі уваги. Як результат, політологи вважають, що члени «Свободи» обов'язково пройдуть в обласну й більшість районних рад у пропорційних округах, мають певні шанси отримати кілька місць в обласній раді у виборах за мажоритарною системою.

Очевидним лідером на місцевих виборах за пропорційною системою в області, як і раніше, повинна стати партія «Батьківщина». Це засвідчило і бліцопитування, проведене нещодавно найтиражнішою в області газетою «Волинь-нова». Так ось, половина із 1650 респондентів, які взяли участь у голосуванні на інтернет-сайті видання, лідером опозиції назвали керівника «Батьківщини» Юлію Тимошенко. Друге місце з 20 відсотками читачі «Волині» віддали Олегу Тягнибоку («Свобода»), третє—четверте — з 13 відсотками — Віктору Ющенку («Наша Україна») та Арсенію Яценюку («Фронт змін»). Це певною мірою відображає електоральні симпатії серед тих 85 відсотків волинян, які в другому турі президентських виборів не підтримали Віктора Януковича. Водночас число прихильників Юлії Володимирівни в порівнянні з першим туром голосування зменшилося приблизно на вісім відсотків. Тож на наступних виборах у «Батьківщини» цілком можливі певні кадрові втрати. Не виключено, що частину їх заповнять члени «Свободи», «Єдиного центру» і, навіть, Партії регіонів.

Шанси «Фронту змін», «Сильної України» в області в пропорційних округах на місцевих виборах оцінюють не дуже високо, оскільки ці партії ще мало структуровані в області. Хоча певні шанси мати своїх представників в обласній раді в них теж є. Нижче, ніж на попередніх виборах, оцінюються шанси Української Народної партії та Народної партії.

Лідери тепер у дефіциті

Досвідчений політик Борис Клімчук, котрий повернувся до керівництва виконавчою владою області, не приховує своїх електоральних симпатій і минулого тижня на прес-конференції відверто про це сказав:

— Чи буду брати участь у виборах? Буду, в обласну раду. Чи балотуватимуся на голову обласної ради? Навіть за найсприятливішої для мене розкладки сил — ні. Буду виконувати те, що мені доручив Президент. Я один із небагатьох голів облдержадміністрацій, який не є членом Партії регіонів, але розумію, що призначення отримав від Президента, якого висувала Партія регіонів. Тому на виборах до місцевих органів влади підтримуватиму як за списками, так і за мажоритаркою представників цієї політичної сили.

Оскільки в мажоритарних округах голосуватимуть насамперед за особистості, то важливо, що на посади керівників райдержадміністрацій призначено переважно професіоналів, а вже їхніми заступниками — лідерів політичних партій. Більшість із них теж балотуватимуться у депутати. Тут визначальна роль залежатиме від авторитету кандидата в депутати. Він у більшості голів райдержадміністрацій серед місцевого населення досить високий.

А про вміння Бориса Клімчука переконувати колишніх опонентів свідчить і створена ним 7 травня 2010 року в обласній раді депутатська група

Дівчинка народилася з половинкою серця

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Чорний голуб тричі постукав у вікно лікарні

У 21-річної Марини Борух із села Селище Тиврівського району на Вінниччині це перша дитина. Незадовго до настання пологів у неї знизився артеріальний тиск. Породіллю одразу поклали у пологове відділення обласної лікарні імені Пирогова. Там на 36-му тижні вагітності педіатр Галина Борисівна виявила підозру на шуми в серці майбутньої дитини.

— Це велика перемога у вітчизняній медицині — Мені пояснили, що підтвердження того, чи є вади в серці маляти, можна буде встановити тільки після його народження з допомогою апарату ультразвукових досліджень, — каже Марина. — Лікарка у цьому випадку не помилилася.

Коли в породіллі почалися перейми, несподівано у вікно лікарняної палати заглянув чорний голуб. «Пташка тричі постукала дзьобом у скло, — згадує молода мама. — Від цього аж моторошно стало. Я — людина віруюча, тому знаю, що в таких випадках треба робити. Стільки я разів прочитала «Отче наш». Але тривога в серці залишилася». Софійка народилася, як кажуть, нівроку! Вагу мала 3,6 кілограма, зріст — 53 сантиметри. Однак через підозри на захворювання серця новонароджену одразу поклали в реанімаційне відділення, вона постійно була під крапельницею. На другий день дитину доставили до Вінницької обласної дитячої лікарні. Тільки там є апарат ультразвукових досліджень для новонароджених. Лікар, який проводив дослідження, пояснив простою мовою, що серце складається з двох шлуночків, а в Софійки він тільки один — правий, лівий — відсутній. Зрозуміло, ніхто не давав гарантії на порятунок дитини.

Софійку охрестили в... реанімації

Того ж дня дівчинку відправили до Києва, в Інститут серцево-судинних хвороб імені Амосова. Але перед тим її охрестили. «Священика привели в лікарню, — каже Марина. — Я не могла бути присутньою, бо ще лежала на лікарняному ліжку після пологів. Дякувати треба обом бабусям, це вони все організували — і священика, і хрещених батьків... Священик охрещував мою кровинку у той час, коли вона була під крапельницею. Все це відбувалося безпосередньо в реанімаційному відділенні. У таких складних випадках, як у нас, лікарі дозволяють це робити». На правій ніжці у Софійки був маленький золотий ланцюжок з хрестиком. «Ось з цим оберегом мою дівчинку повезли у Київ лікувати її серденько, — каже Марина. — Можете уявити, що в цей час робилося з моїм серцем! — Здавалось, воно на шматки рвалося».

Навіть у Москві молилися

— Я дуже хотіла хлопчика, — усміхається молода мама. — Але сталося так, як тобі бажала дружка на весіллі, моя близька подруга Людмила. Вона, коли говорила тост, побажала при всіх гостях, щоб у нас народилася дівчинка. Задля цього навіть віддала всі гроші, які мала тоді з собою. Спочатку передала весільному старості п'ятдесят гривень. А той подумав та й каже: «Ні, цих грошей на дівчинку не вистачить, давай ще!..» Тоді Людмила дістала ще одну купюру в сто гривень після чого показала порожній гаманець.

Нині Людмила працює у Москві. «Я по телефону просила її, щоб молилася за Софійку, — каже Марина. — Люда ходила у храм і не раз молилася за дівчинку».

Ім'я дівчинці дала Марина. «Іншого імені я не хотіла, тільки Софійка, — каже молода мама. — Софія означає мудрість, розум. Знаю, що таке ім'я було у матері Віри, Надії й Любові. А ще мені дуже подобається щира обстановка в одній сім'ї, в якій виховується дівчинка на ім'я Софія. Вони так дружно живуть.... Собі такого захотілося»

Незважаючи на молодий вік, Марина вже здобула вищу освіту. Заочно навчалася у Вінницькому філіалі Тернопільської академії народного господарства. За фахом вона — економіст. Дуже любить музику. Закінчила музичну школу. Співає в церковному хорі у храмі свого села. У ліжечку її донечки біля узголів'я — три маленькі іконки. Одна з них — Всемилостивішої святої. За словами матері, до неї моляться, коли хворіють діти, за їх швидше одужання.

Дев'ять годин тривала операція

Оперували Софійку на восьмий день після народження. Протягом дев'яти годин тривала операція. Весь цей час за операційним столом був хірург Василь Карпенко, якому допомагали завідувач відділення хірургії вроджених вад серця Ярослав Труба, лікар-анестезіолог Сергій Бойко. А після операції медсестра на ім'я Альона три доби не відходила від пацієнтки. Весь час була на телефонному зв'язку з лікарями. Загалом крихітка Софійка пробула в реанімаційному відділенні 21 день, а в лікарні Амосова — місяць і декілька днів. «Я приємно вражена уважним ставленням лікарів і медсестер цього відділення до моєї дитини й до мене, — каже пані Марина. — Розділити радість лікарів приїхав міністр охорони здоров'я Зіновій Митник. Поцілував мене в лоба. Подарував Софійці великого білого медведика, а також набір одягу для новонароджених».

— Ви не уявляєте, яка це важлива подія для нашого інституту, — каже завідувач відділення хірургії вроджених вад серця Інституту серцево-судинних хвороб імені Амосова Ярослав Труба. — Ми отримали перший позитивний досвід. Це велика перемога у вітчизняній медицині, ми переступили цей поріг і в подальшому зможемо успішно виконувати такі операції. У дитячому відділенні інституту є 11 сучасних апаратів для виконання таких операцій (кожен з них коштує 250 тисяч гривень). Цього вистачить, щоб без черги лікувати хворих на серцеві вади новонароджених.

> Це велика перемога у вітчизняній медицині.

За словами лікаря, такі операції складно виконувати технічно. У випадку із Софійкою хірурги зробили так, що правий шлуночок тепер працює, як то кажуть, за двох — так спрямували кровотік. Але на цьому лікування ще не закінчилося. Попереду на маленьку пацієнтку чекають ще два хірургічні втручання. Лікарі кажуть, що вони будуть значно простіші. Це потрібно, щоб у майбутньому пацієнтка почувалася якнайкраще.

На запитання, в яку суму обійшлася молодій матері така складна операція, Марина відповіла, що все це зроблено за кошти держави. До того ж міністр охорони здоров'я запевнив, що наступні операції також для матері будуть безкоштовні.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

САМОВРЯДУВАННЯ

ЧЕРНІГІВ

Житло стане доступнішим

На тридцятій сесії Чернігівська обласна рада розглянула програму будівництва (придбання) доступного житла на 2010—2017 роки. Про неї зробив доповідь заступник начальника головного управління економіки ОДА Олександр Капелюха.

Нині, як повідомив він, на квартирному обліку в області перебуває 19,3 тисячі громадян, з яких 6,6 тисячі мають право на забезпечення доступним житлом. Згідно з прийнятою програмою передбачається для останніх спорудити (придбати) протягом 2010—2017 років в області 6638 квартир загальною площею 414875 квадратних метрів. До того ж 30 відсотків вартості житла компенсуватиметься за рахунок державного та місцевого бюджетів, 70 відсотків — за кошти громадян. На сесії також розглянуто і низку інших питань, зокрема прийнято рішення «Про запровадження обласної відзнаки — звання «Почесний громадянин Чернігівської області»».

А перед початком пленарного засідання голова облради Наталія Романова оголосила про створення депутатської групи «Чернігівщина», до складу якої увійшло 8 народних обранців, зокрема шість депутатів від ВО «Батьківщина» та два безпартійні.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Планують створити «Парк радянського періоду»

Це один із кількох короткотермінових проектів, за реалізацію яких взялися найвпливовіші люди Чернігівського регіону — так звана «Велика двадцятка» (Gcn 20). До цієї групи за ініціативою екс-секретаря Чернігівської міськради Віталія Гольця увійшли політики, підприємці, представники влади, в тім числі нині діючий міський голова Олександр Соколов. Однак голова облради Наталія Романова та голова Чернігівської ОДА Володимир Хоменко від участі в проекті Gcn 20 утрималися. Не приїхали до Чернігова, хоча, за словами організаторів, цією ініціативою і зацікавилися, Леонід Кучма, Іван Плющ та Віктор Ткаченко (голова столичного товариства «Чернігівське земляцтво»).

Перша зустріч «великих» вже відбулася. Свої ідеї вони презентували громадськості. Про головні напрями майбутньої діяльності розповів Віталій Голець. По-перше, це лобіювання на державному рівні інтересів Чернігівщини, щоби регіон отримав статус зони пріоритетного розвитку, по-друге, створення конкурентних переваг Чернігова як туристичного центру, по-третє, підтримка інвестиційних проектів, покращення екологічної ситуації в обласному центрі. Втім, це лише декларація про загальні наміри.

Конкретніші проекти ось які. Є ідея створити в Чернігові «Княжий град» із народними ремеслами, кухнею, побутом і театралізованими фестивалями. Інша пропозиція — організувати «Парк радянської доби», де батьки могли б пояснити своїм дітям, хто такі піонери, комсомольці, як жили люди за радянської влади. Ще є проект для малюків — казкове містечко з атракціонами, декораціями й костюмованими виставами, в яких можна взяти участь. Усе це перетворить Чернігів на «місто вихідного дня». Зі слів Гольця, в Чернігові ще є вільні земельні ділянки для реалізації таких задумів.

Наступна зустріч Gcn20 запланована на початок осені.

Вікторія СИДОРОВА.

Лебідь, Рак та Щука?

«Волинська ініціатива». Стартувавши із 16 членів, сьогодні вона об'єднує вже 21 депутата з різних партій. Переважно це бізнесмени, керівники підприємств, установ, державні службовці. Нагадаємо, до цього Борис Клімчук очолював в обласній раді виборчий блок «Рідна Волинь», у склад якого входило лише шість депутатів. Більше того, «Волинська ініціатива» має перспективи росту. В облраді ще чимало людей, яким «незручно» буде відмовити голові облдержадміністрації в підтримці його політичної сили. Адже свої лави навіть той самий блок БЮТ формував переважно з людей «при посадах» і з грошима, яким тепер є що втрачати.

У зв'язку з цим дехто навіть висловлював припущення, що, можливо, йдеться про дострокову заміну голови обласної ради бютівця Анатолія Грицюка на якусь іншу, більш лояльну до влади людину. Але, швидше за все, до виборів цього не відбудеться. Фракція БЮТ в обласній раді залишається найчисельнішою і нараховує рівно половину з 80 депутатів. І хоча змінити розстановку сил голові ОДА ніби й не надто складно, однак, найімовірніше, на це він не піде. Свідченням цього стала й нещодавня заява Бориса Клімчука, зроблена на тій самій прес-конференції з нагоди ста днів перебування його на посаді голови ОДА: «Порозуміння з керівництвом обласної ради є. В усякому разі, якщо виникають розбіжності, ми намагаємося їх вирішувати в кабінеті за закритими дверима, на широкий загал не виносимо. Якщо вдвох не розберемося, нам ніхто не допоможе. Хіба що зашкодять». А ось про майбутні вибори Борис Клімчук думає вже всерйоз.

В області більшість схильна вважати, що пройти виборчі бар'єри, як і раніше, зможуть кандидати-»нашоукраїнці», бютівці, представники Української Народної партії та Народної партії. Не виключено, що в майже всіх районах і містах будуть сформовані депутатські фракції Партії регіонів, ядро яких складуть місцеві службовці й залежні від влади бізнесмени. На мажоритарних округах на певну кількість місць можуть розраховувати й представники ВО «Свобода», особливо у прикордонних зі Львівщиною районах: Горохівському та Іваничівському. Все залежатиме від того, чи зможуть місцеві партійні осередки підшукати авторитетних серед населення кандидатів.

Коли кожен гетьман

Готуючись до виборчих перегонів, в області представники 13 опозиційних до нинішньої влади партій вирішили порозумітися поміж собою. На засіданні «круглого столу», яке відбулося 8 липня в Луцьку, знову в центрі уваги була фігура голови облдержадміністрації Бориса Клімчука, який, на думку опозиціонерів, нібито після виборів захоче підпорядкувати собі все місцеве самоврядування.

— Борис Клімчук має великий досвід у розвалі опозиції, починаючи з 1993 року й закінчуючи 2001-м, — зазначив політолог Руслан Тимощук. — У ті роки опозиція на Волині практично була виключена з політичного життя краю завдяки вмінню цього чоловіка вбивати клинці розбрату між керівниками місцевих політичних партій. Я не впевнений, що його тогочасне вміння зникло попри теперішнє веселе «окей». Наше майбутнє залежатиме від того, наскільки ми зуміємо налагодити співпрацю між собою.

Присутні на зустрічі волинські опозиціонери погодилися з думкою, що на майбутніх виборах більшість із них висуватимуть свої кандидатури на посаду міського голови Луцька, і цей фактор, безумовно, роз'єднуватиме їх.

Представник «Нашої України», заступник луцького міського голови Анатолій Пархом'юк зауважив, що волинським політикам нині потрібно насамперед визначитися: навколо чого або проти кого вони мають консолідуватися і взагалі чи потрібне таке об'єднання. Також він переконаний, що необхідно потурбуватись про демократичність наступних виборів.

Його думку підтримав також керівник обласного осередку «Фронту змін» Святослав Кравчук. «Говорити про кандидатів сьогодні ще рано, визначати, хто більший опозиціонер, — немає сенсу, — зауважив він. — Треба подумати, хто і що з присутніх тут людей зможе зробити для того, щоб вибори відбулися демократично.

Загальну ейфорію братання розвіяв представник Української Народної партії Сергій Годлевський: «Як партія може брати участь у виборах і не мочити інших?» — запитав він у присутніх.

— Думаючи так, опозиція знову може потрапити в «болото» розбрату, — відповів на те Святослав Кравчук.

Отже, стара політична хвороба, коли кожен українець бачить себе гетьманом, знову ставить під сумнів об'єднання на Волині опозиційних сил. Як тут забути практику ще діючої обласної ради, коли найбільшим опозиціонером фракції БЮТ були не регіонали, а їхні «союзники» — «нашоукраїнці».

Чим лякає опонентів Борис Клімчук? Публічні виступи голови ОДА привертають увагу своїм конструктивізмом. У них немає погроз політичним опонентам. Більше того, він навіть підкреслює свою дружність до них, наголошуючи: що діяти треба так, аби добра справа робилася і людям від цього була користь. Дратує керівник ОДА декого тим, що на відміну від двох своїх попередників на цій посаді впритул зайнявся вирішенням конкретних господарських питань. Нарешті завершив реконструкцію майдану перед будинком облдержадміністрації, разом зі своїм заступником Віталієм Карпюком рішуче взявся за відродження в області м'ясного й молочного скотарства, турбується про розвиток цукрової галузі й має в цій справі певні успіхи. З його поверненням в область (а до цього Борис Клімчук працював Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Азербайджан) на Волині більш прозоро став працювати бізнес, значно зросли відрахування в бюджет із Волинської та Ягодинської митниць.

Тож єдиний шлях у опонентів довести свою перевагу перед Борисом Клімчуком — це працювати краще, ніж він і його команда. Поки що це мало кому вдається.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Стара політична хвороба знову ставить під сумнів об'єднання на Волині опозиційних сил

Держспоживстандарт України забракував 18% соків, перевірених за перше півріччя 2010 року, *повідомляє Укрінформ*

Головним державним санітарним лікарем України призначено Сергія РИЖЕНКА, який раніше обіймав посаду головного державного санітарного лікаря Дніпропетровщини, *повідомляє Укрінформ*

Батьки, до першого вересня готуйте гаманці і нерви!

До першого вересня залишилось менше місяця. У містах України відкриваються шкільні ярмарки. А батьки отримують ще одну нагоду згадати, наскільки дороге задоволення — виховувати школяра. Кореспонденти «Голосу України» спробували порахувати, скільки коштує зібрати дитину до школи. На все про все у нас пішло півдня часу і майже дві тисячі гривень.

Синій, червоний, зелений — обирай собі будь-який. Основне у гардеробі школяра — піджак. Він — головний атрибут сучасної шкільної форми. Минулого року, пригадує киянка Ольга Вікторівна, за костюм синові довелося викласти трохи більше 500 гривень. Цього року ця стаття сімейного бюджету потягне на більшу суму.

— Я поки що не купувала, просто прицінилася. Виходить, що піджак, брюки та жилетка коштуватимуть щонайменше гривень 700, — розповідає Ольга. Більше того, за її словами, якість форми частіше за все не відповідає її ціні. І у школярів, особливо хлопців, вона «зі строю виходить» уже через 2—3 місяці. Тож і доводиться купувати щонайменше дві форми на рік.

Мама першокласника Юлія Віталіївна обирати синові першу у його житті шкільну форму вирушила до центрального столичного універмагу, неподалік якого саме розмістився столичний шкільний ярмарок.

Ціни у магазині та на ярмарку мало різняться. Так, за піджак потрібного нам 28 розміру правлять у середньому від 300 гривень. Пропорційно розміру зростає і вартість одягу. Мамі Юлії приглянувся той, що коштував 374 гривні. Наступна покупка — брюки. За них довелося викласти ще 250 гривень. Сорочка, краватка та взуття обійшлися у 460 гривень. От і рахуйте: тільки на одяг довелося витратити 1084 гривні. Між тим, одних штанів та однієї сорочки не досить. Тож сміливо додавайте до цього ще 570 гривень. Не забувайте і про шкільний портфель. Його вартість залежить від гаманця батьків. Є ранці і за 160—190 гривень, а є і такі, що коштують кілька тисяч гривень. До того ж, зібрати у школу дівчинку дорожче, аніж хлопчика. Адже там звичайними чорними штанцями навряд чи «відкупишся».

— Я вже зрозуміла, що коли купувати все, як «лікар прописав», то на один тільки рюкзак з твердою «спиною» вже можна понад тисячу гривень витратити, — розповідає пані Юлія. — Те саме стосується і взуття. Хочеш якісне, шкіряне, щоб у малечі ноги не боліли — гривень 600 готуй. А так дитину можна і значно дешевше одягти. Щоправда, наскільки їй буде зручно, комфортно, а головне, чи не нашкодить це здоров'ю — питання. Отож і хочеться все найкраще купити, щоб син був найкращим у класі.

А от мами зі стажем до вибору шкільної форми підходять із меншим фанатизмом.

— Знаєте, — розповідає киянка Наталія Нестерук, — я коли сина у перший клас проводжала, стільки всього непотрібного накупила. І сорочки купувала не прості, а ті, що дорожче. Думала, щоб йому ж не соромно було. І на піджак із брюками не поскупилася. І що в результаті? Витратила я майже півтори тисячі на одяг, який він наступного року вже не одягав. Мало того, що він його зносив, а ще й виріс із нього.

До речі, радить панянка, форму вигідніше купувати у фірмових магазинах. Мовляв, там ціни менші. Цього року, приміром, піджаки у магазині «Юність» вартують від 99 до 318 гривень.

Резюме: зібрати дитину можна на будь-які кошти. Але один нюанс: комфорт малечі дорівнює дискомфорт батьківських гаманців.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Чек з магазину (для хлопчика) в середньому:
Піджак (хл.) — 374 грн.
Брюки (хл.) 2 шт. — 500 грн.
Сорочка (хл.) 5 шт. — 375 грн.
Краватка — 25 грн.
Взуття — 350 грн.
Рюкзак — 200 грн.
Канцелярське приладдя:
(пенал, ручки, олівці, 4 зошити у клітинку та в косу лінію) — 55 грн.
Разом: 1 879 грн.

Чек з магазину (для дівчинки):
Жакет — 260 грн.
Спідниця 2 шт. — 200 грн.
Блуза — 160 грн.
Сарафан — 360 грн.
Кофтинки 5 шт. — 400 грн.
Взуття — 350 грн.
Рюкзак — 200 грн.
Канцелярське приладдя: — 55 грн.
Разом: 1985 грн.

Учора Київ прокинувся в диму

МНС попереджає — у столичному регіоні найвищий рівень пожежної небезпеки!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У прес-службі Управління МНС у Київській області підтвердили, що в селі Леонівка Іванківського району горить 0,7 га торфовищ, передає УНІАН. «Більше осередків загорянь ні лісових, ні торф'яних на території області немає», — наголосили в прес-службі. Ще однією причиною диму в столиці в МНС називають пожежу поблизу міста Ірпіня.

Водночас Український гідрометеорогічний центр попередив, що на Київщині 3—6 серпня переважатиме сильна спека — до 35-38 градусів, висока (4 класу) та надзвичайна (5 класу) пожежна небезпека. До речі, до 5 серпня надзвичайна пожежна небезпека очікується і в лісах Криму. Тому цими днями пожежників просять бути особливо обережними з вогнем. Навіть викинутий на узбіччя недопалок за такої погоди може стати причиною катастрофи, наслідки якої будуть непередбачувані.

Так, у сусідній Росії лісові пожежі нині загрожують більш як 200 населеним пунктам! Надзвичайна пожежна ситуація склалася в 14 регіонах Росії. У результаті пожеж на території РФ загинуло 34 людини, понад тисячу чоловік втратили майно і залишилася без житла. Президент України Віктор Янукович доручив Кабінету Міністрів, керівникам МНС, Міністерства оборони, деяких інших центральних органів виконавчої влади, а також керівникам прикордонних із російською стороною регіонів України допомогти росіянам подолати наслідки стихійного лиха.

На Львівщині 10 осіб госпіталізовано з підозрою на гепатит А

За останній тиждень в інфекційне відділення міської лікарні Борислава Львівської області госпіталізовано десять осіб. Серед них — дитина з попереднім діагнозом «вірусний гепатит А». Цей самий діагноз лабораторно підтверджено ще в чотирьох хворих. Остаточний діагноз інших госпіталізованих буде встановлено завтра. Дев'ять із них — жителі села Ясениця-Сільна Дрогобицького району, ще один проживає в Бориславі, повідомляє «Кореспондент». Співробітники Дрогобицької районної санітарно-епідеміологічної станції встановлюють причини захворювання.

Крісло для гетьмана

У Чигирині відбувся восьмий всеукраїнський симпозіум гончарного мистецтва, в якому взяли участь понад 20 відомих керамістів з усіх куточків України. Майстри народного мистецтва виготовляли посуд і начиння для відновленої резиденції Богдана Хмельницького. Частина створених виробів поповнила фонди музею великого гетьмана-державника, а також реалізована на ярмарку.

Разом з гончарами працювали майстри петриківського розпису та різьбярі. Зокрема, відомий майстер по дереву Андрій Каменецький з Вінниччини виготовив для гетьманської резиденції розкішне крісло з ясена, стилізоване під раннє українське бароко XVII століття.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: автор «крісла для гетьмана» Андрій Каменецький та молодший науковий співробітник національного історико-культурного заповідника «Чигирин» Алла Перепелиця.

Фото автора.

У Вінниці шукають стюардес для... трамваю

Конкурс на підготовку стюардес та стюардів-гідів для проведення екскурсій у трамваї-кав'ярні оголошено відділом сім'ї, молоді та туризму Вінницької міськради. За словами начальника відділу Руслана Анфілова, у місті завершують роботи з переобладнання салону одного з трамваїв швейцарського виробництва під екскурсійну кав'ярню. Працюватимуть у трамваї екскурсоводи, які цікаво й компетентно розкажуть гостям міста про його історію та сьогодення. Перед тим як взятись до роботи, гіди пройдуть підготовку за кошти міського бюджету. Вони привертатимуть до себе увагу вже тим, що матимуть красиву форму.

— Трамвай виділятиметься не тільки яскравим зовнішнім оформленням, — розповідає Руслан Анфілов. — Хочемо придумати для нього гарну назву. І на це також оголосили конкурс. До речі, автор такої назви отримає винагороду. Крім того, в салоні буде мультимедійна система з великими моніторами, де текстовий матеріал екскурсоводи супроводжуватимуть відеозаписами та цифровими даними.

Своє резюме для участі в конкурсі (з фото) надсилайте за адресою: tourism@vmr. gov. ua (з поміткою «Конкурс стюардес»). На цю саму адресу організатори чекають пропозицій щодо назви екскурсійного трамваю.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про судоустрій і статус суддів

Цей Закон визначає правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні з метою захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, прав та законних інтересів юридичних осіб, інтересів держави на засадах верховенства права, визначає систему судів загальної юрисдикції, статус професійного судді, народного засідателя, присяжного, систему та порядок здійснення суддівського самоврядування і встановлює систему і загальний порядок забезпечення діяльності судів та регулює інші питання судоустрою і статусу суддів.

Розділ I.
ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Стаття 1. Судова влада

1. Судова влада в Україні відповідно до конституційних засад поділу влади здійснюється незалежними та безсторонніми судами, утвореними згідно із законом.

2. Судову владу реалізовують професійні судді та, у визначених законом випадках, народні засідателі і присяжні шляхом здійснення правосуддя в рамках відповідних судових процедур.

3. Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції.

Стаття 2. Завдання суду

1. Суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 3. Судова система України

1. Судову систему України складають суди загальної юрисдикції та суд конституційної юрисдикції.

2. Суди загальної юрисдикції утворюють єдину систему судів. Єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні є Конституційний Суд України.

3. Судова система забезпечує доступність правосуддя для кожної особи в порядку, встановленому Конституцією та законами України.

4. Створення надзвичайних та особливих судів не допускається.

5. Порядок організації і діяльності Конституційного Суду України встановлюється Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України».

Стаття 4. Законодавство про судоустрій і статус суддів

1. Судоустрій і статус суддів в Україні визначаються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України.

Стаття 5. Здійснення правосуддя

1. Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

2. Особи, які привласнили функції суду, несуть відповідальність, установлену законом.

3. Народ бере участь у здійсненні правосуддя через народних засідателів і присяжних.

Стаття 6. Самостійність судів

1. Суди здійснюють правосуддя самостійно. Здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Суди здійснюють правосуддя на основі Конституції і законів України, забезпечуючи при цьому верховенство права.

2. Звернення до суду громадян, організацій чи посадових осіб, які відповідно до закону не є учасниками судового процесу, з приводу розгляду конкретних справ судом не розглядаються, якщо інше не передбачено законом.

3. Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою завдання шкоди авторитету суддів чи впливу на безсторонність суду забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом.

4. Для вирішення питань внутрішньої діяльності судів відповідно до цього Закону діє суддівське самоврядування.

Стаття 7. Право на судовий захист

1. Кожному гарантується захист його прав, свобод та законних інтересів незалежним і безстороннім судом, утвореним відповідно до закону.

2. Для забезпечення справедливого та неупередженого розгляду справ у розумні строки, встановлені законом, в Україні діють суди першої, апеляційної, касаційної інстанцій і Верховний Суд України.

3. Кожен має право на участь у розгляді своєї справи у визначеному процесуальним законом порядку в суді будь-якої інстанції.

4. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи мають право на судовий захист в Україні нарівні з громадянами і юридичними особами України.

Стаття 8. Право на повноважний суд

1. Ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи в суді, до підсудності якого вона віднесена процесуальним законом.

2. Суддя розглядає справи, одержані згідно з порядком розподілу судових справ, установленим відповідно до закону. На розподіл судових справ між суддями не може впливати бажання судді чи будь-яких інших осіб.

Стаття 9. Рівність перед законом і судом

1. Правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак.

Стаття 10. Правова допомога при реалізації права на справедливий суд

1. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.

2. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав. Порядок та умови надання правової допомоги визначаються законом.

3. Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах в Україні діє адвокатура.

Стаття 11. Гласність і відкритість судового процесу

1. Ніхто не може бути обмежений у праві на отримання в суді усної або письмової інформації про результати розгляду його судової справи. Кожен, хто не є стороною у справі, має право на вільний доступ до судового рішення в порядку, встановленому законом.

2. Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, установлених процесуальним законом. Учасники судового процесу та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, можуть використовувати портативні аудіотехнічні засоби. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відеозапису, а також транслювання судового засідання допускається за рішенням суду.

3. Розгляд справи у закритому судовому засіданні допускається за вмотивованим рішенням суду у випадках, передбачених процесуальним законом.

4. При розгляді справ перебіг судового процесу фіксується технічними засобами в порядку, встановленому процесуальним законом.

Стаття 12. Мова судочинства і діловодства в судах

1. Судочинство і діловодство в судах України провадиться державною мовою.

2. Суди забезпечують рівність прав громадян у судовому процесі за мовною ознакою.

3. Суди використовують державну мову в процесі судочинства та гарантують право громадян на використання ними в судовому процесі рідної мови або мови, якою вони володіють.

4. У судах, поряд з державною, можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин відповідно до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» в порядку, встановленому процесуальним законом.

5. Використання в судочинстві регіональних мов або мов меншин гарантується державою та забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 13. Обов'язковість судових рішень

1. Судове рішення, яким закінчується розгляд справи в суді, ухвалюється іменем України.

2. Судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається процесуальним законом.

3. Судові рішення інших держав є обов'язковими до виконання на території України за умов, визначених законом, відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

4. Невиконання судових рішень тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Стаття 14. Право на оскарження судового рішення

1. Учасники судового процесу та інші особи у випадках і порядку, встановлених процесуальним законом, мають право на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення, а також на перегляд справи Верховним Судом України.

Стаття 15. Одноособовий та колегіальний розгляд справ

1. Справи в судах розглядаються суддею одноособово, а у випадках, визначених процесуальним законом, - колегією суддів, а також за участю народних засідателів і присяжних.

2. Суддя, який розглядає справу одноособово, діє як суд.

3. У судах загальної юрисдикції функціонує автоматизована система документообігу.

Персональний склад суду для розгляду конкретної справи визначається автоматизованою системою документообігу за принципом вірогідності розподілу справ під час реєстрації в суді позовних заяв, клопотань та скарг.

4. При визначенні персонального складу суду для розгляду конкретної справи автоматизованою системою документообігу забезпечується врахування ступеня завантаженості кожного судді, спеціалізації, а також вимог процесуального закону.

5. Положення про автоматизовану систему документообігу затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України з урахуванням специфіки спеціалізації судів.

Стаття 16. Символи судової влади

1. Символами судової влади є державні символи України - Державний Герб України і Державний Прапор України.

2. Суддя здійснює правосуддя в мантії та з нагрудним знаком. Зразки мантії та нагрудного знака затверджуються Радою суддів України.

Розділ II.
СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Глава 1. Організаційні основи системи судів загальної юрисдикції

Стаття 17. Система судів загальної юрисдикції

1. Система судів загальної юрисдикції відповідно до Конституції України будується за принципами територіальності, спеціалізації та інстанційності.

2. Систему судів загальної юрисдикції складають:

1) місцеві суди;

2) апеляційні суди;

3) вищі спеціалізовані суди;

4) Верховний Суд України.

3. Найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є Верховний Суд України. Вищими судовими органами спеціалізованих судів є відповідні вищі спеціалізовані суди.

4. Єдність системи судів загальної юрисдикції забезпечується:

єдиними засадами організації та діяльності судів;

єдиним статусом суддів;

обов'язковістю для всіх судів правил судочинства, визначених законом;

забезпеченням Верховним Судом України однакового застосування судами (судом) касаційної інстанції норм матеріального права;

обов'язковістю виконання на території України судових рішень;

єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності судів;

фінансуванням судів виключно з Державного бюджету України;

вирішенням питань внутрішньої діяльності судів органами суддівського самоврядування.

Стаття 18. Спеціалізація судів загальної юрисдикції

1. Суди загальної юрисдикції спеціалізуються на розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

2. У судах загальної юрисдикції може запроваджуватися спеціалізація суддів з розгляду конкретних категорій справ.

Стаття 19. Порядок утворення і ліквідації судів загальної юрисдикції

1. Суди загальної юрисдикції утворюються і ліквідовуються Президентом України за поданням Міністра юстиції України на підставі пропозиції голови відповідного вищого спеціалізованого суду.

2. Місцезнаходження, територіальна юрисдикція і статус суду визначаються з урахуванням принципів територіальності, спеціалізації та інстанційності.

3. Підставами для утворення чи ліквідації суду є зміна визначеної цим Законом системи судів, потреба поліпшити доступність правосуддя або зміна адміністративно-територіального устрою.

4. Кількість суддів у суді визначається Державною судовою адміністрацією України за поданням Міністра юстиції України на підставі пропозиції голови відповідного вищого спеціалізованого суду, з урахуванням обсягу роботи суду та в межах видатків, затверджених у Державному бюджеті України на утримання судів.

Стаття 20. Порядок призначення суддів на адміністративні посади

1. Адміністративними посадами в суді вважаються посади голови суду та заступника (заступників) голови суду.

2. Голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники призначаються на посади строком на п'ять років із числа суддів цього суду та звільняються з посад Вищою радою юстиції за поданням відповідної ради суддів.

Суддя не може обіймати одну адміністративну посаду відповідного суду більш як два строки підряд.

3. Голова Верховного Суду України, заступник Голови Верховного Суду України обираються на посади і звільняються з посад Пленумом Верховного Суду України у порядку, встановленому цим Законом.

4. Призначення судді на адміністративну посаду без додержання вимог цього Закону не допускається.

5. Перебування судді на адміністративній посаді в суді не звільняє його від здійснення повноважень судді відповідного суду, передбачених цим Законом.

6. Звільнення судді з адміністративної посади не припиняє його повноважень судді. Звільнення з посади судді, а також закінчення строку, на який суддю призначено (обрано) на адміністративну посаду в суді, припиняє здійснення ним повноважень на адміністративній посаді.

Глава 2. Місцеві суди

Стаття 21. Види і склад місцевих судів

1. Місцевими загальними судами є районні, районні у містах, міські та міськрайонні суди.

2. Місцевими господарськими судами є господарські суди Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

3. Місцевими адміністративними судами є окружні адміністративні суди, а також інші суди, передбачені процесуальним законом.

4. Місцевий суд складається з суддів місцевого суду, з числа яких призначаються голова та заступник голови суду. У місцевому суді, кількість суддів в якому перевищує п'ятнадцять, може бути призначено не більше двох заступників голови суду.

Стаття 22. Повноваження місцевого суду

1. Місцевий суд є судом першої інстанції і розглядає справи, віднесені процесуальним законом до його підсудності.

2. Місцеві загальні суди розглядають цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законом.

3. Місцеві господарські суди розглядають справи, що виникають із господарських правовідносин, а також інші справи, віднесені процесуальним законом до їх підсудності.

4. Місцеві адміністративні суди розглядають справи адміністративної юрисдикції (адміністративні справи).

5. Підсудність окремих категорій справ місцевим судам, а також порядок їх розгляду визначаються процесуальним законом.

Стаття 23. Суддя місцевого суду

1. Суддя місцевого суду здійснює судочинство в порядку, встановленому процесуальним законом, а також інші повноваження, визначені законом.

Стаття 24. Голова місцевого суду

1. Голова місцевого суду:

1) представляє суд як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами;

2) визначає адміністративні повноваження заступника голови місцевого суду;

3) контролює ефективність діяльності апарату суду, вносить керівникові територіального управління Державної судової адміністрації України подання про призначення на посаду керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду та про звільнення їх з посад, а також про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства;

4) видає на підставі акта про призначення (обрання) суддею чи звільнення судді з посади відповідний наказ;

5) повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України про наявність вакантних посад у суді в десятиденний строк з дня їх утворення;

6) забезпечує виконання рішень зборів суддів місцевого суду;

7) контролює ведення в суді судової статистики, дбає про інформаційно-аналітичне забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства;

8) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації суддів місцевого суду;

9) здійснює інші повноваження, визначені законом.

2. Голова місцевого суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

3. У разі відсутності голови суду виконання його обов'язків здійснюється відповідно до встановленого ним розподілу обов'язків щодо організації діяльності суду.

Стаття 25. Заступник голови місцевого суду

1. Заступник голови місцевого суду здійснює адміністративні повноваження, визначені головою суду.

Глава 3. Апеляційні суди

Стаття 26. Види і склад апеляційних судів

1. У системі судів загальної юрисдикції діють апеляційні суди як суди апеляційної інстанції з розгляду цивільних і кримінальних, господарських, адміністративних справ, справ про адміністративні правопорушення.

2. Апеляційними судами з розгляду цивільних, кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення є: апеляційні суди областей, апеляційні суди міст Києва та Севастополя, Апеляційний суд Автономної Республіки Крим.

3. Апеляційними судами з розгляду господарських справ, апеляційними судами з розгляду адміністративних справ є відповідно апеляційні господарські суди та апеляційні адміністративні суди, які утворюються в апеляційних округах відповідно до указу Президента України.

4. До складу апеляційного суду входять судді, які мають стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років, з числа яких призначаються голова суду та його заступники. В апеляційному суді, кількість суддів в якому перевищує тридцять п'ять, може бути призначено не більше трьох заступників голови суду.

5. У складі апеляційного суду можуть утворюватися судові палати з розгляду окремих категорій справ у межах відповідної судової юрисдикції. Судову палату очолює секретар судової палати, який призначається з числа суддів цього суду. Рішення про утворення судової палати, її склад, а також про призначення секретаря судової палати приймаються зборами суддів апеляційного суду за пропозицією голови суду. Секретар судової палати організовує роботу відповідної палати, контролює здійснення аналізу та узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції палати, інформує збори суддів апеляційного суду про діяльність судової палати.

Стаття 27. Повноваження апеляційного суду

1. Апеляційний суд:

1) розглядає справи відповідної судової юрисдикції в апеляційному порядку згідно з процесуальним законом;

2) у випадках, передбачених процесуальним законом, розглядає справи відповідної судової юрисдикції як суд першої інстанції;

3) аналізує судову статистику, вивчає та узагальнює судову практику;

4) надає місцевим судам методичну допомогу в застосуванні законодавства;

5) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 28. Суддя апеляційного суду

1. Суддя апеляційного суду здійснює судочинство в порядку, встановленому процесуальним законом, а також інші повноваження, визначені законом.

Стаття 29. Голова апеляційного суду

1. Голова апеляційного суду:

1) представляє суд як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами;

2) визначає адміністративні повноваження заступників голови апеляційного суду;

3) контролює ефективність діяльності апарату суду, вносить Голові Державної судової адміністрації України подання про призначення на посаду керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду та про звільнення їх

ПРОДОВЖЕННЯ НА 8—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7-Й СТОР.

з посад, а також про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства;

4) видає на підставі акта про обрання на посаду судді чи звільнення судді з посади відповідний наказ;

5) повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України про наявність вакантних посад у апеляційному суді в десятиденний строк з дня їх утворення;

6) забезпечує виконання рішень зборів суддів апеляційного суду;

7) контролює ведення та аналіз судової статистики, організовує вивчення та узагальнення судової практики, дбає про інформаційно-аналітичне забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства;

8) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації суддів апеляційного суду;

9) здійснює інші повноваження, визначені законом.

2. Голова апеляційного суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

3. У разі відсутності голови апеляційного суду його адміністративні повноваження здійснює один із заступників голови суду за визначенням голови суду, за відсутності такого визначення - заступник голови суду, який має більший стаж роботи на посаді судді, а в разі відсутності заступника голови суду - суддя цього суду, який має більший стаж роботи на посаді судді.

Стаття 30. Заступники голови апеляційного суду

1. Заступники голови апеляційного суду здійснюють адміністративні повноваження, визначені головою суду.

Глава 4. Вищі спеціалізовані суди

Стаття 31. Види і склад вищих спеціалізованих судів

1. У системі судів загальної юрисдикції діють вищі спеціалізовані суди як суди касаційної інстанції з розгляду цивільних і кримінальних, господарських, адміністративних справ.

2. Вищими спеціалізованими судами є: Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України.

3. До складу вищого спеціалізованого суду входять судді, обрані на посаду судді безстроково, з числа яких призначаються голова суду та його заступники. У вищому спеціалізованому суді, кількість суддів у якому перевищує сорок п'ять, може бути призначено не більше трьох заступників голови суду.

4. У вищому спеціалізованому суді утворюються палати з розгляду окремих категорій справ у межах відповідної судової юрисдикції. Судову палату очолює секретар судової палати, який призначається з числа суддів цього суду. Рішення про утворення судової палати, її склад, а також про призначення секретаря судової палати приймаються зборами суддів вищого спеціалізованого суду за пропозицією голови суду. Секретар судової палати організовує роботу відповідної палати, контролює здійснення аналізу та узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції палати, інформує збори суддів вищого спеціалізованого суду про діяльність судової палати.

5. У вищому спеціалізованому суді діє пленум вищого спеціалізованого суду для вирішення питань, визначених цим Законом. Склад і порядок діяльності пленуму вищого спеціалізованого суду визначаються цим Законом.

6. При вищому спеціалізованому суді утворюється Науково-консультативна рада, статус якої визначається цим Законом.

7. Вищий спеціалізований суд має офіційний друкований орган та може бути співзасновником інших друкованих видань.

Стаття 32. Повноваження вищого спеціалізованого суду

1. Вищий спеціалізований суд:

1) розглядає справи відповідної судової юрисдикції в касаційному порядку згідно з процесуальним законом;

2) у випадках, передбачених процесуальним законом, розглядає справи відповідної судової юрисдикції як суд першої або апеляційної інстанції;

3) аналізує судову статистику, вивчає та узагальнює судову практику;

4) надає методичну допомогу судам нижчого рівня з метою однакового застосування норм Конституції та законів України у судовій практиці на основі її узагальнення та аналізу судової статистики; дає спеціалізованим судам нижчого рівня рекомендаційні роз'яснення з питань застосування законодавства щодо вирішення справ відповідної судової юрисдикції;

5) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 33. Суддя вищого спеціалізованого суду

1. Суддя вищого спеціалізованого суду здійснює судочинство в порядку, встановленому процесуальним законом, а також інші повноваження, визначені законом.

Стаття 34. Голова вищого спеціалізованого суду

1. Голова вищого спеціалізованого суду:

1) представляє відповідні спеціалізовані суди як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, а також із судовими органами інших держав та міжнародними організаціями;

2) визначає адміністративні повноваження заступників голови вищого спеціалізованого суду;

3) контролює ефективність діяльності апарату суду, вносить Голові Державної судової адміністрації України подання про призначення на посаду керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду та про звільнення їх з посад, а також про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства;

4) видає на підставі акта про обрання на посаду судді чи звільнення судді з посади відповідний наказ;

5) повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України про наявність вакантних посад у вищому спеціалізованому суді в десятиденний строк з дня їх утворення;

6) вносить відповідно до цього Закону пропозиції щодо утворення відповідних місцевих та апеляційних судів, зміни їх територіальної юрисдикції, а також щодо кількості суддів у них;

7) скликає пленум вищого спеціалізованого суду; вносить на розгляд пленуму подання про призначення на посаду секретаря пленуму; виносить на розгляд пленуму питання та головує на його засіданнях;

8) інформує пленум вищого спеціалізованого суду про стан правосуддя у відповідній судовій юрисдикції та практику вирішення окремих категорій справ;

9) забезпечує виконання рішень зборів суддів вищого спеціалізованого суду;

10) контролює ведення та аналіз судової статистики, організовує вивчення та узагальнення судової практики, дбає про інформаційно-аналітичне забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства;

11) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації суддів вищого спеціалізованого суду;

12) здійснює інші повноваження, визначені законом.

2. Голова вищого спеціалізованого суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

3. У разі відсутності голови вищого спеціалізованого суду його адміністративні повноваження здійснює один із заступників голови суду за визначенням голови суду, за відсутності такого визначення - заступник голови суду, який має більший стаж роботи на посаді судді, а в разі відсутності заступника голови суду - суддя цього суду, який має більший стаж роботи на посаді судді.

Стаття 35. Заступники голови вищого спеціалізованого суду

1. Заступники голови вищого спеціалізованого суду здійснюють адміністративні повноваження, визначені головою суду.

Стаття 36. Пленум вищого спеціалізованого суду

1. Пленум вищого спеціалізованого суду діє у складі всіх суддів вищого спеціалізованого суду для вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням єдності судової практики у справах відповідної судової юрисдикції, та інших питань, віднесених до його повноважень цим Законом.

2. Пленум вищого спеціалізованого суду:

1) призначає за поданням голови вищого спеціалізованого суду з числа суддів вищого спеціалізованого суду та звільняє з посади секретаря пленуму вищого спеціалізованого суду;

2) узагальнює з метою забезпечення однакового застосування норм права при вирішенні справ відповідної судової юрисдикції практику застосування матеріального і процесуального закону;

3) заслуховує інформацію про стан правосуддя у відповідній судовій юрисдикції та практику вирішення окремих категорій справ;

4) приймає рішення про звернення до Верховного Суду України про направлення конституційного подання щодо конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України;

5) затверджує Регламент пленуму вищого спеціалізованого суду;

6) за результатами узагальнення судової практики дає роз'яснення рекомендаційного характеру з питань застосування спеціалізованими судами законодавства при вирішенні справ відповідної судової юрисдикції;

7) затверджує положення про Науково-консультативну раду вищого спеціалізованого суду та визначає її персональний склад;

8) визначає персональний склад редакційної колегії друкованого органу вищого спеціалізованого суду;

9) розглядає та вирішує інші питання, віднесені законом до його повноважень.

3. Пленум вищого спеціалізованого суду скликається головою вищого спеціалізованого суду в разі потреби або на вимогу не менш як п'ятої частини від складу суддів вищого спеціалізованого суду, але не рідше двох разів на рік. Про день і час скликання пленуму його учасники повідомляються не пізніш як за десять днів до засідання. У цей же строк надсилаються матеріали щодо питань, які виносяться на розгляд пленуму.

4. Засідання пленуму вищого спеціалізованого суду є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин від складу пленуму.

5. На засідання пленуму можуть бути запрошені судді судів відповідної спеціалізації, представники органів державної влади, наукових установ, громадських організацій, засобів масової інформації та інші особи.

6. Постанови пленуму приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів членів пленуму, підписуються головуючим на засіданні пленуму і секретарем пленуму і публікуються в офіційному друкованому органі вищого спеціалізованого суду.

7. Секретар пленуму вищого спеціалізованого суду організовує роботу секретаріату пленуму, підготовку засідань пленуму, забезпечує ведення протоколу та контролює виконання постанов, прийнятих пленумом вищого спеціалізованого суду.

Стаття 37. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган вищого спеціалізованого суду

1. Науково-консультативна рада утворюється при вищому спеціалізованому суді з числа висококваліфікованих фахівців у галузі права для попереднього розгляду проектів постанов вищого спеціалізованого суду, підготовка яких потребує наукового забезпечення.

2. Порядок організації та діяльності Науково-консультативної ради визначається положенням, що затверджується пленумом вищого спеціалізованого суду.

3. Вищий спеціалізований суд має офіційний друкований орган, в якому публікуються матеріали судової практики вищого спеціалізованого суду та інших судів відповідної судової юрисдикції, матеріали з питань організації діяльності судів відповідної судової юрисдикції та інші матеріали.

Глава 5. Верховний Суд України

Стаття 38. Верховний Суд України - найвищий судовий орган

1. Верховний Суд України є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції.

2. Верховний Суд України:

1) переглядає справи з підстав неоднакового застосування судами (судом) касаційної інстанції однієї і тієї ж норми матеріального права у подібних правовідносинах у порядку, передбаченому процесуальним законом;

2) переглядає справи у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом;

3) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, в яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;

4) звертається до Конституційного Суду України щодо конституційності законів, інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України.

Стаття 39. Склад Верховного Суду України

1. До складу Верховного Суду України входять двадцять суддів - по п'ять суддів від кожної спеціалізованої юрисдикції (цивільної, кримінальної, господарської, адміністративної), з числа яких обираються Голова Верховного Суду України та його заступник.

2. Суддею Верховного Суду України може бути особа, яка має стаж роботи на посаді судді не менше п'ятнадцяти років або суддя Конституційного Суду України.

3. У Верховному Суді України діє Пленум Верховного Суду України для вирішення питань, визначених Конституцією України та цим Законом. Склад і порядок діяльності Пленуму Верховного Суду України визначаються цим Законом.

4. При Верховному Суді України утворюється Науково-консультативна рада, статус якої визначається цим Законом.

5. Верховний Суд України має офіційний друкований орган та може бути співзасновником інших друкованих видань.

Стаття 40. Суддя Верховного Суду України

1. Суддя Верховного Суду України:

1) бере участь у розгляді справи в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) бере участь у розгляді питань, що виносяться на засідання Пленуму Верховного Суду України;

3) аналізує судову практику, вносить у встановленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства та його застосування;

4) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 41. Голова Верховного Суду України

1. Голова Верховного Суду України:

1) представляє суд як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, а також із судовими органами інших держав та міжнародними організаціями;

2) визначає адміністративні повноваження заступника Голови Верховного Суду України;

3) скликає Пленум Верховного Суду України; вносить на розгляд Пленуму подання щодо призначення на посаду секретаря Пленуму; виносить на розгляд Пленуму питання та головує на його засіданнях;

4) видає на підставі акта про обрання на посаду судді Верховного Суду України або звільнення судді з посади відповідний наказ;

5) повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України про наявність вакантних посад у Верховному Суді України в десятиденний строк з дня їх утворення;

6) контролює ефективність діяльності апарату суду, вносить Голові Державної судової адміністрації України подання про призначення на посаду керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду та про звільнення їх з посад, а також про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства;

7) інформує Пленум Верховного Суду України про діяльність Верховного Суду України;

8) здійснює інші повноваження, визначені законом.

2. Голова Верховного Суду України з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

3. У разі відсутності Голови Верховного Суду України його адміністративні повноваження здійснює заступник Голови Верховного Суду України, а за відсутності заступника Голови - суддя цього суду, який має більший стаж роботи на посаді судді.

Стаття 42. Порядок обрання Голови Верховного Суду України

1. Голова Верховного Суду України обирається на посаду строком на п'ять років та звільняється з посади Пленумом Верховного Суду України більшістю голосів від загального складу Пленуму шляхом таємного голосування.

2. Пленум Верховного Суду України з питання обрання Голови Верховного Суду України скликається не пізніше одного місяця з дня припинення повноважень попереднього Голови Верховного Суду України.

3. Процедура обрання на посаду Голови Верховного Суду України та звільнення його з посади встановлюється Регламентом Пленуму Верховного Суду України, що затверджується Пленумом. Зміна регламентної процедури менше ніж за шість місяців до закінчення строку повноважень Голови Верховного Суду України не допускається.

Стаття 43. Порядок дострокового звільнення з посади Голови Верховного Суду України

1. Голова Верховного Суду України може бути достроково звільнений з посади з підстав, встановлених законом. Повноваження Голови Верховного Суду України також припиняються достроково внаслідок висловлення йому недовіри Пленумом Верховного Суду України.

2. Порядок дострокового припинення повноважень Голови Верховного Суду України внаслідок висловлення йому недовіри Пленумом Верховного Суду України визначається виключно цією статтею. Регламент Пленуму Верховного Суду України щодо цього порядку не застосовується.

3. Питання про висловлення недовіри Голові Верховного Суду України розглядається Пленумом Верховного Суду України за поданням не менш як п'ятої частини суддів від складу Пленуму Верховного Суду України, скріпленим їх підписами. Подання має бути вмотивованим.

4. Для проведення Пленуму Верховного Суду України з питання висловлення недовіри Голові Верховного Суду України судді, визначені в частині третій цієї статті, створюють організаційний комітет та призначають його голову і заступника, про що складається протокол.

5. Організаційний комітет забезпечує підготовку і проведення Пленуму Верховного Суду України з питання висловлення недовіри Голові Верховного Суду України у двадцятиденний термін з дня його створення. Учасники засідання Пленуму Верховного Суду України повідомляються організаційним комітетом про день і час скликання Пленуму Верховного Суду України та питання, що виноситься на його розгляд, з надсиланням відповідних матеріалів у порядку, встановленому цим Законом. Внесення до порядку денного Пленуму Верховного Суду України інших питань, крім висловлення недовіри Голові Верховного Суду України, забороняється.

6. Засідання Пленуму Верховного Суду України з питання висловлення недовіри Голові Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому більше половини суддів від складу Пленуму Верховного Суду України. На засіданні Пленуму Верховного Суду України головує голова організаційного комітету, а в разі його відсутності - заступник голови організаційного комітету.

7. Головуючий виносить на затвердження Пленуму Верховного Суду України пропозиції щодо секретаря засідання Пленуму Верховного Суду України, персонального складу лічильної комісії, а також форми бюлетня та протоколу голосування, які затверджуються відкритим голосуванням.

8. Питання про висловлення недовіри Голові Верховного Суду України розглядається за участі Голови Верховного Суду України або без його участі. Голова Верховного Суду України по суті порушених питань може також надати письмові пояснення, які висвітлюються ним або уповноваженою ним особою на засіданні Пленуму Верховного Суду України.

9. Організаційний комітет визначає порядок проведення засідання та процедуру голосування з урахуванням вимог цього Закону та здійснює контроль за її дотриманням.

10. Рішення про висловлення недовіри Голові Верховного Суду України приймається шляхом таємного голосування більшістю голосів від складу Пленуму Верховного Суду України.

11. Рішення про висловлення недовіри Голові Верховного Суду України оформлюється Постановою Пленуму Верховного Суду України, яка підписується головуючим та секретарем засідання, обраним Пленумом Верховного Суду України за пропозицією головуючого.

12. Висловлення недовіри Голові Верховного Суду України не позбавляє його повноважень судді Верховного Суду України. У разі дострокового припинення повноважень Голови Верховного Суду України обрання Голови Верховного Суду України здійснюється в порядку, встановленому цим Законом.

13. Питання про недовіру Голові Верховного Суду України не може ініціюватися протягом року з дня його розгляду на засіданні Пленуму Верховного Суду України.

14. Порядок звільнення з посади Голови Верховного Суду України з підстав, не пов'язаних з висловленням йому недовіри Пленумом Верховного Суду України, визначається законом та Регламентом Пленуму Верховного Суду України.

Стаття 44. Заступник Голови Верховного Суду України

1. Заступник Голови Верховного Суду України обирається на посаду строком на п'ять років та звільняється з посади Пленумом Верховного Суду України більшістю голосів від загального складу Пленуму шляхом таємного голосування.

2. Заступник Голови Верховного Суду України може бути достроково звільнений з посади у порядку, встановленому Регламентом Пленуму Верховного Суду України.

3. Заступник Голови Верховного Суду України здійснює адміністративні повноваження, визначені Головою Верховного Суду України, та інформує Пленум Верховного Суду України про свою діяльність.

Стаття 45. Пленум Верховного Суду України

1. Пленум Верховного Суду України є колегіальним органом, повноваження якого визначаються Конституцією України та цим Законом. До складу Пленуму Верховного Суду України входять усі судді Верховного Суду України.

2. Пленум Верховного Суду України:

1) обирає на посади та звільняє з посад Голову Верховного Суду України, його заступника у порядку, встановленому цим Законом;

2) призначає на посаду з числа суддів Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України та звільняє з посади секретаря Пленуму Верховного Суду України;

3) заслуховує інформацію Голови Верховного Суду України, заступника Голови Верховного Суду України про їх діяльність;

4) надає висновки щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судової системи та діяльності Верховного Суду України;

5) приймає рішення про звернення до Конституційного Суду України з питань конституційності законів та інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України;

6) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, в яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;

7) затверджує Регламент Пленуму Верховного Суду України.

3. Засідання Пленуму Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин від складу Пленуму, крім випадків, встановлених цим Законом.

4. На засідання Пленуму можуть бути запрошені представники органів державної влади, наукових установ, громадських організацій, засобів масової інформації та інші особи.

5. Пленум Верховного Суду України скликається Головою Верховного Суду України в разі потреби або на вимогу не менш як четвертої частини від складу суддів Верховного Суду України, але не рідше одного разу на три місяці. У разі відсутності Голови Верховного Суду України Пленум скликається його заступником. Законом також може бути встановлена інша процедура скликання Пленуму Верховного Суду України. Про день і час скликання Пленуму та питання, що виносяться на його розгляд, учасники засідання Пленуму повідомляються не пізніш як за десять днів до засідання. У цей же строк надсилаються матеріали щодо питань, які виносяться на розгляд Пленуму.

6. Засідання Пленуму веде Голова Верховного Суду України, а в разі його відсутності - заступник Голови Верховного Суду України відповідно до Регламенту. У випадках, встановлених цим Законом, засідання Пленуму веде голова організаційного комітету, створеного для проведення Пленуму Верховного Суду України з питання висловлення недовіри Голові Верховного Суду України, або його заступник.

7. Порядок роботи Пленуму Верховного Суду України встановлюється цим Законом та прийнятим відповідно до нього Регламентом Пленуму Верховного Суду України.

8. Пленум Верховного Суду України приймає з розглянутих питань постанови. Постанови Пленуму Верховного Суду України підписуються головуючим на засіданні Пленуму та секретарем Пленуму і публікуються в офіційному друкованому органі Верховного Суду України.

9. Секретар Пленуму Верховного Суду України організовує роботу секретаріату Пленуму, підготовку засідань Пленуму, забезпечує ведення протоколу та контролює виконання постанов, прийнятих Пленумом Верховного Суду України.

10. Особливості проведення Пленуму Верховного Суду України з розгляду окремих питань, у тому числі щодо процедури скликання, повноважності засідання, порядку роботи, процедури голосування, порядку прийняття рішень та підписання постанов, прийнятих Пленумом Верховного Суду України, встановлюються законом.

Стаття 46. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду України

1. Науково-консультативна рада утворюється при Верховному Суді України з числа висококваліфікованих фахівців у галузі права для попереднього розгляду проектів постанов Пленуму Верховного Суду України стосовно надання висновків щодо проектів законодавчих актів та з інших питань діяльності Верховного Суду України, підготовка яких потребує наукового забезпечення.

2. Порядок організації та діяльності Науково-консультативної ради визначається положенням, що затверджується Пленумом Верховного Суду України.

3. Верховний Суд України має офіційний друкований орган, в якому публікуються матеріали судової практики Верховного Суду України та інших судів загальної юрисдикції, матеріали з питань організації діяльності судів загальної юрисдикції та інші матеріали.

Розділ III.
ПРОФЕСІЙНІ СУДДІ, НАРОДНІ ЗАСІДАТЕЛІ ТА ПРИСЯЖНІ

Глава 1. Загальні положення статусу судді

Стаття 47. Незалежність судді

1. Суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом.

2. Суддя не зобов'язаний давати жодних пояснень щодо суті справ, які перебувають у його провадженні, крім випадків, установлених законом.

3. Суддя має право звернутися з повідомленням про загрозу його незалежності до Ради суддів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за участю судді та вжити необхідних заходів для усунення загрози.

4. Незалежність судді забезпечується:

1) особливим порядком його призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення;

2) недоторканністю та імунітетом судді;

3) незмінюваністю судді;

4) порядком здійснення судочинства, визначеним процесуальним законом, таємницею ухвалення судового рішення;

5) забороною втручання у здійснення правосуддя;

6) відповідальністю за неповагу до суду чи судді;

7) окремим порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів, установленим законом;

8) належним матеріальним та соціальним забезпеченням судді;

9) функціонуванням органів суддівського самоврядування;

10) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки судді, членів його сім'ї, майна, а також іншими засобами їх правового захисту;

11) правом судді на відставку.

5. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також фізичні і юридичні особи та їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність судді і не посягати на неї.

6. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу визначених Конституцією України гарантій незалежності судді.

Стаття 48. Недоторканність судді

1. Суддя є недоторканним. Суддя не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до винесення судом обвинувального вироку.

2. Суддя, затриманий за підозрою у вчиненні діяння, за яке встановлена кримінальна чи адміністративна відповідальність, повинен бути негайно звільнений після з'ясування його особи. Суддя не може бути підданий приводу чи примусово доставлений до будь-якого органу чи установи, крім суду.

3. Кримінальна справа щодо судді може бути порушена лише Генеральним прокурором України або його заступником.

4. Відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі вмотивованої постанови Генерального прокурора України.

5. Проникнення в житло або інше володіння судді чи його службове приміщення, особистий чи службовий транспорт, проведення там огляду, обшуку чи виїмки, прослуховування його телефонних розмов, особистий обшук судді, а так само огляд, виїмка його кореспонденції, речей і документів можуть провадитися лише за судовим рішенням.

6. Підсудність справи щодо обвинувачення судді у вчиненні злочину визначається Головою Верховного Суду України. Справа не може розглядатися тим судом, у якому обвинувачений обіймає чи обіймав посаду судді.

7. За шкоду, завдану судом, відповідає держава на підставах та в порядку, встановлених законом.

Стаття 49. Відповідальність за неповагу до суду чи судді

1. Прояв неповаги до суду чи судді з боку осіб, які є учасниками процесу або присутні в судовому засіданні, тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Стаття 50. Посвідчення судді

1. Судді, голови судів та їх заступники, судді у відставці, народні засідателі та присяжні мають посвідчення, зразки яких затверджуються Радою суддів України.

2. Посвідчення судді, голови суду, заступника голови суду, судді у відставці підписує керівник органу, який його призначив чи обрав на посаду.

3. Посвідчення Голови Верховного Суду України, його заступника підписує секретар Пленуму Верховного Суду України.

4. Посвідчення народних засідателів, присяжних підписує голова суду, в якому народний засідатель, присяжний здійснює правосуддя.

5. Вручення посвідчення здійснює особа, яка його підписала, або за її дорученням інша особа.

Глава 2. Суддя

Стаття 51. Статус судді

1. Суддею є громадянин України, який відповідно до Конституції України та цього Закону призначений чи обраний суддею, займає штатну суддівську посаду в одному з судів України і здійснює правосуддя на професійній основі.

2. Судді в Україні мають єдиний статус незалежно від місця суду в системі судів загальної юрисдикції чи адміністративної посади, яку суддя обіймає в суді.

Стаття 52. Незмінюваність судді

1. Судді, який обіймає посаду безстроково, гарантується перебування на посаді до досягнення ним шістдесяти п'яти років, за винятком випадків звільнення судді з посади або відставки судді відповідно до цього Закону.

2. Суддю не може бути переведено до іншого суду без його згоди.

Стаття 53. Вимоги щодо несумісності

1. Перебування на посаді судді несумісне із зайняттям посади в будь-якому іншому органі державної влади, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом.

2. Суддя не має права поєднувати свою діяльність з підприємницькою або адвокатською діяльністю, будь-якою іншою оплачуваною роботою (крім викладацької, наукової і творчої діяльності), а також входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

3. Суддя не може належати до політичної партії чи професійної спілки, виявляти прихильність до них, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках.

4. Суддю за його заявою може бути відряджено для роботи у Вищій раді юстиції, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Національній школі суддів України зі збереженням заробітку за основним місцем роботи.

Стаття 54. Права та обов'язки судді

1. Права судді, пов'язані зі здійсненням правосуддя, визначаються Конституцією України, процесуальним та іншими законами.

2. Суддя має право брати участь у суддівському самоврядуванні для вирішення питань внутрішньої діяльності суду в порядку, встановленому законом. Судді можуть утворювати об'єднання та брати участь у них з метою захисту своїх прав та інтересів, підвищення професійного рівня.

3. Суддя має право вдосконалювати свій професійний рівень та проходити з цією метою відповідну підготовку.

4. Суддя зобов'язаний:

1) своєчасно, справедливо та безсторонньо розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства;

2) дотримуватися правил суддівської етики;

3) виявляти повагу до учасників процесу;

4) додержуватися присяги судді;

5) не розголошувати відомості, які становлять таємницю, що охороняється законом, в тому числі і таємницю нарадчої кімнати і закритого судового засідання;

6) дотримуватися вимог щодо несумісності;

7) подавати щорічно не пізніше 1 квітня до Державної судової адміністрації України для оприлюднення на офіційному веб-порталі судової влади, ведення якого забезпечує Державна судова адміністрація України, декларацію про майновий стан.

5. Декларація про майновий стан повинна містити відомості про доходи, цінні папери, нерухоме, цінне рухоме майно, вклади у банках, фінансові зобов'язання судді, членів його сім'ї та осіб, з якими він спільно проживає або поєднаний спільним побутом, та про видатки судді, якщо разові видатки перевищують розмір його місячного заробітку. Форма декларації та порядок її заповнення затверджуються Міністерством фінансів України.

6. Суддя, призначений на посаду судді вперше, проходить щорічну двотижневу підготовку у Національній школі суддів України. Суддя, який обіймає посаду судді безстроково, проходить двотижневу підготовку у Національній школі суддів України не менше, ніж раз на три роки.

7. Суддя до виходу у відставку або на пенсію може бути нагороджений державними нагородами, а також будь-якими іншими нагородами, відзнаками, грамотами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, окрім тих державних, або будь яких інших нагород, відзнак, грамот, пов'язаних зі здійсненням ним правосуддя.

Стаття 55. Присяга судді

1. Особа, вперше призначена на посаду судді, набуває повноважень судді після складення присяги судді такого змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), вступаючи на посаду судді, урочисто присягаю об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади».

2. Суддя складає присягу під час урочистої церемонії у присутності Президента України. Текст присяги підписується суддею і зберігається в його особовій справі.

Стаття 56. Етика судді

1. Питання етики суддів визначаються Кодексом суддівської етики, що затверджується з'їздом суддів України.

Глава 3. Народні засідателі та присяжні

Стаття 57. Статус народного засідателя

1. Народним засідателем є громадянин України, який у випадках, визначених процесуальним законом, вирішує справи у складі суду разом із суддею, забезпечуючи згідно з Конституцією України безпосередню участь народу у здійсненні правосуддя.

2. Народні засідателі під час розгляду і вирішення справ користуються повноваженнями судді. Народні засідателі виконують обов'язки, визначені пунктами 1-5 частини четвертої статті 54 цього Закону.

Стаття 58. Список народних засідателів

1. До списку народних засідателів у кількості, зазначеній у поданні голови суду, включаються громадяни, які постійно проживають на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду, відповідають вимогам статті 59 цього Закону і дали згоду бути народними засідателями.

2. Список народних засідателів затверджується рішенням відповідної місцевої ради на чотири роки і переглядається у разі необхідності, але не рідше ніж раз на два роки.

3. Список народних засідателів публікується в друкованих засобах масової інформації відповідної місцевої ради.

Стаття 59. Вимоги до народного засідателя

1. Народним засідателем може бути громадянин України, який досяг тридцятирічного віку і постійно проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду.

2. Не підлягають включенню до списків народних засідателів громадяни:

1) визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

2) які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків народного засідателя;

3) які мають не зняту чи не погашену судимість;

4) народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, судді, прокурори, працівники органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів, військовослужбовці, працівники апаратів судів, інші державні службовці, адвокати, нотаріуси;

5) громадяни, які досягли шістдесяти п'яти років;

6) особи, які не володіють державною мовою.

3. Особа, включена до списку народних засідателів, зобов'язана повідомити суд про обставини, що унеможливлюють її участь у здійсненні правосуддя, у разі їх наявності.

Стаття 60. Підстави і порядок увільнення від виконання обов'язків народного засідателя

1. Особа, яка відповідно до цього Закону не може бути включена до списку народних засідателів, але включена до нього, увільняється від виконання обов'язків народного засідателя головою відповідного суду.

2. Від виконання обов'язків народного засідателя головою відповідного суду увільняються:

1) особи, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, у відпустці по догляду за дитиною, а також які мають дітей дошкільного чи молодшого шкільного віку або утримують дітей-інвалідів, інших хворих або членів сім'ї похилого віку;

2) керівники та заступники керівників органів місцевого самоврядування;

3) особи, які через свої релігійні переконання вважають для себе неможливою участь у здійсненні правосуддя;

4) інші особи, якщо голова суду визнає поважними причини, на які вони посилаються.

3. Особи, зазначені в частині другій цієї статті, увільняються від виконання обов'язків народного засідателя за їхньою заявою, поданою до початку виконання цих обов'язків.

4. Увільнення від виконання обов'язків народного засідателя внаслідок відводу (самовідводу) у конкретній справі здійснюється в порядку, встановленому процесуальним законом.

Стаття 61. Залучення народних засідателів до виконання обов'язків у суді

1. Суд залучає народних засідателів до здійснення правосуддя у порядку черговості на строк не більше одного місяця на рік, крім випадків, коли продовження цього строку зумовлено необхідністю закінчити розгляд справи, розпочатий за їхньої участі.

2. Письмове запрошення для участі у здійсненні правосуддя надсилається судом народному засідателю не пізніше ніж за сім днів до початку судового засідання. У запрошенні зазначаються права та обов'язки народного засідателя, перелік вимог до народних засідателів, а також підстави для увільнення їх від виконання обов'язків. Одночасно із запрошенням надсилається письмове повідомлення для роботодавця про залучення особи як народного засідателя.

3. Роботодавець зобов'язаний звільнити народного засідателя від роботи на час виконання ним обов'язків зі здійснення правосуддя. Відмова у звільненні від роботи вважається неповагою до суду.

4. Народний засідатель зобов'язаний вчасно з'явитися на запрошення суду для участі в судовому засіданні. Неявка без поважних причин у судове засідання вважається неповагою до суду.

Стаття 62. Гарантії прав народних засідателів

1. Народним засідателям за час виконання ними обов'язків у суді виплачується винагорода в розмірі їх середньомісячного заробітку чи пенсії, але не менше прожиткового мінімуму для працездатної особи. Їм відшкодовуються витрати на проїзд і наймання житла, а також виплачуються добові. Зазначені виплати здійснюються територіальними управліннями Державної судової адміністрації України за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. За народними засідателями і присяжними на час виконання ними обов'язків у суді за місцем основної роботи зберігаються всі гарантії та пільги, передбачені законом. Час виконання народним засідателем чи присяжним обов'язків у суді зараховується до всіх видів трудового стажу. Звільнення народного засідателя з роботи або переведення на іншу роботу без його згоди під час виконання ним обов'язків у суді не допускається.

3. На народних засідателів поширюються гарантії незалежності і недоторканності суддів, установлені законом, на час виконання ними обов'язків зі здійснення правосуддя. За обґрунтованим клопотанням народного засідателя заходи безпеки щодо нього можуть вживатися і після закінчення виконання цих обов'язків.

Стаття 63. Присяжні

1. Присяжними визнаються громадяни України, які у випадках, передбачених процесуальним законом, залучаються до здійснення правосуддя, забезпечуючи згідно з Конституцією України безпосередню участь народу у здійсненні правосуддя.

Розділ IV.
ПОРЯДОК ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ СУДДІ СУДУ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Глава 1. Загальні положення

Стаття 64. Вимоги до кандидатів на посаду судді

1. На посаду судді може бути рекомендований громадянин України, не молодший двадцяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж роботи в галузі права не менш як три роки, проживає в Україні не менш як десять років та володіє державною мовою.

2. Не можуть бути рекомендовані на посаду судді громадяни:

1) визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

2) які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків судді;

3) які мають не зняту чи не погашену судимість.

3. Додаткові вимоги до кандидатів на посаду судді у судах вищого рівня встановлюються цим Законом.

4. Для цілей цієї статті вважається:

1) вищою юридичною освітою - вища юридична освіта, здобута в Україні за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, а також вища юридична освіта за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, здобута в іноземних державах та визнана в Україні в установленому законом порядку;

2) стажем роботи у галузі права - стаж роботи особи за спеціальністю після здобуття нею вищої юридичної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче спеціаліста.

Стаття 65. Добір кандидатів на посаду судді

1. Добір кандидатів на посаду судді здійснюється з числа осіб, які відповідають вимогам, установленим Конституцією України та статтею 64 цього Закону, за результатами проходження спеціальної підготовки та складення кваліфікаційного іспиту відповідно до вимог цього Закону.

2. При доборі кандидатів на посаду судді забезпечується рівність їхніх прав незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

3. Кожен, хто відповідає встановленим вимогам до кандидата на посаду судді, має право звер-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 10—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—9-Й СТОР.

нутися до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з заявою про участь у доборі кандидатів на посаду судді.

Глава 2. Призначення на посаду судді

Стаття 66. Порядок призначення на посаду судді вперше

1. Призначення на посаду судді вперше здійснюється виключно в порядку, визначеному цим Законом, та включає такі стадії:

1) розміщення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на своєму веб-порталі оголошення про проведення добору кандидатів на посаду судді з урахуванням прогнозованої кількості вакантних посад суддів та опублікування такого оголошення в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр»;

2) подання особами, які виявили бажання стати суддею, до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відповідної заяви та документів, визначених цим Законом;

3) здійснення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на основі поданих кандидатами на посаду судді документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду судді, та організація проведення стосовно них спеціальної перевірки в порядку, визначеному законом;

4) складення особами, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду судді, іспиту перед Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на виявлення рівня загальних теоретичних знань у галузі права;

5) направлення кандидатів, які успішно склали іспит та пройшли необхідні перевірки, для проходження спеціальної підготовки у спеціалізованому юридичному вищому навчальному закладі четвертого рівня акредитації;

6) направлення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України кандидатів на посаду судді після успішного проходження ними підготовки у спеціалізованому юридичному вищому навчальному закладі четвертого рівня акредитації для проходження спеціальної підготовки у Національній школі суддів України;

7) допуск кандидатів, які успішно пройшли спеціальну підготовку, до складення кваліфікаційного іспиту перед Вищою кваліфікаційною комісією суддів України;

8) визначення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рейтингу кандидатів на посаду судді за результатами складення кваліфікаційного іспиту, зарахування їх до резерву на заміщення вакантних посад судді;

9) оголошення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України у разі відкриття вакантних посад суддів конкурсу на заміщення таких посад серед кандидатів, які перебувають у резерві;

10) проведення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, виходячи з рейтингу кандидата відповідно до кількості наявних вакантних посад судді добору серед кандидатів, які взяли участь у конкурсі, та внесення рекомендації Вищій раді юстиції про призначення кандидата на посаду судді;

11) розгляд на засіданні Вищої ради юстиції відповідно до рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України питання про призначення кандидата на посаду судді та внесення в разі прийняття позитивного рішення подання Президентові України про призначення кандидата на посаду судді;

12) прийняття Президентом України рішення про призначення кандидата на посаду судді.

Стаття 67. Подання кандидатом на посаду судді документів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Для участі у доборі кандидатів на посаду судді особа подає:

1) письмову заяву про участь у доборі кандидатів на посаду судді;

2) копію паспорта громадянина України;

3) анкету кандидата на посаду судді, що містить інформацію про нього;

4) копії дипломів про освіту, науковий ступінь або вчене звання;

5) виписку з трудової книжки про стаж роботи в галузі права;

6) висновок медичної установи про стан здоров'я кандидата (медичні установи, що надають такий висновок, а також форма висновку визначаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за погодженням з уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я);

7) письмову згоду на збирання, зберігання та використання інформації про кандидата з метою оцінки його готовності до роботи на посаді судді та проведення щодо нього спеціальної перевірки.

Форма і зміст заяви про участь у доборі кандидатів на посаду судді, анкети кандидата на посаду судді затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України та розміщуються на її офіційному веб-порталі.

Вимагати від кандидата надання документів, не передбачених цією частиною, забороняється.

2. Приймання документів завершується за два дні до проведення добору кандидатів. Заяви, що надійшли після зазначеного строку, не розглядаються.

3. До добору кандидатів на посаду судді допускаються особи, які подали всі необхідні документи. У разі відмови в допуску Вища кваліфікаційна комісія суддів України приймає вмотивоване рішення.

Стаття 68. Порядок проведення добору кандидатів на посаду судді

1. Добір кандидатів на посаду судді полягає у проходженні ними анонімного тестування (іспиту) з метою виявлення рівня їх загальних теоретичних знань та проведенні щодо них спеціальної перевірки відповідності їх установленим вимогам до кандидата на посаду судді. Проведення спеціальної перевірки здійснюється і щодо відомостей, поданих кандидатами особисто, у порядку, встановленому законом.

2. Для проведення спеціальної перевірки Вища кваліфікаційна комісія суддів України має право збирати інформацію про кандидата, звертатися із запитами для отримання інформації про кандидата на посаду судді до підприємств, установ, організацій усіх форм власності. За результатами розгляду таких запитів відповідна інформація подається у десятиденний строк до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Ненадання такої інформації або надання її з порушенням установленого строку тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

3. Організації та громадяни мають право подавати до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформацію про кандидатів на посаду судді.

4. Особи, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду судді, допускаються до складення іспиту.

Стаття 69. Спеціальна підготовка кандидата на посаду судді

1. Спеціальна підготовка кандидата на посаду судді включає теоретичну підготовку судді у спеціалізованому юридичному вищому навчальному закладі четвертого рівня акредитації та практичну підготовку в Національній школі суддів України.

2. Програма та порядок проходження спеціальної підготовки кандидатами на посаду судді затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за погодженням зі спеціалізованими юридичними вищими навчальними закладами четвертого рівня акредитації та Національною школою суддів України.

3. Спеціальна підготовка проводиться протягом шести місяців за рахунок коштів Державного бюджету України. На період проходження кандидатом підготовки за ним зберігається основне місце роботи, виплачується стипендія в розмірі не менше двох третин від посадового окладу судді місцевого суду загальної юрисдикції.

4. За результатами спеціальної підготовки кандидати отримують відповідний документ установленого зразка. Матеріали щодо кандидатів, які успішно пройшли спеціальну підготовку, направляються до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для складення кваліфікаційного іспиту.

5. У разі порушення кандидатом на посаду судді порядку проходження спеціальної підготовки, що призвело до його відрахування, або в разі припинення кандидатом проходження такої підготовки за власною ініціативою він повинен відшкодувати кошти, витрачені на його підготовку.

Стаття 70. Кваліфікаційний іспит

1. Кваліфікаційний іспит є атестуванням особи, яка пройшла спеціальну підготовку і виявила бажання бути рекомендованою для призначення на посаду судді.

2. Кваліфікаційний іспит полягає у виявленні належних теоретичних знань та рівня професійної підготовки кандидата на посаду судді, ступеня його готовності здійснювати правосуддя з питань юрисдикції відповідного суду, а також особистих і моральних якостей кандидата.

3. Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом складення кандидатом на посаду судді письмового анонімного тестування та виконання практичного завдання з метою виявлення рівня практичних навичок та умінь у застосуванні закону.

4. Письмове анонімне тестування проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України у спеціально відведеному для цього приміщенні, хід тестування фіксується за допомогою технічних засобів відео- та звукозапису.

5. Порядок складення кваліфікаційного іспиту, методика оцінювання визначаються положенням, що затверджується Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

6. Результати кваліфікаційного іспиту дійсні протягом трьох років.

7. Особа, яка не склала кваліфікаційний іспит, може бути допущена до складення такого іспиту повторно не раніш як через рік. Особа, яка не склала кваліфікаційний іспит повторно, може бути допущена до наступного іспиту не раніш як через два роки.

8. Вища кваліфікаційна комісія суддів України відповідно до кількості набраних кандидатами на посаду судді балів за результатами складення кваліфікаційного іспиту визначає рейтинг кандидатів та зараховує їх до резерву на заміщення вакантних посад суддів.

9. Інформація про результати кваліфікаційного іспиту та місце кандидата на посаду судді за рейтингом є загальнодоступною і розміщується на офіційному веб-порталі Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

10. Результати кваліфікаційного іспиту можуть бути оскаржені до Вищої ради юстиції, яка може скасувати рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та зобов'язати її провести повторний кваліфікаційний іспит кандидата на посаду судді, який подав скаргу.

Стаття 71. Проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді

1. Для проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-порталі та публікує таке оголошення в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» не пізніше ніж за місяць до проведення конкурсу.

2. В оголошенні про конкурс зазначаються найменування судів, де є вакантні посади судді, кількість таких посад, умови проведення конкурсу, дата, час і місце проведення конкурсу.

3. Кандидати на посаду судді, які перебувають у резерві та виявили бажання взяти участь у конкурсі на заміщення вакантних посад судді, у встановлений строк подають до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України письмові заяви.

4. Вища кваліфікаційна комісія суддів України проводить конкурс на заміщення вакантних посад судді та здійснює добір кандидатів з урахуванням результатів кваліфікаційного іспиту і кількості набраних кандидатами балів. Кількість набраних балів є першочерговим критерієм при проведенні Вищою кваліфікаційною комісією суддів України конкурсного добору кандидатів на зайняття вакантних посад судді. У разі набрання кандидатами однакової кількості балів перевага надається тому кандидату, який має більший стаж роботи у галузі права.

5. За результатами конкурсного добору Вища кваліфікаційна комісія суддів України надсилає до Вищої ради юстиції відповідно до кількості вакантних посад судді рекомендації про призначення кандидатів суддями.

6. Відповідно до внесеної Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рекомендації Вища рада юстиції на своєму засіданні розглядає питання про призначення кандидата на посаду судді та в разі прийняття позитивного рішення вносить подання Президентові України про призначення кандидата на посаду судді.

Стаття 72. Призначення на посаду судді

1. Призначення на посаду судді здійснюється Президентом України на підставі подання Вищої ради юстиції протягом тридцяти днів з дня отримання такого подання.

Стаття 73. Переведення судді до іншого суду в межах п'ятирічного строку

1. Суддя у межах п'ятирічного строку може бути переведений на роботу на посаді судді до іншого місцевого суду за його письмовою заявою до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про рекомендування його на посаду судді відповідного суду.

2. Переведення судді на роботу на посаді судді до іншого суду здійснюється за результатами конкурсу на заміщення вакантної посади судді.

3. У разі участі в конкурсі на заміщення вакантної посади судді в іншому суді того ж рівня і юрисдикції за бажанням судді можуть бути враховані результати його попереднього кваліфікаційного іспиту.

4. За однакових результатів конкурсу перевага надається тому кандидату, який має більший стаж роботи на посаді судді.

5. Переведення судді у межах п'ятирічного строку на роботу на посаді судді до суду іншої юрисдикції здійснюється за результатами складення суддею кваліфікаційного іспиту відповідно до цього Закону.

6. Переведення судді у межах п'ятирічного строку здійснюється Президентом України.

Глава 3. Розгляд питання про обрання на посаду судді безстроково

Стаття 74. Порядок обрання на посаду судді безстроково

1. Порядок обрання на посаду судді безстроково встановлюється цим Законом та Регламентом Верховної Ради України.

2. Суддя, строк повноважень якого закінчився, за його заявою має бути рекомендований Вищою кваліфікаційною комісією суддів України для обрання його Верховною Радою України на посаду судді безстроково, якщо відсутні визначені законом обставини, що перешкоджають цьому.

3. Обрання на посаду судді безстроково здійснюється в такому порядку:

1) кандидат звертається з письмовою заявою до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про рекомендування його для обрання на посаду судді безстроково;

2) Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про підготовку матеріалів щодо кандидата на посаду судді безстроково на своєму офіційному веб-порталі та в офіційних засобах масової інформації;

3) Вища кваліфікаційна комісія суддів України перевіряє відомості про кандидата, враховує показники розгляду кандидатом справ;

4) Вища кваліфікаційна комісія суддів України приймає рішення про рекомендування чи відмову у рекомендуванні його для обрання на посаду судді безстроково і в разі рекомендування направляє відповідне подання до Верховної Ради України;

5) Верховна Рада України відповідно до подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України приймає рішення про обрання на посаду судді безстроково в порядку, встановленому законом.

Стаття 75. Звернення кандидата на посаду судді безстроково до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Кандидат на посаду судді безстроково не пізніше ніж за шість місяців до закінчення строку перебування на посаді судді звертається до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України із заявою про рекомендування його для обрання на посаду судді безстроково.

2. Із заявою до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про рекомендування для обрання на посаду судді безстроково може звернутися також кандидат, якого звільнено з посади судді у зв'язку із закінченням строку, на який його було призначено, та який раніше не звертався до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України із заявою про обрання його на посаду судді безстроково, протягом трьох років з часу звільнення.

3. Кандидат, час звільнення якого з посади судді у зв'язку із закінченням строку, на який його було призначено, перевищує зазначений у частині другій цієї статті строк, може бути рекомендований Вищою кваліфікаційною комісією суддів України для обрання на посаду судді безстроково після складення кваліфікаційного іспиту відповідно до вимог цього Закону.

4. Для участі у доборі кандидат на обрання суддею безстроково подає:

1) письмову заяву про рекомендування кандидата для обрання на посаду судді безстроково;

2) копію паспорта громадянина України;

3) анкету кандидата на посаду судді безстроково, що містить інформацію про нього;

4) копії дипломів про освіту, науковий ступінь або вчене звання;

5) виписку з трудової книжки про стаж роботи на посаді судді;

6) висновок медичної установи про стан здоров'я кандидата (медичні установи, що надають такий висновок, а також його форма визначаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за погодженням з уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я);

7) декларацію про майновий стан;

8) письмову згоду на збирання, зберігання та використання інформації про нього з метою оцінки його готовності до роботи на посаді судді безстроково.

Форма і зміст заяви про рекомендування кандидата для обрання на посаду судді безстроково, анкети кандидата на посаду судді безстроково затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України та розміщуються на її офіційному веб-порталі.

5. Вимагати від кандидата надання документів, не передбачених цією статтею, забороняється, крім випадків необхідності надання пояснень у зв'язку з інформацією щодо його діяльності на посаді судді.

Стаття 76. Порядок розгляду Вищою кваліфікаційною комісією суддів України питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про підготовку матеріалів щодо кандидата на посаду судді безстроково на своєму офіційному веб-порталі та в офіційних засобах масової інформації.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає питання, пов'язані з обранням кандидата на посаду судді безстроково, не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку перебування його на посаді судді.

3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює перевірку дотримання кандидатом на посаду судді безстроково вимог статті 127 Конституції України, статей 53, 64 цього Закону, а також розглядає звернення громадян, громадських організацій, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо діяльності кандидата.

4. Кандидат, стосовно якого розглядається питання про обрання на посаду судді безстроково, має право ознайомитися з інформацією щодо його діяльності, запитами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та відповідями на них.

Стаття 77. Прийняття рішення про рекомендування чи відмову у рекомендуванні кандидата для обрання на посаду судді безстроково

1. Рішення про рекомендування чи відмову у рекомендуванні кандидата для обрання на посаду судді безстроково приймається у присутності кандидата в порядку, встановленому Регламентом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та оголошується відразу після прийняття.

2. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про відмову у рекомендуванні кандидата для обрання на посаду судді безстроково може бути оскаржено до Вищої ради юстиції у порядку, встановленому Законом України «Про Вищу раду юстиції».

3. У разі залишення Вищою радою юстиції рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про відмову у рекомендуванні кандидата для обрання на посаду судді безстроково в силі Вища рада юстиції вносить Президентові України подання про звільнення цього кандидата з посади судді.

Стаття 78. Подання про обрання кандидата на посаду судді безстроково

1. Подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та прийняте нею рішення про рекомендування кандидата для обрання на посаду судді безстроково направляється до Верховної Ради України не пізніш як за місяць до закінчення строку перебування такого кандидата на посаді судді.

2. У поданні зазначаються прізвище, ім'я, по батькові кандидата, найменування та місцезнаходження суду, до якого пропонується обрати кандидата.

Стаття 79. Розгляд питання та прийняття Верховною Радою України рішення про обрання кандидата на посаду судді безстроково

1. Порядок розгляду питання та прийняття Верховною Радою України рішення про обрання кандидата на посаду судді безстроково встановлюється цим Законом та Регламентом Верховної Ради України.

2. Питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради України без висновку комітетів Верховної Ради України та будь-яких перевірок.

3. Розгляд питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково на пленарному засіданні Верховної Ради України починається з доповіді Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України або члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, який діє за його дорученням.

4. Рішення про обрання кандидата на посаду судді безстроково приймається більшістю від конституційного складу Верховної Ради України і оформляється постановою Верховної Ради України.

5. Особа, обрана на посаду судді безстроково, набуває статусу судді з дня набрання чинності відповідною постановою Верховної Ради України.

6. У разі неодержання кандидатом на посаду судді безстроково кількості голосів, визначеної частиною четвертою цієї статті, знову проводиться голосування.

Стаття 80. Переведення судді, обраного безстроково, до іншого суду

1. Переведення судді, обраного безстроково, з одного суду до іншого суду того самого рівня і спеціалізації здійснюється Президентом України за письмовою заявою судді. До заяви додається довідка Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про наявність вакантних посад у суді, до якого переводиться такий суддя.

2. Переведення судді, обраного безстроково, до суду іншого рівня тієї ж судової спеціалізації здійснюється Верховною Радою України з дотриманням порядку, встановленого цим Законом та Регламентом Верховної Ради України для обрання судді.

3. Переведення судді, обраного безстроково, до суду іншої спеціалізації здійснюється Верховною Радою України за поданням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами складення суддею кваліфікаційного іспиту відповідно до цього Закону.

Розділ V.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ СУДДІ

Глава 1. Національна школа суддів України

Стаття 81. Статус і структура Національної школи суддів України

1. Національна школа суддів України є державною установою зі спеціальним статусом, що забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для судової системи

та здійснює науково-дослідну діяльність. На Національну школу суддів України не поширюється законодавство про вищу освіту.

2. Національна школа суддів України утворюється при Вищій кваліфікаційній комісії суддів України і здійснює свою діяльність відповідно до цього Закону та статуту, що затверджується Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

3. Національну школу суддів України очолює ректор, який призначається на посаду Вищою кваліфікаційною комісією суддів України. Проректори Національної школи суддів України призначаються на посади Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за поданням ректора Національної школи суддів України.

4. Працівники Національної школи суддів України за умовами оплати праці прирівнюються до державних службовців.

5. Національна школа суддів України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням, самостійний баланс і рахунки в органах Державного казначейства України та може мати регіональні відділення.

Стаття 82. Завдання Національної школи суддів України

1. Національна школа суддів України здійснює:

1) практичну підготовку кандидатів на посаду судді;

2) підготовку суддів:

яких призначено на посаду судді вперше;

яких обрано на посаду судді безстроково;

яких призначено на адміністративні посади в судах;

3) періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня кваліфікації;

4) підготовку працівників апаратів судів;

5) проведення наукових досліджень з питань удосконалення судочинства;

6) вивчення міжнародного досвіду організації діяльності судів;

7) науково-методичне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції.

Розділ VI.
ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІ

Глава 1. Підстави та порядок застосування до суддів дисциплінарної відповідальності

Стаття 83. Підстави дисциплінарної відповідальності судді

1. Суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан, відображення в ній завідомо неправдивих відомостей.

2. Скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

Стаття 84. Дисциплінарне провадження щодо судді

1. Дисциплінарне провадження - це процедура розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

2. Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти. Вища кваліфікаційна комісія суддів України затверджує та розміщує на своєму офіційному веб-порталі зразок скарги (заяви) щодо неналежної поведінки судді, який може використовуватися для повідомлення Вищій кваліфікаційній комісії суддів України відомостей про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

3. Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку з здійсненням ним правосуддя.

4. Дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Стаття 85. Органи, що здійснюють дисциплінарне провадження щодо судді

1. Дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють:

1) Вища кваліфікаційна комісія суддів України - щодо суддів місцевих та апеляційних судів;

2) Вища рада юстиції - щодо суддів вищих спеціалізованих судів та суддів Верховного Суду України.

Стаття 86. Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді

1. Дисциплінарне провадження щодо судді передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

2. Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

3. Під час здійснення перевірки член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України має право ознайомлюватися з матеріалами судових справ, робити з них копії, опитувати суддів та інших осіб, яким відомі обставини вчинення діяння, що має ознаки дисциплінарного проступку, отримувати за письмовим запитом від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян та їх об'єднань необхідну для проведення перевірки інформацію.

4. Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, об'єднань громадян, громадяни, яким направлено запит члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, зобов'язані протягом десяти днів з дня його отримання надати відповідну інформацію. У разі необхідності зазначений строк може бути подовжений до тридцяти днів, про що член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України повідомляє безпосередньо у запиті.

5. Ненадання члену Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформації, а також надання завідомо недостовірної інформації тягне за собою притягнення винних осіб до відповідальності, встановленої законом.

6. Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

7. Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

8. Копія рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про відкриття дисциплінарної справи не пізніш як через три дні з дня його прийняття надсилається судді, щодо якого відкрито дисциплінарну справу, та особі, за зверненням якої порушено справу. До рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, яке надсилається судді, додається висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, складений за результатами перевірки.

9. Розгляд дисциплінарної справи відбувається на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, на яке запрошуються особа, за зверненням якої відкрито справу, суддя, стосовно якого відкрито справу, а в разі необхідності й інші заінтересовані особи.

10. У разі неможливості з поважних причин взяти участь у засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України суддя, справа стосовно якого розглядається, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення судді оголошуються на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в обов'язковому порядку. Повторна неявка цього судді на засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є підставою для розгляду дисциплінарної справи за його відсутності.

11. Розгляд дисциплінарної справи стосовно судді відбувається на засадах змагальності. На засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України заслуховуються повідомлення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, який здійснював перевірку, про результати перевірки, пояснення судді, стосовно якого розглядається справа, та/або його представника, а також інших заінтересованих осіб.

12. Суддя, стосовно якого розглядається питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності, та/або його представник мають право надавати пояснення, ставити запитання учасникам провадження, висловлювати заперечення, заявляти клопотання і відводи.

13. Перебіг розгляду дисциплінарної справи стосовно судді та оголошення результатів її розгляду фіксуються технічними засобами.

14. Вища рада юстиції здійснює дисциплінарне провадження стосовно суддів Верховного Суду України та суддів вищих спеціалізованих судів у порядку, встановленому Законом України «Про Вищу раду юстиції».

Стаття 87. Рішення у дисциплінарній справі стосовно судді

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України обговорює результати розгляду дисциплінарної справи за відсутності судді, стосовно якого розглядалася справа, і запрошених осіб. Рішення у дисциплінарній справі приймається Вищою кваліфікаційною комісією суддів України більшістю від загального складу Комісії.

2. При обранні дисциплінарного стягнення стосовно судді враховуються характер проступку, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

3. Якщо Вищою кваліфікаційною комісією суддів України прийнято рішення про відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, Комісія припиняє дисциплінарне провадження та повідомляє про це заінтересованих осіб.

4. Дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше шести місяців із дня відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

5. За наслідками дисциплінарного провадження Вища кваліфікаційна комісія суддів України може прийняти рішення про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді з посади за наявності для цього підстав.

6. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України викладається в письмовій формі, підписується головуючим і членами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, які брали участь у розгляді дисциплінарної справи, і оголошується на засіданні. Рішення у дисциплінарній справі повинно містити:

1) прізвище, ім'я, по батькові і посаду судді, який притягається до дисциплінарної відповідальності;

2) встановлені обставини у справі з посиланням на докази;

3) мотиви, з яких ухвалено рішення;

4) суть рішення за результатами розгляду із зазначенням дисциплінарного стягнення в разі його застосування;

5) порядок і строк оскарження рішення.

7. За наявності окремої думки вона викладається членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у письмовій формі і додається до справи, про що головуючий повідомляє на засіданні. Зміст окремої думки оголошенню на засіданні не підлягає.

8. Копія рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України вручається судді, стосовно якого розглядалася дисциплінарна справа, а в разі його відсутності під час оголошення рішення надсилається у семиденний строк поштою.

Стаття 88. Дисциплінарне стягнення стосовно судді та порядок його зняття

1. До суддів може застосовуватися дисциплінарне стягнення у виді догани.

2. Інформація про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності оприлюднюється на офіційному веб-порталі Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Ця інформація повинна містити дані про суддю, якого притягнуто до дисциплінарної відповідальності, накладене дисциплінарне стягнення та копію рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про накладення такого стягнення.

3. Якщо протягом року з дня накладення дисциплінарного стягнення суддю не буде піддано новому дисциплінарному стягненню, він вважається таким, який не має дисциплінарного стягнення.

4. Дисциплінарне стягнення, накладене на суддю, може бути достроково знято Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за пропозицією відповідної ради суддів.

Стаття 89. Оскарження рішення у дисциплінарній справі стосовно судді

1. Суддя місцевого чи апеляційного суду може оскаржити рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про притягнення його до дисциплінарної відповідальності до Вищої ради юстиції або Вищого адміністративного суду України не пізніше одного місяця з дня вручення йому чи отримання поштою копії рішення.

2. Скарга до Вищої ради юстиції подається суддею через Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України не пізніш як у триденний строк після отримання скарги надсилає її разом із матеріалами дисциплінарної справи до Вищої ради юстиції.

4. Розгляд скарг Вищою радою юстиції здійснюється в порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду юстиції».

5. Розгляд адміністративного позову щодо оскарження рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності здійснюється у порядку, передбаченому процесуальним законом.

6. Подання скарги до Вищої ради юстиції чи адміністративного позову до суду на рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності зупиняє застосування дисциплінарного стягнення.

Глава 2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України

Стаття 90. Статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України є постійно діючим органом у системі судоустрою України.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в органах Державного казначейства України.

3. Порядок роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України визначається її регламентом, прийнятим більшістю від загального складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Стаття 91. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України:

1) веде облік даних про кількість посад судді у судах загальної юрисдикції, в тому числі вакантних;

2) веде облік даних про кількість адміністративних посад у судах загальної юрисдикції та негайно повідомляє відповідну раду суддів, Вищу раду юстиції про утворення вакантної посади голови суду, заступника голови суду;

3) проводить добір кандидатів на посаду судді вперше, в тому числі організовує проведення щодо них спеціальної перевірки відповідно до закону та приймає кваліфікаційний іспит;

4) вносить до Вищої ради юстиції рекомендацію про призначення кандидата на посаду судді для подальшого внесення відповідного подання Президентові України;

5) надає рекомендацію про обрання на посаду судді безстроково або відмовляє у наданні такої рекомендації;

6) визначає потреби в державному замовленні на професійну підготовку кандидатів на посаду судді у Національній школі суддів України;

7) приймає рішення про відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням його до кримінальної відповідальності на підставі вмотивованої постанови Генерального прокурора України;

8) розглядає заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих та апеляційних судів та за наявності підстав порушує дисциплінарні справи і здійснює дисциплінарне провадження;

9) приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів;

10) приймає рішення про дострокове зняття застосованого до судді дисциплінарного стягнення;

11) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України для здійснення своїх повноважень має право витребовувати та одержувати необхідну інформацію від суддів, Державної судової адміністрації України, органів суддівського самоврядування та інших судових органів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, об'єднань громадян та окремих фізичних осіб, ненадання якої тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Стаття 92. Склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України діє у складі одинадцяти членів, які є громадянами України, мають вищу юридичну освіту і стаж роботи у галузі права не менше двадцяти років. До складу Комісії входять:

1) шість суддів, які призначаються з'їздом суддів України;

2) дві особи, які призначаються з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ;

3) одна особа, яка призначається Міністром юстиції України;

4) одна особа, яка призначається Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини;

5) одна особа, яка призначається Головою Державної судової адміністрації України.

2. Строк повноважень члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України становить три роки з дня призначення. Одна і та сама особа не може здійснювати повноваження члена Комісії два строки підряд.

3. Члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на час здійснення повноважень відряджаються до Комісії і не можуть виконувати професійних повноважень за основним місцем роботи.

4. За членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на час здійснення повноважень зберігаються статус та місце роботи.

Стаття 93. Порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з числа суддів призначаються з'їздом суддів України відкритим або таємним голосуванням. З'їзд суддів може обрати більше ніж шість суддів на випадок вибуття одного або кількох членів зі складу Комісії, призначених за квотою з'їзду суддів України, визначивши черговість їх включення до складу Комісії. Такі особи автоматично набувають повноважень члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в разі вибуття одного або кількох членів Комісії, обраних за квотою з'їзду суддів України. Особи, призначені з'їздом суддів України до складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на випадок вибуття одного або кількох її членів, продовжують виконувати обов'язки судді до моменту зайняття ними посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відповідно до встановленої черговості.

2. Члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України призначаються з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ відкритим або таємним голосуванням.

3. Міністр юстиції України призначає члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України своїм наказом.

4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини призначає члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України своїм розпорядженням.

5. Голова Державної судової адміністрації України призначає члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України своїм наказом.

6. До складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не можуть бути призначені народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, голови судів, їх заступники, секретарі судових палат, члени Ради суддів України, Вищої ради юстиції, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, а також посадові особи, які мають дисциплінарне стягнення.

7. Вища кваліфікаційна комісія суддів України вважається повноважною за умови призначення до її складу не менше восьми членів.

Стаття 94. Організація роботи та засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України обирає зі свого складу відкритим або таємним голосуванням голову Комісії, одного заступника голови, секретаря Комісії. Обраним вважається кандидат, за якого проголосувала більшість від загального складу Комісії.

2. Голова Комісії організовує роботу Комісії, визначає обов'язки заступника, веде засідання Комісії. Обов'язки голови Комісії в разі його відсутності виконує заступник голови Комісії, а за відсутності заступника голови - член Комісії, обраний за квотою з'їзду суддів України, який має більший стаж роботи на посаді судді.

3. Для здійснення перевірки даних щодо наявності підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України діє автоматизована система визначення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, який проводитиме таку перевірку. Положення про автоматизовану систему визначення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України.

4. Секретар Комісії здійснює підготовку засідань Комісії та несе відповідальність за організацію діловодства Комісії.

5. Порядок роботи Комісії визначається її Регламентом, прийня-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 12—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—11-Й СТОР.

тим більшістю від загального складу Комісії.

6. Засідання Комісії проводяться відкрито і гласно, крім випадків, установлених законом. Засідання Комісії є повноважним, якщо в ньому бере участь не менше двох третин від загального складу Комісії.

7. Голова Комісії визначає дату, час і місце проведення засідання Комісії, перелік питань, що виносяться на засідання, і не пізніш як за десять днів до засідання повідомляє про це особу, щодо якої має розглядатися питання.

Стаття 95. Права члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України має право:

1) знайомитися з матеріалами, поданими на розгляд Комісії, брати участь у їх дослідженні та перевірці;

2) наводити свої мотиви та міркування, а також подавати додаткові документи з питань, що розглядаються;

3) вносити пропозиції щодо проекту рішення Комісії з будь-яких питань та голосувати за або проти того чи іншого рішення;

4) висловлювати письмово окрему думку щодо рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

5) здійснювати інші повноваження, встановлені законом.

Стаття 96. Відвід члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не має права проводити перевірку щодо наявності підстав для притягнення судді місцевого, апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності, брати участь у розгляді питання та прийнятті рішення і підлягає відводу (самовідводу), якщо будуть установлені обставини, що викликають сумнів у його безсторонності. За наявності таких обставин член Комісії повинен заявити самовідвід. З тих самих підстав відвід члену Комісії можуть заявити особи, щодо яких або за поданням яких розглядається питання.

2. Відвід має бути вмотивованим і поданим до початку розгляду питання у формі письмової заяви на ім'я голови Комісії. Головуючий на засіданні зобов'язаний ознайомити із заявою про відвід члена Комісії, якому заявлено відвід.

3. Рішення про відвід (самовідвід) приймається більшістю голосів членів Комісії, які беруть участь у засіданні. Голосування проводиться за відсутності члена Комісії, щодо якого вирішується питання про відвід (самовідвід).

Стаття 97. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України приймається більшістю від її загального складу. Голосування проводиться за відсутності особи, щодо якої вирішується питання, і запрошених осіб.

2. Рішення Комісії викладаються в письмовій формі. У рішенні зазначаються дата і місце прийняття рішення, склад Комісії, питання, що розглядалося, мотиви прийнятого рішення. Рішення підписується головуючим і членами Комісії, які брали участь у засіданні.

3. За наявності окремої думки вона викладається членом Комісії у письмовій формі і додається до справи, про що головуючий повідомляє на засіданні, але зміст окремої думки виголошенню на засіданні не підлягає.

4. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржене до суду в порядку, встановленому процесуальним законом.

5. У випадках, передбачених цим Законом, рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржене до Вищої ради юстиції.

Стаття 98. Забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Для організаційного забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України створюється секретаріат.

2. З метою здійснення членами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України належної перевірки наявності підстав для притягнення суддів місцевих та апеляційних судів до дисциплінарної відповідальності діє служба дисциплінарних інспекторів, до складу якої входять тридцять три дисциплінарних інспектори. За кожним членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України закріплюється три дисциплінарних інспектори.

3. Працівники секретаріату призначаються на посаду та звільняються з посади головою Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Дисциплінарні інспектори призначаються на посаду та звільняються з посади головою Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за пропозицією відповідного члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

4. Розмір заробітної плати працівників секретаріату та дисциплінарних інспекторів, їх побутове забезпечення і рівень соціального захисту визначаються Законом України «Про державну службу», іншими нормативно-правовими актами і не можуть бути меншими, ніж у відповідних категорій державних службовців апаратів центральних органів виконавчої влади.

5. За членами Комісії зберігаються гарантії матеріального, соціального та побутового забезпечення, передбачені законодавством відповідно для суддів, працівників Міністерства юстиції України, Державної судової адміністрації України та представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. При цьому заробітна плата (грошове забезпечення) виплачується виходячи з окладів за посадами, які обіймають ці особи в органах, з яких вони відряджені. Членам Комісії, які призначені з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, виплачується заробітна плата у розмірі середньомісячної заробітної плати інших членів Комісії.

6. Виплата грошового забезпечення провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 99. Служба дисциплінарних інспекторів

1. Дисциплінарні інспектори за дорученням члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України попередньо аналізують заяви та повідомлення про неправомірні дії суддів з метою виявлення підстав для відкриття дисциплінарних справ та здійснення перевірок; готують проекти висновків про наявність підстав для притягнення суддів місцевих та апеляційних судів до дисциплінарної відповідальності; виконують інші доручення члена Комісії в ході дисциплінарного провадження відповідно до цього Закону.

Розділ VII.
ЗВІЛЬНЕННЯ СУДДІ СУДУ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ З ПОСАДИ

Глава 1. Загальні положення

Стаття 100. Загальні умови звільнення судді з посади

1. Суддя суду загальної юрисдикції звільняється з посади органом, який його обрав або призначив, виключно з підстав, передбачених частиною п'ятою статті 126 Конституції України, за поданням Вищої ради юстиції.

Стаття 101. Звільнення судді з посади у разі закінчення строку, на який його призначено

1. Вища рада юстиції вносить подання Президентові України про звільнення судді з посади в разі закінчення строку, на який його призначено, якщо:

1) суддя за повідомленням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України своєчасно не подав без поважних причин заяву про обрання його на посаду судді безстроково;

2) щодо судді Вищою кваліфікаційною комісією суддів України прийнято рішення про відмову у рекомендуванні його для обрання на посаду судді безстроково.

2. Вища рада юстиції вносить подання про звільнення судді з посади у зв'язку з закінченням строку призначення із зазначенням дати, з якої суддя має бути звільнений.

3. Суддя звільняється з посади Президентом України.

4. Якщо суддю з будь-яких причин не звільнено з посади, він не може виконувати свої повноваження із здійснення правосуддя з наступного дня після закінчення строку, на який його було призначено.

Стаття 102. Звільнення судді з посади за віком

1. Суддя звільняється з посади за віком з наступного дня після досягнення ним шістдесяти п'яти років.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України не пізніш як за місяць до дня, зазначеного у частині першій цієї статті, зобов'язана повідомити Вищу раду юстиції про наявність підстави для звільнення судді.

3. Вища рада юстиції вносить подання про звільнення судді у зв'язку з досягненням ним шістдесяти п'яти років до органу, який обрав або призначив суддю, не пізніш як за п'ятнадцять днів до дня, зазначеного у частині першій цієї статті.

4. Якщо суддю з будь-яких причин не звільнено з посади, він не може здійснювати свої повноваження зі здійснення правосуддя з наступного дня після досягнення шістдесяти п'яти років.

Стаття 103. Звільнення судді з посади за станом здоров'я

1. Суддя звільняється з посади у разі неможливості здійснювати повноваження за станом здоров'я за наявності медичного висновку, що надається медичною комісією, утвореною спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я, або за рішенням суду про визнання судді обмежено дієздатним або недієздатним, яке набрало законної сили.

2. Визнавши, що стан здоров'я не дає змоги судді протягом тривалого часу або постійно здійснювати свої повноваження, Вища рада юстиції вносить подання про звільнення судді до органу, який його обрав або призначив.

Стаття 104. Звільнення судді з посади у разі порушення ним вимог щодо несумісності

1. Суддя звільняється з посади у разі порушення ним вимог щодо несумісності за поданням Вищої ради юстиції, яке вноситься до органу, який обрав або призначив суддю, в порядку, встановленому Законом України «Про Вищу раду юстиції».

Стаття 105. Звільнення судді з посади у разі порушення ним присяги

1. Відповідно до пункту 5 частини п'ятої статті 126 Конституції України суддя звільняється з посади у зв'язку з порушенням ним присяги судді.

2. Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції.

3. Звільнення судді з посади на підставі порушення ним присяги судді відбувається за поданням Вищої ради юстиції після розгляду цього питання на її засіданні відповідно до Закону України «Про Вищу раду юстиції».

4. На підставі подання Вищої ради юстиції Президент України видає указ про звільнення судді з посади.

5. На підставі подання Вищої ради юстиції Верховна Рада України приймає постанову про звільнення судді з посади.

Стаття 106. Звільнення судді з посади у разі набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього

1. Суд, який ухвалив обвинувальний вирок щодо судді, негайно повідомляє про це Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

2. У разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про це Вищу раду юстиції, яка вносить подання про звільнення судді з посади.

3. Суддя, щодо якого обвинувальний вирок суду набрав законної сили, не може продовжувати здійснювати свої повноваження і втрачає передбачені законом гарантії незалежності і недоторканності судді, право на грошове та інше забезпечення.

Стаття 107. Звільнення судді з посади у разі припинення його громадянства

1. Суддя звільняється з посади за поданням Вищої ради юстиції у разі припинення його громадянства відповідно до Закону України «Про громадянство України».

2. Суддя з моменту припинення його громадянства не може продовжувати здійснювати свої повноваження.

Стаття 108. Звільнення судді з посади у разі визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим

1. Суд, який ухвалив рішення про визнання судді безвісно відсутнім або оголосив його померлим, негайно повідомляє про це Вищу кваліфікаційну комісію суддів України. У разі набрання таким рішенням законної сили Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про це Вищу раду юстиції, яка вносить подання про звільнення судді з посади.

Стаття 109. Звільнення судді з посади за його заявою про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням

1. Суддя, який має стаж роботи на посаді судді не менше двадцяти років, що визначається статтею 131 цього Закону, має право подати заяву про відставку.

2. Суддя має право у будь-який час перебування на посаді незалежно від мотивів подати заяву про звільнення з посади за власним бажанням.

3. Заява про відставку, заява про звільнення з посади за власним бажанням подається суддею безпосередньо до Вищої ради юстиції, яка протягом одного місяця з дня надходження відповідної заяви вносить до органу, який обрав або призначив суддю, подання про звільнення судді з посади. У разі звільнення судді з посади в результаті внесення такого подання Вища рада юстиції повідомляє про це Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

4. Суддя продовжує здійснювати свої повноваження до прийняття рішення про його звільнення.

5. За суддею, звільненим за його заявою про відставку, зберігається звання судді та гарантії недоторканності, встановлені для судді до його виходу у відставку.

Стаття 110. Вимоги до подання про звільнення судді з посади

1. У поданні Вищої ради юстиції про звільнення судді з посади зазначаються:

1) дата внесення подання;

2) прізвище, ім'я та по батькові судді;

3) рік народження судді;

4) відомості про перебування на посаді судді;

5) назва суду;

6) підстава внесення подання про звільнення, визначена частиною п'ятою статті 126 Конституції України;

7) фактичні обставини (у разі внесення подання про звільнення судді за особливих обставин, визначених Законом України «Про Вищу раду юстиції»);

8) інші відомості, визначені законом.

Стаття 111. Розгляд питання та прийняття Верховною Радою України рішення про звільнення з посади судді, обраного безстроково

1. Порядок розгляду питання та прийняття Верховною Радою України рішення про звільнення з посади судді, обраного безстроково, встановлюється цим Законом та Регламентом Верховної Ради України.

2. Питання про звільнення з посади судді, обраного безстроково, розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради України без висновку комітетів Верховної Ради України та будь-яких перевірок.

3. Розгляд питання про звільнення з посади судді, обраного безстроково, на пленарному засіданні Верховної Ради України починається з доповіді Голови Вищої ради юстиції або члена Вищої ради юстиції, який діє за його дорученням.

4. Рішення про звільнення з посади судді приймається більшістю від конституційного складу Верховної Ради України і оформляється постановою Верховної Ради України.

5. У разі неодержання кількості голосів народних депутатів України, передбачених частиною четвертою цієї статті, щодо звільнення з посади судді, обраного безстроково, проводиться повторне голосування.

6. Повноваження судді припиняються з дня набрання чинності постановою Верховної Ради України.

Стаття 112. Припинення повноважень судді

1. Повноваження судді припиняються у разі його смерті.

2. Про наявність підстави для припинення повноважень судді голова суду, в якому суддя обіймав посаду, повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України. До повідомлення додаються документи, які свідчать про наявність підстави для припинення повноважень судді.

Розділ VIII.
СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Глава 1. Загальні засади суддівського самоврядування

Стаття 113. Завдання суддівського самоврядування

1. Для вирішення питань внутрішньої діяльності судів в Україні діє суддівське самоврядування - самостійне колективне вирішення зазначених питань суддями.

2. Суддівське самоврядування є однією з гарантій забезпечення самостійності судів і незалежності суддів. Діяльність органів суддівського самоврядування має сприяти створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення нормальної діяльності судів і суддів, утверджувати незалежність суду, забезпечувати захист суддів від втручання в їх діяльність, а також підвищувати рівень роботи з кадрами у системі судів.

3. До питань внутрішньої діяльності судів належать питання організаційного забезпечення судів та діяльності суддів, соціальний захист суддів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані із здійсненням правосуддя.

4. До завдань суддівського самоврядування належить вирішення питань щодо:

1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів судової влади;

2) зміцнення незалежності судів, суддів, захист від втручання в їхню діяльність;

3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів та контроль за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;

4) вирішення питань щодо призначення суддів на адміністративні посади в судах у порядку, встановленому цим Законом;

5) призначення суддів Конституційного Суду України;

6) призначення суддів до складу Вищої ради юстиції та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, встановленому законом.

Стаття 114. Організаційні форми суддівського самоврядування

1. Організаційними формами суддівського самоврядування є збори суддів, ради суддів, конференції суддів, з'їзд суддів України.

2. Суддівське самоврядування в Україні здійснюється через:

1) збори суддів місцевого суду, апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду України;

2) ради суддів відповідних судів;

3) конференції суддів відповідних судів;

4) Раду суддів України;

5) з'їзд суддів України.

3. Порядок здійснення суддівського самоврядування визначається відповідно до Конституції України цим Законом, іншими законами, а також регламентами і положеннями, що приймаються органами суддівського самоврядування згідно з цим Законом.

Глава 2. Збори суддів та конференції суддів

Стаття 115. Збори суддів

1. Збори суддів - це зібрання суддів відповідного суду, на якому вони обговорюють питання внутрішньої діяльності цього суду та приймають колективні рішення з обговорюваних питань.

2. Збори суддів скликаються головою відповідного суду за власною ініціативою або на вимогу не менш як третини від загальної кількості суддів даного суду.

3. Збори суддів місцевих та апеляційних судів скликаються у міру потреби, але не рідше одного разу на три місяці.

4. Збори суддів є повноважними, якщо на них присутні більше половини від загальної кількості суддів даного суду. На збори суддів можуть запрошуватися працівники апарату суду, інші особи. У голосуванні беруть участь лише судді цього суду.

5. Збори суддів місцевих та апеляційних судів:

1) обговорюють питання щодо внутрішньої діяльності суду чи роботи конкретних суддів або працівників апарату суду та приймають з цих питань рішення, які є обов'язковими для суддів та працівників даного суду;

2) визначають спеціалізацію суддів з розгляду конкретних категорій справ відповідної судової юрисдикції за пропозицією голови суду;

3) заслуховують звіти суддів, які обіймають адміністративні посади в даному суді, та керівника апарату суду;

4) подають відповідній раді суддів пропозиції щодо делегатів на конференцію суддів;

5) здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом.

6. Збори суддів можуть звертатися з пропозиціями щодо питань діяльності суду до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і дати відповідь по суті.

7. Збори суддів можуть обговорювати питання щодо практики застосування законодавства, розробляти відповідні пропозиції щодо вдосконалення такої практики та законодавства, вносити свої пропозиції на розгляд вищого спеціалізованого суду та Верховного Суду України.

Стаття 116. Збори суддів Верховного Суду України та збори суддів вищого спеціалізованого суду

1. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду скликаються за пропозицією голови відповідного суду або на вимогу не менш як третини від загальної кількості суддів даного суду.

2. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду скликаються у міру потреби, але не рідше одного разу на три місяці.

3. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду є повноважними, якщо на них присутні більше половини від загальної кількості суддів даного суду. На збори суддів можуть запрошуватися працівники апарату суду, інші особи. У голосуванні беруть участь лише судді даного суду.

4. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду:

1) обговорюють питання щодо внутрішньої діяльності суду або роботи конкретних суддів чи працівників апарату суду та приймають з цих питань рішення, які є обов'язковими для суддів та працівників даного суду;

2) заслуховують звіти суддів, які обіймають адміністративні посади в суді, та керівника апарату суду;

3) здійснюють інші повноваження, визначені законом.

5. Збори суддів вищого спеціалізованого суду визначають спеціалізацію суддів з розгляду конкретних категорій справ відповідної судової юрисдикції за пропозицією голови вищого спеціалізованого суду, приймають рішення про утворення та склад судових палат вищого спеціалізованого суду та призначають секретарів судових палат.

6. Збори суддів Верховного Суду України та суддів вищого спеціалізованого суду можуть звертатися з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності суду до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і дати відповідь по суті.

7. Збори суддів Верховного Суду України в порядку, встановленому цим Законом, подають відповідній раді суддів пропозиції щодо делегатів на конференції суддів та обирають делегатів на з'їзд суддів України.

8. Збори суддів вищого спеціалізованого суду в порядку, встановленому цим Законом, подають відповідній раді суддів пропозиції щодо делегатів на конференцію суддів.

Стаття 117. Виконання рішень зборів суддів

1. Виконання рішень зборів суддів за дорученням зборів покладається на голову відповідного суду або його заступника.

Стаття 118. Конференції суддів

1. Конференція суддів - це зібрання суддів (делегатів) відповідних судів, на якому вони обговорюють питання діяльності цих судів та приймають колективні рішення з обговорюваних питань.

2. Конференція суддів відповідних судів:

1) обговорює і вирішує питання щодо фінансування та організаційного забезпечення діяльності відповідних судів, заслуховує з цих питань інформацію представників Державної судової адміністрації України;

2) заслуховує звіти відповідних рад суддів, інформацію Голови Державної судової адміністрації України;

3) формує відповідну раду суддів;

4) затверджує положення про раду суддів;

5) розробляє пропозиції для внесення на розгляд з'їзду суддів України;

6) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності відповідних судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

7) обирає делегатів на з'їзд суддів України;

8) ініціює проведення позачергового з'їзду суддів України в порядку, встановленому цим Законом;

9) обговорює інші питання, віднесені до повноважень органів суддівського самоврядування відповідно до цього Закону.

3. Конференція суддів приймає рішення, які є обов'язковими для рад суддів та суддів відповідних судів.

4. Конференція суддів обирає відкритим або таємним голосуванням з числа делегатів конференції раду суддів, яка є виконавчим органом конференції суддів.

Стаття 119. Види конференцій суддів та порядок їх формування

1. У системі судоустрою діють відповідно до системи судів конференція суддів загальних судів, конференція суддів господарських судів та конференція суддів адміністративних судів.

2. До складу конференції суддів загальних судів входять:

1) по два судді від Автономної Республіки Крим, кожної області, міст Києва та Севастополя, з яких один суддя є представником місцевих загальних судів та один суддя є представником апеляційного суду відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

2) шість суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ;

3) суддя Верховного Суду України.

3. До складу конференції суддів господарських судів та конференції суддів адміністративних судів входять:

1) по одному судді від кожного місцевого, апеляційного суду відповідної судової юрисдикції;

2) шість суддів відповідного вищого спеціалізованого суду;

3) суддя Верховного Суду України.

Стаття 120. Порядок скликання конференцій суддів

1. Конференція суддів скликається не рідше одного разу на рік за ініціативою відповідної ради суддів. Конференція суддів може бути скликана також за пропозицією не менш як однієї третини від складу делегатів останньої конференції суддів. У разі неприйняття радою суддів зазначеної пропозиції ініціатори скликання конференції (не менш як одна третина від складу делегатів останньої конференції) утворюють організаційне бюро із скликання конференції суддів, яке має повноваження ради суддів щодо скликання конференції.

2. Про день і час початку роботи конференції та питання, що вносяться на її обговорення, судді відповідних судів повідомляються не пізніш як за п'ятнадцять днів до початку роботи конференції.

Стаття 121. Порядок проведення конференції суддів

1. Конференція суддів вважається повноважною, якщо в її роботі беруть участь не менш як дві третини від складу делегатів відповідних судів. На конференції можуть бути присутні також запрошені організаторами конференції судді, які не є делегатами конференції.

2. Конференцію суддів відкриває голова відповідної ради суддів, а в разі якщо конференцію скликано не за рішенням ради суддів - уповноважений представник організаційного бюро із скликання конференції суддів.

3. Конференція суддів обирає відкритим голосуванням з числа делегатів конференції президію конференції в кількості, визначеній рішенням конференції, а також інші робочі органи конференції. Президія організовує роботу конференції суддів.

4. Конференція суддів затверджує порядок денний конференції та визначає регламент її роботи.

5. Рішення конференції суддів приймається більшістю голосів делегатів конференції відкритим або таємним голосуванням.

6. Інші питання порядку проведення конференції суддів регулюються регламентом відповідної конференції суддів.

Стаття 122. Ради суддів

1. У період між конференціями суддів функції суддівського самоврядування виконує відповідна рада суддів.

2. У системі судоустрою утворюються і діють відповідно до системи судів рада суддів загальних судів, рада суддів господарських судів, рада суддів адміністративних судів.

3. До рад суддів входять по 11 суддів, обраних відповідними конференціями суддів.

4. Рада суддів обирає із свого складу голову ради, заступника голови і секретаря ради суддів. Судді, які займають адміністративні посади в судах, секретарі судових палат не можуть бути членами ради суддів.

5. Рада суддів у період між конференціями суддів організовує виконання рішень конференції та контроль за їх виконанням, а також вирішує питання про скликання конференції суддів. Повноваження і порядок роботи ради суддів визначаються цим Законом та положенням про раду суддів, що затверджується конференцією суддів.

6. Рада суддів:

1) здійснює контроль за організацією діяльності відповідних судів, заслуховує інформацію голів цих судів про діяльність судів, інформацію Голови Державної судової адміністрації України з питань організаційно-матеріального забезпечення відповідних судів;

2) розглядає питання правового захисту суддів, соціального захисту і побутового забезпечення суддів та їхніх сімей, заслуховує з цих питань представників Державної судової адміністрації України, приймає відповідні рішення;

3) вносить подання Вищій раді юстиції щодо призначення суддів на адміністративні посади в судах та звільнення їх з таких посад;

4) визначає на основі поданих зборами суддів пропозицій щодо делегатів на конференцію суддів, склад відповідної конференції суддів виходячи з досвіду роботи кандидатів у делегати та їх авторитету;

5) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності відповідних судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

6) приймає інші рішення з питань, віднесених до її повноважень.

7. Рада суддів звітує про свою діяльність перед відповідною конференцією суддів.

8. Рішення ради суддів є обов'язковими для суддів, які займають адміністративні посади в судах відповідної судової юрисдикції. Рішення ради суддів може бути скасовано конференцією суддів.

Глава 3. Вищі органи суддівського самоврядування

Стаття 123. З'їзд суддів України

1. Найвищим органом суддівського самоврядування є з'їзд суддів України.

2. З'їзд суддів України:

1) заслуховує звіти Ради суддів України та рад суддів про виконання завдань органів суддівського самоврядування щодо забезпечення незалежності судів і суддів, стан фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів;

2) заслуховує інформацію Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та голови Державної судової адміністрації України про їх діяльність;

3) призначає та звільняє суддів Конституційного Суду України відповідно до Конституції і законів України;

4) призначає членів Вищої ради юстиції та приймає рішення про припинення їх повноважень відповідно до Конституції і законів України;

5) призначає членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

6) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності судів до органів державної влади та їх посадових осіб;

7) обирає Раду суддів України;

8) розглядає інші питання суддівського самоврядування відповідно до закону.

3. З'їзд суддів України приймає рішення, що є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування та всіх суддів.

Стаття 124. Порядок скликання з'їзду суддів України

1. Черговий з'їзд суддів України скликається Радою суддів України один раз на два роки. Позачерговий з'їзд суддів України може бути скликаний за рішенням Ради суддів України або конференції суддів відповідних судів.

2. Відповідна конференція суддів, яка скликає з'їзд суддів України в порядку, передбаченому частиною першою цієї статті, схвалює попередній перелік питань, що виносяться на обговорення з'їзду, та визначає дату, місце проведення з'їзду і загальну кількість делегатів з'їзду. Від конференцій суддів обирається рівна кількість делегатів. У з'їзді суддів беруть участь також по три делегати від Конституційного Суду України та Верховного Суду України.

3. На з'їзді суддів України можуть бути присутні Президент України, Голова Верховної Ради України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, члени Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Міністр юстиції України.

4. У разі якщо Рада суддів України не скликає з'їзд суддів України, то на вимогу відповідної конференції суддів у порядку, встановленому частиною першою цієї статті, ініціатори скликання позачергового з'їзду суддів України утворюють організаційний комітет зі скликання з'їзду суддів України, що має повноваження відповідної ради суддів щодо скликання з'їзду. У такому разі організаційний комітет невідкладно публікує інформацію про його утворення в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» і призначає дату проведення позачергового з'їзду суддів не раніш як через два місяці з дня утворення організаційного комітету.

5. Відповідні ради суддів, делегати та особи, запрошені на з'їзд суддів України, повідомляються про день проведення з'їзду та питання, що виносяться на його розгляд, не пізніш як за тридцять днів до початку роботи з'їзду.

Стаття 125. Обрання делегатів на з'їзд суддів України

1. Делегати на з'їзд суддів України обираються конференцією суддів загальних судів, конференцією суддів господарських судів, конференцією суддів адміністративних судів за принципом рівного представництва від кожної з них по одному судді з кожної області, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя. Від кожного вищого спеціалізованого суду обираються по три делегати з числа суддів цих судів.

2. Збори суддів Конституційного Суду України та Верховного Суду України обирають на з'їзд суддів України по три делегати з числа суддів цих судів.

3. Делегати на з'їзд суддів України обираються шляхом відкритого голосування на альтернативній основі, при вільному висуненні кандидатур для обрання.

Стаття 126. Порядок проведення з'їзду суддів України

1. З'їзд суддів України є повноважним за умовами присутності на ньому не менш як двох третин від загальної кількості обраних делегатів.

2. З'їзд суддів України відкриває голова відповідної ради суддів, за рішенням якої скликано з'їзд, а у разі його відсутності - заступник голови цієї ради.

3. З'їзд суддів України обирає шляхом відкритого голосування президію з'їзду в кількісному складі, що визначається рішенням з'їзду. Президія організовує роботу з'їзду суддів України.

4. З'їзд суддів України обговорює і затверджує порядок денний та регламент роботи з'їзду, обирає лічильну комісію, секретаріат та інші робочі органи з'їзду.

5. Хід роботи з'їзду суддів України протоколюється.

6. Рішення з'їзду суддів України приймаються більшістю голосів делегатів, присутніх на з'їзді, відкритим або таємним голосуванням. Рішення з питань, зазначених у пунктах 3-5, 7 частини другої статті 123 цього Закону, приймаються з'їздом шляхом таємного голосування.

7. Інші питання порядку проведення з'їзду суддів України регулюються регламентом з'їзду суддів України, прийнятим з'їздом.

Стаття 127. Рада суддів України

1. У період між з'їздами суддів України вищим органом суддівського самоврядування є Рада суддів України.

2. Рада суддів України обирається з'їздом суддів України у складі одинадцяти суддів. До складу Ради суддів України входять по три представники від кожної конференції суддів та по одному представнику від Конституційного Суду України та Верховного Суду України. Пропозиції щодо кандидатур до складу Ради суддів України можуть вносити конференції суддів, а також окремі делегати з'їзду. Не можуть бути обраними до складу Ради суддів України судді, які обіймають адміністративні посади в судах, та секретарі судових палат.

3. Члени Ради суддів України на засіданні Ради обирають зі свого складу голову Ради суддів України, його заступника та секретаря.

4. Рада суддів України у період між з'їздами суддів України організовує виконання рішень з'їзду та контроль за їх виконанням, а також вирішує питання про скликання з'їзду. Повноваження та порядок роботи Ради суддів України визначаються цим Законом та положенням про Раду суддів України, яке затверджується з'їздом суддів України.

5. Рада суддів України:

1) розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів;

2) розглядає питання правового захисту суддів, соціального захисту суддів та їхніх сімей, приймає відповідні рішення з цих питань;

3) призначає та звільняє Голову Державної судової адміністрації України та його заступників;

4) здійснює контроль за організацією діяльності судів;

5) звертається з пропозиціями щодо питань діяльності судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

6) затверджує зразки посвідчень судді, судді у відставці, народного засідателя, присяжного;

7) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

6. Рішення Ради суддів України, прийняті в межах визначених цим Законом повноважень, є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування. Рішення Ради суддів України може бути скасовано з'їздом суддів України.

7. На засідання Ради суддів України запрошується Міністр юстиції України.

8. При розгляді питань, пов'язаних із фінансуванням судів, на засідання Ради суддів України запрошується Міністр фінансів України.

Стаття 128. Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування

1. Забезпечення роботи з'їзду суддів України, діяльності Ради суддів України, конференцій суддів та рад суддів здійснюється Державною судовою адміністрацією України та її територіальними управліннями за рахунок коштів Державного бюджету України згідно з вимогами розділу XI цього Закону.

Розділ IX.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДДІ

Стаття 129. Суддівська винагорода

1. Суддівська винагорода регулюється цим Законом, Законом України «Про Конституційний Суд України» та не може визначатися іншими нормативно-правовими актами.

2. Суддівська винагорода складається з посадового окладу та доплат за:

1) вислугу років;

2) перебування на адміністративній посаді в суді;

3) науковий ступінь;

4) роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.

3. Посадовий оклад судді місцевого суду встановлюється у розмірі 15 мінімальних заробітних плат, визначених законом, що запроваджується поетапно:

з 1 січня 2011 року - 6 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2012 року - 8 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2013 року - 10 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2014 року - 12 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2015 року - 15 мінімальних заробітних плат.

4. Посадові оклади інших суддів установлюються пропорційно до посадового окладу судді місцевого суду з коефіцієнтом:

1) судді апеляційного суду - 1,1;

2) судді вищого спеціалізованого суду - 1,2;

3) судді Верховного Суду України, судді Конституційного Суду України - 1,3.

5. Суддям виплачується щомісячна доплата за вислугу років у розмірі: за наявності стажу роботи до 5 років - 15 відсотків, більше 5 років - 20 відсотків, більше 10 років - 30 відсотків, більше 15 років - 40 відсотків, більше 20 років - 50 відсотків, більше 25 років - 60 відсотків, більше 30 років - 70 відсотків, більше 35 років - 80 відсотків посадового окладу.

Суддям Конституційного Суду України, які вперше призначені на посаду судді, виплачується щомісячна доплата за вислугу років у розмірі 5,5 відсотка за кожен рік роботи.

6. Суддям, які обіймають посади заступника голови суду, секретаря судової палати, секретаря пленуму вищого спеціалізованого суду, секретаря Пленуму Верховного Суду України виплачується щомісячна доплата у розмірі 5 відсотків посадового окладу судді відповідного суду, голові суду — 10 відсотків посадового окладу судді відповідного суду.

7. Суддям виплачується щомісячна доплата за науковий ступінь кандидата або доктора наук з відповідної спеціальності у розмірі відповідно 15 і 20 відсотків посадового окладу судді відповідного суду.

8. Суддям виплачується щомісячна доплата за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці, у розмірі залежно від ступеня секретності інформації: відомості та їх носії, що мають ступінь секретності «цілком таємно», - 10 відсотків посадового окладу судді відповідного суду; відомості та їх носії, що мають ступінь секретності «таємно», - 5 відсотків посадового окладу судді відповідного суду.

Стаття 130. Відпустка

1. Суддям надається щорічна оплачувана відпустка тривалістю 30 робочих днів з виплатою, крім суддівської винагороди, допомоги на оздоровлення у розмірі посадового окладу. Суддям, які мають стаж роботи більше 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю 15 календарних днів.

Стаття 131. Стаж роботи судді

1. До стажу роботи на посаді судді зараховується робота на посаді:

1) судді судів України, арбітра (судді) арбітражних судів України, державного арбітра колишнього Державного арбітражу України, арбітра відомчих арбітражів України;

2) члена Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

3) судді у судах та арбітрів у державному і відомчому арбітражах колишнього СРСР та республік, що входили до його складу.

2. До стажу роботи, що дає судді Конституційного Суду України право на відставку і виплату вихідної допомоги, зараховується також стаж іншої практичної, наукової, педагогічної роботи за фахом та стаж державної служби.

Стаття 132. Забезпечення житлових умов судді

1. Після призначення на посаду суддя Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищого спеціалізованого суду, апеляційного, місцевого суду, який потребує поліпшення житлових умов, забезпечується службовим житлом за місцем знаходження суду.

Стаття 133. Забезпечення потреб судді, пов'язаних з його діяльністю

1. Суддя забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України мантією та нагрудним знаком.

2. Суддя забезпечується окремим кабінетом, робочим місцем та необхідними для роботи засобами.

Стаття 134. Державний захист суддів та членів їхніх сімей

1. Судді, члени їхніх сімей та їх майно перебувають під особливим захистом держави. Органи внутрішніх справ зобов'язані вживати необхідних заходів для забезпечення безпеки судді, членів його сім'ї, збереження їхнього майна, якщо від судді надійде відповідна заява.

2. Вчинені у зв'язку із службовою діяльністю судді посягання на його життя і здоров'я, знищення чи пошкодження його майна, погроза вбивством, насильством чи пошкодженням майна судді, образа чи наклеп на нього, а також посягання на життя і здоров'я близьких родичів судді (батьків, дружини, чоловіка, дітей), погроза їм вбивством, пошкодженням майна тягнуть за собою відповідальність, встановлену законом.

3. Суддя має право на забезпечення засобами захисту, які йому надаються органами внутрішніх справ.

Стаття 135. Соціальне страхування судді

1. Життя і здоров'я суддів підлягають обов'язковому державному страхуванню за рахунок коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Розділ X. СТАТУС СУДДІ У ВІДСТАВЦІ

Стаття 136. Вихідна допомога судді у зв'язку з відставкою

1. Судді, який вийшов у відставку, виплачується вихідна неоподатковувана допомога у розмірі 10 місячних заробітних плат за останньою посадою.

2. У разі якщо суддя, відставка якого була припинена у зв'язку з повторним обранням на посаду, знову подасть заяву про відставку, виплата вихідної допомоги не здійснюється.

Стаття 137. Медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування суддів та членів їхніх сімей

1. Суддя та члени його сім'ї мають право на безоплатне медичне обслуговування у державних закладах охорони здоров'я. Члени сім'ї судді можуть обслуговуватися в тих медичних закладах, де обслуговується суддя.

Стаття 138. Пенсія або довічне грошове утримання судді у відставці

1. Судді, який вийшов у відставку, при досягненні пенсійного віку виплачується пенсія на умовах, передбачених статтею 37 Закону України «Про державну службу» або, за його вибором, щомісячне довічне грошове утримання.

2. Суддя у відставці, який не досяг пенсійного віку, отримує неоподатковуване щомісячне довічне грошове утримання. При досягненні таким суддею пенсійного віку за ним зберігається право на одержання щомісячного довічного грошового утримання або, за його вибором, призначається пенсія на умовах, передбачених статтею 37 Закону України «Про державну службу».

3. Щомісячне довічне грошове утримання виплачується судді у розмірі 80 відсотків грошового утримання судді, який працює на відповідній посаді. За кожний повний рік роботи на посаді судді понад 20 років розмір щомісячного довічного грошового утримання збільшується на два відсотки заробітку, але не більше ніж 90 відсотків заробітної плати судді, без обмеження граничного розміру

ПРОДОВЖЕННЯ НА 14—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—13-Й СТОР.

щомісячного довічного грошового утримання.

4. У разі зміни розміру грошового утримання діючих суддів Конституційного Суду України відповідно здійснюється перерахунок раніше призначеного щомісячного довічного грошового утримання. Перерахунок щомісячного довічного грошового утримання здійснюється з усієї суми заробітної плати діючих суддів Конституційного Суду України з дня виникнення права на відповідний перерахунок.

5. Пенсія або щомісячне довічне грошове утримання судді виплачується незалежно від заробітку (прибутку), одержуваного суддею після виходу у відставку. Довічне грошове утримання виплачується за останнім місцем роботи.

Стаття 139. Припинення відставки судді

1. Відставка судді припиняється у разі:

1) повторного обрання на посаду судді;

2) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього за вчинення умисного злочину;

3) припинення його громадянства;

4) визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим;

5) його смерті.

2. Припинення відставки судді є підставою для припинення виплати йому щомісячного довічного грошового утримання, що було нараховане у зв'язку з відставкою. У разі припинення відставки судді з підстави, передбаченої пунктом 2 частини першої цієї статті, пенсія судді нараховується на загальних підставах.

3. Рішення про припинення відставки судді приймається Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Розділ XI. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

Глава 1. Загальні питання забезпечення діяльності судів

Стаття 140. Особливості забезпечення функціонування судової влади

1. Фінансування та належні умови функціонування судів і діяльності суддів забезпечуються державою відповідно до Конституції України.

2. Забезпечення функціонування судової влади передбачає:

1) визначення в Державному бюджеті України видатків на фінансування судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону;

2) законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів;

3) гарантування достатнього рівня соціального забезпечення суддів.

Стаття 141. Система забезпечення функціонування судової влади

1. В Україні діє єдина система забезпечення функціонування судової влади - судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України.

2. Судові органи, інші органи державної влади беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності судів у випадках і порядку, передбачених цим та іншими законами.

3. Порядок організаційного забезпечення діяльності Конституційного Суду України встановлюється цим Законом, Законом України «Про Конституційний Суд України» та іншими законами.

Стаття 142. Засади фінансування судів

1. Фінансування всіх судів в Україні здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Бюджетні призначення на утримання судів належать до захищених статей видатків Державного бюджету України.

2. Функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності судів здійснюють:

1) суди загальної юрисдикції;

2) Конституційний Суд України;

3) Державна судова адміністрація України - щодо фінансового забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів суддівського самоврядування, Національної школи суддів України.

3. Видатки на утримання судів у Державному бюджеті України визначаються окремим рядком щодо:

1) кожного суду загальної юрисдикції;

2) Конституційного Суду України.

4. Видатки на утримання судів у Державному бюджеті України не можуть бути скорочені в поточному фінансовому році.

5. Контроль за додержанням вимог цього Закону щодо фінансування судів здійснюється у порядку, встановленому законом.

6. Особливості підготовки і розгляду проекту закону про Державний бюджет України в частині фінансування судів, інших органів та установ судової системи визначаються законом.

Стаття 143. Порядок фінансування судів

1. Суди загальної юрисдикції фінансуються згідно з кошторисами і щомісячними розписами видатків, затвердженими відповідно до вимог цього Закону, у межах річної суми видатків, передбачених Державним бюджетом України на поточний фінансовий рік, у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Стаття 144. Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи

1. Розмір заробітної плати працівників апаратів судів, Державної судової адміністрації України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України, їхнє побутове забезпечення і рівень соціального захисту визначаються законом і не можуть бути меншими, ніж у відповідних категорій державних службовців органів законодавчої та виконавчої влади.

2. Головні розпорядники коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності судів здійснюють видатки на поховання та увічнення пам'яті суддів, у тому числі суддів у відставці.

3. У кошторисах судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України передбачаються кошти на представницькі витрати.

Глава 2. Державна судова адміністрація України

Стаття 145. Статус Державної судової адміністрації України

1. Державна судова адміністрація України здійснює організаційне забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

2. Державна судова адміністрація України підзвітна з'їзду суддів України.

3. Територіальні управління Державної судової адміністрації України утворюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

4. Посадові особи Державної судової адміністрації України, її територіальних управлінь є державними службовцями.

5. Державна судова адміністрація України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в органах Державного казначейства України.

6. Положення про Державну судову адміністрацію України затверджується Радою суддів України.

Стаття 146. Повноваження Державної судової адміністрації України

1. Державна судова адміністрація України:

1) представляє суди у відносинах із Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою України під час підготовки проекту закону про Державний бюджет України на відповідний рік у межах повноважень, визначених цим Законом;

2) забезпечує належні умови діяльності судів загальної юрисдикції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та органів суддівського самоврядування в межах повноважень, визначених цим Законом;

3) вивчає практику організації діяльності судів, розробляє і вносить у встановленому порядку пропозиції щодо її вдосконалення;

4) вивчає кадрові питання апарату судів, прогнозує потребу у спеціалістах, здійснює замовлення на підготовку відповідних спеціалістів;

5) забезпечує необхідні умови для підвищення кваліфікації працівників апарату судів, створює систему підвищення кваліфікації;

6) організовує роботу з ведення судової статистики, діловодства та архіву; контролює стан діловодства у судах загальної юрисдикції;

7) готує матеріали для формування пропозицій щодо бюджету судів;

8) організовує комп'ютеризацію судів для здійснення судочинства, діловодства, інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності та забезпечення функціонування автоматизованої системи документообігу в судах; забезпечує суди необхідними технічними засобами фіксування судового процесу в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на фінансування відповідних судів;

9) забезпечує функціонування автоматизованої системи визначення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

10) забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень та Реєстру електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб;

11) взаємодіє з відповідними органами та установами, в тому числі інших держав, з метою вдосконалення організаційного забезпечення діяльності судів;

12) організовує діяльність служби судових розпорядників;

13) затверджує положення про бібліотеку суду;

14) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 147. Голова Державної судової адміністрації України

1. Державну судову адміністрацію України очолює Голова Державної судової адміністрації України.

2. Голова Державної судової адміністрації України призначається на посаду і звільняється з посади Радою суддів України.

3. Голова Державної судової адміністрації України не має права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової і творчої діяльності у позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради господарської організації, що має на меті одержання прибутку.

4. Голова Державної судової адміністрації України:

1) керує діяльністю Державної судової адміністрації України, несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

2) організовує роботу Державної судової адміністрації України;

3) призначає на посади за результатами проведеного Державною судовою адміністрацією України відповідно до законодавства про державну службу конкурсного добору та звільняє з посад працівників Державної судової адміністрації України; за поданням голови відповідного суду призначає на посади керівників апаратів апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів, Верховного Суду України, їх заступників та звільняє їх з цих посад;

4) призначає члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

5) за поданням голови відповідного суду застосовує до керівників апаратів апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду України, їх заступників заохочення або накладає дисциплінарні стягнення відповідно до закону;

6) присвоює керівникам апаратів апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду України, їх заступникам ранги державного службовця відповідно до законодавства про державну службу;

7) затверджує положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України та визначає службові обов'язки працівників Державної судової адміністрації України;

8) встановлює посадові оклади працівників Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, присвоює їм ранги державного службовця, застосовує заохочення та накладає дисциплінарні стягнення відповідно до закону;

9) звітує про діяльність Державної судової адміністрації України перед з'їздом суддів України, інформує про діяльність Державної судової адміністрації України Раду суддів України та конференції суддів щодо питань організаційно-матеріального забезпечення діяльності судів відповідної судової спеціалізації;

10) бере участь у підготовці пропозицій до проекту Державного бюджету України щодо фінансування судової влади;

11) здійснює інші передбачені законом повноваження.

5. Голова Державної судової адміністрації України з питань, що належать до його повноважень, видає накази.

6. Голова Державної судової адміністрації України має заступників, які призначаються на посаду та звільняються з посади Радою суддів України за поданням Голови Державної судової адміністрації України. Заступники Голови Державної судової адміністрації України виконують функції, визначені Головою Державної судової адміністрації України.

Стаття 148. Територіальні управління Державної судової адміністрації України

1. Територіальні управління Державної судової адміністрації України є територіальними органами Державної судової адміністрації України.

2. Територіальне управління Державної судової адміністрації України очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади Головою Державної судової адміністрації України.

3. Начальник територіального управління Державної судової адміністрації України за поданням голови місцевого суду призначає на посаду керівника апарату місцевого суду, заступника керівника апарату місцевого суду та звільняє їх з посади, за поданням голови місцевого суду застосовує до них заохочення або накладає дисциплінарні стягнення відповідно до закону; присвоює керівнику апарату місцевого суду, його заступнику ранги державного службовця відповідно до законодавства про державну службу.

4. Структура і штатний розпис територіального управління Державної судової адміністрації України затверджуються Головою Державної судової адміністрації України за поданням начальника територіального управління Державної судової адміністрації України.

5. Територіальне управління Державної судової адміністрації України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс і рахунки в органах Державного казначейства України.

6. Територіальні управління Державної судової адміністрації України здійснюють свою діяльність на основі положення про них, що затверджується Головою Державної судової адміністрації України.

Стаття 149. Апарат суду

1. Організаційне забезпечення роботи суду здійснює його апарат, який очолює керівник апарату.

2. Керівник апарату суду несе персональну відповідальність за належне організаційне забезпечення суду, суддів та судового процесу, функціонування автоматизованої системи документообігу, інформує збори суддів про свою діяльність. Збори суддів можуть висловити недовіру керівнику апарату суду, що тягне за собою звільнення його з посади.

3. Керівника апарату місцевого суду, його заступника призначає на посаду та звільняє з посади начальник відповідного територіального управління Державної судової адміністрації України за поданням голови місцевого суду, а керівників апаратів апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду України, їх заступників - Голова Державної судової адміністрації України за поданням голови відповідного суду.

4. Керівник апарату суду призначає на посаду та звільняє з посади працівників апарату суду, застосовує до них заохочення та накладає дисциплінарні стягнення. Добір працівників апарату суду здійснюється на конкурсній основі.

5. Правовий статус працівників апарату суду визначається Законом України «Про державну службу». Умови оплати праці, матеріально-побутового, медичного, санаторно-курортного і транспортного забезпечення працівників апарату суду визначаються на засадах, що встановлені для відповідної категорії працівників апаратів центральних та місцевих органів виконавчої влади.

6. Структура і штатна чисельність апаратів місцевих судів за погодженням з головою суду затверджуються відповідним територіальним управлінням Державної судової адміністрації України, апаратів апеляційних судів - Державною судовою адміністрацією України за погодженням із головою суду, в межах видатків на утримання відповідного суду.

7. В апаратах судів загальної юрисдикції можуть створюватися управління, відділи, що здійснюють свої функції на підставі положення про відповідне управління, відділ, затвердженого керівником апарату відповідного суду.

8. В апараті суду загальної юрисдикції утворюється канцелярія, яка щоденно протягом робочого часу суду забезпечує прийняття та реєстрацію документів, що подаються до відповідного суду. Канцелярія також виконує інші завдання, визначені положенням, затвердженим керівником апарату відповідного суду.

9. До штату апарату судів загальної юрисдикції входять також секретарі судового засідання, наукові консультанти та судові розпорядники. Наукові консультанти повинні мати науковий ступінь кандидата або доктора юридичних наук.

Стаття 150. Особливості апаратів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів

1. Організаційне забезпечення діяльності Верховного Суду України, вищого спеціалізованого суду здійснюється апаратом відповідного суду.

2. Положення про апарат, структура і штатний розпис апарату Верховного Суду України, апарату вищого спеціалізованого суду затверджуються зборами суддів відповідного суду за поданням голови відповідного суду.

3. Апарат Верховного Суду України очолює керівник апарату. Керівник апарату Верховного Суду України представляє Верховний Суд України як юридичну особу, затверджує положення про структурні підрозділи апарату Верховного Суду України.

4. Матеріали, пов'язані з діяльністю Верховного Суду України, вищого спеціалізованого суду зберігаються в архіві відповідного суду.

Стаття 151. Помічники суддів судів загальної юрисдикції

1. Кожний суддя суду загальної юрисдикції може мати помічника, правовий статус і умови діяльності якого визначаються цим Законом та положенням про помічника судді, що затверджується Радою суддів України.

2. Помічником судді може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту і вільно володіє державною мовою. Помічники суддів Верховного Суду України повинні також мати стаж роботи в галузі права не менше трьох років.

3. Помічники суддів прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до апарату відповідного суду, на них поширюється дія Закону України «Про державну службу».

4. Судді самостійно здійснюють добір помічників. Помічник судді призначається на посаду та звільняється з посади керівником апарату відповідного суду за поданням судді.

5. Помічники суддів з питань підготовки справ до розгляду підзвітні лише відповідному судді.

6. Період перебування на посаді помічника судді зараховується до трудового стажу за спеціальністю такого помічника.

Стаття 152. Бібліотека суду

1. Для забезпечення судів нормативно-правовими актами, спеціальною науковою літературою, матеріалами судової практики в кожному суді створюється бібліотека суду. Фонди бібліотеки формують друковані видання та комп'ютерні бази даних.

2. Положення про бібліотеку суду затверджується Державною судовою адміністрацією України.

Стаття 153. Служба судових розпорядників

1. У кожному суді діє служба судових розпорядників. Судові розпорядники забезпечують додержання особами, які перебувають у суді, встановлених правил, виконання ними розпоряджень головуючого в судовому засіданні.

2. Судові розпорядники призначаються на посаду і звільняються з посади керівником апарату відповідного суду.

3. Судові розпорядники забезпечуються форменим одягом, зразки якого затверджуються Головою Державної судової адміністрації України за погодженням із Радою суддів України.

4. Судові розпорядники керуються у своїй діяльності цим Законом, вимогами процесуального закону, відповідними правилами та інструкціями, розпорядженнями голови суду та судді.

5. Порядок створення та діяльності служби судових розпорядників визначається положенням, що затверджується Головою Державної судової адміністрації України за погодженням із Радою суддів України.

Стаття 154. Забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах

1. Підтримання громадського порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, органів суддівської системи, виконання функцій щодо державного захисту суддів, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового процесу здійснюють спеціалізовані підрозділи органів Міністерства внутрішніх справ України.

Розділ XII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім:

статей 32 та 36 цього Закону щодо здійснення повноважень Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ, які вводяться в дію після початку діяльності Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ;

статей 66-71, 74-78, 80, 85-89, 91, 97 та 99 цього Закону щодо здійснення повноважень Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, які вводяться в дію після початку діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, сформованої у порядку, встановленому цим Законом;

статті 69, пункту 2 частини першої статті 82, пункту 6 частини першої статті 91 цього Закону щодо спеціальної підготовки кандидата на посаду судді, які вводяться в дію з 1 липня 2011 року;

статей 79, 80 та 111 цього Закону щодо порядку розгляду Верховною Радою України питань та прийняття рішень про обрання кандидата на посаду судді безстроково, переведення судді, обраного безстроково, звільнення судді, обраного безстроково, з посади, які вводяться в дію після початку діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, сформованої у порядку, встановленому цим Законом;

статей 129 та 130 цього Закону щодо суддівської винагороди та допомоги на оздоровлення, які вводяться в дію з 1 січня 2011 року. Суддівська винагорода, нарахована судді відповідно до цього Закону з 1 січня 2011 року за повний відпрацьований місяць, не може бути меншою, ніж його середній дохід за попередні 12 місяців;

статті 142, підпункту 1 підпункту 3.5 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону щодо визначення головних розпорядників коштів Державного бюджету України, які вводяться в дію з 1 січня 2011 року;

підпунктів 18 та 20 підпункту 3.7 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону щодо направлення текстів повісток електронною поштою, факсом (телефаксом), які вводяться в дію з дня повідомлення Державною судовою адміністрацією України в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» про початок функціонування Єдиної бази даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень;

підпунктів 1, 2, 10, 12, 15, 16, 17, 20, 21, 27, 33, 36, 39 та 58 підпункту 3.1, підпунктів 1, 2, 4, 11, 22, 51 та 53 підпункту 3.3, підпунктів 1, 3, 4, 6, 21, 27, 66, 78 та 86 підпункту 3.6 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону щодо запровадження автоматизованої системи документоо-

бігу в судах, які вводяться в дію з 1 січня 2011 року;

підпунктів 3.1 та 3.6 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону щодо здійснення повноважень Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, які вводяться в дію після початку діяльності Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ;

підпункту 2 підпункту 3.6 та підпункту 10 підпункту 3.7 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» щодо передачі до юрисдикції адміністративних судів та вилучення із цивільної юрисдикції спорів з приводу призначення, обчислення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та інших соціальних виплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг, речового майна, пайків або грошової компенсації замість них, які вводяться в дію з 1 січня 2011 року. Справи щодо таких спорів, які перебуватимуть у провадженні суду першої, апеляційної чи касаційної інстанції станом на 1 січня 2011 року, завершуються розглядом у цих судах. Позовні заяви, апеляційні та касаційні скарги щодо таких спорів, які подані до 1 січня 2011 року і провадження за якими не відкрито, розглядаються відповідними судами, до яких вони подані.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

1) Закон України «Про статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 8, ст. 56; 1994 р., № 22, ст. 142, № 26, ст. 203; 1995 р., № 34, ст. 268; 1999 р., № 50, ст. 434; 2000 р., № 10, ст. 79, № 13, ст. 102, № 38, ст. 322; 2001 р., № 33, ст. 180; 2004 р., № 25, ст. 354; 2006 р., № 1, ст. 18), крім статей 43 та 44, які втрачають чинність з 1 січня 2011 року;

2) Закон України «Про судоустрій України» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 27-28, ст. 180; 2004 р., № 25, ст. 354, №№ 40-42, ст. 492; 2005 р., № 35-36, ст. 446; 2006 р., № 15, ст. 128, № 35, ст. 299; 2007 р., № 16, ст. 220, № 27, ст. 369);

3) Закон України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 25, ст. 354);

4) Постанову Верховної Ради України від 15 грудня 1992 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 8, ст. 57, № 24, ст. 265; 1994 р., № 26, ст. 214; 1996 р., № 25, ст. 105).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

3.1. У Кримінально-процесуальному кодексі України:

1) доповнити статтею 16^2 такого змісту:

«Стаття 16^2. Автоматизована система документообігу суду

У суді функціонує автоматизована система документообігу суду, що забезпечує:

1) об'єктивний та неупереджений розподіл справ між суддями з додержанням принципів черговості та однакової кількості справ для кожного судді;

2) надання фізичним та юридичним особам інформації про стан розгляду справ, учасниками процесу яких вони є;

3) централізоване зберігання текстів вироків, постанов, ухвал та інших процесуальних документів;

4) підготовку статистичних даних;

5) реєстрацію вхідної і вихідної кореспонденції та етапів її руху;

6) видачу вироків, ухвал, постанов суду та виконавчих листів на підставі наявних у системі даних;

7) передачу справ до електронного архіву.

Кримінальні справи, скарги, подання та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду, яка здійснюється працівниками апарату відповідного суду в день їх надходження. До автоматизованої системи документообігу суду в обов'язковому порядку вносяться: дата надходження кримінальної справи, скарги, подання або іншого процесуального документа, прізвище особи, стосовно якої подані документи, та їх суть, прізвище (найменування) особи (органу), від якого надійшли документи, прізвище працівника апарату суду, який здійснив реєстрацію, інформація про рух судових документів, дані про суддю, який розглядав справу, та інші дані, передбачені Положенням про автоматизовану систему документообігу суду, що затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України.

Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідної кримінальної справи, скарги, подання чи іншого процесуального документа за принципом вірогідності, який враховує кількість справ, що знаходиться на розгляді у суддів, заборону брати участь у перевірці вироків, ухвал та постанов для судді, який брав участь в ухваленні вироку, ухвали та постанови, про перевірку яких порушується питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну їх повноважень. Справи розподіляються з урахуванням спеціалізації суддів. Після визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи, внесення змін до реєстраційних даних щодо цієї справи, а також видалення цих даних з автоматизованої системи документообігу суду не допускається, крім випадків, установлених законом.

Доступ до автоматизованої системи документообігу суду надається суддям та працівникам апарату відповідного суду згідно з їх функціональними обов'язками.

Несанкціоноване втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду має наслідком відповідальність, установлену законом.

Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, в тому числі видачі вироків, ухвал, постанов суду та виконавчих листів, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів вироків, ухвал, постанов суду та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним та юридичним особам, підготовки статистичних даних, визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду»;

2) у статті 17:

у другому реченні частини четвертої слова «у виключному порядку» замінити словами «за нововиявленими обставинами»;

доповнити частинами п'ятою та шостою такого змісту:

«Суддя чи склад колегії суддів для розгляду конкретної справи визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу.

Розгляд справ у Верховному Суді України здійснюється колегіально за участю всіх суддів Верховного Суду України»;

3) статтю 24 виключити;

4) у статті 32:

пункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

«1) «Суд» - Верховний Суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Апеляційний суд Автономної Республіки Крим, апеляційні суди областей, міст Києва і Севастополя, районні, районні у містах, міські та міськрайонні суди, суддя, який одноособово розглядає справу;

2) «Суд першої інстанції» - районний, районний у місті, міський та міськрайонний суд, що має право винести вирок у справі»;

у пункті 4 слова «і поданнями» виключити;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) «Суддя» - голова, заступник голови і суддя відповідно Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційних судів областей, міст Києва і Севастополя, районного, районного у місті, міського та міськрайонного судів, народний засідатель»;

у пункті 15 слово «подання» замінити словом «скарга»;

пункт 19 викласти в такій редакції:

«19) «Касаційна скарга» - скарга прокурора, скарга учасника процесу про скасування або зміну судового рішення в касаційному порядку»;

5) статтю 33 викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Суд першої інстанції

Усі кримінальні справи розглядаються районними, районними у містах, міськими та міськрайонними судами»;

6) статті 34 та 36 виключити;

7) частини третю та четверту статті 38 викласти в такій редакції:

«Питання про передачу справи з одного районного, районного у місті, міського, міськрайонного суду до іншого в межах Автономної Республіки Крим, однієї області, міст Києва і Севастополя, вирішується головою Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, головами відповідних апеляційних судів областей, міст Києва і Севастополя.

Питання про передачу справи до суду іншої області вирішується Головою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ чи його заступником»;

8) частини другу та третю статті 40 виключити;

9) у частині третій статті 41 слова «або військовому суду» виключити;

10) частину першу статті 54 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) у разі порушення порядку визначення судді для розгляду справи, встановленого частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

11) частину четверту статті 55 викласти в такій редакції:

«Суддя, який брав участь у розгляді справи, не може брати участі в перегляді цієї справи за нововиявленими обставинами та перегляді справи Верховним Судом України»;

12) текст статті 57 викласти в такій редакції:

«У разі заявлення відводу судді або народному засідателю суд повинен вислухати особу, якій заявлено відвід, якщо вона бажає дати пояснення, а також думку учасників судового розгляду.

Заява про відвід вирішується в нарадчій кімнаті ухвалою суду, що розглядає справу. Заява про відвід кільком суддям або всьому складу суду вирішується простою більшістю голосів.

У разі задоволення заяви про відвід судді, який розглядає справу одноособово, справа розглядається в тому самому суді іншим суддею, який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу.

У разі задоволення заяви про відвід комусь із суддів або всьому складу суду, якщо справа розглядається колегією суддів, справа розглядається в тому самому суді тим самим кількісним складом колегії суддів без участі відведеного судді або іншим складом суддів, який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу.

Якщо після задоволення відводів (самовідводів) або за наявності підстав, зазначених у статті 55 цього Кодексу, неможливо утворити новий склад суду для розгляду справи, суд вирішує питання про передачу справи до іншого суду в порядку, встановленому цим Кодексом.

У разі відводу народного засідателя останній заміняється іншим народним засідателем»;

13) статтю 147 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням його до кримінальної відповідальності здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі мотивованої постанови Генерального прокурора України».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

14) у пункті 3 частини другої статті 156 слова «Верховного Суду України» замінити словами «Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ»;

15) абзац перший частини п'ятої статті 165^2 після слова «суддя» доповнити словами «який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

16) у статті 165^3:

частину третю після слова «суддя» доповнити словами «який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

останнє речення частини четвертої викласти в такій редакції: «Постанови судді апеляційного і Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ оскарженню не підлягають, на них не може бути подано скаргу прокурора»;

17) третє речення частини п'ятої статті 177 після слова «Суддя» доповнити словами «який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

18) в останньому реченні частини четвертої статті 187 слова «на неї не може бути внесено подання прокурором» виключити;

19) частину третю статті 232 виключити;

20) частину першу статті 236^2, частину першу статті 236^6 та частину першу статті 236^8 після слова «суддею» доповнити словами «який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

21) перше речення частини першої статті 240 після слова «суддею» доповнити словами «який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

22) у частині третій статті 245 слова «на неї не може бути внесено подання прокурором» виключити;

23) у частині п'ятій статті 246 слова «а якщо справа розглядається по першій інстанції апеляційним судом - касаційні подання чи скарги до касаційного суду» виключити;

24) у частині третій статті 248 слова «а якщо справа розглядається по першій інстанції апеляційним судом - касаційні подання чи скарги до касаційного суду» виключити;

25) у частині четвертій статті 249 слова «на неї не може бути внесено подання прокурором» виключити;

26) частину другу статті 249^1 викласти в такій редакції:

«На постанову про повернення справи прокурору може бути подана апеляційна скарга прокурором»;

27) перше речення частини першої статті 258 доповнити словами «який може бути змінений лише у випадках, передбачених законом, та з дотриманням порядку, встановленого частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

28) частину другу статті 271^1 викласти в такій редакції:

«Учасники судового розгляду, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених в суді правил. За неповагу до суду винні особи притягаються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, у зв'язку з чим у судовому засіданні із розгляду кримінальної справи оголошується перерва»;

29) у частині четвертій статті 276 слова «а якщо справа розглядається по першій інстанції апеляційним судом - касаційні подання чи скаргу до касаційного суду» виключити;

30) у першому реченні частини другої статті 277 слова «будуть порушені правила про підсудність чи обов'язковість проведення досудового слідства» замінити словами «буде порушено правило обов'язковості проведення досудового слідства»;

31) у частині четвертій статті 281 словосполучення «а якщо справа розглядається по першій інстанції апеляційним судом - касаційні подання чи скарги до касаційного суду» виключити;

32) у частині четвертій статті 282 слова «а якщо справа розглядається по першій інстанції апеляційним судом - касаційні подання чи скаргу до касаційного суду» виключити;

33) текст статті 356 викласти в такій редакції:

«Апеляції на судові рішення районних, районних у містах, міських та міськрайонних судів розглядаються Апеляційним судом Автономної Республіки Крим, апеляційними судами областей, міст Києва і Севастополя.

Колегія суддів для розгляду конкретної справи визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

34) частину першу статті 383 викласти в такій редакції:

«У касаційному порядку можуть бути перевірені вироки і постанови апеляційного суду, постановлені ним в апеляційному порядку»;

35) у статті 384:

у назві слова «або внесення касаційного подання» виключити;

у частинах третій та четвертій слова «Касаційне подання» замінити словами «Касаційну скаргу»;

у частині п'ятій слова «касаційне подання» та «чи подання» виключити;

36) текст статті 385 викласти в такій редакції:

«Касаційні скарги на судові рішення, постановлені Апеляційним судом Автономної Республіки Крим, апеляційними судами областей, міст Києва і Севастополя, вироки районних, районних у містах, міських та міськрайонних судів розглядаються колегією суддів Судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Колегія суддів для розгляду конкретної справи визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу»;

37) у статті 386:

у назві слова «і внесення касаційного подання» виключити;

у частинах першій та другій слова «і подання» виключити;

у частині другій слово «шести» замінити словом «трьох»;

у частині четвертій слова «чи подання» виключити;

38) у статті 387:

у назві слова «і внесення касаційного подання» виключити;

у частині першій слова «і подання» та «подання» виключити;

у частині другій слова «і подання повинні» замінити словом «повинен»;

39) у статті 388:

у частині першій слова «і поданнями» виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

«Касаційні скарги на судові рішення, зазначені в частині другій статті 383 цього Кодексу, передаються судді касаційного суду, що визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу, який протягом 15 діб з часу їх надходження вирішує питання про витребування справи. Справа не витребовується, якщо скарга відповідно до вимог статті 350, частини другої статті 383, статті 384, частини другої статті 386, частини першої статті 398 цього Кодексу не може бути предметом розгляду суду касаційної інстанції. Про прийняте рішення суддя виносить мотивовану постанову, копія якої надсилається прокуророві чи особі, яка подала скаргу. Постанова оскарженню не підлягає. Відмова у витребуванні справи не перешкоджає витребуванню справи при повторному надходженні скарги за умови усунення зазначених у постанові суду недоліків і якщо вона надійшла в межах строку, визначеного статтею 386 цього Кодексу, або не пізніше одного місяця з дня одержання копії постанови про відмову у витребуванні справи»;

у частині третій слова «подання чи» виключити;

40) у статті 389:

у назві, частинах першій і другій слова «чи подання» виключити;

у частині третій слово «поданням» виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Касаційну скаргу на судові рішення, зазначені у частині другій статті 383 цього Кодексу, протягом тридцяти діб після надходження справи призначає до розгляду суддя касаційного суду, який виніс постанову про витребування справи. Про призначення справи до розгляду суддя повідомляє прокуророві, а також особам, зазначеним у статті 384 цього Кодексу, роз'яснює їм, що вони вправі подати заперечення на скаргу або ж подати власні скарги про перегляд справи у касаційному порядку»;

41) у статті 390:

у назві слова «і подання» виключити;

слова «прокурор, який вніс подання» та «подання» виключити;

слова «щодо подання прокурора в межах його позицій» замінити словами «щодо скарги прокурора в межах його позицій»;

слова «відкликати їх» замінити словами «відкликати її»;

42) у частині першій статті 392 слова «Касаційне подання» та «подання чи» виключити, а слово «ухвали» замінити словом «постанови»;

43) у частині першій статті 393 слова «або поданні» виключити;

44) у статті 394:

у частині першій слова «і поданнями» та «зазначені у частині першій статті 383 цього Кодексу» виключити;

частину другу виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

«Справа розглядається касаційним судом у складі трьох суддів за участю прокурора з додержанням порядку, передбаченого частинами першою, другою і третьою статті 362 цього Кодексу. До складу суду, що розглядає судові рішення, зазначені у частині другій статті 383 цього Кодексу, входить суддя, який приймав рішення про витребування справи та призначення її до розгляду»;

45) у частині другій статті 395 слова «чи подання» та «або щодо яких не внесено подання» виключити;

46) у статті 396:

у пункті 1 частини першої слова «чи подання» виключити;

у частині другій слова «чи подання» виключити;

47) у статті 397:

у частині другій слова «вніс подання прокурор або подав скаргу» замінити словами «подав скаргу прокурор або»;

у частині третій слова «поданням прокурора, скаргою» замінити словами «скаргою прокурора або»;

48) частину другу статті 398 виключити;

49) у частині другій статті 400 слова «за поданням прокурора або за скаргою» замінити словами «за скаргою прокурора або»;

50) у назві глави 32 слова «в порядку виключного провадження» замінити словами «за нововиявленими обставинами»;

51) статтю 400^4 виключити;

52) у статті 400^5:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 400^5. Підстави для перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами»;

доповнити новою частиною першою такого змісту:

«Судові рішення, що набрали законної сили, можуть бути переглянуті за нововиявленими обставинами».

У зв'язку з цим частини першу та другу вважати відповідно частинами другою та третьою;

53) у статті 400^6:

у назві слова «в порядку виключного провадження» замінити словами «за нововиявленими обставинами»;

частину шосту виключити;

54) статтю 400^7 викласти в такій редакції:

«Стаття 400^7. Особи, які мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами

Заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами мають право подавати Генеральний прокурор України та його заступники, прокурор Автономної Республіки Крим, прокурор області, прокурор міст Києва і Севастополя, військовий прокурор (на правах прокурора області)»;

55) у частинах четвертій та п'ятій статті 400^8 слова «принесення подання» замінити словами «подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами»;

56) статтю 400^9 викласти в такій редакції:

«Стаття 400^9. Порушення питання про перегляд судового рі-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 16—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—15-Й СТОР.

шення за нововиявленими обставинами

Клопотання про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами вправі подавати прокуророві учасники процесу, а також інші особи, якщо таке право надано їм законом»;

57) у статті 400^{10}:

у назві слова «в порядку виключного провадження» замінити словами «за нововиявленими обставинами»;

у частині першій слово «Подання» замінити словом «Заява»;

частину третю виключити;

58) розділ четвертий доповнити главою 32^1 такого змісту:

«Глава 32^1.

ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ

Стаття 400^{11}. Перегляд судових рішень Верховним Судом України

Верховний Суд України переглядає судові рішення у кримінальних справах виключно з підстав і в порядку, встановлених цим Кодексом.

Стаття 400^{12}. Підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України

Підставами для перегляду судових рішень Верховним Судом України, що набрали законної сили, є:

1) неоднакове застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм кримінального закону щодо подібних суспільно небезпечних діянь (крім питань призначення покарання, звільнення від покарання та від кримінальної відповідальності), що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Перегляд судових рішень на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої цієї статті, з метою застосувати закон про більш тяжкий злочин, збільшити обсяг обвинувачення чи з інших підстав погіршити становище засудженого, а також виправдувального вироку, ухвали чи постанови про закриття справи не допускається.

Стаття 400^{13}. Право на звернення про перегляд судових рішень Верховним Судом України

Особи, коло яких визначено у статті 384 цього Кодексу, вправі подати заяву про перегляд судового рішення на підставі, передбаченій пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, після його перегляду в касаційному порядку.

Заяву про перегляд судового рішення на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, вправі подати особа, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною.

Заява про перегляд судового рішення Верховним Судом України у кримінальних справах може бути подана на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу.

Не може бути подана заява про перегляд ухвал суду касаційної інстанції, які не перешкоджають провадженню у справі. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до заяви про перегляд судового рішення, ухваленого за наслідками касаційного провадження.

Стаття 400^{14}. Строк подання заяви про перегляд судових рішень

Заява про перегляд судового рішення на підставі, передбаченій пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, подається протягом трьох місяців з дня ухвалення судового рішення, відносно якого заявлено клопотання про перегляд, або з дня ухвалення судового рішення, на яке здійснюється посилання на підтвердження підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, якщо воно ухвалено пізніше.

Заява про перегляд судового рішення з підстав, передбачених пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, може бути подана протягом одного місяця від дня, коли особі, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, стало відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного.

Перегляд виправдувального вироку, ухвали чи постанови про закриття справи, інших судових рішень з метою погіршити становище засудженого, на підставі, передбаченій пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, допускається лише протягом установлених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, але не пізніше одного року з дня постановлення такого судового рішення.

Відбуття покарання або смерть засудженого не є перешкодою для перегляду справи в інтересах його реабілітації.

Стаття 400^{15}. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень

Заява про перегляд судового рішення Верховним Судом України подається у письмовій формі.

У заяві про перегляд судового рішення зазначаються:

1) найменування суду, до якого подається заява;

2) особа, яка подає заяву, а також її поштова адреса, номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

3) конкретні різні за змістом судові рішення, в яких має місце неоднакове застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм кримінального закону щодо подібних суспільно небезпечних діянь, якщо заява подана на підставі, передбаченій пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу;

4) обґрунтування необхідності перегляду судових рішень у зв'язку з ухваленням рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява подана на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу;

5) вимоги особи, яка подає заяву;

6) у разі необхідності - клопотання;

7) перелік матеріалів, які додаються.

Заява підписується особою, яка її подає. До заяви додається оформлений належним чином документ, що підтверджує повноваження особи, яка її подає, відповідно до вимог цього Кодексу.

Стаття 400^{16}. Порядок подання заяви про перегляд судових рішень

Заява про перегляд судових рішень подається до Верховного Суду України через Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ. До заяви додаються:

1) копії заяви відповідно до кількості учасників процесу (за винятком випадку, коли заява подається особою, яка тримається під вартою);

2) копії судових рішень, про перегляд яких подано заяву;

3) копії різних за змістом судових рішень, в яких має місце неоднакове застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм кримінального закону щодо подібних суспільно небезпечних діянь, якщо заява про перегляд судових рішень подається на підставі, передбаченій пунктом 1 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу;

4) копія рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява про перегляд судових рішень подається на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу.

Стаття 400^{17}. Перевірка відповідності заяви вимогам цього Кодексу Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ

Заява про перегляд судового рішення, яка надійшла до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, реєструється в день її надходження та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному в порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу.

Суддя-доповідач протягом трьох днів здійснює перевірку відповідності заяви вимогам цього Кодексу. У разі якщо заяву подано без додержання вимог статей 400^{15} і 400^{16} цього Кодексу, заявник письмово повідомляється про недоліки заяви та строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути.

Якщо заявник усунув недоліки заяви в установлений строк, вона вважається поданою у день первинного її подання до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Заява повертається заявнику у разі, якщо:

1) заявник не усунув її недоліки протягом установленого строку;

2) заяву подано особою, яка не наділена правом на подання такої заяви;

3) заяву подано від імені особи, яка не має відповідних повноважень;

4) є ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ про відмову у допуску справи до провадження за наслідками її розгляду, прийнята з аналогічних підстав.

Повернення заяви з підстав, зазначених у частині четвертій цієї статті, не перешкоджає повторному зверненню у разі належного оформлення заяви або з інших підстав, ніж ті, які були предметом розгляду.

Стаття 400^{18}. Допуск Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ справи до провадження

Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією у складі п'яти суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яка формується без участі суддів, що прийняли рішення, яке оскаржується, у порядку, встановленому частиною третьою статті 16^2 цього Кодексу.

Про допуск справи до провадження або про відмову в такому допуску Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ протягом п'ятнадцяти днів з дня надходження заяви постановляє ухвалу. Ухвала постановляється в нарадчій кімнаті з додержанням вимог, передбачених статтями 322 і 325 цього Кодексу, без виклику осіб, які беруть участь у справі. Ухвала про допуск справи до провадження або про відмову в такому допуску має бути мотивованою.

Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами надсилається до Верховного Суду України протягом п'яти днів з дня її постановлення. Копія ухвали про допуск справи надсилається разом із копією заяви особам, визначеним у статті 384 цього Кодексу, а в разі відмови у допуску - особі, яка подала заяву.

Стаття 400^{19}. Підготовка справи до розгляду у Верховному Суді України

Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами реєструється у день її надходження та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному автоматизованою системою документообігу суду. Суддя-доповідач протягом трьох днів постановляє ухвалу про відкриття провадження у справі і надсилає її копії особам, які беруть участь у справі.

Суддя-доповідач протягом п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження здійснює підготовку справи до розгляду Верховним Судом України:

1) виносить ухвалу про витребування матеріалів справи та направляє її до відповідного суду;

2) визначає порядок розгляду справи (у відкритому або закритому судовому засіданні у випадках, установлених цим Кодексом);

3) доручає відповідним фахівцям науково-консультативної ради при Верховному Суді України підготувати науковий висновок щодо норми кримінального закону, яка неоднаково застосована судом касаційної інстанції щодо подібних суспільно небезпечних діянь;

4) визначає органи державної влади, представники яких можуть дати в суді пояснення, які будуть корисні для вирішення справи, та дає розпорядження про їх виклик до суду;

5) здійснює інші заходи, необхідні для вирішення питання про усунення розбіжностей у застосуванні норми матеріального права.

За результатами проведення підготовчих дій суддя-доповідач готує доповідь та постановляє ухвалу про закінчення підготовки та призначення справи до розгляду Верховним Судом України.

Стаття 400^{20}. Порядок розгляду справи Верховним Судом України

Справа розглядається Верховним Судом України на його засіданні.

Засідання Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин суддів від складу Верховного Суду України, визначеного законом. У засіданні бере участь Генеральний прокурор України або його заступник.

Відкриття судового засідання, роз'яснення його учасникам прав та обов'язків, оголошення складу суду і роз'яснення права відводу здійснюються за правилами глави 25 розділу III цього Кодексу.

Після проведення процесуальних дій, зазначених у частині третій цієї статті, та розгляду клопотань осіб, які беруть участь у справі, суддя-доповідач доповідає в необхідному обсязі про зміст вимог, викладених у заяві, яка надійшла до Верховного Суду України, та результати проведених ним підготовчих дій.

Особа, яка подала заяву до Верховного Суду України, та особи, що приєдналися до неї, у разі їх прибуття у судове засідання мають право надати пояснення по суті заявлених вимог. Якщо такі заяви подали обидві сторони, першою дає пояснення сторона обвинувачення. Для з'ясування сутності норми кримінального закону, яка неоднаково застосована, можуть заслуховуватися пояснення представників органів державної влади.

Неприбуття осіб, які беруть участь у справі і належним чином повідомлені про дату, час і місце розгляду справи, для участі у судовому засіданні не перешкоджає судовому розгляду справи.

Після закінчення заслуховування пояснень осіб, зазначених у частині п'ятій цієї статті, суд виходить до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення.

Нарада суддів провадиться з додержанням вимог, передбачених статтями 322 і 325 цього Кодексу.

Строк розгляду справи Верховним Судом України не може перевищувати одного місяця з дня відкриття провадження у справі.

Стаття 400^{21}. Повноваження Верховного Суду України

За наслідками розгляду справи більшістю голосів від складу суду приймається одна з таких постанов:

про повне або часткове задоволення заяви;

про відмову в задоволенні заяви.

Судді, які не погоджуються з постановою, можуть висловити окрему думку, що додається до постанови.

Постанова Верховного Суду України є остаточною і не може бути оскаржена, крім як на підставі, передбаченій пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу.

Стаття 400^{22}. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви

Верховний Суд України задовольняє заяву в разі наявності однієї з підстав, передбачених частиною першою статті 400^{12} цього Кодексу.

Якщо Верховний Суд України установить, що судове рішення у справі, яка переглядається, є незаконним, він скасовує його повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Якщо судове рішення у справі переглядається з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 400^{12} цього Кодексу, Верховний Суд України скасовує оскаржуване рішення повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду, який виніс оскаржуване рішення.

Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви має бути вмотивованою.

Стаття 400^{23}. Постанова Верховного Суду України про відмову в задоволенні заяви

Верховний Суд України відмовляє в задоволенні заяви, якщо обставини, які стали підставою для перегляду справи, не підтвердилися.

Постанова про відмову в задоволенні заяви повинна бути вмотивованою.

Стаття 400^{24}. Повідомлення про ухвалення рішення та його виготовлення

Постанова Верховного Суду України повинна бути виготовлена та направлена особам, зазначеним у статті 384 цього Кодексу, не пізніше п'яти днів з дня закінчення розгляду справи.

Стаття 400^{25}. Обов'язковість судових рішень Верховного Суду України

Рішення Верховного Суду України, прийняте за наслідками розгляду заяви про перегляд судового рішення з мотивів неоднакового застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм кримінального закону щодо подібних суспільно небезпечних діянь, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності зазначену норму закону, та для всіх судів України.

Невиконання судових рішень тягне за собою відповідальність, встановлену законом»;

59) частини першу і другу статті 401 викласти в такій редакції:

«Вирок місцевого суду набирає законної сили після закінчення строку на подання апеляцій, а вирок апеляційного суду - після закінчення строку на подання касаційної скарги, якщо його не було оскаржено. У разі подачі апеляцій, касаційної скарги вирок, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи відповідно апеляційною чи касаційною інстанцією, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

У разі якщо оскаржено тільки частину вироку або якщо засуджено декількох підсудних, а вирок оскаржено щодо одного з них, вирок в інших частинах або щодо інших засуджених осіб законної сили не набирає до моменту винесення апеляційною чи касаційною інстанцією ухвали»;

60) частину першу статті 402 викласти в такій редакції:

«Ухвала і постанова суду першої інстанції, якщо інше не передбачено цим Кодексом, набирають законної сили і виконуються після закінчення строку на подачу апеляції, а ухвала і постанова апеляційного суду — після закінчення строку на подання касаційної скарги. Якщо на ці рішення були подані апеляції, касаційні скарги і якщо їх не було скасовано, то вони набирають законної сили і виконуються після розгляду їх апеляційним чи касаційним судом, крім випадків, передбачених цим Кодексом»;

61) частину другу статті 407 виключити;

62) у статті 409:

частину першу після слова «включаючи» доповнити словами «визначення розміру і розподілення судових витрат, якщо суд не вирішив цих питань, та»;

у частині другій слова «районного (міського)» замінити словами «районного, районного у місті, міського, міськрайонного», а слова «а щодо осіб, засуджених військовими судами, - суддя військового суду гарнізону» виключити;

у частині четвертій слова «районного (міського)» замінити словами «районного, районного у місті, міського, міськрайонного»;

63) текст статті 413 викласти в такій редакції:

«Коли щодо засудженого є вирок, який не виконано і про який не було відомо суду, що постановив останній за часом вирок, суд за місцем виконання вироку зобов'язаний визначити порядок застосування покарання за всіма вироками відповідно до статті 71 Кримінального кодексу України. Це питання вирішується в порядку, передбаченому статтею 411 цього Кодексу, - постановою судді районного, районного у місті, міського, міськрайонного суду, якщо всі вироки постановлені суддями одноособово; ухвалою районного, районного у місті, міського, міськрайонного суду, якщо хоча б один із вироків постановлено районним, районним у місті, міським, міськрайонним судом у колегіальному складі; ухвалою Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційних судів областей, міст Києва і Севастополя, якщо хоча б один із вироків постановлено Апеляційним судом Автономної Республіки Крим, апеляційними судами областей, міст Києва і Севастополя»;

64) у статті 424:

у назві слова «або внесення на них подання прокурора» виключити;

слова «або внесено апеляційне чи касаційне подання прокурора» виключити;

65) у статті 449:

у назві слова «або внесення на неї подання прокурора» виключити;

слова «або внесено апеляційне подання прокурора» виключити.

3.2. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у статті 185^3:

в абзаці другому частини першої та абзаці другому частини другої слова «від шести до двадцяти» замінити словами «від двадцяти до ста»;

в абзаці другому частини першої слова «або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб» виключити;

2) доповнити статтею 188^{35} такого змісту:

«Стаття 188^{35}. Невиконання законних вимог Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо надання інформації

Невиконання законних вимог Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо надання інформації, копій документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання завідомо недостовірної інформації -

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

3) пункт 4 статті 213 доповнити словами «а у випадках, передбачених цим Кодексом, місцевими адміністративними та господарськими судами, апеляційними судами, вищими спеціалізованими судами та Верховним Судом України»;

4) статті 221 після цифр «188^{34}» доповнити цифрами «188^{35}»;

5) доповнити статтею 221^1 такого змісту:

«Стаття 221^1. Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України

Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185^3 цього Кодексу.

Постанова суду, прийнята за результатами розгляду такої справи, є остаточною і оскарженню не підлягає»;

6) у частині першій статті 255:

в абзаці другому пункту 1 цифри «181^3-185^9» замінити цифрами «181^3-185^2, 185^4-185^9»;

у пункті 7 слово і цифри «статті 185^3, 185^5» замінити словом і цифрами «статтях 185^5»;

пункт 11 після цифр «188^{34}» доповнити цифрами «188^{35}»;

7) у статті 258:

частину першу після цифр «135» доповнити цифрами «185^3»;

перше речення частини четвертої доповнити словами «крім випадків притягнення особи до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 185^3 цього Кодексу»;

8) у частині другій статті 268 слова і цифри «частиною першою статті 185^3» виключити;

9) у статті 294:

частину першу доповнити словами «а також постанов, прийнятих за результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185^3 цього Кодексу»;

у частині четвертій слова «судової палати апеляційного суду в кримінальних справах» замінити словами «апеляційного суду».

3.3. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56):

1) доповнити статтею 2^1 такого змісту:

«Стаття 2^1. Автоматизована система документообігу суду

У господарських судах функціонує автоматизована система документообігу, що забезпечує:

1) об'єктивний та неупереджений розподіл справ між суддями з додержанням принципів черговості та рівної кількості справ для кожного судді;

2) надання учасникам господарського процесу інформації про стан розгляду справ, у яких вони беруть участь;

3) централізоване зберігання текстів судових рішень та інших процесуальних документів;

4) підготовку статистичних даних;

5) реєстрацію вхідної і вихідної кореспонденції та етапів її руху;

6) видачу судових рішень та наказів господарського суду на підставі наявних в автоматизованій системі документообігу даних щодо судового рішення та реєстрації заяви особи, на користь якої воно ухвалено;

7) передачу справ до електронного архіву.

Позовні заяви, скарги та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до господарського суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду, яка здійснюється працівниками апарату відповідного суду в день надходження документів. До автоматизованої системи документообігу суду в обов'язковому порядку вносяться: дата надходження документів, інформація про предмет спору та сторони по справі, прізвище працівника апарату суду, який здійснив реєстрацію, інформація про рух судових документів, дані про суддю, який розглядав справу, та інші дані, передбачені Положенням про автоматизовану систему документообігу суду, що затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України.

Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних документів за принципом вірогідності, який враховує кількість справ, що перебувають у провадженні суддів, заборону брати участь у перегляді рішень для судді, який брав участь в ухваленні судового рішення, про перегляд якого порушується питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну повноважень. Справи розподіляються з урахуванням спеціалізації суддів. Після визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи, внесення змін до реєстраційних даних щодо цієї справи, а також видалення цих даних з автоматизованої системи документообігу суду не допускається, крім випадків, установлених законом.

Доступ до автоматизованої системи документообігу суду надається суддям та працівникам апарату відповідного суду згідно з їхніми функціональними обов'язками.

Несанкціоноване втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду має наслідком відповідальність, установлену законом.

Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, в тому числі видачі судових рішень та наказів господарського суду, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів судових рішень, ухвал та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним та юридичним особам, підготовки статистичних даних, визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду»;

2) статтю 4^6 доповнити частинами четвертою та п'ятою такого змісту:

«Перегляд судових рішень господарських судів Верховним Судом України здійснюється колегіально.

Суддя чи склад колегії суддів для розгляду конкретної справи визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 2^1 цього Кодексу»;

3) частину четверту статті 17 викласти в такій редакції:

«Якщо після відводу суддів неможливо розглянути справу в господарському суді, до підсудності якого відноситься справа, то така справа передається до господарського суду, найбільш територіально наближеного до цього господарського суду»;

4) у статті 20:

перше речення частини першої викласти в такій редакції:

«Суддя не може брати участі в розгляді справи і підлягає відводу (самовідводу), якщо він є родичем осіб, які беруть участь у судовому процесі, якщо було порушено порядок визначення судді для розгляду справи, встановлений частиною третьою статті 2^1 цього Кодексу, або якщо буде встановлено інші обставини, що викликають сумнів у його неупередженості»;

частину п'яту замінити двома частинами такого змісту:

«Питання про відвід судді вирішується в нарадчій кімнаті судом у тому складі, який розглядає справу, про що виноситься ухвала. Заява про відвід кільком суддям або всьому складу суду вирішується простою більшістю голосів.

У разі задоволення відводу (самовідводу) одному з суддів або всьому складу суду справа розглядається в тому самому господарському суді тим самим кількісним складом колегії суддів без участі відведеного судді або іншим складом суддів, який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 2^1 цього Кодексу»;

5) у статті 22:

у частині четвертій:

слова «змінити підставу або предмет позову» виключити;

доповнити реченням такого змісту: «До початку розгляду господарським судом справи по суті позивач має право змінити предмет або підставу позову шляхом подання письмової заяви»;

частину п'яту доповнити словами «а також має право до початку розгляду господарським судом справи по суті подати зустрічний позов»;

6) статтю 28 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Повноваження адвоката як представника можуть також посвідчуватися ордером, виданим відповідним адвокатським об'єднанням, або договором. До ордеру адвоката обов'язково додається витяг з договору, у якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих процесуальних дій. Витяг засвідчується підписом сторін договору»;

7) у частині першій статті 29 слова «апеляційне, касаційне подання, подання» замінити словами «апеляційну, касаційну скаргу, заяву про перегляд рішення Верховним Судом України»;

8) статтю 38 викласти в такій редакції:

«Стаття 38. Витребування доказів

Сторона або прокурор у разі неможливості самостійно надати докази вправі подати клопотання про витребування господарським судом доказів.

У клопотанні повинно бути зазначено:

1) який доказ витребовується;

2) обставини, що перешкоджають його наданню;

3) підстави, з яких випливає, що цей доказ має підприємство чи організація;

4) обставини, які може підтвердити цей доказ.

У разі задоволення клопотання суд своєю ухвалою витребовує необхідні докази.

Господарський суд може витребувати докази також до подання позову як запобіжний захід у порядку, встановленому статтями 43^1-43^{10} цього Кодексу.

Господарський суд може уповноважити на одержання таких доказів заінтересовану сторону»;

9) у частині третій статті 43^3 слова «десяти днів» замінити словами «п'яти днів»;

10) у частині першій статті 60 слова «до прийняття рішення зі спору» замінити словами «до початку розгляду господарським судом справи по суті»;

11) текст статті 61 викласти в такій редакції:

«Питання про прийняття позовної заяви вирішується суддею, якому вона була передана у порядку, встановленому частиною третьою статті 2^1 цього Кодексу»;

12) у частині другій статті 62 слова «п'яти днів» замінити словами «трьох днів»;

13) у частині другій статті 63 слова «п'яти днів» замінити словами «трьох днів»;

14) у частині першій статті 64:

слова «п'яти днів» замінити словами «трьох днів»;

доповнити реченням такого змісту: «Ухвала про порушення провадження у справі надсилається зазначеним особам за повідомленою ними господарському суду поштовою адресою. У разі ненадання сторонами інформації щодо їх поштової адреси, ухвала про відкриття провадження у справі надсилається за адресою місцезнаходження (місця проживання) сторін, що зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. У разі відсутності сторін за такою адресою, вважається, що ухвала про порушення провадження у справі вручена їм належним чином»;

15) частини третю - п'яту статті 69 замінити однією частиною такого змісту:

«У виняткових випадках за клопотанням сторони, з урахуванням особливостей розгляду спору, господарський суд ухвалою може продовжити строк розгляду спору, але не більш як на п'ятнадцять днів»;

16) статтю 74 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Учасники судового процесу, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил. За неповагу до суду винні особи притягуються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, у зв'язку з чим у судовому засіданні із розгляду господарської справи оголошується перерва»;

17) статтю 8^{11} після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

«У випадку неявки у судове засідання всіх учасників судового процесу фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється».

У зв'язку з цим частини восьму і дев'яту вважати відповідно частинами дев'ятою та десятою;

18) у статтю 82 включити частину другу такого змісту:

«Рішення приймається господарським судом за результатами оцінки доказів, поданих сторонами та іншими учасниками господарського процесу, а також доказів, які були витребувані господарським судом, у нарадчій кімнаті»;

19) доповнити статтею 82^1 такого змісту:

«Стаття 82^1. Таємниця нарадчої кімнати

Під час ухвалення судового рішення ніхто не має права перебувати в нарадчій кімнаті, крім складу суду, який розглядає справу.

Під час перебування в нарадчій кімнаті суддя не має права розглядати інші судові справи.

Судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення рішення у нарадчій кімнаті»;

20) статтю 85 викласти в такій редакції:

«Стаття 85. Оголошення рішення та набрання ним законної сили

Прийняте рішення оголошується господарським судом у судовому засіданні після закінчення розгляду справи.

У разі проголошення у судовому засіданні тільки вступної та резолютивної частин рішення господарський суд повідомляє, коли буде складено повне рішення.

Рішення суду, яке містить вступну та резолютивну частини, підписується всім складом господарського суду і додається до справи.

Повне рішення повинно бути складено у строк не більше п'яти днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом»;

21) у статті 87:

у назві слово «Розсилання» замінити словом «Надсилання»;

текст викласти в такій редакції:

«Повне рішення та ухвали надсилаються сторонам, прокурору, третім особам, які брали участь в судовому процесі, але не були присутні у судовому засіданні, рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше трьох днів з дня їх прийняття або за їх зверненням вручаються їм під розписку безпосередньо у суді»;

22) текст статті 91 викласти в такій редакції:

«Сторони у справі, прокурор, треті особи, особи, які не брали участь у справі, якщо господарський суд вирішив питання про їх права та обов'язки, мають право подати апеляційну скаргу на рішення місцевого господарського суду, яке не набрало законної сили. Ухвали місцевого господарського суду оскаржуються в апеляційному порядку окремо від рішення господарського суду лише у випадках, передбачених статтею 106 цього Кодексу.

Апеляційна скарга подається через місцевий господарський суд, який розглянув справу.

Місцевий господарський суд у триденний строк надсилає одержану апеляційну скаргу разом зі справою, а у випадках, передбачених частиною третьою статті 106 цього Кодексу, - копіями матеріалів справи відповідному апеляційному господарському суду.

Справа, яка надіслана до апеляційного господарського суду, реєструється в день її надходження з дотриманням порядку, встановленого частинами другою, третьою статті 2^1 цього Кодексу»;

23) у статті 92 слова «або поданням рішення» замінити словами «рішень та ухвал»;

24) статтю 93 викласти у такій редакції:

«Стаття 93. Строк подання апеляційної скарги

Апеляційна скарга подається на рішення місцевого господарського суду протягом десяти днів, а на ухвалу місцевого господарського суду - протягом п'яти днів з дня їх оголошення місцевим господарським судом. У разі якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частину рішення, зазначений строк обчислюється з дня підписання рішення, оформленого відповідно до статті 84 цього Кодексу.

Апеляційна скарга, яка подана після закінчення строків, установлених цією статтею, залишається без розгляду, якщо апеляційний господарський суд за заявою особи, яка її подала, не знайде підстав для відновлення строку, про що постановляється ухвала. Розгляд заяви особи про поновлення строку на подання апеляційної скарги здійснюється одним із суддів колегії суддів апеляційного господарського суду, склад якої визначений при реєстрації справи відповідно до положень частини четвертої статті 91 цього Кодексу»;

25) у статті 94:

у назві та тексті слово «(подання)» виключити;

у частині першій слово «(вноситься)» виключити;

26) у статті 95:

у назві слово «(подання)» виключити;

у частині другій слова «вносить апеляційне подання» і «його» замінити відповідно словами «подає апеляційну скаргу» і «її»;

27) у статті 96 слово «(подання)» виключити;

28) у статті 97:

у назві та тексті слово «(подання)» виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Після усунення обставин, зазначених у пунктах 1, 2 і 3 частини першої цієї статті, апеляційна скарга може бути подана повторно»;

29) у статті 98:

у назві та тексті слово «(подання)» виключити;

частину першу доповнити реченням такого змісту: «Питання про прийняття апеляційної скарги до провадження або про відмову у прийнятті до провадження апеляційний господарський суд вирішує не пізніше трьох днів з дня надходження апеляційної скарги»;

30) у назві статті 99 слово «(подання)» виключити;

31) у статті 100 слово «(подання)» виключити;

32) у частині другій статті 101 слово «(подання)» виключити;

33) статтю 102 викласти в такій редакції:

«Стаття 102. Строк розгляду апеляційної скарги

Апеляційна скарга на рішення місцевого господарського суду розглядається у двомісячний строк з дня постановлення ухвали про прийняття апеляційної скарги до провадження.

Апеляційна скарга на ухвалу місцевого господарського суду розглядається протягом п'ятнадцяти днів з дня постановлення ухвали про прийняття апеляційної скарги до провадження»;

34) у абзаці першому та пункті 1 статті 103 слово «(подання)» виключити;

35) у статті 105:

у частині першій і пунктах 2, 6 та 9 частини другої слово «(подання)» виключити;

у частині четвертій слово «п'ятиденний» замінити словом «триденний»;

36) частину першу статті 106 замінити чотирма частинами такого змісту:

«Окремо від рішення місцевого господарського суду можуть бути оскаржені в апеляційному порядку ухвали місцевого господарського суду:

1) про вжиття запобіжних заходів, відмову в задоволенні заяви про вжиття запобіжних заходів, залишення без змін ухвали про вжиття запобіжних заходів, зміну чи скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів;

2) про повернення позовної заяви;

3) про відмову у прийнятті позовної заяви;

4) про передачу справи за підсудністю;

5) про забезпечення позову, скасування забезпечення позову;

6) про зупинення провадження у справі;

7) про припинення провадження у справі;

8) про залишення позову без розгляду;

9) про затвердження мирової угоди;

10) у справах про банкрутство (неплатоспроможність) у випадках, передбачених Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

11) про відмову прийняти додаткове рішення, ухвалу;

12) про роз'яснення чи відмову у роз'ясненні рішення, ухвали;

13) про внесення виправлень у рішення, ухвалу;

14) про повернення заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами;

15) окрема;

16) додаткова;

17) про поновлення пропущеного строку для пред'явлення наказу до виконання;

18) про внесення виправлень до наказу, визнання наказу таким, що не підлягає виконанню;

19) про видачу дубліката наказу або відмову у його видачі;

20) про відстрочку або розстрочку виконання рішення, ухвали, постанови, зміни способу та порядку їх виконання;

21) про розгляд скарг на дії (бездіяльність) органів Державної виконавчої служби.

Заперечення на ухвали, що не підлягають оскарженню окремо від рішення суду, включаються до апеляційної скарги на рішення суду. У разі подання апеляційної скарги на ухвалу, що не підлягає оскарженню окремо від рішення суду, місцевий господарський суд повертає її заявнику, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню.

У разі подання апеляційної скарги на ухвали місцевого господарського суду, передбачені пунктами 1, 5, 10-21 частини першої цієї статті, до суду апеляційної інстанції передаються лише копії матеріалів, необхідних для розгляду скарги. У разі необхідності апеляційний господарський суд може витребувати також копії інших матеріалів справи.

Подання апеляційних скарг на ухвали місцевого господарського суду не перешкоджає продовженню розгляду справи цим судом».

У зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою;

37) текст статей 107 та 108 викласти в такій редакції:

«Сторони, прокурор, треті особи, особи, які не брали участі у справі, але щодо яких суд вирішив питання про їх права та обов'язки, мають право подати касаційну скаргу на:

1) рішення місцевого господарського суду після їх перегляду в апеляційному порядку та постанови апеляційного господарського суду, ухвалені за результатами апеляційного розгляду;

2) ухвали місцевого господарського суду, зазначені в частині першій статті 106 цього Кодексу, після їх перегляду в апеляційному порядку та постанови апеляційного господарського суду, ухвалені за результатами апеляційного розгляду».

«Судом касаційної інстанції є Вищий господарський суд України»;

38) статтю 109 викласти в такій редакції:

«Стаття 109. Порядок подання касаційної скарги

Касаційна скарга подається до Вищого господарського суду України через апеляційний господарський суд, який прийняв оскаржуване рішення чи постанову.

Апеляційний господарський суд зобов'язаний невідкладно надіслати скаргу разом зі справою до Вищого господарського суду України»;

39) у статті 110 слова «(подання)» та «(внесена)» виключити, а слова «одного місяця» замінити словами «двадцяти днів»;

40) у статті 111:

у назві та тексті слово «(подання)» в усіх відмінках виключити;

у абзаці першому частини першої слово «(вноситься)» виключити;

41) у статті 111^1:

у назві слово «(подання)» виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

«Прокурор, який подає касаційну скаргу, надсилає сторонам у справі її копію і копії доданих до неї документів, відсутніх у справі»;

42) у назві та тексті статті 111^2 слово «(подання)» виключити;

43) у статті 111^3:

у назві та тексті слово «(подання)» виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

«Після усунення обставин, зазначених у пунктах 1, 2, 3, 4 і 6 частини першої цієї статті, касаційна скарга може бути подана повторно»;

44) у статті 111^4:

у назві та тексті слово «(подання)» виключити;

доповнити словами «а також витребовує справу чи копії матеріалів справи, необхідні для розгляду скарги на ухвалу суду»;

45) у статті 111^5 слово «(подання)» виключити;

46) у статті 111^6 слово «(подання)» виключити;

47) статтю 111^8 викласти в такій редакції:

«Стаття 111^8. Строк розгляду касаційної скарги

Касаційна скарга у випадках, передбачених пунктом 1 частини першої статті 107 цього Кодексу, розглядається протягом одного місяця, а у випадках, передбачених пунктом другим частини першої статті 107 цього Кодексу, - протягом п'ятнадцяти днів з дня постановлення ухвали про прийняття касаційної скарги до провадження Вищим господарським судом України»;

48) у статті 111^9:

в абзаці першому та пункті 1 слово «(подання)» виключити;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) скасувати рішення першої інстанції або постанову апеляційної інстанції і передати справу на новий розгляд, якщо суд припустився порушень норм процесуального права, які унеможливили встановлення фактичних обставин, що мають значення для правильного вирішення справи. Справа направляється на новий розгляд до суду апеляційної інстанції, якщо порушення норм процесуального права, які унеможливили встановлення фактичних обставин, що мають зна-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 18—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—17-Й СТОР.

чення для правильного вирішення справи, допущені тільки цим судом. У всіх інших випадках справа направляється до суду першої інстанції»;

49) у статті 111^{11}:

у тексті слово «(подання)» виключити;

у частині четвертій слова «п'ятиденний строк» замінити словами «триденний строк»;

50) у статті 111^{13}:

частину першу викласти в такій редакції:

«Ухвали місцевого та апеляційного господарського суду можуть бути оскаржені в касаційному порядку у випадках, передбачених частиною першою статті 106 цього Кодексу»;

частину третю виключити;

51) розділ XII^{2} викласти в такій редакції:

«Розділ XII^{2}. Перегляд судових рішень Верховним Судом України

Стаття 111^{14}. Перегляд судових рішень Верховним Судом України

Верховний Суд України переглядає рішення господарських судів виключно на підставі і в порядку, встановлених цим Кодексом.

Стаття 111^{15}. Право на звернення про перегляд судових рішень господарських судів

Сторони у справі та Генеральний прокурор України мають право подати заяву про перегляд судових рішень господарських судів після їх перегляду в касаційному порядку.

Заява про перегляд судового рішення в господарських справах з мотивів, передбачених пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу, може бути подана особою, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною.

Не може бути подана заява про перегляд ухвал суду касаційної інстанції, які не перешкоджають провадженню у справі. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до заяви про перегляд судового рішення, ухваленого за наслідками касаційного провадження.

Стаття 111^{16}. Підстави для подання заяви про перегляд судових рішень господарських судів

Заява про перегляд судових рішень господарських судів може бути подана виключно на таких підставах:

1) неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, внаслідок чого ухвалено різні за змістом судові рішення у подібних правовідносинах;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Стаття 111^{17}. Строк подання заяви про перегляд судових рішень господарських судів

Заява про перегляд судових рішень господарських судів подається протягом одного місяця з дня ухвалення судового рішення господарського суду, щодо якого подано заяву про перегляд судових рішень господарських судів, або з дня ухвалення судового рішення, на яке здійснюється посилання, на підтвердження підстави, встановленої пунктом 1 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу, якщо воно ухвалено пізніше, але не пізніше одного року з дня ухвалення судового рішення, про перегляд якого подається заява.

Заява про перегляд судових рішень на підставах, передбачених пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу, може бути подана не пізніше одного місяця з дня, коли особі, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, стало відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного.

Стаття 111^{18}. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень господарських судів

Заява про перегляд судових рішень господарських судів подається у письмовій формі.

У заяві про перегляд судових рішень господарських судів зазначаються:

1) найменування суду, до якого подається заява;

2) найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові для фізичних осіб) сторін, їх місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання (для фізичних осіб), а також їхні номери засобів зв'язку, адреси електронної пошти, якщо такі є;

3) конкретні різні за змістом судові рішення, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) обґрунтування необхідності перегляду судових рішень у зв'язку з ухваленням рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява подана на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу;

5) вимоги особи, яка подає заяву;

6) у разі необхідності - клопотання;

7) перелік матеріалів, які додаються до заяви.

Заява про перегляд судових рішень господарських судів підписується особою, яка подає заяву, або її уповноваженим представником, який додає оформлений належним чином документ про свої повноваження.

Стаття 111^{19}. Порядок подання заяви про перегляд судових рішень господарських судів

Заява про перегляд судових рішень господарських судів подається до Верховного Суду України через Вищий господарський суд України. До заяви повинні бути додані:

1) копії заяви відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі;

2) копії судових рішень, про перегляд яких подано заяву;

3) копії різних за змістом судових рішень, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) копія рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява про перегляд судових рішень подається на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу.

До заяви додається документ про сплату державного мита та витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. За подання і розгляд заяви на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу, державне мито та витрати на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу не сплачуються.

Стаття 111^{20}. Перевірка Вищим господарським судом України відповідності заяви про перегляд судових рішень господарських судів вимогам цього Кодексу

Заява про перегляд судового рішення господарського суду, яка надійшла до Вищого господарського суду України, реєструється у день її надходження та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному автоматизованою системою документообігу суду.

Суддя-доповідач протягом трьох днів здійснює перевірку відповідності заяви вимогам цього Кодексу. У разі якщо заяву подано без додержання вимог статей 111^{18} та 111^{19} цього Кодексу, заявник письмово повідомляється про недоліки заяви та строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути.

У разі якщо заявник усунув недоліки заяви в установлений строк, вона вважається поданою в день первинного її подання до Вищого господарського суду України.

Заява повертається заявнику, у разі якщо:

1) заявник не усунув її недоліки протягом установленого строку;

2) заяву подано особою, яка не наділена правом на подання такої заяви;

3) заяву підписано особою, яка не має права її підписувати;

4) є ухвала Вищого господарського суду України про відмову у прийнятті справи до провадження за наслідками її розгляду, винесена з аналогічних підстав.

Повернення заяви на підставах, зазначених у частині четвертій цієї статті, не перешкоджає повторному зверненню в разі належного оформлення заяви або на інших підставах, ніж ті, що були предметом розгляду.

Стаття 111^{21}. Допуск Вищим господарським судом України справи до провадження

Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією у складі п'яти суддів Вищого господарського суду України, яка формується без участі суддів, що прийняли рішення, яке оскаржується, в порядку, встановленому частиною третьою статті 2^{1} цього Кодексу.

Про допуск справи до провадження або відмову в такому допуску Вищий господарський суд України протягом п'ятнадцяти днів з дня надходження заяви постановляє ухвалу. Ухвала постановляється без виклику осіб, які беруть участь у справі. Ухвала про допуск справи до провадження або про відмову в такому допуску повинна бути обґрунтованою.

Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами надсилається до Верховного Суду України протягом п'яти днів з дня її постановлення. Копія ухвали про допуск справи надсилається разом з копією заяви особам, які беруть участь у справі, а в разі відмови у допуску - особі, яка подала заяву.

Стаття 111^{22}. Підготовка справи до розгляду у Верховному Суді України

Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами реєструється у Верховному Суді України в день її надходження та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному автоматизованою системою документообігу суду. Суддя-доповідач протягом трьох днів постановляє ухвалу про відкриття провадження у справі та надсилає її копії особам, які беруть участь у справі.

Суддя-доповідач протягом п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження здійснює підготовку справи до розгляду Верховним Судом України:

1) виносить ухвалу про витребування матеріалів справи та направляє її до відповідного суду;

2) вирішує питання про зупинення виконання відповідних судових рішень;

3) доручає відповідним фахівцям науково-консультативної ради при Верховному Суді України підготувати науковий висновок щодо норми матеріального права, яка неоднаково застосована судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах;

4) визначає органи державної влади, представники яких можуть дати пояснення в суді щодо суті правового регулювання цією нормою закону, та дає розпорядження про їх виклик до суду;

5) здійснює інші заходи, необхідні для вирішення питання про усунення розбіжностей у застосуванні норми матеріального права.

За наслідками проведення підготовчих дій суддя-доповідач готує доповідь і постановляє ухвалу про закінчення підготовки та призначення справи до розгляду Верховним Судом України.

Стаття 111^{23}. Порядок розгляду справи Верховним Судом України

Справа розглядається Верховним Судом України на його засіданні.

Засідання Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин суддів складу Верховного Суду України, визначеного законом.

Відкриття судового засідання, оголошення складу суду, роз'яснення права відводу, роз'яснення учасникам господарського процесу їх прав та обов'язків здійснюються відповідно до розділу XI цього Кодексу.

Після проведення процесуальних дій, зазначених у частині третій цієї статті, та розгляду клопотань осіб, які беруть участь у справі, суддя-доповідач доповідає в необхідному обсязі про зміст вимог, викладених у заяві про перегляд судових рішень господарських судів, та результати проведених ним підготовчих дій.

Особа, яка подала заяву про перегляд судових рішень господарських судів, та особи, які брали участь у справі, у разі їх прибуття у судове засідання мають право надати пояснення по суті заявлених вимог. У разі якщо такі заяви подали обидві сторони, першим дає пояснення позивач. Для з'ясування сутності норми матеріального права, що неоднаково застосована, можуть заслуховуватися пояснення представників органів державної влади.

Неприбуття сторін або інших осіб, які беруть участь у справі і належним чином повідомлені про день, час і місце розгляду справи, для участі у судовому засіданні не перешкоджає судовому розгляду справи.

Після закінчення заслуховування пояснень осіб, зазначених у частині п'ятій цієї статті, суд виходить до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення.

Строк розгляду справи Верховним Судом України не може перевищувати одного місяця з дня відкриття провадження у справі.

Стаття 111^{24}. Повноваження Верховного Суду України

За наслідками розгляду справи більшістю голосів від складу суду приймається одна з таких постанов:

1) про повне або часткове задоволення заяви;

2) про відмову в задоволенні заяви.

Судді, які не погоджуються з постановою, можуть висловити окрему думку, що додається до постанови.

Постанова Верховного Суду України є остаточною і може бути оскаржена тільки на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу.

Стаття 111^{25}. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви

Суд задовольняє заяву у випадку наявності однієї з підстав, передбачених статтею 111^{16} цього Кодексу.

У разі якщо суд установить, що судове рішення у справі, яка переглядається, є незаконним, він скасовує його повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

У разі якщо судове рішення у справі переглядається з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 111^{16} цього Кодексу, суд скасовує оскаржуване рішення повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду, який виніс оскаржуване рішення.

Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви має бути вмотивованою.

Стаття 111^{26}. Постанова Верховного Суду України про відмову в задоволенні заяви

Верховний Суд України відмовляє в задоволенні заяви, якщо обставини, що стали підставою для перегляду справи, не підтвердилися.

Постанова про відмову в задоволенні заяви має бути вмотивованою.

Стаття 111^{27}. Повідомлення про ухвалення рішення та його виготовлення

Постанова Верховного Суду України має бути виготовлена та направлена особам, які беруть участь у справі, не пізніше п'яти днів з дня закінчення розгляду справи.

Стаття 111^{28}. Обов'язковість судових рішень Верховного Суду України

Рішення Верховного Суду України, прийняте за наслідками розгляду заяви про перегляд судового рішення з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить зазначену норму права, та для всіх судів України. Суди зобов'язані привести свою судову практику у відповідність із рішеннями Верховного Суду України.

Невиконання судових рішень Верховного Суду України тягне за собою відповідальність, установлену законом»;

52) текст статті 112 викласти в такій редакції:

«Господарський суд може переглянути прийняте ним судове рішення, яке набрало законної сили, за нововиявленими обставинами.

Підставами для перегляду судових рішень господарського суду за нововиявленими обставинами є:

1) істотні для справи обставини, що не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи;

2) встановлені вироком суду, що набрав законної сили, завідомо неправильний висновок експерта, завідомо неправильний переклад, фальшивість документів або речових доказів, що потягли за собою ухвалення незаконного або необґрунтованого рішення;

3) встановлення вироком суду, що набрав законної сили, вини судді у вчиненні злочину, внаслідок якого було ухвалено незаконне або необґрунтоване рішення;

4) скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення рішення чи постановлення ухвали, що підлягають перегляду;

5) встановлена Конституційним Судом України неконституційність закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого судом при вирішенні справи, якщо рішення суду ще не виконане»;

53) статтю 113 викласти в такій редакції:

«Стаття 113. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами

Судове рішення господарського суду може бути переглянуто за нововиявленими обставинами за заявою сторони, прокурора, третіх осіб, поданою протягом одного місяця з дня встановлення обставин, що стали підставою для перегляду судового рішення.

Строк для подання заяви про перегляд судових рішень господарського суду у зв'язку з нововиявленими обставинами обчислюється:

1) у випадку, встановленому пунктом 1 частини другої статті 112 цього Кодексу, - з дня встановлення обставин, що мають істотне значення для справи;

2) у випадках, встановлених пунктами 2, 3 частини другої статті 112 цього Кодексу, - з дня, коли вирок у кримінальній справі набрав законної сили;

3) у випадку, встановленому пунктом 4 частини другої статті 112 цього Кодексу, - з дня набрання законної сили судовим рішенням, яким скасовано судове рішення, що стало підставою для ухвалення рішення чи постановлення ухвали, які підлягають перегляду;

4) у випадку, встановленому пунктом 5 частини другої статті 112 цього Кодексу, - з дня ухвалення Конституційним Судом України відповідного рішення.

Заява про перегляд судового рішення подається до господарського суду, який прийняв судове рішення, де вона реєструється з дотриманням порядку, передбаченого частинами другою, третьою статті 2^{1} цього Кодексу.

Заявник зобов'язаний надіслати іншим сторонам копії заяви та доданих до неї документів.

До заяви додаються документи, що підтверджують надіслання копії заяви іншим сторонам, та документ про сплату державного мита.

Заява про перегляд судового рішення господарського суду за нововиявленими обставинами до розгляду не приймається і повертається заявникові у разі:

1) подання заяви після закінчення встановленого строку без клопотання про його відновлення або відхилення такого клопотання господарським судом;

2) подання заяви без доказів надіслання копії заяви і доданих до неї документів іншим сторонам;

3) відсутності доказів сплати державного мита у порядку і розмірі, встановлених законодавством.

Про повернення заяви виноситься ухвала, яку може бути оскаржено»;

54) у статті 113^{1}:

у назві слово «(подання)» виключити;

у частині першій слова «подання прокурора» виключити;

у частині другій слова «вніс подання» замінити словами «подав заяву про перегляд рішення за нововиявленими обставинами»;

55) у частині третій статті 114 слова «подання прокурора» виключити;

56) у частині першій статті 121 слова «за поданням» виключити;

57) у частині першій статті 121^{1} слово «поданням» виключити.

3.4. Статтю 382 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) викласти в такій редакції:

«Стаття 382. Невиконання судового рішення

1. Умисне невиконання вироку, рішення, ухвали, постанови суду, що набрали законної сили, або перешкоджання їх виконанню -карається штрафом від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі дії, вчинені службовою особою,

- караються штрафом від семисот п'ятдесяти до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, або особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, або якщо вони заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб,

- караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

4. Умисне невиконання службовою особою рішення Європейського суду з прав людини

- карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років».

3.5. У Бюджетному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 37-38, ст. 189):

1) у пункті 1 частини першої статті 22 слова «Верховний Суд України та інші спеціалізовані суди» замінити словами «суди загальної юрисдикції, Державна судова адміністрація України»;

2) частину першу статті 41 доповнити словами «а в частині щодо фінансування судів та інших органів і установ судової системи - Голова Державної судової адміністрації України».

3.6. У Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492):

1) доповнити статтею 11^{1} такого змісту:

«Стаття 11^{1}. Автоматизована система документообігу суду

1. У суді функціонує автоматизована система документообігу суду, що забезпечує:

1) об'єктивний та неупереджений розподіл справ між суддями з додержанням принципів черговості та рівної кількості справ для кожного судді;

2) надання фізичним та юридичним особам інформації про стан розгляду справ, у яких вони беруть участь;

3) централізоване зберігання текстів рішень, ухвал суду та інших процесуальних документів;

4) підготовку статистичних даних;

5) реєстрацію вхідної і вихідної кореспонденції та етапів її руху;

6) видачу судових рішень та виконавчих листів на підставі наявних в автоматизованій системі документообігу суду даних щодо судового рішення та реєстрації заяви особи, на користь якої воно ухвалено;

7) передачу справ до електронного архіву.

2. Позовні заяви, скарги, подання та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, у порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду, що здійснюється працівниками апарату відповідного суду в день надходження документів. До автоматизованої системи документообігу суду в обов'язковому порядку вносяться: дата надходження документів, інформація про предмет спору та сторони у справі, прізвище працівника апарату суду, який здійснив реєстрацію,

інформація про рух судових документів, дані про суддю, який розглядав справу, та інші дані, передбачені Положенням про автоматизовану систему документообігу суду, що затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України.

3. Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних документів за принципом вірогідності, який ураховує кількість справ, що перебувають у провадженні суддів, заборону брати участь у перегляді рішення для судді, який брав участь в ухваленні судового рішення, про перегляд якого ставиться питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну повноважень. Справи розподіляються з урахуванням спеціалізації суддів. Після визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи, внесення змін до реєстраційних даних щодо цієї справи, а також видалення цих даних з автоматизованої системи документообігу суду не допускається, крім випадків, установлених законом.

4. Доступ до автоматизованої системи документообігу суду надається суддям та працівникам апарату суду згідно з їх функціональними обов'язками.

5. Несанкціоноване втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду має наслідком відповідальність, установлену законом.

6. Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, в тому числі видачі судових рішень та виконавчих листів, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів судових рішень, ухвал та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним і юридичним особам, підготовки статистичних даних визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду»;

2) пункт 2 частини першої статті 15 виключити;

3) у статті 18:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Цивільні справи у Верховному Суді України розглядаються колегіально»;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Суддя чи склад колегії суддів для розгляду конкретної справи визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 11^1 цього Кодексу»;

4) частину першу статті 20 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) було порушено порядок визначення судді для розгляду справи, встановлений частиною третьою статті 11^1 цього Кодексу»;

5) у статті 21:

у частинах першій, другій та четвертій слова «у зв'язку з винятковими обставинами» замінити словами «Верховним Судом України»;

частину третю доповнити словами «у перегляді справи Верховним Судом України, а також у новому її розгляді після скасування рішення або ухвали суду касаційної інстанції»;

6) частини першу і другу статті 25 доповнити словами «який визначається у порядку, встановленому частиною третьою статті 11^1 цього Кодексу»;

7) у частині другій статті 27 слова «або повідомити про них суд» виключити і доповнити словами «а якщо попереднє судове засідання у справі не проводиться - до початку розгляду справи по суті»;

8) частину другу статті 31 викласти в такій редакції:

«2. Крім прав та обов'язків, визначених у статті 27 цього Кодексу, позивач має право протягом усього часу розгляду справи збільшити або зменшити розмір позовних вимог, відмовитися від позову, а відповідач має право визнати позов повністю або частково. До початку розгляду судом справи по суті позивач має право шляхом подання письмової заяви змінити предмет або підставу позову, а відповідач - пред'явити зустрічний позов»;

9) друге речення частини першої статті 33 виключити;

10) у статті 42:

частину четверту доповнити реченням такого змісту: «До ордера адвоката обов'язково додається витяг із договору, у якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих процесуальних дій. Витяг засвідчується підписом сторін договору»;

частину шосту виключити;

11) у частині четвертій статті 46 слова «заяви про перегляд рішення у зв'язку з винятковими або нововиявленими обставинами» замінити словами «заяви про перегляд рішення Верховним Судом України, заяви про перегляд рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами»;

12) у статті 74:

у частині четвертій слова «сім днів» замінити словами «три дні»;

частину п'яту доповнити чотирма абзацами такого змісту:

«У разі ненадання особами, які беруть участь у справі, інформації щодо їх адреси, судова повістка надсилається:

юридичним особам та фізичним особам - підприємцям - за адресою місцезнаходження (місця проживання), що зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

фізичним особам, які не мають статусу підприємців, - за адресою їх місця проживання чи місця перебування, зареєстрованою у встановленому законом порядку.

У разі відсутності осіб, які беруть участь у справі, за такою адресою, вважається, що судовий виклик або судове повідомлення вручене їм належним чином»;

перше речення частини дев'ятої викласти в такій редакції:

«9. Відповідач, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, викликається в суд через оголошення у пресі»;

13) частину третю статті 79 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) витрати, пов'язані з публікацією в пресі оголошення про виклик відповідача»;

14) частину першу статті 95 замінити двома частинами такого змісту:

«1. Судовий наказ є особливою формою судового рішення, що видається судом за результатами розгляду вимог, передбачених статтею 96 цього Кодексу.

2. Із заявою про видачу судового наказу може звернутися особа, якій належить право вимоги, а також органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

15) статтю 96 викласти в такій редакції:

«Стаття 96. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ

1. Судовий наказ може бути видано, у разі якщо:

1) заявлено вимогу про стягнення нарахованої, але не виплаченої працівникові суми заробітної плати;

2) заявлено вимогу про компенсацію витрат на проведення розшуку відповідача, боржника, дитини або транспортних засобів боржника;

3) заявлено вимогу про стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення з урахуванням індексу інфляції та трьох відсотків річних, нарахованих заявником на суму заборгованості;

4) заявлено вимогу про присудження аліментів на дитину в розмірі тридцяти відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспорюванням батьківства (материнства) та необхідністю залучення інших заінтересованих осіб;

5) заявлено вимогу про повернення вартості товару неналежної якості, якщо є рішення суду, яке набрало законної сили, про встановлення факту продажу товару неналежної якості, ухвалене на користь невизначеного кола споживачів»;

16) у статті 98:

пункт 4 частини другої виключити;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. До заяви про видачу судового наказу додаються документи, що підтверджують сплату судового збору та оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи».

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою;

17) статті 99 і 100 викласти в такій редакції:

«Стаття 99. Судовий збір за подання заяви про видачу судового наказу

1. За подання заяви про видачу судового наказу сплачується судовий збір у розмірі п'ятдесяти відсотків ставки, що визначається з оспорюваної суми в разі звернення в суд з позовом у порядку позовного провадження, а також витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.

2. У разі відмови в прийнятті заяви про видачу судового наказу або в разі скасування судового наказу внесена сума судового збору та витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи стягувачу не повертається. У разі пред'явлення стягувачем позову до боржника у порядку позовного провадження сума судового збору сплаченого за подання заяви про видачу судового наказу зараховується до суми судового збору, встановленої за позовну заяву.

Стаття 100. Підстави для відмови у прийнятті заяви про видачу судового наказу чи її повернення

1. Суддя повертає заяву про видачу судового наказу, у разі якщо:

1) заявник у встановлений судом строк не усунув недоліки заяви про видачу судового наказу;

2) до моменту відкриття наказного провадження надійшло звернення заявника про повернення заяви про видачу судового наказу;

3) наявні обставини, зазначені у пунктах 2-4 частини третьої статті 121 цього Кодексу.

2. Про повернення заяви про видачу судового наказу суддя постановляє ухвалу.

3. Суддя відмовляє у прийнятті заяви про видачу судового наказу, у разі якщо:

1) заявлено вимогу, не передбачену статтею 96 цього Кодексу;

2) із заяви і поданих документів вбачається спір про право;

3) наявні обставини, зазначені у пунктах 2-5 частини другої статті 122 цього Кодексу.

4. Про відмову у прийнятті заяви суддя постановляє ухвалу.

5. У разі якщо в заяві про видачу судового наказу містяться вимоги, частина з яких не підлягає розгляду в порядку наказного провадження, суд постановляє ухвалу про відмову у прийнятті заяви про видачу судового наказу лише в частині цих вимог. У разі якщо заявлені вимоги між собою взаємопов'язані і окремий їх розгляд неможливий, то суд відмовляє у прийнятті заяви про видачу судового наказу.

6. У разі якщо боржником у заяві про видачу судового наказу, щодо якої відсутні підстави для її повернення чи відмови у видачі судового наказу, вказана фізична особа, яка не має статусу підприємця, суддя не пізніше двох днів з дня надходження такої заяви звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання фізичної особи - боржника.

Інформація про місце проживання (перебування) фізичної особи - боржника має бути надана протягом трьох днів з моменту отримання відповідним органом реєстрації місця проживання (перебування) особи відповідного звернення суду.

У разі якщо за результатами розгляду отриманої судом інформації про зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) фізичної особи - боржника буде встановлено, що заява про видачу судового наказу не підсудна цьому суду, суд повертає стягувачу заяву про видачу судового наказу.

У разі якщо отримана судом інформація не дає можливості встановити зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) фізичної особи - боржника, суд відмовляє у прийнятті заяви про видачу судового наказу.

7. Питання про відкриття наказного провадження або відмову у прийнятті заяви про видачу судового наказу суддя вирішує не пізніше наступного дня з дня надходження заяви до суду, закінчення строку, встановленого для усунення недоліків заяви про видачу судового наказу та не пізніше наступного дня після отримання судом у порядку, передбаченому частиною шостою цієї статті, інформації про зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) фізичної особи - боржника. Про відкриття наказного провадження суддя постановляє ухвалу»;

18) у частині першій статті 101 слова «частиною другою статті 121» замінити словами «частиною першою статті 100»;

19) частину першу статті 102 викласти в такій редакції:

«1. У разі прийняття судом ухвали про відкриття наказного провадження, суд у триденний строк з моменту її постановлення видає судовий наказ по суті заявлених вимог»;

20) статті 103, 104 і 105 викласти в такій редакції:

«Стаття 103. Зміст судового наказу

1. У судовому наказі зазначаються:

1) дата видачі наказу;

2) найменування суду, прізвище та ініціали судді, який видав судовий наказ;

3) ім'я (найменування) стягувача і боржника, їх місце проживання або місцезнаходження;

4) посилання на закон, на підставі якого підлягають задоволенню заявлені вимоги;

5) сума грошових коштів, які підлягають стягненню, а також розрахунковий рахунок боржника (юридичної особи) в установі банку, з якого повинні бути стягнуті грошові кошти, якщо такий повідомлений заявником;

6) сума судових витрат, що сплачена заявником і підлягає стягненню на його користь з боржника;

7) відомості про порядок та строки подання заяви про скасування судового наказу.

2. Судовий наказ має відповідати вимогам до виконавчого документа, встановленим Законом України «Про виконавче провадження» та обов'язково містити положення про дату видачі судового наказу стягувачу, дату набрання судовим наказом законної сили та строк пред'явлення судового наказу до виконання. Зазначені відомості вносяться до судового наказу у день його видачі стягувачу для пред'явлення до виконання.

3. Судовий наказ складається і підписується суддею у двох примірниках, один з яких залишається у справі, а другий скріплюється печаткою суду і видається стягувачу після набрання ним законної сили.

Стаття 104. Надіслання боржникові копії судового наказу

1. Після видачі судового наказу суд не пізніше наступного дня надсилає його копію боржникові рекомендованим листом із повідомленням.

2. Одночасно з копією судового наказу боржникові надсилається копія заяви стягувача з копіями доданих до неї документів.

3. Копія судового наказу разом з додатками надсилаються фізичній особі - боржнику на адресу, зазначену в документах, передбачених частиною шостою статті 100 цього Кодексу, а боржнику - юридичній особі чи фізичній особі - підприємцю, - за адресою місцезнаходження (місця проживання), зазначеній в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

4. Днем отримання боржником копії судового наказу є дата, зазначена у поштовому повідомленні про вручення. У разі якщо боржник відмовляється від отримання копії судового наказу або відсутній за вказаною адресою, днем отримання боржником копії судового наказу є день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відмову боржника отримати копію судового наказу чи відмітки про відсутність боржника за вказаною адресою.

Стаття 105. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу та строки її подання

1. Боржник має право протягом десяти днів з дня отримання копії судового наказу та доданих до неї документів подати заяву про його скасування. Заява про скасування судового наказу може також бути подана органами та особами, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.

2. Заява про скасування судового наказу подається в суд у письмовій формі.

3. У заяві про скасування судового наказу має бути зазначено:

1) найменування суду, в який подається заява;

2) ім'я (найменування) стягувача та боржника, а також ім'я (найменування) представника боржника, якщо заява подається представником, їхнє місце проживання або місцезнаходження;

3) наказ, що оспорюється;

4) посилання на обставини, які свідчать про повну або часткову необґрунтованість вимог стягувача;

5) посилання на докази, якими боржник обґрунтовує свої заперечення проти вимог стягувача;

6) перелік документів, що додаються до заяви.

4. Заява підписується боржником або його представником і подається з її копією та копіями доданих до неї документів для надання стягувачеві.

5. До заяви, яка подається представником боржника, має бути додано документ, що підтверджує його повноваження.

6. До неналежно оформленої заяви про скасування судового наказу застосовуються норми статті 121 цього Кодексу»;

21) доповнити статтею 105^1 такого змісту:

«Стаття 105^1. Розгляд заяви про скасування судового наказу

1. Заява про скасування судового наказу реєструється у день її надходження до суду в порядку, встановленому частиною третьою статті 11^1 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається визначеному судді.

2. Заява боржника про скасування судового наказу, подана після закінчення строку, встановленого частиною першою статті 105 цього Кодексу, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка її подала, не знайде підстав для поновлення строку для подання цієї заяви. У разі якщо суд прийшов до висновку про поновлення строку на подання заяви про скасування судового наказу, який набрав законної сили, то в ухвалі про прийняття такої заяви до розгляду суд має вирішити питання про зупинення виконання судового наказу.

3. Про залишення заяви про скасування судового наказу без розгляду чи про прийняття такої заяви до розгляду суд постановляє ухвалу.

4. Питання про прийняття заяви про скасування судового наказу до розгляду суд вирішує не пізніше наступного дня після її передачі визначеному судді.

5. Копія ухвали про прийняття заяви про скасування судового наказу до розгляду не пізніше наступного дня з дня її постановлення надсилається стягувачу та боржнику. Разом з копією ухвали стягувачу та боржнику надсилається повідомлення про час і місце розгляду заяви про скасування судового наказу, а стягувачу надсилається також копія такої заяви та доданих до неї документів.

6. Заява про скасування судового наказу розглядається судом протягом десяти днів з дня постановлення ухвали про прийняття такої заяви до розгляду у відкритому судовому засіданні. Неявка осіб, належним чином повідомлених про час і місце розгляду заяви про скасування судового наказу, не перешкоджає розгляду такої заяви.

7. Головуючий відкриває судове засідання і з'ясовує, хто із викликаних осіб з'явився, встановлює їх особу, перевіряє повноваження представників, після чого повідомляє зміст заяви про скасування судового наказу і з'ясовує думку осіб, які беруть участь у розгляді такої заяви.

8. За результатами розгляду заяви про скасування судового наказу суд має право:

1) залишити заяву про скасування судового наказу без задоволення;

2) скасувати судовий наказ та роз'яснити, що заявлені стягувачем вимоги можуть бути розглянуті у позовному провадженні з додержанням загальних правил щодо пред'явлення позову;

3) змінити судовий наказ.

9. Про залишення заяви про скасування судового наказу без задоволення та про скасування судового наказу суд постановляє ухвалу, а в разі зміни судового наказу видає судовий наказ.

Змінений судовий наказ чи судовий наказ, щодо якого суд прийняв ухвалу про залишення заяви про його скасування без задоволення, можуть бути оскаржені в апеляційному порядку, встановленому цим Кодексом»;

22) статтю 106 викласти в такій редакції:

«Стаття 106. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві

1. У разі ненадходження від боржника заяви про скасування судового наказу протягом трьох днів після закінчення строку на її подання судовий наказ набирає законної сили і суд видає його стягувачеві для пред'явлення до виконання.

2. Якщо суд за результатами розгляду заяви про скасування судового наказу прийняв ухвалу про залишення такої заяви без задоволення або змінив судовий наказ, то судовий наказ чи змінений судовий наказ набирає законної сили після закінчення строку на подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги судовий наказ чи змінений судовий наказ, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом»;

23) частину першу статті 109 викласти в такій редакції:

«1. Позови до фізичної особи пред'являються в суд за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем її проживання або за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем її перебування»;

24) статтю 110 викласти в такій редакції:

«Стаття 110. Підсудність справ за вибором позивача

1. Позови про стягнення аліментів, про визнання батьківства відповідача, позови, що виникають з трудових правовідносин, можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача.

2. Позови про розірвання шлюбу можуть пред'являтися за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача також у разі, якщо на його утриманні є малолітні або неповнолітні діти або якщо він не може за станом здоров'я чи з інших поважних причин виїхати до місця проживання відповідача. За домовленістю подружжя справа може розглядатися за зареєстрованим місцем проживання чи перебування будь-кого з них.

3. Позови про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, чи шкоди, завданої внаслідок скоєння злочину, можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача, або за місцем завдання шкоди.

4. Позови, пов'язані з відшкодуванням шкоди, завданої особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, досудового слідства, прокуратури або суду, можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача.

5. Позови про захист прав споживачів можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування споживача або за місцем заподіяння шкоди чи виконання договору.

6. Позови про відшкодування шкоди, завданої майну фізичних або юридичних осіб, можуть пред'являтися також за місцем завдання шкоди.

7. Позови, що виникають з діяльності філії або представництва юридичної особи, можуть пред'являтися також за їх місцезнаходженням.

8. Позови, що виникають з договорів, у яких зазначено місце

ПРОДОВЖЕННЯ НА 20—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—19-Й СТОР.

виконання або виконувати які через їх особливість можна тільки в певному місці, можуть пред'являтися також за місцем виконання цих договорів.

9. Позови до відповідача, місце реєстрації проживання або перебування якого невідоме, пред'являються за місцезнаходженням майна відповідача чи за останнім відомим зареєстрованим його місцем проживання або перебування чи постійного його заняття (роботи).

10. Позови до відповідача, який не має в Україні місця проживання чи перебування, можуть пред'являтися за місцезнаходженням його майна або за останнім відомим зареєстрованим місцем його проживання чи перебування в Україні.

11. Позови про відшкодування збитків, завданих зіткненням суден, а також про стягнення сум винагороди за рятування на морі, можуть пред'являтися також за місцезнаходженням судна відповідача або порту реєстрації судна.

12. Позови до стягувача про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса, можуть пред'являтися також за місцем його виконання.

13. Позови Міністерства юстиції України на підставі міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, в інтересах і за довіреністю позивача, який не має в Україні зареєстрованого місця проживання чи перебування, можуть також пред'являтися за місцезнаходженням міністерства або його територіальних органів.

14. Позивач має право на вибір між кількома судами, яким згідно з цією статтею підсудна справа, за винятком виключної підсудності, встановленої статтею 114 цього Кодексу»;

25) статтю 112 виключити;

26) пункт 1 частини першої статті 116 викласти в такій редакції:

«1) до початку розгляду справи по суті задоволено клопотання відповідача, зареєстроване місце проживання або перебування якого раніше не було відоме, про передачу справи за місцем його проживання (перебування)»;

27) статтю 118 викласти в такій редакції:

«Стаття 118. Пред'явлення позову

1. Позов пред'являється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції, де вона реєструється, з дотриманням порядку, встановленого частинами другою і третьою статті 11^1 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається визначеному судді.

2. Позивач має право об'єднати в одній позовній заяві кілька вимог, пов'язаних між собою.

3. Позовна заява щодо вимог, визначених у частині першій статті 96 цього Кодексу, може бути подана тільки в разі відмови у прийнятті заяви про видачу судового наказу або скасування його судом»;

28) у статті 119:

пункт 2 частини другої викласти в такій редакції:

«2) ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку, якщо такі відомі»;

після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«6. До позовної заяви, що подається у випадках, визначених частиною третьою статті 118 цього Кодексу, мають бути додані копії ухвали про відмову у прийнятті заяви про видачу судового наказу або ухвали про скасування судового наказу».

У зв'язку з цим частини шосту - восьму вважати відповідно частинами сьомою - дев'ятою;

29) у статті 121:

частину першу доповнити словами «який не може перевищувати п'яти днів з дня отримання позивачем ухвали»;

частину третю доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) подана заява без дотримання порядку, визначеного частиною третьою статті 118 цього Кодексу»;

30) у статті 122:

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. У разі якщо відповідачем у позовній заяві, поданій і оформленій у порядку, встановленому цим Кодексом, вказана фізична особа, що не є суб'єктом підприємницької діяльності, суд не пізніше двох днів з дня надходження позовної заяви до суду звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи.

Інформація про місце проживання (перебування) фізичної особи має бути надана протягом трьох днів з моменту отримання відповідним органом реєстрації місця проживання та перебування особи відповідного звернення суду.

Якщо за результатами отриманої судом інформації буде встановлено, що справа не підсудна цьому суду, суд повертає позовну заяву на підставі пункту 4 частини третьої статті 121 цього Кодексу.

У разі якщо отримана судом інформація не дає можливості встановити зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) фізичної особи, суд вирішує питання про відкриття провадження у справі. Подальший виклик такої особи як відповідача у справі здійснюється через оголошення у пресі».

У зв'язку з цим частини третю - шосту вважати відповідно частинами четвертою - сьомою;

у частині четвертій слова «десяти днів» замінити словами «трьох днів» і доповнити словами «та не пізніше наступного дня після отримання судом у порядку, передбаченому частиною третьою цієї статті, інформації про місце проживання (перебування) фізичної особи»;

пункт 4 частини п'ятої доповнити словами «якщо суддя вирішив, що його проведення є необхідним, або час і місце судового розгляду справи, якщо суддя вирішив, що проведення попереднього судового засідання у справі не є необхідним»;

31) частину першу статті 123 викласти в такій редакції:

«1. Відповідач має право пред'явити зустрічний позов до початку розгляду справи по суті»;

32) частину першу статті 128 доповнити словами «із зазначенням доказів, що підтверджують його заперечення»;

33) у частині першій статті 129 слова «одного місяця» замінити словами «десяти днів»;

34) у статті 130:

пункт 4 частини шостої викласти в такій редакції:

«4) з'ясовує, які докази подані чи подаються на попередньому судовому засіданні кожною стороною для обґрунтування своїх доводів чи заперечень щодо невизнаних обставин»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Попереднє судове засідання не є обов'язковим. Питання про необхідність його проведення вирішується суддею під час відкриття провадження у справі»;

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

«Відкладання попереднього засідання допускається один раз. Неявка на попереднє засідання належно повідомлених третіх осіб не перешкоджає його проведенню»;

у частині дев'ятій слова «про подання яких було заявлено» замінити словами «які було подано»;

35) статтю 131 викласти в такій редакції:

«Стаття 131. Подання доказів

1. Сторони зобов'язані подати свої докази суду до або під час попереднього судового засідання у справі, а якщо попереднє судове засідання у справі не проводиться, - до початку розгляду справи по суті.

2. Докази, подані з порушенням вимог, встановлених частиною першою цієї статті, не приймаються, якщо сторона не доведе, що докази подано несвоєчасно з поважних причин.

3. Сторони до або під час попереднього судового засідання у справі, а якщо попереднє судове засідання у справі не проводиться, - до початку розгляду справи по суті, зобов'язані повідомити суд про всі відомі їм рішення судів, що стосуються предмету спору, а також про всі відомі їм незавершені судові провадження, що стосуються предмету спору»;

36) у частині четвертій статті 133 слова «десяти днів» замінити словами «трьох днів»;

37) статтю 136 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Заява про виклик свідка має бути подана до або під час попереднього судового засідання, а якщо попереднє судове засідання у справі не проводиться, - до початку розгляду справи по суті»;

38) частину першу статті 137 доповнити реченням такого змісту: «Клопотання про витребування доказів має бути подано до або під час попереднього судового засідання, а якщо попереднє судове засідання у справі не проводиться, - до початку розгляду справи по суті із долученням відомостей про неможливість отримання таких доказів особисто стороною або іншою особою, яка бере участь у справі»;

39) у частині п'ятій статті 151 слова «десяти днів» замінити словами «трьох днів»;

40) у частині четвертій статті 154 слова «десяти днів» замінити словами «п'яти днів»;

41) у частині другій статті 156 слова «п'ятнадцяти днів» замінити словами «семи днів»;

42) у частині другій статті 157 слова «один місяць» замінити словами «п'ятнадцять днів»;

43) частину третю статті 162 викласти в такій редакції:

«3. Учасники цивільного процесу, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених в суді правил. За неповагу до суду винні особи притягуються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, для чого у судовому засіданні із розгляду цивільної справи оголошується перерва»;

44) частину першу статті 168 доповнити словами «з інших підстав»;

45) у статті 169:

у пункті 2 частини першої слово «неявки» замінити словами «першої неявки»;

частини третю та четверту викласти в такій редакції:

«3. У разі повторної неявки в судове засідання позивача, повідомленого належним чином, якщо від нього не надійшла заява про розгляд справи за його відсутності, суд залишає позовну заяву без розгляду.

4. У разі повторної неявки в судове засідання відповідача, повідомленого належним чином, суд вирішує справу на підставі наявних у ній даних чи доказів (постановляє заочне рішення)»;

46) друге речення частини другої статті 173 виключити;

47) у статті 191:

у частині п'ятій слово «відкластися» замінити словом «зупинити» і доповнити словами «який не може перевищувати шести місяців»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. У разі якщо склад суду не змінився і до участі у справі не було залучено інших осіб, суд має право надати учасникам цивільного процесу можливість підтвердити раніше надані пояснення без їх повторення, доповнити їх і поставити додаткові запитання»;

48) статтю 193 доповнити частинами восьмою та дев'ятою такого змісту:

«8. Під час судових дебатів не можна подавати нові докази, заяву про залишення позову без розгляду, збільшувати або зменшувати розмір позовних вимог.

9. Позовну заяву від третьої особи, що заявляє самостійні вимоги щодо предмету спору, подану після початку судових дебатів, суд своєю ухвалою повертає заявнику»;

49) частину другу статті 197 доповнити реченням такого змісту: «У разі неявки в судове засідання всіх осіб, які беруть участь у справі, чи в разі якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється судом за відсутності осіб, які беруть участь у справі, фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється»;

50) у статті 199:

у частині першій слова «семи днів» замінити словами «трьох днів»;

у частині четвертій слова «п'яти днів» замінити словами «трьох днів»;

51) частину першу статті 201 доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) надання сторонам у справі про розірвання шлюбу строку для примирення»;

52) частину першу статті 202 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) направлення судового доручення щодо збирання доказів у порядку, встановленому статтею 132 цього Кодексу»;

53) у частині першій статті 203:

пункт 2 доповнити абзацом шостим такого змісту:

«до надходження відповіді від суду на доручення щодо збирання доказів»;

доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) пунктом 7 частини першої статті 201 цього Кодексу - до закінчення строку для примирення, визначеного судом»;

54) пункт 3 частини першої статті 207 викласти в такій редакції:

«3) належним чином повідомлений позивач повторно не з'явився в судове засідання, якщо від нього не надійшла заява про розгляд справи за його відсутності»;

55) частину третю статті 209 викласти в такій редакції:

«3. У виняткових випадках залежно від складності справи складання повного рішення може бути відкладено на строк не більш як п'ять днів з дня закінчення розгляду справи, але вступну і резолютивну частини суд має проголосити в тому самому засіданні, в якому закінчився розгляд справи. Рішення суду, що містить вступну та резолютивні частини, має бути підписане всім складом суду і приєднане до справи»;

56) у статті 222:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Копії повного рішення суду видаються особам, які брали участь у справі, негайно після проголошення такого рішення. У разі проголошення тільки вступної та резолютивної частин судового рішення, особам, які брали участь у справі і були присутні у судовому засіданні, негайно після його проголошення видаються копії судового рішення із викладом вступної та резолютивної частин»;

перше речення частини третьої викласти в такій редакції:

«3. Особам, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні, копії повного судового рішення надсилаються рекомендованим листом з повідомленням про вручення протягом двох днів з дня його складання або за їх зверненням вручаються їм під розписку безпосередньо в суді»;

57) частину першу статті 223 викласти в такій редакції:

«1. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом»;

58) частину першу статті 224 викласти в такій редакції:

«1. У разі неявки в судове засідання відповідача, який належним чином повідомлений і від якого не надійшло заяви про розгляд справи за його відсутності або якщо повідомлені ним причини неявки визнані неповажними, суд може ухвалити заочне рішення на підставі наявних у справі доказів, якщо позивач не заперечує проти такого вирішення справи»;

59) у частині першій статті 227 слова «п'яти днів» замінити словами «трьох днів»;

60) друге речення частини четвертої статті 231 викласти в такій редакції: «У цьому разі строк на апеляційне оскарження рішення починає відраховуватися з дати постановлення ухвали про залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення»;

61) статтю 256 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Суддя відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо з заяви про встановлення факту, що має юридичне значення, вбачається спір про право, а якщо спір про право буде виявлений під час розгляду справи, - залишає заяву без розгляду»;

62) у статті 293:

частину другу доповнити реченням такого змісту: «У разі подання апеляційної скарги на ухвалу, що не підлягає оскарженню окремо від рішення суду, суд першої інстанції повертає її заявнику, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню»;

доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

«3. У разі подання апеляційної скарги на ухвали суду першої інстанції, передбачені пунктами 2, 7, 9, 18-30 частини першої цієї статті, до апеляційного суду передаються лише копії матеріалів, необхідних для розгляду скарги. У разі необхідності апеляційний суд може витребувати також копії інших матеріалів справи.

4. Подання апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції не перешкоджає продовженню розгляду справи цим судом»;

63) текст статті 294 викласти в такій редакції:

«1. Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

2. Апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції подається протягом п'яти днів з дня її проголошення. У разі якщо ухвалу було постановлено без участі особи, яка її оскаржує, апеляційна скарга подається протягом п'яти днів з дня отримання копії ухвали.

3. Апеляційна скарга, подана після закінчення строків, установлених цією статтею, залишається без розгляду, якщо апеляційний суд за заявою особи, яка її подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала»;

64) статтю 295 викласти в такій редакції:

«Стаття 295. Форма і зміст апеляційної скарги

1. Апеляційна скарга подається у письмовій формі.

2. В апеляційній скарзі мають бути зазначені:

1) найменування суду, до якого подається скарга;

2) ім'я (найменування) особи, яка подає скаргу, її місце проживання або місцезнаходження;

3) ім'я (найменування) осіб, які беруть участь у справі, їх місце проживання або місцезнаходження;

4) рішення або ухвала, що оскаржуються;

5) в чому полягає незаконність і (або) необґрунтованість рішення або ухвали (неповнота встановлення обставин, які мають значення для справи, та (або) неправильність установлення обставин, які мають значення для справи, внаслідок необґрунтованої відмови у прийнятті доказів, неправильного їх дослідження чи оцінки, неподання доказів з поважних причин та (або) неправильне визначення відповідно до встановлених судом обставин правовідносин);

6) нові обставини, що підлягають встановленню, докази, які підлягають дослідженню чи оцінці, обґрунтування поважності причин неподання доказів до суду першої інстанції, заперечення проти доказів, використаних судом першої інстанції;

7) клопотання особи, яка подала скаргу;

8) перелік документів та інших матеріалів, що додаються.

3. Апеляційна скарга підписується особою, яка її подає, або представником такої особи.

4. До апеляційної скарги, поданої представником, має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника, якщо ці документи раніше не подавалися.

5. До апеляційної скарги додаються копії скарги та доданих письмових матеріалів відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі»;

65) у статті 296:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 296. Порядок подання апеляційної скарги»;

у частині першій слова «заява про апеляційне оскарження та апеляційна скарга подаються» замінити словами «апеляційна скарга подається»;

перше речення частини другої викласти в такій редакції:

«2. Суд першої інстанції на наступний день після закінчення строку для подання апеляційної скарги надсилає її разом зі справою до апеляційного суду»;

66) перше речення частини першої статті 297 викласти в такій редакції:

«1. Справа реєструється в апеляційному суді у порядку, встановленому частинами другою і третьою статті 11^1 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу»;

67) у статті 298:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 298. Надіслання копій апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів особам, які беруть участь у справі»;

у частині першій слова «заяви про апеляційне оскарження» виключити, а слово «них» замінити словом «неї»;

68) у частині другій статті 302 слова «п'ятнадцяти днів» замінити словами «семи днів»;

69) доповнити статтями 303^1 та 304^1

«Стаття 303^1. Строк розгляду апеляційної скарги

1. Апеляційна скарга на рішення суду першої інстанції має бути розглянута протягом двох місяців з дня постановлення ухвали про прийняття апеляційної скарги до розгляду, а апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції - протягом п'ятнадцяти днів з дня постановлення ухвали про прийняття апеляційної скарги до розгляду.

2. У виняткових випадках за клопотанням сторони з урахуванням особливостей розгляду справи апеляційний суд може подовжити строк розгляду справи, але не більш як на п'ятнадцять днів, про що постановляє відповідну ухвалу»;

«Стаття 304^1. Особливості розгляду в апеляційному порядку окремих категорій справ

1. Розгляд апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції, прийняте за результатами розгляду справ, передбачених пунктом 2 частини першої статті 15 цього Кодексу, здійснюється апеляційним судом за наявними у справі матеріалами та без виклику осіб, які беруть участь у справі.

2. Рішення суду апеляційної інстанції за результатами розгляду справ, передбачених частиною першою цієї статті є остаточним і касаційному оскарженню не підлягає»;

70) у статті 307:

пункт 5 частини першої виключити;

пункт 4 частини другої викласти в такій редакції:

«4) скасувати ухвалу, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направити справу для продовження розгляду до суду першої інстанції»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. За наслідками розгляду скарги на судовий наказ апеляційний суд має право:

1) постановити ухвалу про відхилення апеляційної скарги і залишення судового наказу без змін;

2) постановити ухвалу про скасування судового наказу та роз'яснити, що заявлені стягувачем вимоги можуть бути розглянуті в позовному провадженні з додержанням загальних правил щодо пред'явлення позову;

3) змінити судовий наказ.

Ухвала апеляційного суду про відхилення апеляційної скарги на судовий наказ і залишення судового наказу без змін є остаточною і оскарженню не підлягає»;

71) пункт 4 частини першої статті 309 доповнити словами «а також рішення і вирішення справи неповноважним судом; участь в ухваленні рішення судді, якому бу-

ло заявлено відвід на підставі обставин, що викликали сумнів у неупередженості судді, і заяву про його відвід визнано судом апеляційної інстанції обґрунтованою; ухвалення чи підписання постанови не тим суддею, який розглядав справу»;

72) доповнити статтею 309^{1} такого змісту:

«Стаття 309^{1}. Підстави для скасування судового наказу

1. Судовий наказ підлягає скасуванню в апеляційному порядку, якщо апеляційний суд встановить відсутність між стягувачем та боржником спірних правовідносин, на основі яких була заявлена вимога, передбачена частиною першою статті 96 цього Кодексу.

2. Ухвала апеляційного суду про скасування судового наказу є остаточною і оскарженню не підлягає»;

73) статтю 311 викласти в такій редакції:

«Стаття 311. Підстави для скасування ухвали суду, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції

1. Підставами для скасування ухвали суду, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції є:

1) неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи;

2) недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції вважає встановленими;

3) невідповідність висновків суду обставинам справи;

4) порушення норм матеріального чи процесуального права, які призвели до неправильного вирішення питання»;

74) у частині першій статті 314:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) скасування ухвали, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції»;

у пункті 6 слова «з направленням на новий розгляд або вирішенням» замінити словами «та вирішення»;

75) частину третю статті 315 викласти в такій редакції:

«3. У разі скасування ухвали суду, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції в ухвалі має бути зазначено, які порушення закону були допущені судом першої інстанції»;

76) у частині першій статті 323 слова «суд, визначений Законом України «Про судоустрій України» як суд касаційної інстанції у цих справах» замінити словами «Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ»;

77) у частині першій статті 325 слова «двох місяців» замінити словами «двадцяти днів»;

78) частину першу статті 327 викласти в такій редакції:

«1. Касаційна скарга подається безпосередньо до суду касаційної інстанції, де вона реєструється в порядку, встановленому частинами другою і третьою статті 11^{1} цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, який перевіряє її відповідність вимогам, установленим статтею 326 цього Кодексу»;

79) у частині першій статті 328 слова «десятиденного строку» замінити словами «трьох днів»;

80) у частині другій статті 329 слова «десяти днів» замінити словами «трьох днів»;

81) доповнити статтею 330^{1} такого змісту:

«Стаття 330^{1}. Строки розгляду касаційної скарги

1. Касаційна скарга на рішення, передбачені пунктом 1 частини першої статті 324 цього Кодексу, має бути розглянута протягом одного місяця, а на ухвали, передбачені пунктом 2 частини першої статті 324 цього Кодексу, - протягом п'ятнадцяти днів з дня постановлення ухвали про відкриття касаційного провадження у справі»;

82) пункт 2 частини другої статті 336 викласти в такій редакції:

«2) скасувати ухвалу, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направити справу для продовження розгляду до суду першої або апеляційної інстанції»;

83) текст статті 338 викласти в такій редакції:

«1. Підставою для скасування ухвал судів першої та (або) апеляційної інстанцій і направлення справи для продовження розгляду є порушення норм матеріального чи процесуального права, що призвели до постановлення незаконної ухвали, що перешкоджає подальшому провадженню у справі.

2. Підставою для скасування судових рішень судів першої та (або) апеляційної інстанцій і направлення справи на новий судовий розгляд є порушення норм процесуального права, що унеможливили встановлення фактичних обставин, що мають значення для правильного вирішення справи.

3. Справа направляється до суду апеляційної інстанції для продовження розгляду або на новий розгляд, якщо порушення, зазначені у частинах першій і другій цієї статті, допущені тільки цим судом. У всіх інших випадках справа направляється до суду першої інстанції.

4. Висновки і мотиви, з яких скасовані рішення є обов'язковими для суду першої чи апеляційної інстанції при новому розгляді справи»;

84) у частині першій статті 344:

у пункті 6 слова «з направленням справи на новий розгляд або вирішенням» замінити словами «та вирішення»;

доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) скасування ухвали, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і передання справи для продовження розгляду до суду першої або апеляційної інстанції»;

85) частину третю статті 345 викласти в такій редакції:

«3. У разі скасування судового рішення і направлення справи на новий розгляд, скасування ухвали, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і передання справи для продовження розгляду в ухвалі суду касаційної інстанції має бути зазначено, які порушення права були допущені судом першої або апеляційної інстанції»;

86) главу 3 розділу V викласти в такій редакції:

«Глава 3.
ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ

Стаття 353. Перегляд судових рішень Верховним Судом України

1. Верховний Суд України переглядає судові рішення у цивільних справах виключно з підстав і в порядку, встановлених цим Кодексом.

Стаття 354. Право на звернення про перегляд судових рішень

1. Сторони та інші особи, які брали участь у справі, мають право подати заяву про перегляд судових рішень у цивільних справах після їх перегляду в касаційному порядку.

2. Заява про перегляд судових рішень з підстав, передбачених пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу, може бути подана особою, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, коли стало відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного.

3. Не може бути подана заява про перегляд ухвал суду касаційної інстанції, які не перешкоджають провадженню у справі. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до заяви про перегляд судового рішення, ухваленого за результатами касаційного провадження.

Стаття 355. Підстави для подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень у цивільних справах може бути подана виключно з підстав:

1) неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Стаття 356. Строк подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається протягом одного місяця з дня ухвалення судового рішення, щодо якого подано заяву про перегляд, або з дня ухвалення судового рішення, на яке здійснюється посилання, на підтвердження підстав, установлених пунктом 1 частини першої статті 355 цього Кодексу, якщо воно ухвалено пізніше, але не пізніше одного року з дня ухвалення судового рішення, про перегляд якого подається заява.

2. Заява про перегляд судових рішень з підстав, передбачених пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу, може бути подана не пізніше одного місяця з дня, коли особі, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, стало відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного.

Стаття 357. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається у письмовій формі.

2. У заяві про перегляд судових рішень зазначаються:

1) найменування суду, до якого подається заява;

2) ім'я (найменування), поштова адреса особи, яка подає заяву, та осіб, які беруть участь у справі, а також їхні номери засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

3) конкретні різні за змістом судові рішення, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) обґрунтування необхідності перегляду судових рішень у зв'язку з ухваленням рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява подана на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу;

5) вимоги особи, яка подає заяву;

6) у разі необхідності - клопотання;

7) перелік матеріалів, які додаються.

3. Заява підписується особою, яка її подає, або її представником, який додає оформлений належним чином документ про свої повноваження.

Стаття 358. Порядок подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається до Верховного Суду України через Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ. До заяви додаються:

1) копії заяви відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі;

2) копії судових рішень, про перегляд яких подано заяву;

3) копії різних за змістом судових рішень, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) копія рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява про перегляд судових рішень подається з підстав, установлених пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу.

2. До заяви додається документ про сплату судового збору та витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи. За подання і розгляд заяви на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу, судовий збір та витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи не сплачуються.

Стаття 359. Перевірка відповідності заяви вимогам цього Кодексу Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ

1. Заява про перегляд судового рішення, яка надійшла до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, реєструється у день її надходження та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному автоматизованою системою документообігу суду.

2. Суддя-доповідач протягом трьох днів здійснює перевірку відповідності заяви вимогам цього Кодексу. У разі встановлення, що заяву подано без додержання вимог статей 357 та 358 цього Кодексу, заявник письмово повідомляється про недоліки заяви та строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути.

3. Якщо заявник усунув недоліки заяви в установлений строк, вона вважається поданою у день первинного її подання до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

4. Заява повертається заявнику, якщо:

1) заявник не усунув недоліки протягом установленого строку;

2) заяву подано особою, яка не має права на подання такої заяви;

3) заяву підписано від імені особи, яка не має повноважень на ведення справи;

4) є ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ про відмову у допуску справи до провадження за наслідками її розгляду, прийнята з аналогічних підстав.

5. Повернення заяви з підстав, зазначених у частині четвертій цієї статті, не перешкоджає повторному зверненню у випадку належного оформлення заяви або з інших підстав ніж ті, що були предметом розгляду.

Стаття 360. Допуск Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ справи до провадження

1. Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією у складі п'яти суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яка формується у порядку, встановленому частиною третьою статті 11^{1} цього Кодексу, без участі суддів, що прийняли рішення, яке оскаржується.

2. Про допуск справи до провадження або відмову в такому допуску Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ протягом п'ятнадцяти днів з дня надходження заяви постановляє ухвалу. Ухвала постановляється без виклику осіб, які беруть участь у справі. Ухвала про допуск справи до провадження або про відмову в такому допуску повинна бути обґрунтованою.

3. Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами надсилається до Верховного Суду України протягом п'яти днів з дня її постановлення. Копія ухвали про допуск справи надсилається разом із копією заяви особам, які беруть участь у справі, а в разі відмови у допуску - особі, яка подала заяву.

Стаття 360^{1}. Підготовка справи до розгляду у Верховному Суді України

1. Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами реєструється у день її надходження, але не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу, визначеному автоматизованою системою документообігу суду. Суддя-доповідач протягом трьох днів постановляє ухвалу про відкриття провадження у справі та надсилає її копії особам, які беруть участь у справі.

2. Суддя-доповідач протягом п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження здійснює підготовку справи до розгляду Верховним Судом України:

1) виносить ухвалу про витребування матеріалів справи та направляє її до відповідного суду;

2) вирішує питання про зупинення виконання відповідних судових рішень;

3) доручає відповідним фахівцям науково-консультативної ради при Верховному Суді України підготувати науковий висновок щодо норми матеріального права, яка неоднаково застосована судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах;

4) визначає органи державної влади, представники яких можуть дати пояснення в суді щодо суті правового регулювання цією нормою закону і дає розпорядження про їх виклик до суду;

5) здійснює інші заходи, необхідні для вирішення питання про усунення розбіжностей у застосуванні норм матеріального права.

Стаття 360^{2}. Порядок розгляду справи Верховним Судом України

1. Справа розглядається Верховним Судом України на його засіданні.

2. Засідання Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин суддів від складу Верховного Суду України, визначеного законом.

3. Відкриття судового засідання, оголошення складу суду, роз'яснення права відводу, роз'яснення особам, які беруть участь у справі, їх прав та обов'язків здійснюється відповідно до глави 4 розділу III цього Кодексу.

4. Після проведення процесуальних дій, зазначених у частині третій цієї статті, та розгляду клопотань осіб, які беруть участь у справі, суддя-доповідач доповідає в необхідному обсязі про зміст вимог, викладених у заяві про перегляд судових рішень, та результати проведених ним підготовчих дій.

5. Особа, яка подала заяву про перегляд судових рішень, та особи, що приєдналися до неї, у разі їх прибуття у судове засідання мають право надати пояснення по суті заявлених вимог. Якщо такі заяви подали обидві сторони, першим дає пояснення позивач. Для з'ясування сутності норми матеріального права, яка неоднаково застосована, можуть заслуховуватися пояснення представників органів державної влади.

6. Неприбуття сторін або інших осіб, які беруть участь у справі і належним чином повідомлені про дату, час і місце розгляду справи, для участі у судовому засіданні не перешкоджає судовому розгляду справи.

7. Після закінчення заслуховування пояснень осіб, зазначених у частині п'ятій цієї статті, суд виходить до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення.

8. Строк розгляду справи Верховним Судом України не може перевищувати одного місяця з дня відкриття провадження у справі.

Стаття 360^{3}. Повноваження Верховного Суду України

1. За наслідками розгляду справи більшістю голосів від складу суду приймається одна з таких постанов:

1) про повне або часткове задоволення заяви;

2) про відмову у задоволенні заяви.

2. Судді, які не погоджуються з постановою, можуть висловити окрему думку, що додається до постанови.

3. Постанова Верховного Суду України є остаточною і може бути оскаржена тільки на підставі, встановленій пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу.

Стаття 360^{4}. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви

1. Суд задовольняє заяву у разі наявності однієї з підстав, передбачених статтею 355 цього Кодексу.

2. Якщо суд установить, що судове рішення у справі, яка переглядається, є незаконним, він скасовує його повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

3. Якщо судове рішення у справі переглядається з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 355 цього Кодексу, суд скасовує оскаржуване рішення повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду, який виніс оскаржуване рішення.

4. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви має бути вмотивованою.

Стаття 360^{5}. Постанова Верховного Суду України про відмову в задоволенні заяви

1. Верховний Суд України відмовляє в задоволенні заяви, якщо обставини, які стали підставою для перегляду справи, не підтвердилися.

2. Постанова про відмову в задоволенні заяви має бути вмотивованою.

Стаття 360^{6}. Повідомлення про ухвалення рішення та його виготовлення

1. Постанова Верховного Суду України повинна бути виготовлена та направлена особам, які беруть участь у справі, не пізніше п'яти днів з дня закінчення розгляду справи.

Стаття 360^{7}. Обов'язковість судових рішень Верховного Суду України

1. Рішення Верховного Суду України, прийняте за наслідками розгляду заяви про перегляд судового рішення з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить зазначену норму права, та для всіх судів України. Суди зобов'язані привести свою судову практику у відповідність із рішенням Верховного Суду України.

2. Невиконання судових рішень тягне за собою відповідальність, установлену законом»;

87) у частині першій статті 362 слова «трьох місяців» замінити словами «одного місяця».

3.7. У Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446):

1) частину першу статті 1 викласти в такій редакції:

«1. Кодекс адміністративного судочинства України визначає юрисдикцію, повноваження адміністративних судів щодо розгляду адміністративних справ, порядок звернення до адміністративних судів та порядок здійснення адміністративного судочинства»;

2) частину першу статті 2 доповнити словами «шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ»;

3) текст статті 6 викласти в такій редакції:

«1. Кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або інтереси.

2. У випадках, установлених законом, до суду можуть звертатися органи та особи, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.

3. Суб'єкти владних повноважень мають право звернутися до адміністративного суду у випадках, передбачених Конституцією та законами України.

4. Ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи в адміністративному суді, до підсудності якого вона віднесена цим Кодексом.

5. Відмова від права на звернення до суду є недійсною.

6. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи користуються в Україні таким самим правом на судовий захист, що і громадяни та юридичні особи України»;

4) пункт 6 частини першої статті 7 доповнити словами «крім випадків, установлених цим Кодексом»;

5) у статті 9:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Суд при вирішенні справи керується принципом законності, відповідно до якого:

1) суд вирішує справи відповідно до Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

2) суд застосовує інші нормативно-правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України»;

частини другу та третю виключити;

6) частину шосту статті 12 доповнити словами «крім випадків неявки в судове засідання всіх осіб, які беруть участь у справі, чи у разі, якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється за відсутності осіб, які беруть участь у справі (у тому числі при розгляді справи в порядку письмового провадження)»;

7) у частині першій статті 13 слова «у випадках та порядку, встановлених цим Кодексом» за-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 22—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—21-Й СТОР.

мінити словами «крім випадків, встановлених цим Кодексом»;

8) у статті 15[1]:

у частині першій:

у пункті 2 слова «щодо них» замінити словами «у яких вони беруть участь»;

пункт 6 виключити;

у частині третій слова «Голова суду» замінити словами «Керівник апарату суду»;

у частині шостій слова «Державною судовою адміністрацією України» замінити словами «Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України»;

9) у статті 17:

у назві та частині другій слово «компетенція» замінити словом «юрисдикція»;

частину першу замінити двома частинами такого змісту:

«1. Юрисдикція адміністративних судів поширюється на правовідносини, що виникають у зв'язку зі здійсненням суб'єктом владних повноважень владних управлінських функцій, а також у зв'язку з публічним формуванням суб'єкта владних повноважень шляхом виборів або референдуму.

2. Юрисдикція адміністративних судів поширюється на публічно-правові спори, зокрема:

1) спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності;

2) спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби;

3) спори між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень;

4) спори, що виникають з приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів;

5) спори за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, встановлених Конституцією та законами України;

6) спори щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

10) у статті 18:

частину першу доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) усі адміністративні справи щодо спорів фізичних осіб з суб'єктами владних повноважень з приводу обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг»;

частину другу після слів «Автономної Республіки Крим» доповнити словами «обласна рада, Київська або Севастопольська міська рада»;

частину четверту після слів «всеукраїнського референдуму» доповнити словами «справи про дострокове припинення повноважень народного депутата України», а після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

11) у статті 19:

частину першу доповнити словами «крім випадків, передбачених цим Кодексом»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Адміністративні справи з приводу оскарження правових актів індивідуальної дії, а також дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань), вирішуються за вибором позивача адміністративним судом за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) цієї особи-позивача, або адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Якщо така особа не має місця проживання (перебування, знаходження) в Україні, тоді справу вирішує адміністративний суд за місцезнаходженням відповідача»;

12) у статті 20:

у частині третій слова «окружного адміністративного суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ» замінити словами «Київського апеляційного адміністративного суду»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Верховний Суд України у випадках, установлених цим Кодексом, переглядає судові рішення адміністративних судів після їх перегляду в касаційному порядку»;

13) частину першу статті 21 викласти в такій редакції:

«1. Позивач може заявити кілька вимог в одній позовній заяві, якщо вони пов'язані між собою.

Якщо справа щодо пов'язаних вимог територіально підсудна різним місцевим адміністративним судам, то її розглядає один з цих судів за вибором позивача.

Якщо справа щодо однієї з вимог підсудна окружному адміністративному суду, а щодо іншої вимоги (вимог) - місцевому загальному суду як адміністративному суду, таку справу розглядає окружний адміністративний суд.

Якщо справа щодо однієї з вимог підсудна Київському апеляційному адміністративному суду, а щодо іншої вимоги (вимог) - іншому адміністративному суду, таку справу розглядає Київський апеляційний адміністративний суд»;

14) у статті 22:

у частині першій:

у пункті 1 слова «задоволено клопотання» замінити словами «до початку розгляду справи по суті задоволено клопотання», а після слова «відповідача» доповнити словами «зареєстроване у встановленому законом порядку»;

пункти 2 і 3 викласти у такій редакції:

«2) відкрито провадження у справі, яка предметно підсудна іншому суду;

3) після відкриття провадження у справі з'ясувалося, що справа територіально підсудна іншому суду»;

після частини першої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«2. Суд передає адміністративну справу на розгляд іншому адміністративному суду, що найбільш територіально наближений до цього суду, якщо однією з сторін у справі є суд або суддя цього суду.

3. Підсудність справ, у яких стороною є Верховний Суд України, Вищий адміністративний суд України або суддя одного з цих судів, встановлюється за загальними правилами підсудності».

У зв'язку з цим частини другу - шосту вважати відповідно частинами четвертою - восьмою;

частини п'яту та шосту викласти у такій редакції:

«5. Питання про передачу адміністративної справи суд вирішує ухвалою. Ухвалу про передачу адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого може бути оскаржено. Ухвала про відмову в передачі адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого окремо не оскаржується. Заперечення проти цього може бути включено до апеляційної чи касаційної скарги на рішення суду, прийняте за результатами розгляду справи.

6. Передача адміністративної справи з одного суду до іншого здійснюється після закінчення строку на оскарження ухвали про передачу адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого, а в разі подання апеляційної скарги - після залишення її без задоволення»;

15) у статті 24:

частину другу після першого речення доповнити двома новими реченнями такого змісту: «Клопотання про колегіальний розгляд справи подається у письмовій формі через канцелярію суду до початку судового розгляду адміністративної справи. Клопотання про колегіальний розгляд справи, подане після початку судового розгляду, повертається судом без розгляду»;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. Адміністративні справи, підсудні Київському апеляційному адміністративному суду як суду першої інстанції, розглядаються і вирішуються колегією у складі трьох суддів».

У зв'язку з цим частини п'яту - сьому вважати відповідно частинами шостою - восьмою;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Перегляд судових рішень в адміністративних справах у Верховному Суді України здійснюється колегіально»;

16) у тексті статті 28 слова «за винятковими обставинами» замінити словами «Верховним Судом України»;

17) частину третю статті 30 викласти в такій редакції:

«3. Відвід (самовідвід) повинен бути вмотивований і заявлений до початку судового розгляду адміністративної справи по суті у письмовій формі з обґрунтуванням підстав для відводу. Заяви про відвід (самовідвід), подані після початку розгляду, судом не розглядаються.

Повторне звернення з заявою про відвід з тих самих підстав забороняється»;

18) у статті 33:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Судовий виклик або судове повідомлення осіб, які беруть участь у справі, свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів здійснюється рекомендованою кореспонденцією (листом, телеграмою), кур'єром із зворотною розпискою за адресами, вказаними цими особами, або шляхом надсилання тексту повістки, складеного відповідно до статті 34 цього Кодексу факсимільним повідомленням (факсом, телефаксом), електронною поштою, телефонограмою, опублікування у друкованому засобі масової інформації.

Повідомлення шляхом надсилання тексту повістки здійснюється за тими самими правилами, що і повідомлення шляхом надсилання повістки, крім випадків, установлених цим Кодексом»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. У разі ненадання особами, які беруть участь у справі, інформації щодо їх поштової адреси судовий виклик або судове повідомлення надсилаються:

юридичним особам та фізичним особам - підприємцям - за адресою місцезнаходження (місця проживання), що зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

фізичним особам, які не мають статусу підприємців, - за адресою їх місця проживання чи місця перебування, зареєстрованою у встановленому законом порядку.

У разі відсутності осіб, які беруть участь у справі, за такою адресою вважається, що судовий виклик або судове повідомлення вручене їм належним чином».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

19) частину одинадцяту статті 35 доповнити реченням такого змісту: «У разі повернення поштового відправлення із повісткою, яка не вручена адресату з незалежних від суду причин, вважається, що така повістка вручена належним чином»;

20) статтю 38 викласти у такій редакції:

«Стаття 38. Виклик шляхом надсилання тексту повістки електронною поштою, факсимільним повідомленням (факсом, телефаксом), телефонограмою

1. Суб'єкту владних повноважень текст повістки надсилається електронною поштою (факсимільним повідомленням) на адресу електронної пошти або на номер факсу (телефаксу), які містяться у Єдиній базі даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень. Суб'єкт владних повноважень повинен за допомогою електронної пошти (факсу, телефону) негайно підтвердити суду про отримання тексту повістки. Текст такого підтвердження роздруковується, а телефонне підтвердження записується відповідним працівником апарату суду і приєднується секретарем судового засідання до справи. Таке підтвердження є достатнім доказом належності повідомлення суб'єкта владних повноважень про дату, час і місце судового розгляду. Якщо протягом двох робочих днів з дня направлення тексту повістки підтвердження від суб'єкта владних повноважень не надійшло, секретар судового засідання складає про це довідку, що приєднується до справи і є достатнім доказом належності повідомлення суб'єкта владних повноважень про дату, час і місце судового розгляду.

Одночасно з надсиланням тексту повістки суд, у разі якщо справа розглядається за місцезнаходженням суб'єкта владних повноважень, повідомляє суб'єкта владних повноважень про наявні у нього матеріали, які підлягають врученню йому як стороні, та про можливість їх отримання лише безпосередньо у суді.

2. Порядок частини першої цієї статті може бути застосовано також щодо особи, яка бере участь у справі, незалежно від того, чи є вона суб'єктом владних повноважень, у разі, якщо вона зазначила адресу своєї електронної пошти (номер факсу, телефаксу) і не висловила заперечень проти її використання для одержання текстів судових рішень та інших документів»;

21) назву та частину першу статті 39 викласти в такій редакції:

«Стаття 39. Виклик відповідача, третіх осіб, свідків, місце проживання (перебування) яких невідоме

1. Якщо зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) відповідача, третіх осіб, свідків невідоме, суд може здійснити їх виклик через засоби масової інформації за останнім відомим місцем їхнього проживання (перебування) на території України»;

22) частину першу статті 41 доповнити реченням такого змісту: «У разі неявки у судове засідання всіх осіб, які беруть участь у справі, чи якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється за відсутності осіб, які беруть участь у справі (у тому числі при розгляді справи в порядку письмового провадження), фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється»;

23) главу 4 розділу II доповнити статтею 46[1] такого змісту:

«Стаття 46[1]. Зауваження до протоколу

1. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, мають право знайомитися з протоколом окремої процесуальної дії і протягом трьох днів після підписання протоколу подавати свої письмові зауваження з приводу допущених у протоколі неточностей або неповноти змісту.

2. Суд розглядає зауваження щодо протоколу і в разі згоди із зауваженнями посвідчує їх правильність.

3. У разі незгоди суду з поданими зауваженнями вони розглядаються в судовому засіданні судом, який ухвалив рішення, з повідомленням осіб, які брали участь у справі, про час і місце проведення судового засідання. Розглянувши зауваження, суд постановляє ухвалу, якою посвідчує правильність зауважень або відхиляє їх.

4. Зауваження до протоколу приєднуються до справи»;

24) пункт 8 частини третьої статті 49 викласти в такій редакції:

«8) знайомитися з технічним записом, журналом судового засідання, протоколом про вчинення окремої процесуальної дії і подавати письмові зауваження до них»;

25) частину першу статті 51 викласти в такій редакції:

«1. Крім прав та обов'язків, визначених у статті 49 цього Кодексу, позивач має право в будь-який час до закінчення судового розгляду збільшити або зменшити розмір позовних вимог або відмовитися від адміністративного позову. Позивач має право відмовитися від адміністративного позову у суді апеляційної чи касаційної інстанції до закінчення відповідно апеляційного чи касаційного розгляду. Позивач має право до початку судового розгляду справи по суті змінити предмет або підставу позову шляхом подання письмової заяви»;

26) статтю 53 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Питання про вступ до участі у справі третіх осіб вирішується ухвалою. Ухвала за наслідками розгляду питання про вступ у справу третіх осіб окремо не оскаржується. Заперечення проти такої ухвали може бути включено до апеляційної чи касаційної скарги на рішення суду, прийняте за результатами розгляду справи»;

27) у статті 58:

у частині першій слова «чи усною заявою довірителя із занесенням її до журналу судового засідання» виключити;

частину п'яту доповнити реченнями такого змісту: «До ордера адвоката обов'язково додається витяг із договору, у якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих процесуальних дій. Витяг засвідчується підписом сторін»;

28) частину четверту статті 61 викласти в такій редакції:

«4. Органи та особи, визначені у статті 60 цього Кодексу, які не брали участі у справі, з метою вирішення питання про наявність підстав для подання апеляційної чи касаційної скарги, заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України, заяви про перегляд рішення за нововиявленими обставинами мають право знайомитися з матеріалами справи в адміністративному суді»;

29) частину дванадцяту статті 66 викласти у такій редакції:

«12. Експерт може відмовитися від давання висновку, якщо поданих йому матеріалів недостатньо для виконання покладених на нього обов'язків або якщо він не володіє необхідними знаннями для виконання покладених на нього обов'язків»;

30) частину третю статті 71 доповнити реченнями такого змісту: «Про витребування доказів або про відмову у витребуванні доказів суд постановляє ухвалу. Ухвала суду про відмову у витребуванні доказів окремо не оскаржується. Заперечення проти неї може бути включене до апеляційної чи касаційної скарги на рішення суду, прийняте за наслідками розгляду справи»;

31) частину другу статті 76 викласти в такій редакції:

«2. Визнання стороною в суді обставин, якими друга сторона обґрунтовує свої вимоги або заперечення, не є для суду обов'язковим, якщо суд має сумнів щодо достовірності цих обставин та добровільності їх визнання»;

32) у статті 89:

у частині першій слова «скаргою за винятковими обставинами» замінити словами «заявою про перегляд судових рішень Верховним Судом України»;

частину третю після слів «в разі повернення позовної заяви» та «у разі залишення позовної заяви» доповнити словами «заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України»;

33) у статті 99:

у частині другій слово «річний» замінити словом «шестимісячний»;

частину третю доповнити реченням такого змісту: «Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк»;

у частині четвертій слово «встановлена» замінити словом «передбачена», а слова «обчислення строку звернення до адміністративного суду починається» замінити словами «для звернення до адміністративного суду встановлюється місячний строк, який обчислюється»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Для звернення до адміністративного суду щодо оскарження рішення суб'єкта владних повноважень, на підставі якого ним може бути заявлено вимогу про стягнення грошових коштів, встановлюється місячний строк»;

34) у статті 100:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала»;

частини другу і третю виключити;

35) статтю 104 викласти в такій редакції:

«Стаття 104. Пред'явлення адміністративного позову

1. Позов пред'являється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції»;

36) у статті 105:

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Письмова позовна заява може бути складена шляхом заповнення бланка позовної заяви, наданого судом».

У зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами третьою - п'ятою;

частину п'яту виключити;

37) у статті 106:

у частині першій:

пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) зміст позовних вимог згідно з частиною третьою статті 105 цього Кодексу і виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги, а в разі подання позову до декількох відповідачів, - зміст позовних вимог щодо кожного з відповідачів»;

пункт 5 після слова «свідків» доповнити словами «заява про поновлення строку звернення до адміністративного суду»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. До позовної заяви додаються її копії та копії всіх документів, що приєднуються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб, крім випадків подання адміністративного позову суб'єктом владних повноважень. Суб'єкт владних повноважень при поданні адміністративного позову зобов'язаний додати до позовної заяви доказ надіслання відповідачу і третім особам копії позовної заяви та доданих до неї документів. До позовної заяви додається також документ про сплату судового збору, крім випадків, коли його не належить сплачувати»;

38) у статті 107:

у частині першій:

у пункті 4 слова «і чи підсудна позовна заява даному адміністративному суду» виключити;

після пункту 4 доповнити новим пунктом такого змісту:

«5) подано адміністративний позов у строк, установлений законом (якщо подано заяву про поновлення цього строку, то чи є підстави для її задоволення)».

У зв'язку з цим пункт 5 вважати пунктом 6;

пункт 6 після слова «заяви» доповнити словами «залишення її без розгляду»;

частину другу після слів «повернення позовної заяви» доповнити словами «залишення її без розгляду»;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Якщо відповідачем у позовній заяві, щодо якої відсутні підстави для її повернення, залишення без розгляду чи відмови у відкритті провадження у справі, вказана фізична особа, яка не має статусу підприємця, суддя не пізніше двох днів з дня надходження позовної заяви до суду звертається до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи.

Інформація про місце проживання (перебування) фізичної особи має бути надана протягом трьох днів з дня отримання відповідним органом реєстрації місця проживання та перебування особи відповідного звернення суду.

Якщо за результатами отриманої судом інформації буде встановлено, що справа не підсудна цьому суду, суд повертає позовну заяву позивачу.

У разі якщо отримана судом інформація не дає можливості встановити зареєстроване у встановленому законом порядку місце проживання (перебування) фізичної особи, суд вирішує питання про відкриття провадження у справі. Виклик такої особи як відповідача у справі здійснюється у порядку, передбаченому статтею 39 цього Кодексу».

У зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами четвертою - шостою;

у частині четвертій слова «не пізніше наступного дня після» замінити словами «протягом трьох днів з дня», а після слів «заяви без руху» доповнити словами «та не пізніш наступного дня з дня отримання судом у порядку, передбаченому частиною третьою цієї статті, інформації про місце проживання (перебування) фізичної особи»;

у частині п'ятій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«5. Про залишення позовної за-

яви без розгляду, відкриття провадження у справі чи відмову у відкритті провадження у справі суддя постановляє ухвалу. В ухвалі про відкриття провадження у справі зазначаються»;

пункт 5 доповнити словами «(для суб'єкта владних повноважень - відповідача зазначається про його обов'язок надати у визначений судом строк у разі заперечення проти позову всі матеріали, що були або мали бути взяті ним до уваги при прийнятті рішення, вчиненні дії, допущенні бездіяльності, з приводу яких подано позов)»;

доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) висновок суду про поновлення строку звернення до суду, якщо для цього є підстави»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Копія ухвали про відкриття провадження в адміністративній справі невідкладно після постановлення надсилається особам, які беруть участь у справі, разом з витягом про їхні процесуальні права та обов'язки, встановлені статтями 49, 51 цього Кодексу. Відповідачам та третім особам, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, надсилаються також копії позовної заяви та доданих до неї документів»;

доповнити частинами сьомою та восьмою такого змісту:

«7. Копія ухвали про залишення позовної заяви без розгляду невідкладно надсилається особі, яка подала позовну заяву, разом із позовною заявою та усіма доданими до неї матеріалами.

8. Ухвала про залишення позовної заяви без розгляду може бути оскаржена особою, яка подала позовну заяву»;

39) у статті 108:

частину третю доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) якщо позовну заяву із вимогою стягнення грошових коштів, яка ґрунтується на підставі рішення суб'єкта владних повноважень, подано суб'єктом владних повноважень до закінчення строку, передбаченого частиною третьою статті 99 цього Кодексу»;

у частині шостій слова «Залишення позовної заяви без руху або повернення позовної заяви не позбавляють» замінити словами «Повернення позовної заяви не позбавляє»;

40) у статті 109:

пункт 4 частини першої виключити;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. У разі відмови у відкритті провадження в адміністративній справі з підстави, встановленої пунктом 1 частини першої цієї статті, суд повинен роз'яснити позивачеві, до юрисдикції якого суду віднесено розгляд такої справи»;

41) у статті 116:

у назві слово «справ» замінити словом «позовів»;

у частині першій слова «для спільного розгляду і вирішення кілька адміністративних справ за однорідними позовними заявами» замінити словами «в одне провадження кілька однорідних позовних вимог за позовами»;

42) частини першу, третю та четверту статті 122 викласти в такій редакції:

«1. Адміністративна справа має бути розглянута і вирішена протягом розумного строку, але не більше місяця з дня відкриття провадження у справі, якщо інше не встановлено цим Кодексом. Справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби розглядаються та вирішуються протягом розумного строку, але не більше двадцяти днів з дня відкриття провадження у справі»;

«3. Судове засідання проводиться у спеціально обладнаному приміщенні - залі судових засідань. Окремі процесуальні дії в разі необхідності можуть вчинятися за межами приміщення суду.

4. Особа, яка бере участь у справі, має право заявити клопотання про розгляд справи за її відсутності. Якщо таке клопотання заявили всі особи, які беруть участь у справі, судовий розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами»;

43) частину третю статті 124 виключити;

44) частину першу статті 125 після слів «у судовому засіданні» доповнити словами «встановлює особу перекладача»;

45) у статті 127:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 127. Встановлення осіб, які прибули у судове засідання, оголошення складу суду і роз'яснення права відводу»;

доповнити новою частиною першою такого змісту:

«1. Суд встановлює осіб тих, хто прибув у судове засідання, а також перевіряє повноваження посадових і службових осіб, їхніх представників».

У зв'язку з цим частину першу вважати частиною другою;

46) у статті 128:

частину четверту доповнити реченням такого змісту: «Ці ж наслідки застосовуються у разі повторного неприбуття за таких самих умов відповідача, який не є суб'єктом владних повноважень»;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта»;

47) частину другу статті 134 викласти в такій редакції:

«2. Учасники адміністративного процесу, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених в суді правил. За неповагу до суду винні особи притягуються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, для чого у судовому засіданні із розгляду адміністративної справи оголошується перерва»;

48) у частині першій статті 135 слова «чи судді-доповідача» виключити;

49) частину першу статті 137 викласти в такій редакції:

«1. Позивач може протягом всього часу судового розгляду збільшити або зменшити розмір позовних вимог, подавши письмову заяву, яка приєднується до справи. До початку судового розгляду справи по суті позивач може змінити підставу або предмет адміністративного позову, подавши письмову заяву, яка приєднується до справи. Заява про зміну позовних вимог повинна відповідати вимогам, які встановлені цим Кодексом для позовних заяв. У разі невідповідності такої заяви вимогам статті 106 цього Кодексу суд своєю ухвалою повертає її позивачу. Ухвала суду, прийнята за результатами розгляду питання про прийняття заяви про зміну позовних вимог, окремо не оскаржується»;

50) статтю 139 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Суд може встановити регламент надання пояснень, який визначає їх тривалість»;

51) статтю 141 доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

«12. Показання свідків, зібраних за судовими дорученнями в порядку забезпечення доказів під час допиту їх за місцем проживання, при відкладенні розгляду справи або надані ними у судовому засіданні, в якому було прийнято скасоване рішення, повинні бути відтворені і досліджені в судовому засіданні, в якому постановлено рішення, якщо участь цих свідків у новому судовому засіданні виявилась неможливою. Особи, які беруть участь у справі, мають право висловити своє ставлення до цих показань і дати щодо них свої пояснення»;

52) перше речення частини шостої статті 152 викласти в такій редакції:

«6. Суд може встановити регламент промов осіб, які беруть участь у справі, який визначає їх тривалість»;

53) пункт 4 частини першої статті 155 після слів «повторне не прибув» доповнити словами «у попереднє судове засідання чи»;

54) у статті 160:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. У виняткових випадках залежно від складності справи складення постанови у повному обсязі може бути відкладено на строк не більш як п'ять днів з дня закінчення розгляду справи, однак суд повинен проголосити у тому самому засіданні, в якому закінчився розгляд справи, вступну та резолютивну частини постанови. Постанова суду, яка містить вступну та резолютивну частини, перед оголошенням має бути підписана всім складом суду і приєднана до справи»;

пункт 17 частини четвертої виключити;

55) у пункті 2 частини першої статті 161 слова «(пропущення строку звернення до суду тощо)» виключити;

56) пункт 4 частини першої статті 163 доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«встановленого судом строку для подання суб'єктом владних повноважень - відповідачем до суду звіту про виконання постанови, якщо вона вимагає вчинення певних дій (перебіг цього строку починається з дня набрання постановою законної сили або після одержання її копії, якщо постанова виконується негайно)»;

57) частину першу статті 164 викласти в такій редакції:

«1. Суд може до закінчення судового розгляду справи за клопотанням особи, яка бере участь у справі, у разі часткового визнання адміністративного позову відповідачем прийняти постанову щодо частини позовних вимог, якщо з'ясовані судом обставини дають можливість без шкоди для справи задовольнити ці вимоги, виділивши їх в окреме провадження»;

58) статтю 167 викласти в такій редакції:

«Стаття 167. Проголошення судового рішення, видача або направлення судового рішення особам, які беруть участь у справі, та особам, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи, інтереси чи обов'язки

1. Судове рішення проголошується прилюдно негайно після виходу суду з нарадчої кімнати. Головуючий у судовому засіданні роз'яснює зміст рішення, порядок і строк його оскарження.

2. На вимогу особи, яка бере участь у справі, а так само особи, яка не брала участі у справі, але щодо якої суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси чи обов'язки, суд у цей самий день видає копію постанови (або її вступної та резолютивної частин) чи ухвали суду. У разі проголошення в судовому засіданні лише вступної та резолютивної частин постанови суд повідомляє час, коли особи, які беруть участь у справі, можуть одержати копію постанови в повному обсязі. Суд складає повний текст постанови у строк, передбачений частиною третьою статті 160 цього Кодексу.

3. Особам, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні, копія судового рішення надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення протягом трьох днів з дня його ухвалення чи складення у повному обсязі або у разі їх звернення вручаються під розписку безпосередньо в суді. Якщо копія рішення надіслана представникові, то вважається, що вона надіслана й особі, яку він представляє.

Судове рішення вважається врученим, у тому числі у разі повернення поштового відправлення, яке не вручено адресату з незалежних від суду причин, та у разі відсутності осіб, які беруть участь у справі, за адресою, повідомленою цими особами суду, або за адресою місцезнаходження (місця проживання), що зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, чи для фізичних осіб, які не мають статусу підприємців, за адресою їх місця проживання чи місця перебування, яка зареєстрована у встановленому законом порядку.

4. Якщо справа розглядається судом за місцезнаходженням суб'єкта владних повноважень і він не був присутній у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, суд не надсилає копії такого рішення, а лише повідомляє суб'єкту владних повноважень у порядку, передбаченому частиною першою статті 38 цього Кодексу, про можливість отримання копії судового рішення безпосередньо в суді»;

59) частину четверту статті 170 після слів «зупиняє перебіг» доповнити словами «строку, встановленого судом для виконання судового рішення, а так само»;

60) у статті 171^1:

назву доповнити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

частину першу доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) рішень, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

частину другу після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «а також рішення, дії чи бездіяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

частину четверту після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «а також рішень, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

у частині п'ятій:

пункт 1 після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

пункт 2 після слів «Вищої ради юстиції» та «Вищу раду юстиції» доповнити відповідно словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» та «Вищу кваліфікаційну комісію суддів України»;

частину шосту після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «а також рішень, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

61) доповнити статтею 171^2 такого змісту:

«Стаття 171^2. Особливості провадження у справах з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності

1. Адміністративна справа з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у справах про притягнення до адміністративної відповідальності вирішуються місцевими загальними судами як адміністративними судами протягом п'яти днів з дня відкриття провадження у справі. У виняткових випадках з урахуванням особливостей розгляду справи суд ухвалою може продовжити розгляд справи, але не більш як на п'ять днів.

2. Рішення місцевого загального суду як адміністративного суду у справах з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності є остаточним і оскарженню не підлягає»;

62) друге речення частини четвертої статті 172 виключити;

63) частину першу статті 180 викласти в такій редакції:

«1. Позовна заява про дострокове припинення повноважень народного депутата України в разі невиконання ним вимог щодо несумісності подається до Вищого адміністративного суду України. Право звернутися з такою позовною заявою має Голова Верховної Ради України, Перший заступник або заступник Голови Верховної Ради України. Рішення, прийняте за наслідками розгляду справи про дострокове припинення повноважень народного депутата України, є остаточним і оскарженню не підлягає»;

64) главу 6 розділу III доповнити статтею 183^2 такого змісту:

«Стаття 183^2. Скорочене провадження

1. Скорочене провадження застосовується в адміністративних справах щодо:

1) зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії щодо розгляду звернення, у тому числі інформаційного запиту, фізичної або юридичної особи;

2) оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг;

3) припинення за зверненням суб'єкта владних повноважень юридичних осіб чи фізичних осіб - підприємців у випадках, передбачених законом;

4) стягнення грошових сум, які ґрунтуються на рішеннях суб'єкта владних повноважень, щодо яких завершився встановлений цим Кодексом строк оскарження.

2. Суд може розглядати в порядку скороченого провадження адміністративні справи щодо вимог, передбачених частиною першою цієї статті, якщо такі вимоги не стосуються прав, свобод, інтересів та обов'язків третіх осіб.

3. Про відкриття скороченого провадження суд виносить ухвалу, копія якої невідкладно надсилається відповідачу разом з копією позовної заяви та доданих до неї документів. В ухвалі в обов'язковому порядку зазначаються строк подання заперечення проти позову, порядок його подання, а також наслідки неподання такого заперечення. Відповідач у десятиденний строк з дня одержання такої ухвали та копій документів може подати заперечення проти позову та необхідні документи або заяву про визнання позову. Якщо справа розглядається судом за місцезнаходженням відповідача, то заперечення проти позову чи заява про визнання позову мають бути подані безпосередньо до канцелярії суду.

4. Суддя розглядає справу в порядку скороченого провадження одноособово, без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі. За результатами розгляду справи у скороченому провадженні суддя, оцінивши повідомлені позивачем, відповідачем обставини, за наявності достатніх підстав приймає законне та обґрунтоване судове рішення. У разі недостатності повідомлених позивачем обставин або якщо за результатами розгляду поданого відповідачем заперечення суд прийде до висновку про неможливість ухвалення законного і обґрунтованого судового рішення без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі, суд розглядає справу за загальними правилами цього Кодексу, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню.

5. Справа повинна бути розглянута у порядку скороченого провадження протягом таких строків:

1) не пізніше наступного дня з дня надходження до суду заяви відповідача про визнання позову;

2) не пізніше трьох днів з дня закінчення строку, передбаченого частиною третьою цієї статті, якщо до суду не було подано заперечення відповідача та за умови, що справа розглядається судом за місцезнаходженням відповідача;

3) не пізніше трьох днів - у разі якщо протягом семи днів з дня закінчення строку, передбаченого частиною третьою цієї статті, до суду не надійшло заперечення відповідача та за умови, що справа не розглядається судом за місцезнаходженням відповідача;

4) не пізніше п'яти днів з дня подання відповідачем заперечення проти позову.

6. У постанові, прийнятій у скороченому провадженні, зазначаються:

1) дата, час та місце її прийняття;

2) найменування адміністративного суду, прізвище та ініціали судді, який прийняв постанову;

3) ім'я (найменування) сторін;

4) предмет адміністративного позову;

5) положення закону, якими суд керувався і на підставі яких задоволено позов;

6) висновок суду про задоволення позову і по суті вимог;

7) розподіл судових витрат;

8) обов'язок відповідача виконати постанову негайно;

9) строк набрання постановою законної сили та порядок її оскарження.

7. Постанова складається та підписується у день її прийняття, а її копії не пізніше наступного дня надсилаються сторонам рекомендованим листом із повідомленням.

8. Постанова за результатами скороченого провадження може бути оскаржена сторонами в апеляційному порядку.

Постанова може бути оскаржена в апеляційному порядку також іншими особами у зв'язку з тим, що суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси чи обов'язки.

Строк для подання апеляційної скарги стороною або іншою особою, яка брала участь у справі, обчислюється з моменту отримання копії постанови.

Апеляційні скарги у справах, передбачених пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, розглядаються апеляційними судами в порядку письмового провадження.

9. Постанова, прийнята у скороченому провадженні, крім випадків її оскарження в апеляційному порядку, є остаточною.

10. У разі оскарження в апеляційному порядку постанови, прийнятої у скороченому провадженні, ухвала суду апеляційної інстанції по такій справі є остаточною і оскарженню не підлягає»;

65) частину першу статті 185 доповнити словами «крім випадків, встановлених цим Кодексом»;

66) текст статті 186 викласти в такій редакції:

«1. Апеляційна скарга подається до адміністративного суду апеляційної інстанції через суд першої інстанції, який ухвалив оскаржуване судове рішення. Копія апеляційної скарги одночасно надсилається особою, яка її подає, до суду апеляційної інстанції.

2. Апеляційна скарга на постанову суду першої інстанції подається протягом десяти днів з дня її проголошення. У разі застосування судом частини третьої статті 160 цього Кодексу, а також прийняття постанови у письмовому провадженні апеляційна скарга подається протягом десяти днів з дня отримання копії постанови.

Якщо суб'єкта владних повноважень у випадках та порядку, передбачених частиною четвертою статті 167 цього Кодексу, було повідомлено про можливість отримання копії постанови суду безпосередньо в суді, то десятиденний строк на апеляційне оскарження постанови суду обчислюється з наступного дня після закінчення п'ятиденного строку з моменту отримання суб'єктом владних повноважень повідомлення про можливість отримання копії постанови суду.

3. Апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції подається протягом п'яти днів з дня проголошення ухвали. Якщо ухвалу було постановлено у письмовому провадженні або без виклику особи, яка її оскаржує, апеляційна скарга подається протягом п'яти днів з дня отримання копії ухвали.

Якщо суб'єкта владних повноважень у випадках та порядку, передбачених частиною четвертою статті 167 цього Кодексу, було повідомлено про можливість отримання копії ухвали суду безпосередньо в суді, то п'ятиденний строк на апеляційне оскарження ухвали суду обчислюється з наступного дня після закінчення п'ятиденного строку з моменту отримання суб'єктом владних повноважень повідомлення про можливість отримання копії ухвали суду.

4. Апеляційна скарга, подана після закінчення строків, установлених цією статтею, залишається без розгляду, якщо суд апеляційної інстанції за заявою особи, яка її подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала»;

67) статтю 187 викласти в такій редакції:

«Стаття 187. Вимоги до апеляційної скарги

1. Апеляційна скарга подається у письмовій формі.

2. В апеляційній скарзі зазначаються:

1) найменування адміністративного суду апеляційної інстанції, до якого подається скарга;

2) ім'я (найменування), поштова адреса особи, яка подає апеляційну скаргу, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

3) вимоги особи, яка подає апеляційну скаргу, до суду апеляційної інстанції;

4) обґрунтування вимог особи, яка подала апеляційну скаргу, із зазначенням того, у чому полягає

ПРОДОВЖЕННЯ НА 24—26-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 7—23-Й СТОР.

неправильність чи неповнота дослідження доказів і встановлення обставин у справі та (або) застосування норм права;

5) у разі необхідності - клопотання особи, яка подає апеляційну скаргу, про витребування нових доказів, про виклик свідків тощо;

6) перелік матеріалів, які додаються.

3. В апеляційній скарзі зазначається, чи бажає особа взяти участь у судовому засіданні суду апеляційної інстанції, чи просить суд розглянути справу за її відсутності.

4. Якщо в апеляційній скарзі наводяться нові докази, які не були надані суду першої інстанції, то у ній зазначається причина, з якої ці докази не були надані.

5. Апеляційна скарга підписується особою, яка її подає, або її представником, який додає оформлений належним чином документ про свої повноваження, якщо цей документ не подавався раніше. В апеляційній скарзі зазначається дата її подання.

6. До апеляційної скарги додаються її копії відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі. До апеляційної скарги додається документ про сплату судового збору, а також копії доданих до неї письмових матеріалів відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі»;

68) у статті 188:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Суд першої інстанції через три дні після закінчення строку на подання апеляційної скарги надсилає її разом зі справою до адміністративного суду апеляційної інстанції»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Якщо подано апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції, яка не перешкоджає провадженню у справі, то суд першої інстанції, не зупиняючи провадження, направляє до адміністративного суду апеляційної інстанції апеляційну скаргу та копії матеріалів справи, що необхідні для розгляду такої скарги. Після закінчення апеляційного провадження всі матеріали цього провадження приєднуються до матеріалів адміністративної справи»;

69) у статті 189:

після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«3. Суддя-доповідач повертає апеляційну скаргу, подану після закінчення строків апеляційного оскарження, особі, яка її подала, якщо вона не порушує питання про поновлення цього строку.

4. Суддя-доповідач відмовляє у відкритті апеляційного провадження у справі, якщо:

1) справа не підлягає апеляційному розгляду у порядку адміністративного судочинства;

2) є ухвала про закриття апеляційного провадження у зв'язку з відмовою особи від апеляційної скарги;

3) є ухвала про відмову у задоволенні апеляційної скарги цієї особи або про відмову у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною п'ятою;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Копія ухвали про повернення апеляційної скарги або відмову у відкритті апеляційного провадження разом із доданими до скарги матеріалами направляються особі, яка подавала апеляційну скаргу, а апеляційна скарга залишається у справі. Іншим особам, які беруть участь у справі, надсилається копія відповідної ухвали»;

70) у статті 190:

у частині першій:

у пункті 2 слова «разом з копіями заяви про апеляційне оскарження та» замінити словами «разом з копією»;

пункт 7 після слова «провадження» доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Після проведення підготовчих дій суддя-доповідач призначає справу до апеляційного розгляду»;

71) у статті 195:

у частині другій слово «нові» виключити;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Суд апеляційної інстанції може встановити нові обставини, якщо вони не встановлювалися судом першої інстанції у зв'язку із неправильним застосуванням норм матеріального права».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

72) доповнити статтею 195^1 такого змісту:

«Стаття 195^1. Строк розгляду апеляційної скарги

1. Апеляційна скарга на рішення суду першої інстанції має бути розглянута протягом одного місяця з дня постановлення ухвали про відкриття апеляційного провадження, а апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції - протягом п'ятнадцяти днів з дня постановлення ухвали про відкриття апеляційного провадження.

2. У виняткових випадках апеляційний суд за клопотанням сторони та з урахуванням особливостей розгляду справи може продовжити строк розгляду справи, але не більш як на п'ятнадцять днів, про що постановляє ухвалу»;

73) частину п'яту статті 196 викласти в такій редакції:

«5. Після закінчення перевірки підстав для апеляційного перегляду колегія суддів виходить до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення»;

74) у статті 197:

назву доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Суд апеляційної інстанції може розглянути справу в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами, якщо справу може бути вирішено на основі наявних у ній доказів, у разі:

1) відсутності клопотань від усіх осіб, які беруть участь у справі, про розгляд справи за їх участю;

2) неприбуття жодної з осіб, які беруть участь у справі, у судове засідання, хоча вони були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового засідання;

3) подання апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції, які прийняті у порядку скороченого провадження за результатами розгляду справ, передбачених пунктами 1, 2 частини першої статті 183^2»;

частини другу та третю після слів «письмового провадження» доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

75) пункти 3 та 6 частини першої статті 199 викласти в такій редакції:

«3) скасувати ухвалу суду, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направити справу для продовження розгляду»;

«6) скасувати ухвалу суду і постановити нову ухвалу»;

76) статтю 200 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Не може бути скасовано правильне по суті рішення суду з одних лише формальних міркувань»;

77) пункт 4 частини першої статті 202 доповнити словами «а так само розгляд і вирішення справи неповноважним судом; участь в ухваленні постанови судді, якому було заявлено відвід на підставі обставин, які викликали сумнів у неупередженості судді, і заяву про його відвід визнано судом апеляційної інстанції обгрунтованою; ухвалення чи підписання постанови не тим суддею, який розглянув справу»;

78) статтю 204 викласти в такій редакції:

«Стаття 204. Підстави для скасування ухвали суду, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції

1. Підставами для скасування ухвали суду, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції є:

1) неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи;

2) недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції вважає встановленими;

3) невідповідність висновків суду обставинам справи;

4) порушення норм матеріального чи процесуального права, які призвели до неправильного вирішення питання»;

79) пункт 6 частини першої статті 205 викласти в такій редакції:

«6) скасування ухвали суду, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції»;

80) друге речення частини третьої статті 206 виключити;

81) пункт 4 частини першої статті 207 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«встановленого судом строку для подання суб'єктом владних повноважень - відповідачем до суду першої інстанції звіту про виконання постанови, якщо вона вимагає вчинення певних дій»;

82) частину першу статті 211 доповнити словами «крім випадків, передбачених цим Кодексом»;

83) у частині другій статті 212 слова «одного місяця» замінити словами «двадцяти днів»;

84) у статті 214:

частину другу викласти у такій редакції:

«2. Отримавши касаційну скаргу, оформлену відповідно до вимог статті 213 цього Кодексу, суддя-доповідач у дводенний строк вирішує питання про відкриття касаційного провадження, про що постановляє відповідну ухвалу, та витребовує справу, яка має бути надіслана до суду касаційної інстанції протягом п'яти днів з дня отримання відповідної ухвали»;

у пункті 4 частини четвертої слово «відхилення» замінити словами «відмову у задоволенні»;

85) доповнити статтею 214^1 такого змісту:

«Стаття 214^1. Строки розгляду касаційної скарги

1. Касаційна скарга має бути розглянута протягом одного місяця з дня одержання судом касаційної інстанції адміністративної справи»;

86) у статті 215:

пункт 4 частини першої після слів «письмового провадження» доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Після проведення підготовчих дій суддя-доповідач призначає справу до касаційного розгляду у судовому засіданні чи у порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами»;

87) у статті 222:

назву доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Суд касаційної інстанції може розглянути справу в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами у разі:

1) відсутності клопотань усіх осіб, які беруть участь у справі, про розгляд справи за їх участю;

2) неприбуття жодної з осіб, які беруть участь у справі, у судове засідання, хоча вони були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового засідання»;

частину другу після слів «письмового провадження» доповнити словами «за наявними у справі матеріалами»;

88) у статті 227:

у частині першій слова «якою провадження у справі не закінчується» замінити словами «яка перешкоджає подальшому провадженню у справі»;

у частині другій слова «матеріального чи процесуального права, які призвели або могли призвести до неправильного вирішення справи і не можуть бути усунені судом касаційної інстанції» замінити словами «процесуального права, які унеможливили встановлення фактичних обставин, що мають значення для правильного вирішення справи»;

частину третю виключити;

89) пункт 4 частини першої статті 232 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«встановленого судом строку для подання суб'єктом владних повноважень - відповідачем до суду першої інстанції звіту про виконання постанови, якщо вона вимагає вчинення певних дій»;

90) доповнити статтею 232^1 такого змісту:

«Стаття 232^1. Порядок розгляду касаційної скарги, що надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи

1. Якщо касаційну скаргу на судове рішення було подано в установлені цим Кодексом строки, але вона надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи або коли строки на подання касаційної скарги у зв'язку з пропущенням їх з поважних причин було поновлено або продовжено і особа, яка подала касаційну скаргу, не була присутня під час розгляду справи, суд касаційної інстанції розглядає таку скаргу за правилами, встановленими цією главою.

2. Залежно від обґрунтованості зазначеної в частині першій цієї статті скарги суд постановляє ухвалу або ухвалює постанову відповідно до статей 231 і 232 цього Кодексу. При цьому за наявності підстав може бути скасовано ухвалу або постанову суду касаційної інстанції»;

91) у статті 233 слово «касаційної» замінити словом «апеляційної»;

92) главу 3 розділу IV викласти в такій редакції:

«Глава 3

ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ

Стаття 235. Перегляд судових рішень Верховним Судом України

1. Верховний Суд України переглядає судові рішення в адміністративних справах виключно з підстав і в порядку, встановлених цим Кодексом.

Стаття 236. Право на звернення про перегляд судових рішень

1. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, мають право подати заяву про перегляд судових рішень в адміністративних справах після їх перегляду в касаційному порядку.

2. Заява про перегляд судового рішення в адміністративних справах з підстав, передбачених пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу, може бути подана особою, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною.

3. Не може бути подана заява про перегляд ухвал суду касаційної інстанції, які не перешкоджають провадженню у справі. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до заяви про перегляд судового рішення, ухваленого за наслідками касаційного провадження.

Стаття 237. Підстави для подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень в адміністративних справах може бути подана виключно з мотивів:

1) неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Стаття 238. Строки подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається протягом одного місяця з дня ухвалення судового рішення, щодо якого заявлено клопотання про перегляд, або з дня ухвалення судового рішення, на яке здійснюється посилання на підтвердження підстав, установлених пунктом 1 частини першої статті 237 цього Кодексу, якщо воно ухвалено пізніше, але не пізніше одного року з дня ухвалення судового рішення, про перегляд якого подається заява.

2. Заява про перегляд судових рішень з підстав, передбачених пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу, може бути подана не пізніше одного місяця з дня, коли особі, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, стало відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного.

Стаття 239. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається у письмовій формі.

2. У заяві про перегляд судових рішень зазначаються:

1) найменування суду, до якого подається заява;

2) ім'я (найменування), поштова адреса особи, яка подає заяву, та осіб, які беруть участь у справі, а також їхні номери засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

3) конкретні різні за змістом судові рішення, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) обґрунтування необхідності перегляду судових рішень у зв'язку із ухваленням рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява подана з підстави, встановленої пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу;

5) вимоги особи, яка подає заяву;

6) у разі необхідності - клопотання;

7) перелік матеріалів, які додаються.

3. Заява підписується особою, яка її подає, або представником особи, який додає оформлений належним чином документ про свої повноваження.

Стаття 239^1. Порядок подання заяви про перегляд судових рішень

1. Заява про перегляд судових рішень подається до Верховного Суду України через Вищий адміністративний суд України. До заяви мають бути додані:

1) копії заяви відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі;

2) копії судових рішень, про перегляд яких подано заяву;

3) копії різних за змістом судових рішень, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах;

4) копія рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, якщо заява про перегляд судових рішень подається з підстав, установлених пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу.

2. До заяви додається документ про сплату судового збору. За подання і розгляд заяви з підстави, встановленої пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу, судовий збір не сплачується.

Стаття 239^2. Перевірка Вищим адміністративним судом України відповідності заяви вимогам цього Кодексу

1. Заява про перегляд судового рішення, яка надійшла до Вищого адміністративного суду України, реєструється у день її надходження в порядку, встановленому частиною третьою статті 151 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу.

2. Суддя-доповідач протягом трьох днів здійснює перевірку відповідності заяви вимогам цього Кодексу. У разі встановлення, що заяву подано без додержання вимог статей 239 та 239^1 цього Кодексу, заявник письмово повідомляється про недоліки заяви та строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути.

3. Якщо заявник усунув недоліки заяви в установлений строк, вона вважається поданою у день первинного її подання до Вищого адміністративного суду України.

4. Заява повертається заявнику, якщо:

1) заявник не усунув її недоліки протягом установленого строку;

2) заяву подано особою, яка не наділена правом на подання такої заяви;

3) заяву подано від імені особи, яка не має повноважень на ведення справи;

4) є ухвала Вищого адміністративного суду України про відмову у допуску справи до провадження за наслідками її розгляду, прийнята з аналогічних підстав.

5. Повернення заяви з підстав, зазначених у частині четвертій цієї статті, не перешкоджає повторному зверненню у разі належного оформлення заяви або з інших підстав, ніж ті, які були предметом розгляду.

Стаття 240. Допуск Вищим адміністративним судом України справи до провадження

1. Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією у складі п'яти суддів Вищого адміністративного суду України, яка формується без участі суддів, що прийняли рішення, яке оскаржується, в порядку, встановленому частиною третьою статті 15^1 цього Кодексу.

2. Про допуск справи до провадження або відмову в такому допуску Вищий адміністративний суд України протягом п'ятнадцяти днів з дня надходження заяви постановляє ухвалу. Ухвала постановляється без виклику осіб, які беруть участь у справі. Ухвала про допуск справи до провадження або про відмову в такому допуску повинна бути обґрунтованою.

3. Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами надсилається до Верховного Суду України протягом п'яти днів з дня її постановлення. Копія ухвали про допуск справи надсилається разом із копією заяви особам, які беруть участь у справі, а в разі відмови у допуску - особі, яка подала заяву.

Стаття 240^1. Підготовка справи до розгляду у Верховному Суді України

1. Ухвала про допуск справи до провадження разом із заявою про перегляд судового рішення та доданими до неї документами реєструється у день її надходження в порядку, встановленому частиною третьою статті 15^1 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу. Суддя-доповідач протягом трьох днів постановляє ухвалу про призначення справи до розгляду та надсилає її копії особам, які беруть участь у справі.

2. Суддя-доповідач протягом п'ятнадцяти днів з дня відкриття провадження здійснює підготовку справи до розгляду Верховним Судом України, для чого:

1) виносить ухвалу про витребування матеріалів справи та направляє її до відповідного суду;

2) визначає порядок розгляду справи (у відкритому судовому засіданні або в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами);

3) вирішує питання про зупинення виконання відповідних судових рішень;

4) доручає відповідним фахівцям науково-консультативної ради при Верховному Суді України підготувати науковий висновок щодо норми матеріального права, яка неоднаково застосована судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах;

5) визначає органи державної влади, представники яких можуть дати пояснення в суді щодо суті правового регулювання цієї норми закону та дає розпорядження про їх виклик до суду;

6) здійснює інші заходи, необхідні для вирішення питання про усунення розбіжностей у застосуванні норми матеріального права.

3. За результатами проведення підготовчих дій суддя-доповідач готує доповідь та постановляє ухвалу про закінчення підготовки та призначення справи до розгляду Верховним Судом України.

Стаття 241. Порядок розгляду справи Верховним Судом України

1. Справа розглядається Верховним Судом України на його засіданні.

2. Засідання Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин суддів від складу Верховного Суду України, визначеного законом.

3. Відкриття судового засідання, роз'яснення перекладачеві його прав та обов'язків, оголошення складу суду і роз'яснення права відводу здійснюються відповідно до вимог глави 3 розділу III цього Кодексу.

4. Після проведення процесуальних дій, зазначених у частині третій цієї статті, та розгляду клопотань осіб, які беруть участь у справі, суддя-доповідач доповідає в необхідному обсязі зміст вимог, викладених у заяві, яка надійшла до Верховного Суду України, та результати проведених ним підготовчих дій.

5. Особа, яка подала заяву до Верховного Суду України, та особи, що приєдналися до неї, у

разі їх прибуття у судове засідання мають право надати пояснення по суті заявлених вимог. Якщо такі заяви подали обидві сторони, першим дає пояснення позивач. Для з'ясування сутності норми матеріального права, яка неоднаково застосована, можуть заслуховуватися пояснення представників органів державної влади.

6. Неприбуття сторін або інших осіб, які беруть участь у справі і належним чином повідомлені про дату, час і місце розгляду справи, для участі у судовому засіданні не перешкоджає судовому розгляду справи.

7. Після закінчення заслуховування пояснень осіб, зазначених у частині п'ятій цієї статті, суд виходить до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення.

8. Строк розгляду справи Верховним Судом України не може перевищувати одного місяця з дня відкриття провадження у справі.

Стаття 242. Повноваження Верховного Суду України

1. За наслідками розгляду справи більшістю голосів від складу суду приймається одна з таких постанов:

про повне або часткове задоволення заяви;

про відмову в задоволенні заяви.

2. Судді, які не погоджуються з постановою, можуть висловити окрему думку, що додається до постанови.

3. Постанова Верховного Суду України є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу.

Стаття 243. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви

1. Суд задовольняє заяву у разі наявності однієї з підстав, передбачених статтею 237 цього Кодексу.

2. Якщо суд установить, що судове рішення у справі, яка переглядається, є незаконним, він скасовує його повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

3. Якщо судове рішення у справі переглядається з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 237 цього Кодексу, суд скасовує оскаржуване рішення повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду, який виніс оскаржуване рішення.

4. Постанова Верховного Суду України про задоволення заяви повинна бути вмотивованою.

Стаття 244. Постанова Верховного Суду України про відмову в задоволенні заяви

1. Верховний Суд України відмовляє в задоволенні заяви, якщо обставини, які стали підставою для перегляду справи, не підтвердилися.

2. Постанова про відмову в задоволенні заяви повинна бути вмотивованою.

Стаття 244^1. Повідомлення про ухвалення рішення та його виготовлення

1. Постанова Верховного Суду України повинна бути виготовлена та направлена особам, які беруть участь у справі, не пізніше п'яти днів з дня закінчення розгляду справи.

Стаття 244^2. Обов'язковість судових рішень Верховного Суду України

1. Рішення Верховного Суду України, прийняте за результатами розгляду заяви про перегляд судового рішення з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить зазначені норми права, та для всіх судів України. Суди зобов'язані привести свою судову практику у відповідність з рішенням Верховного Суду України.

2. Невиконання судових рішень тягне за собою відповідальність, установлену законом»;

93) у статті 254:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. У разі подання апеляційної скарги судове рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті апеляційного провадження або набрання законної сили рішенням за наслідками апеляційного провадження»;

частину п'яту доповнити словами «а якщо їх було прийнято за наслідками розгляду у письмовому провадженні, - через п'ять днів після направлення їх копій особам, які беруть участь у справі»;

у частині шостій слово «проголошення» замінити словом «постановлення»;

94) у статті 256:

частину першу доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

«Негайно також виконуються постанови суду, прийняті в порядку скороченого провадження»;

частину третю викласти у такій редакції:

«4. Ухвала суду за результатами розгляду заяви про звернення постанови до негайного виконання набирає законної сили з моменту проголошення, однак її може бути оскаржено у загальному порядку»;

95) статтю 258 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Виконавчий лист видається судом першої інстанції. Якщо за результатами перегляду справи суд апеляційної чи касаційної інстанції залишить прийняте по суті позовних вимог рішення без змін, ухвалить нове судове рішення по суті позовних вимог чи змінить судове рішення, то виконавчий лист видається судом апеляційної чи касаційної інстанції, за умови, що заява особи про видачу виконавчого листа надійшла до моменту повернення адміністративної справи до суду першої інстанції».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

96) у статті 262:

частину першу доповнити новим першим реченням такого змісту:

«1. Мирова угода, укладена між сторонами в адміністративній справі, подається в письмовій формі до суду, який ухвалив рішення у справі»;

частину третю після слів «про визнання мирової угоди» доповнити словами «між сторонами у справі»;

97) у статті 263:

частину першу після слів «адміністративного суду» доповнити словами «першої інстанції, незалежно від того, суд якої інстанції видав виконавчий лист», а після слів «із поданням, а» доповнити словами «особа, яка бере участь у справі, та»;

частину другу доповнити реченням такого змісту: «У разі прийняття рішення про відстрочення чи розстрочення виконання постанови в адміністративній справі суд змінює строк подання суб'єктом владних повноважень звіту про виконання такої постанови»;

98) частину першу статті 265 після слів «скасувавши судове рішення» доповнити словами «(визнавши його нечинним або таким, що втратило законну силу)»;

99) у статті 267:

частину другу викласти у такій редакції:

«2. За наслідками розгляду звіту суб'єкта владних повноважень про виконання постанови суду або у разі неподання такого звіту суддя своєю ухвалою може встановити новий строк подання звіту та накласти на винну посадову особу, відповідальну за виконання постанови, штраф у розмірі від десяти до тридцяти мінімальних заробітних плат»;

після частини другої доповнити дев'ятьма новими частинами такого змісту:

«3. Якщо обов'язок виконати постанову суду лежить на колегіальному органі, але звіт про її виконання не подано або з вини цього органу постанова не виконується, штраф накладається на керівника цього органу.

4. Половина суми штрафу стягується на користь позивача, інша половина - до Державного бюджету України.

5. Питання про накладення штрафу вирішується за клопотанням позивача або за ініціативою судді у судовому засіданні з повідомленням сторін. Неприбуття у судове засідання сторін, які були належним чином повідомлені, не перешкоджає розгляду цього питання.

6. Суддя за клопотанням органу чи посадової особи, відповідальних за виконання постанови, на підставі відповідних доказів зменшує розмір штрафу на користь Державного бюджету України за невиконання або неналежне виконання постанови на суму штрафу, який було накладено за ці ж дії державним виконавцем відповідно до законодавства про виконавче провадження.

7. Ухвала суду про накладення штрафу, що набрала законної сили, направляється для виконання до державної виконавчої служби. З наступного дня після набрання ухвалою законної сили на суму заборгованості без додаткового рішення суду нараховується пеня у розмірі трьох відсотків річних з урахуванням індексу інфляції.

8. Сплата штрафу не звільняє від обов'язку виконати постанову суду і подати звіт про її виконання. Повторне невиконання цього обов'язку тягне за собою застосування наслідків, установлених частинами першою і другою цієї статті, але розмір нового штрафу при цьому збільшується на суму штрафу, який було або мало бути сплачено за попередньою ухвалою.

9. Особа-позивач, на користь якої ухвалено постанову суду, має право подати до суду першої інстанції заяву про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, що вчинені суб'єктом владних повноважень - відповідачем на виконання такої постанови суду або на порушення прав позивача, підтверджених такою постановою суду.

Таку заяву може бути подано протягом десяти днів з дня, коли позивач дізнався або повинен був дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів, але не пізніше дня завершення строку пред'явлення до виконання виконавчого листа, виданого за відповідною судовою постановою.

Заява підлягає розгляду та вирішенню у судовому засіданні із повідомленням осіб, які беруть участь у справі, протягом десяти днів з дня її отримання. Неприбуття у судове засідання осіб, які були належним чином повідомлені, не перешкоджає розгляду такої заяви.

10. За відсутності обставин протиправності відповідних рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень - відповідача та порушення ним прав, свобод, інтересів особи-позивача, а так само якщо заяву подано із порушенням правил, що передбачені частинами першою і другою цієї статті, суд залишає заяву без задоволення. У разі наявності підстав для задоволення заяви суд ухвалює одну із постанов, що передбачені частиною другою статті 162 цього Кодексу.

Така постанова може бути оскаржена лише в апеляційному порядку.

11. Окремі ухвали, а також ухвали щодо накладення штрафу, постановлені відповідно до цієї статті, можуть бути оскаржені лише в апеляційному порядку».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною дванадцятою.

3.8. У Законі України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 793; 2001 р., № 44, ст. 233):

1) у статті 36^1:

абзац четвертий частини третьої викласти в такій редакції:

«внесення апеляційної, касаційної скарги на судові рішення або заяви про їх перегляд за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд Верховним Судом України судового рішення»;

у частині четвертій слова «касаційного подання» замінити словами «апеляційної чи касаційної скарги, заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами»;

2) у статті 37:

у назві слова «апеляційне, касаційне подання» замінити словами «апеляційна, касаційна скарга»;

у частині першій слова «апеляційного, касаційного і окремого подання» замінити словами «апеляційної, касаційної скарги»;

3) у статті 40:

у назві слова «апеляційного, касаційного та окремого подання» замінити словами «апеляційної, касаційної скарги»;

у частині першій слова «Апеляційне, касаційне і окреме подання» замінити словами «Апеляційна, касаційна скарга»;

частину другу викласти в такій редакції:

«Генеральний прокурор України, прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя і прирівняні до них прокурори, їх заступники мають право: відкликати із суду кримінальну справу, по якій обвинувачений не відданий до суду; відкликати або відмовитися від апеляційної, касаційної скарги, внесеної ним або нижчестоящим прокурором».

3.9. У статті 8 Закону України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст. 121; 1997 р., №11, ст. 89):

у частині другій слова «крім випадку, передбаченого» замінити словами «крім випадків, передбачених частиною третьою цієї статті, та»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«Умови розміру оплати праці суддів визначаються законом».

3.10. У частині четвертій статті 20 Закону України «Про Конституційний Суд України» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 49, ст. 272) слова «з висуванням інших кандидатур» виключити.

3.11. У Законі України «Про Вищу раду юстиції» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 25, ст. 146; 2004 р., № 29, ст. 369; 2006 р., № 35, ст. 299; 2009 р., № 49, ст. 731; 2010 р., № 26, ст. 272):

1) частину першу статті 3 доповнити пунктом 1^1 такого змісту:

«1^1) за поданням відповідної ради суддів призначає суддів на посади голови суду, заступника голови суду та звільняє їх з цих посад»;

2) у статті 6:

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі якщо відповідно до цього Закону на посаду члена Вищої ради юстиції має бути призначений суддя, він призначається з числа суддів, обраних на посаду судді безстроково».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

у частині третій слова «частини першої» замінити словами «частин першої та другої»;

3) частину першу статті 8 доповнити реченням такого змісту: «Два із трьох членів Вищої ради юстиції, що призначаються Верховною Радою України, повинні бути суддями»;

4) статтю 9 доповнити реченням такого змісту: «Два із трьох членів Вищої ради юстиції, що призначаються Президентом України, повинні бути суддями»;

5) частину першу статті 10 після слова «визначаються» доповнити словами «з числа суддів»;

6) у статті 11:

доповнити новою частиною першою такого змісту:

«З'їзд адвокатів України призначає трьох членів Вищої ради юстиції, один з яких призначається з числа суддів».

У зв'язку з цим частини першу - третю вважати відповідно частинами другою - четвертою;

частину другу доповнити словами «крім вимог до кандидатів на посаду члена Вищої ради юстиції, встановлених частиною першою цієї статті»;

7) у статті 12:

доповнити новою частиною першою такого змісту:

«З'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ призначає трьох членів Вищої ради юстиції, один з яких призначається з числа суддів».

У зв'язку з цим частини першу - третю вважати відповідно частинами другою - четвертою;

частину другу доповнити словами «крім вимог до кандидатів на посаду члена Вищої ради юстиції, встановлених частиною першою цієї статті»;

8) у статті 13:

доповнити новою частиною першою такого змісту:

«Всеукраїнська конференція працівників прокуратури призначає двох членів Вищої ради юстиції, один з яких призначається з числа суддів».

У зв'язку з цим частини першу - п'яту вважати відповідно частинами другою - шостою;

частину другу доповнити словами «крім вимог до кандидатів на посаду члена Вищої ради юстиції, встановлених частиною першою цієї статті»;

9) абзац другий частини першої статті 19 викласти в такій редакції:

«з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад»;

10) частину першу статті 27 доповнити пунктами 2^1, 2^2, 6^1 і 6^2 такого змісту:

«2^1) рішення про призначення суддів на посади голови суду, заступника голови суду;

2^2) рішення про звільнення суддів з посад голови суду, заступника голови суду»;

«6^1) рішення у скарзі на результати кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді;

6^2) рішення у скарзі на відмову в рекомендуванні для обрання кандидатом на посаду судді безстроково»;

11) у частині першій статті 29 слова «кваліфікаційної комісії суддів» замінити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

12) доповнити статтями 29^1, 29^2 і 32^1 такого змісту:

«Стаття 29^1. Призначення суддів на посади голови суду, заступника голови суду

Вища рада юстиції призначає суддів на посади голови суду, заступника голови суду в порядку, встановленому Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Кандидатури на посади голови суду, заступника голови суду вносяться до Вищої ради юстиції за поданням відповідних рад суддів та розглядаються на засіданні Вищої ради юстиції персонально. Під час такого засідання Вищої ради юстиції з кандидатом проводиться співбесіда.

Рішення про призначення на посаду голови суду, заступника голови суду приймається за результатами розгляду кандидатури на засіданні Вищої ради юстиції відкритим голосуванням. Рішення про призначення судді на посаду голови суду, заступника голови суду вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини членів Вищої ради юстиції від її конституційного складу.

Вимоги до оформлення документів про призначення судді на посаду голови суду, заступника голови суду, а також порядок підготовки та розгляду зазначеного питання у Вищій раді юстиції затверджуються актами Вищої ради юстиції.

Стаття 29^2. Розгляд Вищою радою юстиції скарг на рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, прийнятих у процесі призначення чи обрання суддів на посаду

До Вищої ради юстиції можуть бути оскаржені рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо:

1) встановлення результатів кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді;

2) відмови у рекомендуванні для обрання кандидатом на посаду судді безстроково.

Скаргу на рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути подано до Вищої ради юстиції не пізніше одного місяця з наступного дня після його прийняття.

Скарга на рішення, зазначене у пункті 1 частини першої цієї статті, може бути подана кандидатом на посаду судді, який склав кваліфікаційний іспит і не погоджується з його результатами, а на рішення, зазначене у пункті 2 частини першої цієї статті, - кандидатом на посаду судді, якому відмовлено у рекомендуванні кандидатом для обрання на посаду судді безстроково.

Скарга розглядається Вищою радою юстиції протягом одного місяця з дня її надходження після перевірки, проведеної членом Вищої ради юстиції.

У результаті розгляду скарги Вища рада юстиції за наявності для цього підстав може:

1) задовольнити скаргу, скасувавши рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про встановлення результатів кваліфікаційного іспиту кандидата на посаду судді, який подав скаргу, та зобов'язавши Вищу кваліфікаційну комісію суддів України повторно провести кваліфікаційний іспит цього кандидата;

2) задовольнити скаргу, скасувавши рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо відмови у рекомендуванні кандидата для обрання кандидатом на посаду судді безстроково та зобов'язавши Вищу кваліфікаційну комісію суддів України прийняти нове рішення;

3) залишити скаргу без задоволення, а рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України без змін.

На засідання Вищої ради юстиції запрошується кандидат на посаду судді, який подав скаргу, та представник Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Їх неявка з будь-яких причин не перешкоджає розгляду скарги»;

«Стаття 32^1. Звільнення суддів з посад голови суду, заступника голови суду

Вища рада юстиції звільняє з посад голову суду, заступника голови суду у порядку, встановленому Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Питання про звільнення з посад голови суду, заступника голови суду розглядається за поданням ради відповідних спеціалізованих судів на засіданні Вищої ради юстиції, на яке запрошується голова суду, заступник голови суду, якого пропонується звільнити з посади. У разі неможливості взяти участь у засіданні Вищої ради юстиції з поважних причин голова суду, заступник голови суду, питання стосовно якого розглядається, може надати письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення голови суду, заступника голови суду оголошуються на засіданні Вищої ради юстиції в обов'язковому порядку. Повторне нез'явлення голови суду, заступника голови суду, питання стосовно якого розглядається, є підставою для розгляду справи за його відсутності.

Рішення про звільнення з посади голови суду, заступника голови суду вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини членів Вищої ради юстиції від її конституційного складу.

Вимоги до оформлення документів про звільнення з посади голови суду, заступника голови суду, а також порядок підготовки та розгляду зазначеного питання у Вищій раді юстиції затверджуються актами Вищої ради юстиції»;

13) пункт 1 частини першої статті 30 викласти в такій редакції:

«1) Вища кваліфікаційна комісія суддів України»;

14) у статті 32:

у частині першій слова «кваліфікаційною комісією» замінити словами «Вищою кваліфікаційною комісією суддів України»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Суддя, справа якого розглядається, та/або його представник мають право надавати пояснення, ставити запитання учасникам засідання, висловлювати заперечення, заявляти клопотання і відводи».

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту вважати відповідно частинами п'ятою і шостою;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«Якщо в процесі розгляду питання про звільнення судді за особливих обставин Вища рада юстиції дійде висновку про відсутність підстав для звільнення судді, проте вчинені суддею дії можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність, Вища рада юстиції може прийняти рішення про притягнення суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів до дисциплінарної відповідальності, а щодо інших суддів - про направлення матеріалів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

15) пункт 4 частини першої статті 34 викласти в такій редакції:

«4) Вища кваліфікаційна комісія суддів України»;

16) у статті 37:

частину другу викласти в такій редакції:

«Вища рада юстиції може накласти на цих суддів дисциплінарне стягнення - догану»;

у частині третій слова «та направити це рішення до органу, який

ЗАКІНЧЕННЯ НА 26-Й СТОР.

ЗАКІНЧЕННЯ.
ПОЧАТОК НА 7—25-Й СТОР.

призначив чи обрав суддю» замінити словами «та про внесення подання про звільнення цього судді з посади до органу, який його призначив чи обрав»;

17) частину четверту статті 42 доповнити реченням такого змісту: «Суддя, стосовно якого розглядається питання про дисциплінарну відповідальність, та/або його представник мають право надавати пояснення, ставити запитання учасникам засідання, висловлювати заперечення, заявляти клопотання і відводи»;

18) у статті 46:

у частині першій слова «кваліфікаційної комісії» замінити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

у частині четвертій слова «кваліфікаційних комісій» замінити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»;

у пунктах 2 та 3 частини п'ятої слова «відповідної кваліфікаційної комісії» замінити словами «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України».

3.12. Статтю 22^3 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2-3, ст. 20; 2004 р., № 14, ст. 198; 2010 р., № 8, ст. 59) доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«час роботи на посадах науково-викладацького складу Національної школи суддів України».

3.13. Пункт 10 частини першої статті 34 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 24, ст. 207; 2003 р., № 5, ст. 46; 2004 р., № 6, ст. 37) викласти в такій редакції:

«10) внесення прокурором касаційної скарги на рішення суду або заяви до Верховного Суду України про перегляд судових рішень».

3.14. У частині другій статті 5 Закону України «Про статус народного депутата України» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 42, ст. 212):

абзац другий доповнити реченням такого змісту: «За дорученням Голови Верховної Ради України до суду з питання дострокового припинення повноважень народного депутата також може звернутися Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України»;

абзац четвертий доповнити реченням такого змісту: «Верховна Рада України своїм рішенням також може зобов'язати звернутися до суду з питання про дострокове припинення повноважень народного депутата Першого заступника чи заступника Голови Верховної Ради України».

3.15. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31-32, ст. 263 із наступними змінами):

1) частину другу статті 7 після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«забезпечує безперешкодний доступ судам загальної юрисдикції до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та спільно з Державною судовою адміністрацією України встановлює порядок надання таких відомостей».

У зв'язку з цим абзац дванадцятий вважати абзацом тринадцятим;

2) доповнити статтею 22^1 такого змісту:

«Стаття 22^1. Надання доступу до Єдиного державного реєстру судам загальної юрисдикції

1. Судам загальної юрисдикції на безоплатній основі надається безперешкодний доступ до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

2. Доступ суду до відомостей про юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців забезпечується шляхом безоплатного підключення суду до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

3. Використання судом інформації здійснюється у формі спеціального витягу, що формується суддею, який здійснює розгляд справи, підписується ним з обов'язковим зазначенням дати і часу його формування та мети отримання таких відомостей і долучається до матеріалів справи.

4. Суду забороняється надавати іншим особам за їх зверненням відомості Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

5. Відповідальність за організацію доступу суду до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та контроль за дотриманням вимог щодо захисту інформації здійснює керівник апарату суду.

6. Порядок доступу суду до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців визначається положенням, що затверджується спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації за погодженням з Державною судовою адміністрацією України».

3.16. У пункті 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 26, ст. 272) слова «апеляційні скарги» виключити.

Розділ XIII.
ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ утворюється з 1 жовтня 2010 року та розпочинає свою діяльність з 1 листопада 2010 року. До початку діяльності цього суду його повноваження здійснюють відповідні судові палати Верховного Суду України.

2. Касаційні скарги (подання) на рішення загальних судів у кримінальних і цивільних справах, подані до Верховного Суду України до 15 жовтня 2010 року і призначені (прийняті) ним до касаційного розгляду, розглядаються Верховним Судом України в порядку, який діяв до набрання чинності цим Законом.

Касаційні скарги (подання) на рішення загальних судів у кримінальних і цивільних справах, подані до Верховного Суду України після 15 жовтня 2010 року, передаються ним до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Кримінальні справи, які до набрання чинності цим Законом були призначені до судового розгляду апеляційними судами як судами першої інстанції, розглядаються цими судами. Оскарження судових рішень, прийнятих за результатами такого розгляду, а також судових рішень у кримінальних справах, які ухвалені апеляційними судами у першій інстанції до набрання чинності цим Законом і не набрали законної сили, здійснюється в касаційному порядку з урахуванням пунктів 1 і 2 цього розділу щодо суду, який здійснює касаційне провадження.

Кримінальні справи, що надійшли до апеляційних судів для розгляду у першій інстанції і не були призначені до судового розгляду на день набрання чинності цим Законом, передаються для розгляду відповідним районним, районним у місті, міським та міськрайонним судам з урахуванням територіальної підсудності.

Подання (заяви) про перегляд судових рішень у порядку виключного провадження з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 400^4 Кримінально-процесуального кодексу України, подані до Верховного Суду України до 15 жовтня 2010 року, розглядаються Верховним Судом України, а подані до Верховного Суду України після 15 жовтня 2010 року - передаються ним до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Клопотання про перегляд судових рішень у порядку виключного провадження з підстав, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої статті 400^4 Кримінально-процесуального кодексу України, подані до Верховного Суду України до набрання чинності цим Законом, розглядаються в порядку, що діяв до набрання чинності цим Законом.

Судові рішення, прийняті судами першої інстанції до набрання чинності цим Законом, набирають законної сили та можуть бути оскаржені в апеляційному порядку протягом строків, що діяли до набрання чинності цим Законом.

Судові рішення, прийняті судами апеляційної інстанції до набрання чинності цим Законом, набирають законної сили та можуть бути оскаржені в касаційному порядку протягом строків, що діяли до набрання чинності цим Законом.

3. Встановлений статтею 80 цього Закону порядок переведення судді, обраного безстроково, до іншого суду не поширюється на суддів Верховного Суду України, які на день набрання чинності цим Законом здійснюють судочинство у цивільних, кримінальних, адміністративних і господарських справах, та суддів військової колегії Верховного Суду України.

Судді Верховного Суду України, які на день набрання чинності цим Законом здійснюють судочинство у цивільних, кримінальних справах, за їх згодою переводяться до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ на підставі заяви про переведення за рішенням органу, який їх обрав чи призначив. Такі судді Верховного Суду України за їх бажанням також можуть бути переведені до апеляційних чи місцевих судів загальної юрисдикції на підставі заяви про переведення за рішенням органу, який їх обрав чи призначив.

Судді Верховного Суду України, які на день набрання чинності цим Законом здійснюють судочинство в адміністративних, господарських справах, за їх згодою переводяться відповідно до Вищого адміністративного суду України, Вищого господарського суду України на підставі заяви про переведення за рішенням органу, який їх обрав чи призначив. Такі судді Верховного Суду України за їх бажанням також можуть бути переведені відповідно до апеляційних чи місцевих адміністративних судів, апеляційних чи місцевих господарських судів на підставі заяви про переведення за рішенням органу, який їх обрав чи призначив.

Судді Верховного Суду України, переведені до вищих спеціалізованих судів чи інших судів загальної юрисдикції, прирівнюються за статусом, у тому числі за рівнем грошового, соціально-побутового забезпечення, до суддів Верховного Суду України.

У разі недостатності у відповідному суді вакансій, необхідних для переведення суддів Верховного Суду України, кількість таких вакансій підлягає збільшенню в порядку, встановленому цим Законом, для забезпечення переведення суддів Верховного Суду України.

Судді Верховного Суду України, не переведені до вищих спеціалізованих судів чи інших судів загальної юрисдикції, здійснюють свої повноваження до звільнення з посади відповідно до частини п'ятої статті 126 Конституції України. Після звільнення таких суддів їх вакантні посади не заповнюються і підлягають скороченню до кількості посад суддів, визначеної цим Законом.

Кворум для прийняття рішення Верховним Судом України до моменту скорочення його складу до кількості суддів, установленої цим Законом, визначається, виходячи з кількості суддів, які обіймають свої посади у Верховному Суді України на момент прийняття рішення.

4. Військові суди ліквідуються з 15 вересня 2010 року. Після набрання чинності цим Законом військові суди гарнізонів, апеляційні військові суди регіонів, апеляційний суд Військово-Морських Сил розглядають лише ті справи, провадження в яких було відкрито. Розгляд таких справ здійснюється в терміни, визначені відповідним процесуальним кодексом, але не пізніше 15 вересня 2010 року.

Справи, провадження в яких не було відкрито, передаються до 15 вересня 2010 року головою відповідного військового суду голові відповідного апеляційного суду Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя з урахуванням територіальної підсудності.

Судді військових судів гарнізонів, апеляційних військових судів регіонів, апеляційного суду Військово-Морських Сил переводяться за їх згодою до місцевих або апеляційних судів, крім спеціалізованих, на підставі заяви про переведення за рішенням органу, який їх обрав чи призначив, зі звільненням їх з військової служби. Такі судді за їх згодою також можуть бути звільнені в установленому порядку з посади судді і направлені для подальшого проходження військової служби до Збройних Сил України, інших військових формувань.

Судді Військової судової колегії Верховного Суду України за їх згодою переводяться до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ або до інших судів у порядку, встановленому пунктом 3 цього розділу, зі звільненням їх з військової служби. Такі судді за їх згодою також можуть бути звільнені в установленому порядку з посади судді і направлені для подальшого проходження військової служби до Збройних Сил України, інших військових формувань.

Суддям військових судів гарнізонів, апеляційних військових судів регіонів, апеляційного суду Військово-Морських Сил, Військової судової колегії Верховного Суду України:

які звільнені з військової служби, виплачується грошова допомога при звільненні з військової служби в порядку і розмірі, встановлених Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;

які звільнені з посади судді і направлені для дальшого проходження військової служби до Збройних Сил України, інших військових формувань, виплачується вихідна допомога при виході судді у відставку в порядку і розмірі, встановлених цим Законом;

які звільнені з військової служби при одночасному виході у відставку з посади судді, на їх вибір виплачується грошова допомога при звільненні з військової служби в порядку і розмірі, встановлених Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», чи вихідна допомога при виході судді у відставку в порядку і розмірі, встановлених цим Законом.

5. Голови судів та їх заступники, призначені на посади голови суду або заступника голови суду до набрання чинності цим Законом, здійснюють повноваження голови суду, заступника голови суду до закінчення строку, на який їх призначено.

Судді, які виконують обов'язки голови суду, у разі відсутності останнього, продовжують виконувати такі обов'язки до призначення голови суду в порядку, встановленому цим Законом.

Голови судів та їх заступники, призначені до набрання чинності цим Законом, термін повноважень яких спливає після набрання чинності цим Законом, продовжують здійснювати свої повноваження до призначення голів судів та їх заступників у порядку, встановленому цим Законом.

У разі якщо суддя на день набрання чинності цим Законом займав адміністративну посаду, яка не передбачена цим Законом, за ним зберігаються умови матеріального, соціально-побутового та медичного обслуговування за адміністративною посадою, що ліквідована, до закінчення строку, на який його було призначено.

Секретарі судових палат апеляційних судів, секретарі судових палат вищих спеціалізованих судів призначаються на посаду в порядку, встановленому цим Законом.

6. Не пізніше п'ятнадцяти днів з дня набрання чинності цим Законом у всіх судах загальної юрисдикції проводяться збори суддів з метою висунення кандидатів у делегати на відповідну конференцію суддів. Одночасно з висуненням кандидатів на конференцію суддів загальних судів збори суддів апеляційних судів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя обирають по одному представнику до складу організаційного бюро з проведення першої конференції суддів загальних судів з числа суддів цього суду, виходячи з досвіду роботи кандидатів та їх авторитету.

Пропозиції щодо кандидатів у делегати на конференцію суддів загальних судів подаються місцевими судами до апеляційних судів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, які після закінчення строку, передбаченого абзацом першим цього пункту, передають їх разом із своїми пропозиціями щодо кандидатів у делегати на конференцію суддів загальних судів представнику організаційного бюро з проведення першої конференції суддів загальних судів, обраному відповідним апеляційним судом.

Пропозиції щодо кандидатів у делегати на конференцію суддів адміністративних, господарських судів подаються безпосередньо до ради суддів відповідно адміністративних, господарських судів.

Перед проведенням першої конференції суддів загальних судів проводиться перше засідання організаційного бюро з проведення першої конференції суддів загальних судів, на якому обираються головуючий організаційного бюро та його заступник.

Проведення конференцій суддів адміністративних, господарських судів покладається на ради суддів відповідно адміністративних, господарських судів.

Організаційне бюро з проведення першої конференції суддів загальних судів, рада суддів адміністративних судів, рада суддів господарських судів у порядку, встановленому цим Законом, із числа висунених зборами суддів кандидатів у делегати затверджують склад відповідної конференції суддів, виходячи з досвіду роботи кандидатів у делегати, їх авторитету, і не пізніше двадцяти днів після закінчення строку, передбаченого абзацом першим цього пункту, організовують проведення відповідних конференцій. Якщо до дня проведення конференції суддів загальних судів Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ не розпочне свою діяльність, то формування складу та проведення конференції суддів загальних судів здійснюється без участі представників цього суду.

Конференції суддів формують новий склад рад суддів, обирають делегатів на з'їзд суддів України та зі складу делегатів обирають членів організаційного комітету з проведення з'їзду суддів України за принципом рівного представництва від кожної конференції суддів - по три делегати.

Не пізніше одного місяця після закінчення строку, передбаченого абзацом шостим цього пункту, організаційний комітет з проведення з'їзду суддів України організовує проведення з'їзду в порядку, передбаченому цим Законом. На першому засіданні організаційного комітету обирається його голова, який відкриває засідання з'їзду суддів України.

З'їзд суддів України формує новий склад Ради суддів України відповідно до цього Закону.

7. Вища кваліфікаційна комісія суддів України формується у новому складі в порядку, встановленому цим Законом, і розпочинає свою діяльність після призначення не менше двох третин від її складу.

Кваліфікаційна комісія суддів військових судів до 15 вересня 2010 року передає наявні в неї матеріали до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, сформованої до набрання чинності цим Законом.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, сформована до набрання чинності цим Законом, а також кваліфікаційні комісії суддів загальних судів, кваліфікаційні комісії суддів відповідних спеціалізованих судів передають наявні в них матеріали до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, сформованої відповідно до вимог цього Закону, не пізніш як через 10 днів з дня її першого засідання.

Перебіг строків притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у справах, що передаються до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, сформованої відповідно до цього Закону, зупиняється до прийняття нею справ.

Матеріали про призначення чи обрання суддів на посади, передані в установленому порядку до набрання чинності цим Законом, розглядаються у порядку, що діяв до набрання ним чинності.

8. Члени Вищої ради юстиції, призначені на посади до набрання чинності цим Законом, продовжують виконувати свої повноваження до закінчення терміну, на який їх призначено.

9. Голова Державної судової адміністрації України, заступники Голови Державної судової адміністрації України продовжують виконувати свої повноваження до моменту призначення нових Голови Державної судової адміністрації України та заступників Голови Державної судової адміністрації України в порядку, встановленому цим Законом.

10. Національна школа суддів України формується на базі Академії суддів України.

11. Судді, призначені чи обрані на посаду до набрання чинності цим Законом, зберігають визначення стажу роботи на посаді судді відповідно до законодавства, що діяло на день набрання чинності цим Законом.

12. Вимоги щодо наявності стажу роботи для зайняття посади судді в апеляційному, вищому спеціалізованому суді, Верховному Суді України не поширюються на суддів, які обіймають ці посади на день набрання чинності цим Законом.

13. До прийняття Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України Положення про автоматизовану систему документообігу суду адміністративні суди продовжують застосовувати норми законодавства, що діяли на момент набрання чинності цим Законом.

14. Кабінету Міністрів України:

1) у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити розміщення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ в адміністративних приміщеннях, де на день набрання чинності цим Законом розміщувалися судові палати у цивільних і кримінальних справах Верховного Суду України;

забезпечити передачу в оперативне управління Державної судової адміністрації України приміщень військових судів, що ліквідуються, для розміщення відповідних окружних та апеляційних адміністративних судів відповідно до пропозиції Ради суддів адміністративних судів України;

2) у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити в межах своїх повноважень перегляд чи скасування нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

затвердити Положення про соціальне та матеріальне забезпечення працівників Національної школи суддів України і передбачати відповідне фінансування у проектах законів про Державний бюджет України на 2011 та наступні роки;

розробити Декларацію про майновий стан судді з урахуванням вимог цього Закону;

затвердити положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень;

забезпечити виконання положень пункту 3.15 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону щодо надання судам загальної юрисдикції безперешкодного доступу до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

визначити порядок передачі архівів, таємного діловодства з військових судів, що ліквідуються;

3) передбачити у проекті Закону України про Державний бюджет України на 2011 рік видатки, пов'язані з реалізацією положень цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2011 року.

15. Рекомендувати Державній судовій адміністрації України:

1) до 1 січня 2011 року вжити заходів щодо створення Єдиної бази даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень;

2) вжити заходів для організаційного забезпечення проведення першої конференції суддів загальних судів, з'їзду суддів України, зокрема щодо надання відповідних приміщень для їх проведення.

16. Рекомендувати Раді суддів України до 1 грудня 2010 року затвердити за погодженням з Державною судовою адміністрацією України Положення про автоматизовану систему документообігу суду.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
7 липня 2010 року.
№ 2453-VI.

Тетяна Ширко зачарувала Юрмалу вокалом

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У перший конкурсний день, який було присвячено світовим хітам, дівчина виконала пісню «All by myself» з репертуару Селін Діон, у другий — українську народну пісню «Чом ти не прийшов», а у третій — ліричну баладу українського співака і композитора Сашка Невже «Исповедь любви». Два дні Тетяна Ширко утримувала найвищу сходинку конкурсу і лише третього їй не вистачило одного бала (на оцінки поскупились Лайма Вайкуле і Раймонд Паулс, які поставили десятки), щоб стати володаркою гран-прі фестивалю. Цікаво, що та сама Лайма Вайкуле вийшла нагороджувати Тетяну Ширко під час підбиття підсумків і щедро роздавала компліменти на адресу української виконавиці.

І як тут не згадати інтерв'ю ще одного учасника конкурсу фестивалю «Нова хвиля» від України Івана Березовського, який зачарував зал своїм чудовим чистим голосом, але не отримав достойних оцінок журі. Іван, як він сказав, із задоволенням співав для глядачів, а не для журі, думка якого суб'єктивна. І для нього, як молодого виконавця, це не останній конкурс. Справді, свого часу виступи російського співака Діми Білана на «Новій хвилі» журі оцінило так, що він посів четверте місце. Але згодом Діма став переможцем міжнародного конкурсу «Євробачення».

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Ректор — Герой України залишився без роботи. В університеті не згодні з рішенням Міносвіти

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами екс-ректора, під час приїзду до Донецька Дмитро Табачник планував представити колективу національного університету нового ректора — ця людина очолює інший донецький вуз. Але кандидат, незважаючи на умовляння, категорично відмовився обіймати спірну посаду. Тому під час зустрічі із деканами і проректорами міністр публічно подякував Володимирові Шевченку за роботу і оголосив, що обов'язки ректора до виборів нового керівника виконуватиме перший проректор університету Андрій Кучко. «Міністр пропонував мені написати заяву, що я добровільно залишаю посаду. Я відмовився. Тоді він дав ознайомитися із наказом про моє звільнення», — каже В. Шевченко.

У колективі шоковані несподіваними кадровими змінами. Як стало відомо, профспілкова організація готує звернення до Президента, керівників уряду та парламенту. «Колектив наполягатиме на тому, щоб Володимир Павлович брав участь у конкурсі на посаду ректора, — заявив голова профспілкового комітету працівників Донецького національного університету Володимир Подмарков.

Громадськість емоційно обговорює звільнення керівника найбільшого донецького вузу. Навряд чи ця шановна людина заслужила, щоб її доля вирішувалася настільки кулуарно. Володимир Шевченко очолював Донецький національний університет 24 роки. Доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України, голова Донецького наукового центру НАН України, голова ради ректорів вузів області. Герой України, кавалер орденів «Ярослава Мудрого» двох ступенів, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, почесний громадянин Донецька. В його кабінеті зберігаються фото із відомими політиками, священнослужителями, діячами культури: всі вони, перебуваючи в місті, вважали за честь зустрітися зі студентами та викладачами першого вузу регіону. Шевченка знають і як авторитетного вченого, і як громадського діяча, голову обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта». Свого часу саме він доклав зусиль, щоб увічнити у вузі пам'ять про одного зі знаменитих випускників — Василя Стуса: на будівлі філологічного факультету споруджено барельєф поетові й правозахисникові.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

ФОТОФАКТ

Співробітники севастопольського відділення ДАІ в рамках проведення загальнодержавної програми «Увага! Діти на дорогах!» організували для молодшого покоління та їх батьків справжнє свято знайомства з азами правил дорожнього руху. «Родзинкою» шоу-програми для дітей і дорослих став показ техніки, на якій даішники несуть свою службу.

Фото Миколи МАГДИЧА.

«Профілактичне» відпрацювання запорізького вибуху

Вибух, який стався минулої середи у Свято-Покровському соборі, потроху обростає подробицями. Зокрема, після візиту до Запоріжжя міністра внутрішніх справ Анатолія Могильова стало відомо, що кілька осіб, можлива причетність до вибуху яких вивчається, вже затримано. Більше міністр не сказав навіть попри велику наполегливість журналістів під час його брифінгу.

Крім усього, А. Могильов заявив, що на місці вибуху знайдені залишки годинникового механізму.

Що стосується версій слідства стосовно мотивів, то одну з них, а саме від прокурора Запорізької області В'ячеслава Павлова, спростовано («Це можуть бути мотиви особистісних взаємовідносин із настоятелем цього храму, тому що є така інформація, що не через релігійну діяльність, а через звичайні побутові питання там виникли окремі моменти в ньому»). Зробив це сам настоятель Свято-Покровського храму, він же секретар Запорізької єпархії ігумен Леонід: «Я вісім десятих свого часу провожу в єпархії — у храмі буваю лише по неділях під час літургії... Тому, коли зі мною хтось і щось пов'язував би, якусь помсту, то навряд чи зі мною асоціювався саме цей храм».

Тим часом місцева міліція оприлюднила фоторобот підозрюваної 35-річної жінки та оголосила винагороду за будь-яку інформацію стосовно громадян, які могли скоїти злочин у Свято-Покровському храмі, у 200 тисяч гривень. Єпископ Запорізький і Мелітопольський Йосип провів на церковному подвір'ї храму недільну літургію. А найцікавіше те, що відразу двоє лідерів місцевої організації ВО «Свобода» потрапили, за їхніми словами, в поле зору міліції. Як стверджують Віталій Подлобніков і Віктор Бороненков, до обох додому приходили співробітники МВС і без ордера та повістки намагалися зайти в помешкання і навіть «забрати їх для бесіди». Офіційно ця інформація Центром громадських зв'язків Головного управління МВС у Запорізькій області не підтверджена.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

У Тернополі презентували новий санітарно-побутовий поїзд

Аналогів йому немає на залізницях України. Ідея створення такого комплексу народилася у пасажирському вагонному депо станції «Тернопіль». З огляду на те, що колійники часто працюють на віддалених ділянках у польових умовах, у спеку і в холод, тут вирішили полегшити їм життя і створили перший санітарно-побутовий поїзд. Тернопільські колійники користуються першою розробкою деповців уже майже два роки. Новий варіант потяга, презентований днями, значно комфортніший. Тут є роздягальні, душові на 12 місць, сушарні. Відпрацьовану воду збирають у цистерну і зливають у каналізацію. Створено всі умови і для обслуговуючого персоналу з двох осіб. Люди мають змогу відпочити, приготувати їжу. Як розповів «Голосу України» начальник пасажирського вагонного депо Валерій Посвалюк, обладнання санітарно-побутового комплексу на колесах обійшлося у 850 тисяч гривень. Це значно дешевше, ніж замовляти заводський варіант, адже місцеві умільці використали підручні засоби й матеріали. Презентований варіант комплексу «служитиме» на Закарпатті. Мають намір замовити такі поїзди у Тернополі Південно-західна і Придніпровська залізниці. У пасажирському вагонному депо вже думають над тим, як удосконалити діючі варіанти.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Там, де колись ходила Мавка...

Свято тривало на восьми концертних майданчиках

Протягом трьох днів у Новограді-Волинському вирувало міжнародне свято літератури і мистецтв «Лесині джерела». Своє вітання з цієї нагоди його учасникам і гостям надіслав Голова Верховної Ради України Володимир Литвин.

...Маленька Даша притискає до себе товсту книжку **(на знімку)**. Вона разом зі своєю родиною прийшла на конкурс «Одягнімо, друзі, вишиванку». Танцювала, співала — отримала свій перший у житті приз. Щойно видана книжка називається «Новоград-Волинський. Історія міста».

Це лише маленький фрагмент свята, яке почалося ще в п'ятницю, коли музеї міста запросили на різні виставки — давнього ткацтва, артефактів, знайдених під час розкопок на давньому городищі — там, де було літописне місто Звягель, робіт місцевих митців. Серед них і виставка «Фантазіє! Ти — сило чарівна!», на якій представлені картини Наталії Окружко-Крутякової, праправнучки тих самих Окружків, в яких родина Косачів винаймала будинок, де народилася маленька Лариса і де тепер Літературно-меморіальний музей Лесі Українки. Звичайно, відбувалася творча зустріч за участю відомих письменників. А ввечері народний театр Палацу культури імені Лесі Українки запросив на виставу «На полі крові» за драматичним твором поетеси.

У суботу, в головний день свята, відбулося вручення обласної премії імені Лесі Українки, яку отримали знані на Житомирщині люди. Костянтин Петров, найближчий родич Лесі Українки з тих, що проживають в Україні, подарував Літературно-меморіальному музею книгу про поетесу, видану 1926 року.

У Музеї родини Косачів тривав всеукраїнський конкурс автентичного співу «Животоки». Міський парк культури і відпочинку перетворився на «Містечко майстрів» — свої роботи експонували майстри декоративно-ужиткового мистецтва з різних регіонів України.

Господарі свята та гості з Грузії, Польщі, Хорватії, Росії, Білорусі, а також з різних областей нашої держави пройшли урочистою ходою від музею Лесі Українки до пам'ятника поетесі, де пролунали вітання міського голови та офіційних гостей.

А потім свято тривало на восьми концертних майданчиках — пісні, танці, вікторини...

У неділю в місті відбувся всеукраїнський конкурс виконавців художнього слова імені Лесі Українки за участю професійних акторів і студентів театральних навчальних закладів. Заключним акордом стала вистава Луганського академічного театру ляльок «Лісова пісня».

... А з джерела, до якого ходила ще маленька Леся, і сьогодні тече чиста й смачна вода.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото автора.

У НОМЕР

ДОНЕЧЧИНА

П'ять з половиною років: винесено вирок екс-міліціонеру, який в'їхав у пішохідний перехід

У Центрально-Міському районному суді Макіївки винесено вирок колишньому працівникові міліції Андрію Кияшку, який у грудні 2008 року на своєму позашляховику в'їхав у підземний перехід у центрі міста. Внаслідок аварії один потерпілий загинув, а двоє були травмовані. Слухання справи тривало довго: підсудний наполягав на тому, що в момент аварії він знепритомнів і не міг керувати своїми діями. Родичі потерпілих стверджували, що водій не просто влетів у перехід, а й намагався виїхати заднім ходом, проїхавши по людях ще раз.

На засіданні суду колишній міліціонер попросив вибачення у потерпілих та членів їхніх родин. Експертиза встановила, що він був осудний та не перебував у стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння. Суд визнав колишнього міліціонера винним у скоєнні злочину, передбаченого статтею 286, частина 2 Кримінального кодексу України, і визначив покарання у вигляді позбавлення волі на термін п'ять з половиною років. Підсудного також позбавлено права керувати всіма видами транспортних засобів протягом трьох років. Екс-правоохоронець повинен відшкодувати родині загиблого Анатолія Дудника витрати на поховання — понад 2 тисячі гривень — та моральну шкоду в розмірі 10 тисяч гривень. Потерпілі Світлана Винниченко та Аркадій Рябко мають отримати від засудженого по 8 тисяч гривень. Крім того, Кияшко оплатить вартість лікування травмованих.

Обидві сторони не задоволені рішенням суду. Представники захисту кажуть, що оскаржуватимуть вирок. Адвокат однієї із потерпілих Євген Івченко вважає, що сума моральної та матеріальної шкоди, призначена судом, недостатня. Адже цивільні позови про відшкодування матеріальної шкоди суд залишив без задоволення через відсутність доказів.

Вл. інф.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Знищено більш як 2,5 тонни маку та конопель

Під час операції «Мак-2010» міліціонери області перевірили близько сотні сільгосппідприємств і майже чотири тисячі присадибних ділянок, де виявили 170 фактів незаконних посівів наркотичних рослин площею у два з половиною гектари. За цими фактами порушено 66 кримінальних справ. Найбільші посіви виявили у Красилові, Хмельницькому, Білогірському, Деражнянському і Чемеровецькому районах, де мешканці сіл, не боячись відповідальності, вирощували мак на власних городах.

Ірина КОЗАК.

РІВНЕ

Оздоровлення триватиме до кінця року

Через затримку з прийняттям Держбюджету цього року оздоровлення «чорнобильців» на Рівненщині розпочали завдяки коштам, залученим від підприємств, організацій, місцевих бюджетів. У такий спосіб оздоровлено 450 осіб. Тим часом 117 тисяч дітей області мають статус постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, а відтак — право на безкоштовне оздоровлення. Як повідомили у Рівненській ОДА, після прийняття Держбюджету розпочався процес організації оздоровлення цієї категорії населення. Так, 10-13 серпня у столиці зберуть переможців другого етапу тендеру, який проводило Мінпраці. З Держбюджету на відпочинок усіх «чорнобильців» виділено 383 мільйони гривень, що на 53 мільйони більше, ніж торік. Заробити частину цих коштів претендують і п'ять здравниць Рівненщини, які взяли участь у тендері.

Процес оздоровлення за державні гроші триватиме до кінця року, проте не перешкоджатиме освітньому, запевняють фахівці.

Олександра ЮРКОВА.

У Полтавській області прогноз врожаю зернових знижено більш як на чверть — до 3,3 мільйона тонн — *«АПК-Інформ»*

Для проведення осінньої посівної кампанії Автономній Республіці Крим потрібно 1,4 мільярда гривень, *повідомив міністр аграрної політики Криму Анатолій КОРНІЙЧУК*

ПІДСУМКИ

Надії селян змили дощі

На Дніпропетровщині завершують збір ранніх зернових культур, намолотивши 2,1 мільйона тонн збіжжя

Що заважало аграріям на нинішніх жнивах, вважає начальник головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації Василь Приходько, так це погода. Саме через складні погодні умови хлібозбиральна кампанія тривала майже місяць, хоч планували (і мали таку технічну можливість) вправитися за 17 днів.

Пального було вдосталь — про це потурбувалися ще до початку кампанії. І збиральної техніки не бракувало, її добре підготували, запевняє начальник управління. Хоча на початку жнив обласна газета повідомляла, що у деяких районах перенавантаженість на комбайни велика, тому планували залучати техніку. У Дніпропетровському, наприклад, своїх вісімдесят, на один припадає майже по 430 гектарів, самі упоралися б не менш як за 22 доби.

— Так, довелося орендувати техніку у приватних підприємств, які її мають і на цій оренді заробляють гроші, — повідомила кореспонденту «Голосу України» начальник Дніпропетровського райуправління агропромислового розвитку Тетяна Ткач. — У нашому районі таких підприємств багато, так що проблем не було. За двадцять днів віджнивували. А от щодо врожаю, то погода внесла у наші плани великі корективи. 30 відсотків його ми втратили, хоч мали дуже гарні перспективи.

Звичайно, дощі і зливи не могли не позначитися на якості ужинку, коментує ситуацію Василь Приходько. Однак, запевняє він, продовольчого зерна буде не менше, ніж торік.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровська область.

СТАТИСТИКА

Жнива в цифрах

Якщо вірити оперативним даним, за станом на 30 липня, в Україні зібрано 24,19 млн. тонн зерна з площі 9,91 млн. га (83 відсотки). Середня врожайність зернових і зернобобових становить 24,4 ц/га.

На зазначену дату намолочено 15 млн. тонн пшениці з 5,43 млн. га (84 відсотки від прогнозу) за середньої врожайності 27,8 ц/га.

Аграрії також зібрали 8,18 млн. тонн ячменю з 3,93 млн. га, що становить 87 відсотків від прогнозу. При цьому середня врожайність становить 20,8 ц/га.

Крім того, намолочено 312 тис. тонн жита за середньої врожайності 17,5 ц/га.

Також намолочено 460 тис. тонн гороху з 270 тис. га (88 відсотків від прогнозу) за середньої врожайності 17 ц/га.

Обмолочено 763 тис. га рапсу. Зібрано 1,26 млн. тонн олієнасіння за середньої врожайності 16,5 ц/га.

ТИМ ЧАСОМ

І ячмінь підкачав...

За даними опитування сільгоспвиробників, проведеного експертами ІА «АПК-Інформ», у Черкаській області врожайність озимого ячменю поступається показникам минулого року на 20—30 відсотків і озвучується в діапазоні 30—40 центнерів з гектара залежно від розташування полів.

Ця обставина, на думку аграріїв, зумовлена сильними морозами взимку, а також посушливою погодою під час кущіння й протягом усього періоду вегетації.

Також фермери області повідомляють, що погода негативно позначилася на якості ячменю — зерно щупле.

Хлібна невизначеність

СИТУАЦІЯ

У країні триває битва на полях за хліб насущний. Жнивна кампанія вже перевалила екватор — комбайни обробили більшу частину зайнятих зерновими площ. Проте запитання, чи буде Україна з хлібом, тобто чи зможемо забезпечити себе продовольчим зерном, залишається відкритим. Не зовсім зрозуміло, і як підвищаться ціни на хліб, спечений із зерна нового врожаю. Навіть в урядових колах немає великого оптимізму з цього приводу. Так аграрний віце-прем'єр-міністр Віктор Слаута вважає, що якість зібраних зернових значно вище, ніж торік. Якщо тоді в загальній структурі врожаю продовольче зерно становило 30 відсотків, то нині — 60.

За його словами, загалом у 2010 р. світовий валовий збір зерна, у тім числі й в Україні, буде значно нижче, ніж звичайно. Але, незважаючи на це, країна буде забезпечена хлібом, запевнив віце-прем'єр.

Він пояснив, що річна потреба країни в хлібобулочних виробах становить 6 мільйонів тонн, а на сьогодні уже зібрано понад 20 млн. тонн зернових, включаючи кукурудзу.

Крім цього, В. Слаута зазначив, що через недоодержання врожаю зернових ціни у світі на зерно стрімко почали підвищуватися. В Україні, наприклад, вони збільшилися майже вдвічі порівняно з цінами на початку збиральних робіт.

«Зростання цін на зерно — це добре для виробника, що може надолужити нинішні втрати, але погано для кінцевого споживача, адже це може призвести до зростання цін не тільки на хліб, а й на м'ясні вироби, у яких є зернова складова. Але ми не повинні цього допустити», — підкреслив віце-прем'єр.

Віктор Слаута також повідомив, що в країні є 2,5 млн. тонн перехідних запасів зерна, які можуть бути використані для врегулювання ситуації ринковими методами.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Опозиційні висловлювання з хлібного питання набагато песимістичніші й витримані в більш різких тонах. Дефіцит продовольчої пшениці нового врожаю в Україні очікується в межах 3—4 мільйонів тонн. Такий прогноз озвучив в інтерв'ю РБК—Україна заступник генерального директора Аграрної палати України з питань стратегічного розвитку Олександр Жемойда.

«Урожай продовольчої пшениці становитиме максимум 8 млн. тонн за потреби України в 11—12 млн. тонн», — сказав експерт.

Він уточнив, що на сьогодні зібрано понад 6 млн. тонн продовольчої пшениці. На думку представника АПУ, баланс з цієї продукції, можливо, доведеться закривати імпортом, оскільки офіційної інформації про її перехідні запаси дотепер немає. Крім того, уряд озвучив плани по експорту 3 млн. тонн продовольчої пшениці.

За словами О. Жемойди, загалом урожай зернових очікують обсягом 38—40 млн. тонн порівняно з 46 млн. тонн у 2009 р. У тому числі кукурудзи планується зібрати 10—11 млн. тонн.

«Погодні умови цього року серйозно вплинули на кон'юнктуру світового ринку зерна. У деяких країнах ЄС, у тім числі в Польщі, Чехії, Словаччині, всерйоз стурбовані не тільки майбутнім урожаєм, а й фінансовими результатами виробників, чого, на жаль, не спостерігається у нас», — сказав експерт.

А Комуністична партія України вже має намір наполягати на зниженні ціни на хліб. Про це заявив її лідер Петро Симоненко.

«Я наполягатиму на зниженні ціни на хліб і запропоную уряду докласти для цього всі зусилля. Саме на хліб, а не на зерно», — цитує слова П. Симоненка прес-служба КПУ.

На думку лідера КПУ, такий крок має стати одним з компенсаторних заходів в умовах підвищення цін на газ для населення.

«Зерно купується за заниженими цінами, зате наступні щаблі переробки зерна в хліб дають надприбутки. Хтось каже про 100 відсотків таких прибутків (якщо йдеться про весь цикл переробки хліба), а хтось каже і про 300 відсотків», — підкреслив П. Симоненко.

Він висловив переконання, що, почавши із цін на хліб, «потрібно знижувати ціни й на інші основні продукти харчування, а також на товари першої потреби».

Валерій ДРУЖЕНКО.

П'ятсот гривень — за... склянку молока,

ДОСВІД

П'ятсот гривень могла отримати та доярка, яка б вручну надоїла хоча б сто грамів молока від корови після машинного доїння на технологічному обладнанні ВАТ «Брацлав». В експерименті погодилися взяти участь десять доярок. Кожна з них додоювала по дванадцять корів. Жодній не вдалося надоїти хоча б маленьку склянку молока.

— Цим експериментом ми остаточно спростували той факт, нібито після машинного доїння на нашому обладнанні корівки не повністю віддають молоко, — каже головний конструктор ВАТ «Брацлав» Валентин Дріго.

Про це пан Дріго казав у своєму виступі на міжнародному симпозіумі з питань машинного доїння корів. Таке зібрання проводять уже багато років — почергово в Україні, Росії та Білорусі. Участь у ньому беруть всі, хто якимось чином причетний до проектування, конструювання, виробництва обладнання для тваринницьких ферм, зокрема того, що стосується машинного доїння корів. Наприкінці липня ц. р. таке зібрання відбулося на базі ВАТ «Брацлав». Воно стало п'ятнадцятим з часу заснування.

Конкуренти відкривають карти один перед одним

— Під час таких зібрань ми заплющуємо очі на те, що до нас приїхали безпосередні конкуренти, натомість відчиняємо перед ними двері, щоб показати всі наші напрацювання, — каже голова правління ВАТ «Брацлав», заслужений машинобудівник України Микола Михайленко. — Не боїмося навіть того, що можуть «запозичити» якусь з наших ідей.

Річ у тім, що сам по собі нічого не зробиш. Так само вільний доступ маємо, коли беремо участь в аналогічних симпозіумах на базі підприємств наших конкурентів у Росії чи Білорусі. Відрадно те, що на проведення зібрань не впливає навіть політична чи економічна ситуація, яка складається у тій чи іншій країні, чи у стосунках наших держав. Ми все одно збираємося, обмінюємося думками, ознайомлюємо один одного з результатами роботи і таким чином витримуємо конкуренцію з виробниками аналогічної продукції на світовому ринку.

Не клепайте доїльні апарати у підвалах!..

Микола Михайленко підтвердив факт про те, що на ринку з'явилися підробки деяких видів продукції їхнього підприємства. «Ми знаємо, що під нашою маркою дехто клепає у підвалах доїльні апарати, ще деякі вироби, виточують окремі деталі, — каже співрозмовник. — Таких закликаємо до співпраці. У нас знайдеться робота кожному, хто має голову на плечах. Боротися з ними іншими методами немає сенсу. З часом підробники самі себе, як кажуть, спалять. По-перше, неякісна продукція все одно дасть про себе знати. По-друге, сервісне обслуговування проводимо тільки ми. Нині у нас для цього створено одинадцять бригад. Вони ж здійснюють монтаж обладнання. Підробники не в силах обслуговувати те, що склепали.

— Ми працюємо і надалі це робитимемо як з тими, хто має одну-дві корови чи свиней, так і з власниками великих тваринницьких комплексів. Обслуговуємо і забезпечуємо у разі потреби запасними частинами кожен проданий свій виріб, — уточнює Микола Михайленко. — Хіба така співпраця не вигідна покупцеві нашої продукції?

Круторогі шикуються в чергу, щоб віддати молоко

Один з молочних комплексів ВАТ «Брацлав» встановлено у сільгосппідприємстві села Громадське Літинського району. Тут нове не тільки обладнання, а й два сучасні приміщення. Це не колишня типова тваринницька ферма з підсліпкуватими вікнами. Будівлі чимось нагадують собою великі супермаркети. Комплекс розрахований на утримання 1200 голів ВРХ. Нині тут налічується 270 голів дійного стада і ще приблизно стільки ж іншого поголів'я. Все стадо на безприв'язному утриманні.

> Корів треба готувати до доїння на технологічних комплексах з такою ж відповідальністю, як космонавтів до польоту в космос.

— Головне завдання — адаптувати корівок до нових умов доїння, — наголошує головний конструктор ВАТ «Брацлав» Валентин Дріго. — У перші дні доїння корів ледве на руках не заносили в доїльний зал. Тепер, як бачите, вони самі шикуються у чергу, щоб швидше віддати молоко. У нашому обладнанні є функція стимуляції вим'я перед доїнням. До речі, вона автоматично включається ще й тоді, коли тварина не повністю віддає молоко. Все це робиться з допомогою комп'ютера.

Головна доярка Білорусі

— Корів справді треба готувати до доїння на технологічних комплексах з не меншою відповідальністю, ніж космонавтів до польоту в космос, — усміхається ще один учасник симпозіуму, який жартома називає себе головною дояркою Білорусі. Це — **Михайло БАРАНОВСЬКИЙ, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік** ***(на знімку).*** Він очолює лаборато-

Зростання цін на зерно може призвести до зростання цін не тільки на хліб, а й на м'ясні вироби

Урожай зростає. З ним — ціни

Жнива даються хліборобам нелегко. Чи вплине це на вартість короваю?

Попри те, що ось уже кілька місяців поспіль офіційна статистика на Хмельниччині звітує про дефляційні процеси і зниження цін на окремі продукти харчування, раптом подорожчала гречка. Для покупців такий стрибок цін став незрозумілим. Адже незважаючи на всі труднощі нинішньої жнивної кампанії, область сподівається на один з найвищих урожаїв зернових за останні роки. Чому в такому разі піднялась ціна не на привізний, а на домашній продукт? І чи не готує врожай інші цінові сюрпризи?

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Чомусь подорожчала гречка

Серйозно вплинути на витрати покупця подорожчання гречаних круп, котрі раніше коштували шість-вісім гривень за кілограм, а тепер доходять до десяти-одинадцяти, навряд чи зможе. Адже споживається цього продукту не так вже й багато. Але для тих, хто отримує мінімальні доходи, такий сюрприз став неприємним. Головне — для споживачів залишається незрозумілим механізм формування цін, а тому всілякі несподіванки насторожують.

На жаль, він залишається загадкою і для багатьох офіційних структур, котрі, якщо не формують, то хоча б повинні прогнозувати цінову політику на сільськогосподарські культури. Але схоже, єдине, що на неї впливає, — стихія ринку.

Якщо ж повернутись до гречки, то протягом кількох останніх років в області були помітні тенденції до зменшення площ її посіву. Ще чотири роки тому під цю культуру відводилось майже 37 тисяч гектарів, а нинішнього — лише 28 тисяч. Зрозуміло, що і валове виробництво при цьому постійно падало від 30 тисяч тонн до 22 тисяч торік.

Утім, дефіциту цих круп не спостерігалось. А нинішнього року аграрії навіть за менших площ планують зібрати близько 27 тисяч тонн. Тому ще парадоксальнішим є зростання ціни.

Чому гречка опинилась серед не надто популярних в господарствах, сказати важко. З одного боку, вона залишається однією з малозатратних і простих у вирощуванні культур, що мало б прихилити на її бік агрономів. Та з другого, врожайність її залишається чи не найменшою серед зернових. Правда, є зразки, коли за дбайливого догляду гречка дає у господарствах до двадцяти центнерів з гектара, але торішній середній показник по області удвічі менший.

Уже традиційно гречку сіють переважно невеликі фермерські господарства, і саме вони постачають цей товар на місцеві ринки. Але про те, що такі агроформування впливають на подорожчання продукту, говорити не доводиться. Більшість із них давно позбулись минулорічного врожаю, заробляючи кошти на польові роботи. Тож чия невидима рука піднімає цінову планку, залишається загадкою.

Хлібні прогнози — обнадійливі

Є прикмета: до завершення жнив не говорити про остаточні результати. Проте вже тепер Хмельниччина звітує про одні з найвищих в державі показників урожайності і готується зібрати до двох мільйонів тонн зернових, з яких до семисот тисяч — пшениці. Вже намолочено понад сімсот тисяч тонн збіжжя, а в Ярмолинецькому та Чемеровецькому районах середня врожайність сягнула сорока центнерів з гектара.

Щоправда, такі успіхи можна назвати доволі умовними. Адже на кінець липня показники врожайності ранніх зернових, озимого ячменю та пшениці в середньому по області були на два-три центнери з гектара менші, ніж торік. А у виграшній ситуації порівняно з іншими Хмельниччина виявилась в основному через те, що погода хоча і була вередливою, проте не такою нищівною, як в інших регіонах.

Та попри все врожай вирощено, і селяни цьому раді. До того ж визначився з цінами Аграрний фонд. Вартість фуражної та продовольчої пшениці, яка становить відповідно 1 — 1,4 тисячі гривень за тонну, для господарств є цілком прийнятною. Вселяє оптимізм і те, що на відміну від попередніх років, кошти в АФ є, і продавцям довго очікувати на них не доведеться. Єдине, що трохи засмучує ситуацію — складність процедури оформлення документів при проведенні операцій з фондом. Не тільки в районі, а й в області оформити все до кінця не вдасться, без візиту до столиці важко обійтись. Тому не дивно, що чимало керівників господарств погоджуються на співпрацю з приватними покупцями зерна.

Враховуючи ситуацію на українському зерновому ринку, дехто й справді не скупиться на закупівельні ціни. Якщо ж і пропонується трохи нижча від задекларованих державою, то і операція проходить значно швидше. Забираючи зерно з-під комбайнів, зернотрейдери одразу пропонують і розрахунок, і для господарств такі умови виявляються значно прийнятнішими.

Але ризики залишаються

Утім, продають зерно прямо з поля в основному лише ті хазяйства, котрі фінансово неспроможні довершити жнива і розпочати посівну. Стабільні колективи, котрі мають хоч невеликий гривневий запас, реалізовувати свіжий урожай не поспішають. Адже ніхто не впевнений, що такими ціни залишатимуться протягом року. Кожен господарник сподівається, що вже за кілька місяців вони можуть ще хоч трохи, але зрости, тож і боїться продешевити. Крім того, вже тепер прораховують можливі додаткові витрати на збір і зберігання зерна. Пов'язують це насамперед із проголошеним урядом підвищенням ціни на газ. Адже воно навряд чи обійде хлібоприймальні підприємства, які практично всі використовують для сушки саме це паливо.

Уже тепер керівники господарств із Теофіпольського району розповідали, що просушка і доробка зерна ріпаку, який потрапив під дощ, обходиться у п'ятисячі гривень за тонну. Якщо ж подібні послуги ХПП стануть ще дорожчими, а ціна на збіжжя залишатиметься в нинішніх межах, то сподіватись на високу рентабельність не доведеться.

Не знімаються з важелів і кліматичні ризики. Наприкінці червня п'ять районів зазнали збитків від злив та буревіїв майже на десять мільйонів гривень. У липні знову постраждали Волочиський і Городоцький райони, втративши врожаю та зазнавши збитків майже на півтора мільйона гривень. Зрозуміло, що все це не зможе не позначитись на собівартості хліба.

А тому ніхто не береться гарантувати, що навіть добрий врожай залишить незмінними ціни на споживчому ринку. Поки що мова не йде про можливе подорожчання хлібобулочних виробів та макаронів. Але чи довгим буде таке цінове затишшя? Добре, якщо все обмежиться лише теперішнім подорожчанням гречки.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

або Доїння корів по-брацлавськи

рію машинного доїння і якості молока в Науково-виробничому центрі Національної академії наук Білорусі.

— Ми дослідили, що корівки набагато краще адаптуються до умов машинного доїння тоді, коли вони раніше не знали іншого способу доїння, — продовжує Михайло Барановський. — Тобто нові комплекси треба комплектувати молодняком. Тоді виникатиме менше проблем з адаптацією. В Італії, де мені доводилося знайомитися з досвідом машинного доїння тварин, на одному з комплексів для корів взагалі вимощують... ліжка. За спеціальною технологією. Я таке бачив уперше. Зрозуміло, що на такій фермі всі корівки настільки доглянуті, вихолені — диву даєшся. Нам ще далеко до цього. Та й не знаю, чи варто витрачати на це кошти? Господарка тієї ферми підтвердила, що затрати справді великі. Каже, не може ламати традицію. Ферма їй дісталася у спадок.

— Ваше підприємство «Брацлав» йде своїм шляхом, — продовжує Михайло Барановський. — У вас своя концепція доїльного обладнання. До речі, не схожа на інші. Ви не копіюєте інших. І це — головне. Приємно, що працюєте разом з нашими фахівцями з підприємства «Гомельремкомплект», де також займаються обладнанням для тваринницьких ферм. Конкуренція сприяє поліпшенню якості виробів. Якщо виріб неякісний, хай він буде дешевий, його не візьме споживач.

Новий тваринницький комплекс у селі Громадське Літинського району, укомплектований технологічним обладнанням ВАТ «Брацлав», зовсім не схожий на колишні тваринницькі ферми.

Поліпшення якості молока в Білорусі нині є завданням номер один. Так стверджує гість з сусідньої держави. Без сучасних комплексів, нових технологій цього не досягти. Найближча перспектива білорусів — виробляти протягом року десять мільйонів тонн молока. Уже тепер білоруси половину молочної продукції реалізують на зарубіжних ринках, уточнив Михайло Барановський.

Інвестиції від підприємців

Світлана Жаглова, менеджер з питань регіонального розвитку господарств компанії «Данон», участь трьох представників компанії у симпозіумі пояснила безпосереднім інтересом до проблем машинного доїння:

— На виготовлення продукції під нашою маркою закуповуємо молоко тільки екстракласу, — наголосила пані Світлана. — Брацлавське обладнання дає можливість отримувати таке молоко. Тому ми охоче співпрацюємо з ВАТ «Брацлав». Два роки тому навіть інвестували їхні розробки. Приблизно половина господарств, де ми закуповуємо молоко, працюють на обладнанні з маркою «Брацлав». Його було вигідно купувати ще й тому, що держава частково компенсувала витрати на його придбання. Принаймні так було у 2008 році. Можливо, з часом відновлять таку компенсацію.

Віктор СКРИПНИК, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Вінницька область.

Фото Віктора СКРИПНИКА.

КОМЕНТАР

Петро МИХАЙЛЕНКО, голова Немирівської райдержадміністрації, кандидат технічних наук:

— ВАТ «Брацлав» — один з найбільших платників податків у районний бюджет. Тому ми зацікавлені у стабільному розвитку підприємства. Головне завдання, яке колектив ставить перед собою, виготовляти такої якості обладнання, яке б давало можливість повністю видоювати молоко і при цьому не завдавати шкоди здоров'ю тварини. Не секрет, що доїльна техніка така само, як і медична. Це прилади, які працюють з живим організмом. Тобто маємо зразок виконання роботи підвищеної складності. На такі підприємства держава мала б більше звертати увагу. Треба підтримувати не тільки виробника такого обладнання, а й сприяти тим, хто його купує. Точніше, заохочувати до його придбання. Адже це пряма дорога до підвищення якості молока, а отже, зміцнення економіки сільськогосподарських підприємств, де займаються тваринництвом.

ПРОГНОЗИ

Напередодні старту завжди гладко

Національна асоціація виробників цукру «Укрцукор», напередодні початку сезону цукроваріння, прогнозує запуск 70—75 цукрових заводів.

Там зазначають, уже пройшли технічне обстеження й готуються до виробництва 74 підприємства, у той час як в 2009 році на цей період були готові лише 57.

За прогнозами асоціації, витрати на виробництво цукру з буряків нового врожаю становитимуть у середньому 5,5—6,5 тисячі гривень за тонну.

Кількість заводів, які запускаються в 2010 році, збільшиться у зв'язку з підвищенням прогнозу валового збору цукрового буряку — до 17—17,5 млн. тонн в обліковій вазі.

Як повідомлялося, Мінагрополітики також підвищило прогноз виробництва бурякового цукру — до 2,1—2,2 млн. тонн у 2010 році.

У 2009-му заводи виготовили його 1,27 млн. тонн, **повідомляють Finance.ua.**

ДО РЕЧІ

Ділити гроші за молоко важко

З 1 серпня на Волині зросли закупівельні ціни на молоко. Відтепер ціна за його літр при базовому вмісті жиру та білка становитиме не менше 3,5 гривні для сільгосппідприємств і 1,8 гривні — для господарств населення. Раніше ціна становила відповідно 2,41 і 1,6 гривні, або на 15—25 відсотків менше середнього показника по Україні. Такої домовленості досягнуто під час зустрічі виробників молока із керівниками заготівельних організацій і переробних підприємств, ініційованій облдержадміністрацією. До речі, літр молока на ринках Луцька коштує п'ять гривень.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Потерпіла від повені Буковина отримала понад 7 тонн гуманітарної допомоги від НАТО, повідомляє Укрінформ

Інавгурація новообраного президента Польщі Броніслава КОМОРОВСЬКОГО відбудеться 6 серпня, *повідомляє Укрінформ*

«Незгодних» заглушали ревучими моторами та душили вихлопними газами

Чергову акцію на захист 31-ї статті Конституції Росії, яка гарантує громадянам свободу зібрань, минулих вихідних знову розігнали на Тріумфальній площі Москви. Учасникам «маршу незгодних» дали зрозуміти, що, не удаючись до компромісів у діалозі із владою, вони не зможуть займатися навіть вуличною політикою, **пише «Время новостей».**

«Марш незгодних» за часом співпав з автомотошоу, яке зібрало тисячну аудиторію. **Як відзначає «Независимая газета»,** дозволивши Федерації автомобільного спорту Москви влаштувати біля пам'ятника Маяковському автомотофестиваль, столичні чиновники зробили все, щоб акція стала якомога безглуздішою.

Через специфіку заходу міліціонерам легко вдалося контролювати натовп «незгодних». Позбавленим території учасникам акції неможливо було прорватися крізь кордони, що вибудувалися ще до початку акції. Та й викрикувати антиурядові гасла було непросто: хор «незгодних» заглушали ревучі мотори. Крім того, кілька автомобілів вишикувалися біля огорожі й синхронно газували. Вихлопи накрили десятки людей, **повідомляє радіо «Свобода».**

Тих, хто все-таки намагався вирватися і привернути до себе увагу, скручували співробітники міліції. **За даними Інтерфаксу,** було затримано 82 особи, серед них — відомий опозиціонер Борис Нємцов **(на знімку)**. Увечері того ж дня їх відпустили.

Фото Романа ЦИМБАЛЮКА (УНІАН).

У НОМЕР

Елементи американської ПРО з'являться у Польщі через вісім років

Стала відома дата розміщення елементів американської системи протиракетної оборони (ПРО) на території Польщі. За даними «Вашингтон Пост», поляки можуть сподіватися на появу ракет на своїй території у 2018 році.

Будівництво перших елементів ПРО розпочнеться вже наступного року. Учасниками першого етапу стануть Болгарія і Туреччина, де американці збудують потужний радар, що буде інтегрований у систему виявлення ракет близької та середньої дальності з Ірану, яка вже існує в Ізраїлі та на території інших країн—союзників США на Близькому Сході. Цей радар має співпрацювати з ракетами-перехоплювачами СМ-3 (Стандард місcіл-3), розміщеними на військових кораблях.

Другий етап, який розпочнеться 2015 року, передбачає появу антиракет системи ПРО на території Румунії. Натомість Польща буде «підключена» до системи на третьому етапі, у 2018 році, коли на озброєнні з'являться ракети СМ-3 нової генерації та більш сучасні радарні установки. Водночас найважливішим елементом системи залишатимуться американські військові кораблі класу «Еґіс», кількість яких до 2015 року планується збільшити удвічі (до 38) і значна частина яких базуватиметься у басейні Середземного моря.

Нагадаємо, що на початку липня цього року США і Польща підписали додаток до угоди 2008 року про розміщення на території Польщі елементів американської системи ПРО, яким офіційно підтверджено згоду на нові підходи до цього питання адміністрації Барака Обами.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Зливи і грози стали причиною катастрофічної повені в Пакистані

Наймасштабніша за останні 20 років повінь триває в Пакистані. За даними агентства Сіньхуа, жертвами стихії стали вже більш як 1400 людей, ще 30 тисяч опинилися відрізаними від безпечних територій. За словами представників відомства з ліквідації наслідків стихійних лих, найближчим часом число жертв повеней може зрости, тому що завали у важкодоступних районах ще не розібрані — доступ рятувальників туди обмежено.

Напередодні Генеральна асамблея ООН озвучила власні дані про те, що від повені у Пакистані постраждали не менш як 1 млн. чоловік. За словами представників управління ООН з координації надання гуманітарної допомоги, оцінити вартість збитків, завданих стихійним лихом, поки що неможливо. У рятувальній операції місцева влада задіяла 43 військові вертольоти, а також понад 100 катерів. Водночас у пакистанських оперативних служб не вистачає устаткування й фахівців для порятунку людей та ліквідації наслідків руйнівної повені, **повідомляє Ассошіейтед Пресс.** При цьому навіть у тих регіонах, де рятувальники мають у своєму розпорядженні необхідну кількість спецтехніки, використовувати її важко через несприятливі погодні умови.

Про готовність надати допомогу Пакистану в боротьбі з наслідками повеней уже заявили США, Китай, а також ООН. Європейський Союз оголосив про виділення Пакистану 30 млн. євро на закупівлю термінової гуманітарної допомоги, США надали 10 млн. доларів. Тим часом метеорологи повідомляють, що нові райони Пакистану можуть виявитися затопленими, оскільки зливи почнуться й там. Під водою можуть опинитися райони, де розташовані міста Хідерабад, Мірпур-Хас і Суккур у провінції Сінд, а також верхня частина провінції Белуджистан і міста Дера-Хазі-Хан у Пенджабі.

Причиною повеней у Пакистані стали сезонні зливи, через які річки вийшли з берегів і затопили низку провінцій, **передає РБК-Україна.**

Грецькі далекобійники знову за кермом

У Греції відновлюється постачання регіонів пальним — водії вантажівок і бензовозів знову сіли за кермо. Напередодні їхня профспілка проголосувала за припинення страйку, який тривав майже тиждень і призвів до серйозних проблем у постачанні пальним і продуктами, зупинки низки підприємств і збоїв у зборі врожаю.

Страйк було оголошено на знак протесту проти лібералізації на ринку вантажоперевезень, що загрожує власникам вантажівок втратою можливості перепродувати свої ліцензії при виході на пенсію.

Через страйк багато туристів відмовилися від поїздок до Греції, а проте туризм — одна з основних статей доходу цієї країни. Уряд, який намагається скоротити бюджетний дефіцит, змушений був оголосити цивільну мобілізацію водіїв, яка зобов'язує їх відновити роботу під загрозою суворих санкцій — аж до арешту й позбавлення ліцензій, **передає Євроньюз.**

Десятки палестинців постраждали від вибуху

Десятки палестинців отримали поранення різного ступеня тяжкості внаслідок теракту, що стався вчора на півдні Сектора Газа. Серед постраждалих — щонайменше 32 мешканця автономії. Про загиблих не повідомляється, **передає Укрінформ.**

За попередніми даними, вибух пролунав у будинку одного з лідерів радикального палестинського угруповання «Хамас» у таборі біженців Дейр Ель-Балах. Представники «Хамас» заявили про теракт, звинувативши у його організації Ізраїль. У Тель-Авіві свою причетність до вибуху заперечують. Загострення ситуації ускладнює завдання прибічників відновлення палестино-ізраїльських переговорів.

ФОТОФАКТ

У Катманду сотні учнів місцевих шкіл і активістів руху на захист тварин провели демонстрацію, закликаючи зберегти популяцію тигрів. Нині на території Непалу кількість цих тварин скоротилася до 155 особин.

Фото Сіньхуа (Укрінформ).

Юним казахам сподобалися Карпати

В оздоровчому комплексі «Водограй» відпочивають діти з Казахстану. На Закарпаття вони приїхали вперше, але, *як повідомив «Голосу України» начальник облуправління у справах молоді та спорту Ярослав Свида*, такі поїздки стануть традицією:

— Школярі приїхали згідно зі зверненням посольства України в Казахстані до голови ОДА, котрий підтримав ініціативу. Це стало стартом для розвитку контактів на рівні посольства і обласної влади.

«Пробний десант» складається з 14 дітей і двох вихователів з Казахстану. Юних відпочивальників прийняв один з кращих оздоровчих закладів краю. Тут створили всі умови: розважальні програми, екскурсії у старовинні міста краю, походи в гори, спілкування з однолітками. За словами директора оздоровчого комплексу Наталії Олексюк, навіть меню змінювали, щоб задовольнити побажання закордонних гостей. Більшість дітей в Україні вперше:

— Ми відвідали замки Закарпаття, побачили Ужгород, пізнавальними стали екскурсії до краєзнавчого музею та водоспаду Шипот. Познайомились з багатьма ровесниками. Це для нас величезний життєвий досвід, — каже 14-річний Асхад.

Загалом цьогоріч на Закарпатті та поза його межами, повідомили в пресслужбі ОДА, оздоровились більше 70 тисяч школярів краю.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото надане прес-службою ОДА.

Найважливішим елементом системи залишатимуться американські військові кораблі класу «Еґіс»

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АВЕРСІС- ТРІДА ЦЕНТР"
(ЄДРПОУ: 35531707)
Місце знаходження: 04050 м. Київ, вул. Глибочицька буд. 28.
Загальними зборами учасників ТОВ "АВЕРСІС- ТРІДА ЦЕНТР" протокол № 6 від 21 липня 2010 року було прийняте рішення:

Ліквідувати ТОВ "**АВЕРСІС- ТРІДА ЦЕНТР**" за рішенням учасників.

Призначити ліквідатором Шевченка Антона Сергійовича.

Визначити місцезнаходження ліквідаційної комісії за адресою: 04050 м. Київ, вул. Глибочицька буд.28. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування.

Повідомлення
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГІЛІС"
(ЄДРПОУ: 34487927)
Місце знаходження: 01135 м. Київ, вул. Шолуденка буд 6.
Загальними зборами учасників ТОВ "АГІЛІС" протокол № 5 від 21 липня 2010року було прийняте рішення:

Ліквідувати ТОВ "АГІЛІС" за рішенням учасників.

Призначити ліквідаційну комісію у складі: Голова ліквідаційної комісії Сафонова Олена Василівна. Член ліквідаційної комісії Гончаров Дмитро Володимирович.

Визначити місцезнаходження ліквідаційної комісії за адресою: 01135 м. Київ, вул. Шолуденка буд. 6. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування.

Повідомлення
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЄВРОБУДСЕРВІС ТРЕЙД"
(ЄДРПОУ: 35828768)
Місце знаходження: 01034 м. Київ, вул. Ярославів Вал буд. 33-Б.
Загальними зборами учасників ТОВ "ЄВРОБУДСЕРВІС ТРЕЙД" протокол № 3 від 21 липня 2010року було прийняте рішення:

Ліквідувати ТОВ "ЄВРОБУДСЕРВІС ТРЕЙД" за рішенням учасників.

Призначити ліквідаційну комісію у складі: Голова ліквідаційної комісії Сафонова Олена Василівна. Член ліквідаційної комісії Давидова Олена Валеріївна.

Визначити місцезнаходження ліквідаційної комісії за адресою: 01034 м. Київ, вул. Ярославів Вал буд. 33-Б. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування.

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 16.07.2010 р. по справі № 26/240/10 порушено провадження у справі про банкрутство приватного підприємства «Азов-Лайф» (72500, Запорізька область, Якимівський район, смт. Якимівка, вул. Молодих патріотів, 7, код ЄДРПОУ 24515281, р/р 26005006308001 в ВФДД АТ «Індекс-банк» м. Дніпропетровськ, МФО 307015).

Розпорядником майна призначено Швеця Дмитра Івановича (вул. Калнишевського,10, кв. 44, м. Запоріжжя, 69124, тел. (067) 611-06-20, ліцензія серії АВ № 081115).

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації цього оголошення.

Повідомлення
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "С.Т."
(ЄДРПОУ: 35670528)
Місце знаходження: 04080 м. Київ, вул. В. Хвойко 15/15.
Загальними зборами учасників ТОВ "С.Т." протокол № 3 від 21 липня 2010року було прийняте рішення:

Ліквідувати ТОВ "С.Т." за рішенням учасників.

Призначити ліквідатором Давидову Олену Валеріївну.

Визначити місцезнаходження ліквідаційної комісії за адресою: 04080 м. Київ, вул. В. Хвойко 15/15. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування.

Згідно ст.48 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом « Постановою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 14.07.2010 року по справі № 16\157\10 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру фізичної особи-підприємця Бобровського Олега Миколайовича, юридична адреса: 69002, м. Запоріжжя, вул. Грязнова, 45, кв. 270, ІПН № 2570218872, п\р 2600 в ЗВ ПАТ «Національний кредит» м. Запоріжжя, МФО.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Сілецького Ю. І. (ліцензія серії АВ № 499154 від 20.01.2010, поштова адреса: 69118, м. Запоріжжя, вул. Новокузнецька, 31/135, тел. (061) 214-80-71).

Претензії кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування даного оголошення за адресою ліквідатора.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 23.07.2010 р. по справі № 26/245/10 на підставі ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «МЕГААТОМБУД» (69096, м. Запоріжжя, вул. Каховська, б. 32, код ЄДРПОУ 35596366, р/р 26005157421600 в АКІБ «УкрСіббанк», м. Харків, МФО 351005) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Швеця Дмитра Івановича (ліцензія на право здійснення діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081115 від 12.07.2006 р.) 69124, м. Запоріжжя, вул. Калнишевського, 10/44, тел. (067) 611-06-20).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 05.07.2010 р. за справою № 44/374-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Украгроінвестиції» (01030, м. Київ, вул. Володимирська, буд. 7, оф. 1, код ЄДРПОУ 35332214) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична фірма «ПРО-КОНСУЛ». Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 03152, м. Київ, вул. Горького, буд. 72, кв. 117.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 05.07.2010р. за справою № 44/375-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропром-технології» (03148, м. Київ, вул. Гната Юри, буд. 9, к. 414, код ЄДРПОУ 34482848) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична фірма «ПРО-КОНСУЛ». Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 03152, м. Київ, вул. Горького, буд. 72, кв.117.

Постановою господарського суду м. Києва від 22.07.2010 р. у справі № 50/447-б ТОВ «Артеріус Промоушен ЛТД» (код ЄДРПОУ 36264764, адреса: 03115, м. Київ, вул. Котельникова, 51, 10, р/р 26006307351 в АБ «Діамантбанк», МФО 320854), визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до вимог ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та призначено ліквідатором банкрута ТОВ «ЛІТА». Заяви приймаються за адресою: 01014, м. Київ, вул. Миколи Соловцова, 8, кв. 24.

Товариство з обмеженою відповідальністю «РАБЕН УКРАЇНА» (ідентифікаційний код 32306522, місцезнаходження: бульвар Русанівський, будинок 7, Дніпровський район, м. Київ, 02154, Україна) повідомляє, що 28 липня 2010 року Загальними зборами учасників ТОВ «РАБЕН УКРАЇНА» прийнято рішення про зменшення Статутного капіталу ТОВ «РАБЕН УКРАЇНА». Вимоги кредиторів ТОВ «РАБЕН УКРАЇНА» повинні оформлятися в письмовому вигляді та приймаються протягом трьох місяців з дня виходу оголошення адресою для листування: Україна, 07442, Київська область, Броварський район, смт. Велика Димерка, вул. Броварська, 150.

Ухвалою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 22 липня 2010 р. по справі № 19/66-10 порушено провадження у справі про банкрутство стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю «НВП «Техіноцентр» (код ЄДРПОУ 33133967, п/р № 260023001225 в СФ ВАТ «ВіЕйБіБанк» м. Суми, МФО 337007, юр. адреса: 40009, м. Суми, вул. Білопільський шлях, 17). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сисоєва Олексія Валерійовича (ліцензія серії АВ № 547680 від 27 липня 2010 р., адреса: м. Суми, вул. Петропавлівська, 74, к. 49А).

Письмові заяви з вимогами до боржника, а також документами, що їх підтверджують приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

ПрАТ "СК "АЛЬФА СТРАХУВАННЯ"

повідомляє, що поліси страхування ОСЦПВ серій ВЕ №0405400, ВВ №№5880755, 5881047, 5882852,5885952, 5886700-5886708, 5886714, 5888098, 5888465-5888469, ВВ №5883214, 5883246, 5885201, 5885619, ВС №№3252522, 3253816, 3253820-3253823, 3257223, 5429505, 7961017, 7965059, 7965065, 7965442, 7967384, 7967420, 8613039, 8613040, 8617886, 9134073, 3252523 та спец. знаки до полісів ОСЦПВ серії СК №790459, СН №№823424, 956371, 956376, 956387, 956398, 956400, 956496, 956500, 956511, 956517, 956648, 956653, 956656, 956660, 956666, 956779, 956781, 956784, 961009, 961688-961703, 962221, 963042, 963051, 963335, 963480-963484, 963679, 964155, СЦ №№911686, 911844, 911863, 913814, 913818-913821, 917196, 917457, 918916, СГ №853730, СЮ №№10153, 10155, 14758, 466420, 467255, 468092, 468301, 468303, 468328, 469641, 469646, 681010, 681022, 681032, 681064, 681102, 681121, 681719, 684689, 684699, 684734, 684772, 684981, 685071, 685077, 685093, 686852, 687374, 687409, 687440, 688532, 688569, 690464, 690482, СЯ№№347648, 347756, 347775, 349033, 349034, 349046, 350155, 350159, 350160, 350161, 350164, 350924, 350935, 352181, 352194, 352222, 352228, 355991, 860005, 860066, 860074, 860078, 860079, 860081-860085, 860089, 862125, 862768, 864000 втрачені та вважаються недійсними.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 21 липня 2010 р. по справі № 9/120/10 товариство з обмеженою відповідальністю агропромислова компанія «Базіс-Рос» (Миколаївська область, Арбузинський район, с. Кавуни, вул. Елеваторна, 1, ОКПО 25374532, р/р 26008301461017 в філії «Відділення ПАТ Промінвестбанк» м. Южноукраїнська, МФО 326427) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Фоменко Мілену Сергіївну (ліцензія серії АВ № 307544 від 15.06.2007 р.), поштова адреса: м. Миколаїв, вул. Бузький бульвар, 1, кв. 32.

Кредиторські вимоги приймаються протягом одного місяця з дня виходу цього оголошення.

18.08.2010 року о 10 годині Українська Універсальна товарна біржа проводить аукціон з продажу активів платника податків, які перебувають у податкової заставі.

ДПІ в м. Сєвєродонецьку (ДП «Інститут азотної промисловості і продуктів органічного синтезу» код 33968601).

Лот № 1. Двоповерхове не житлове вбудоване приміщення заг. пл. 380,8 кв. м. за адресою: Луганська обл., м. Сєвєродонецьк, вул. Вілєсова, 1. (Правоустановчі документи не додані).

Початкова (стартова) ціна — 501000,00 грн. у т. р. ПДВ.

Лот № 2. Не житлова трьохповерхова будівля виробничого корпусу № 196, заг. пл. 3554,7 кв. м. за адресою: Луганська обл., м. Сєвєродонецьк, вул. Пивоварова, 5а4. (Можливо продаж окремими лотами).

Початкова (стартова) ціна — загальна — 3135140,00 грн, у т. р. ПДВ.

— 1 кв. м. — 881,9703 грн. у т. р. ПДВ.

Порядок розрахунків — повна оплата активів покупцем протягом трьох банківських днів після укладення договору купівлі-продажу. У випадку відмови від підписання Покупцем протоколу аукціону або договору купівлі-продажу придбаного майна, гарантійний внесок Покупцю (переможцю аукціону) не повертається.

Усі витрати по оформленню прав власності несе покупець.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від стартової ціни вноситься на р/р 2600700004058 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983, код ЗКПО 16470831 Українська Універсальна товарна біржа, м. Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, пав. № 6.

17,00 грн. — реєстраційний внесок за участь в аукціоні вноситься на р/р 26000168371 в АТ «Райффайзен банк Аваль» м. Київ, МФО 380805, код ЗКПО 30516050, ТОВ «ЛОТ», м. Луганськ, кв. Олексієва, 13.

Прийняття заявок на участь в аукціоні за одну добу до назначеної дати аукціону за адресою: м. Луганськ, кв. Олексієва, 13.

Довідки за телефонами: (0642) 34-43-23, (044) 596-96-24.

14.06.2010 року постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3 «А») по справі 20/92б ПП «Ірбіс» (м. Лисичанськ, вул. Карла Маркса, 144/9, код ЄДРПОУ 30482053) визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шалашного Леоніда Олександровича (ліцензія серії АВ № 482083 від 16.09.2009 року, адреса: м. Лисичанськ, м. Новодружеськ, вул. Миру, 4/6).

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 08.09.2009 р. у справі № 22/1б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Плюс П'ять», ід. код 31444917; адреса: 91011, м. Луганськ, вул. 1-ша Славянська, буд. 1-в. Ліквідатором призначено Сиволобова Максима Марковича (поштова адреса: 91002, м. Луганськ, діл. Цупова, 22; ліцензія АВ № 347064 від 25.06.07 р.).

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 16.07.2010 р. по справі № 26/241/10 порушено провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Леон-Нафта» (вул. Чумаченка, 27/65, м. Запоріжжя, 69104, код ЄДРПОУ 35037390, р/р 26004315462981 в облфілії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334011).

Розпорядником майна призначено Алуфа Олексія Володимировича (вул. Горького, 161/92, м. Запоріжжя, 69095, тел. (095) 235-90-12, ліцензія серії АВ № 470454).

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації цього оголошення.

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна 4) від 16.07.2010 р. по справі № 26/242/10 порушено провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Леон-ОІЛ» (вул. Чумаченка 27/65, м. Запоріжжя, 69104, код ЄДРПОУ 35037427, р/р 26003014273001 в АТ «Індексбанк», МФО 307015).

Розпорядником майна призначено Нікітенка Микиту Олександровича (вул. М. Чуйкова, 27-А, кв. 32, м. Запоріжжя, 69096, тел. (095) 628-21-66, ліцензія серії АБ № 271511).

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації цього оголошення.

Ухвалою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 06.07.2010 року порушено провадження у справі № 23/38 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Прімекс-плюс» (36037, м. Полтава, провулок Рибальський, 22, к. 8), код ЄДРПОУ 30547654, р/р 260044402 в АБ «Полтава-банк», м. Полтава, МФО 331489.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Боровик Руслан Леонідович, 36007, м. Полтава, провулок Перспективний, буд. 10, ліцензія серія АВ № 307549 від 25.06.2007 року.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Товарна біржа "Подільська" (29000 м. Хмельницький вул. Театральна, 10 т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11,т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600701009716 МФО 315654 ХФ ВАТ "Кредо банк", оголошує про проведення торгів (аукціону) по реалізації

1. Матеріальні активи майнового комплексу ТОВ "Шепетівський цегельний завод" м. Шепетівка, вул. П'яскорського, 6, в складі будівлі 20 шт, споруди - 5 шт, обладнання 92 шт, транспорт1 шт. Стартова вартість 2695315,00 грн. Дата торгів 16.08.2010р

Торги проводяться за адресою м. Хмельницький, вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час ознайомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн., для юридичних - 50 грн.

ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області (69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 2, оф.314), та ліквідатор ФОП Ріжко Л.П. повідомляють про проведення повторного аукціону з реалізації майна підприємця-банкрута. На аукціон виставляється:

Лот №1: Вантажний сідловий тягач FAW 4182. Початкова ціна продажу 48300,00 грн., без ПДВ.

Гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості зараховується на рахунок ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області № 2600827020 в ЗОД "Райффайзенбанк "Аваль", МФО 313827, ЄДРПОУ 26252756. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 02 вересня 2010 р. включно. Договір купівлі-продажу укладається на підставі затвердженого протоколу проведення публічних торгів. Умови участі в аукціоні за телефоном: (061) 220 32 63. Публічні торги (аукціон) відбудуться 06 вересня 2010 р. об 11.30 за адресою: 69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 2, оф. 314.

Ухвалою Господарського суду Тернопільської області (46000, м. Тернопіль, вул. Кн. Острозького, 14-А) від 01.07.2010 року порушено провадження у справі № 8/Б-1258 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ТВФ Ротор» (46000, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 38, код ЄДРПОУ 05754502, п/р 260059860 в ТОД «Райффайзенбанк Аваль» м Тернопіль, МФО — 338501) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Ухвалою підготовчого засідання Господарського суду Тернопільської області від 19.07.2010 р. по справі № 8/Б-1258 призначено розпорядником майна Товариства з обмеженою відповідальністю «ТВФ Ротор» арбітражного керуючого Кіцула Сергія Богдановича (02167, м. Київ, вул. Лісківська, 28, кв. 15, т. 0672950803), ліцензія серія АВ № 081007 від 26.04.2006 р. Заяви кредиторів та можливих інвесторів приймаються протягом тридцяти днів з дати публікації даного оголошення.

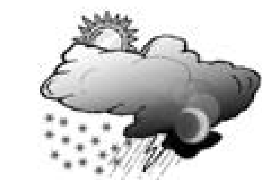
Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 26.07.2010 у справі № 50/444-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрономікс» (01010, м. Київ, вул. Січневого Повстання, буд. 3 Б, оф. 197, код ЄДРПОУ № 34880366) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду м. Києва від 26.07.2010 у справі № 50/443-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгово-промислова группа «Паріс» (01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, буд. 28/2, н/п 43, код ЄДРПОУ № 34937600) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрутів призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Нартекс Девелопмент» (04050. м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ 35331834).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва або ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

СПОРТ

№ 142 (4892) ВІВТОРОК, 3 СЕРПНЯ 2010

Сьогодні в Україні спекотно й сухо, лише завтра на заході й у центрі очікуються опади. Середня температура повітря становитиме 18—23 градуси вночі й 33—38 удень. У східних і південних регіонах повітря прогріється до 35—40 градусів. Вітер південно-східний, 5—10 м/с. У Києві й області денна температура становитиме 31—36 градусів, нічна — 18—23 градуси вище нуля.

ЦЬОГО ДНЯ, 3 СЕРПНЯ

1492. Розпочалася перша експедиція Христофора Колумба. **1775.** Видано указ Катерини Другої про знищення Запорозької Січі. **1910.** Народився Дональд Біссет, англійський дитячий письменник, актор і художник. **1925.** Народився композитор Володимир Верменич, автор багатьох популярних пісень. **1949.** Набув чинності статут Ради Європи. **1987.** Помер кіноактор і режисер Іван Миколайчук. **1990.** Верховна Рада УРСР прийняла закон про економічну незалежність України.

«Динамо» вирушає до Бельгії

Футбол. Сьогодні футболісти київського «Динамо», офіційні особи і команда журналістів, котра супроводжує команду, вилітають до Бельгії. Як відомо, завтра в Генті, на стадіоні «Жюль Оттен», о 21.30 (за київським часом) почнеться матч у відповідь між місцевим «Гентом» і нашим «Динамо» у третьому кваліфікаційному раунді Ліги чемпіонів. Нагадаємо, що тиждень тому в Києві динамівці виграли — 3:0. Голи тоді забили: Ярмоленко, 19, Шевченко, 80, Зозуля, 90+1.

У Генті команда мешкатиме в готелі «Більфор», представники ЗМІ отаборяться у «Гент рівер готелі». Під вечір (о 18.45 за місцевим часом) на згаданому стадіоні відбудеться прес-конференція Валерія Газзаєва. А після неї — тренування «Динамо».

Нагадуємо, що поєдинок «Гент» — «Динамо» на Україну (напряму) транслюватиме канал ICTV.

Турнірна хроніка

Кульова стрільба. Мюнхен (Німеччина). Чемпіонат світу. Юніори. Гвинтівка. 10 м. **1. Сергій Каспер (Україна) — 595; 2. Сергій Куліш (Україна) — 594;** 3. Олександр Дрягін (Росія) — 593

Командна першість. 1. Китай — 1774; **2. Україна (Сергій Каспер, Сергій Куліш, Владислав Панченко) — 1772;** 3. Росія — 1771.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 3-й тур. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Закарпаття» (Ужгород). 1:3. «Нива» (Вінниця) — «Кримтеплиця» (Молодіжне). 1:0. «Олександрія» — «Енергетик» (Бурштин). 2:0. «Фенікс» (Калініно) — «Сталь» (Алчевськ). 0:2. «Арсенал» (Біла Церква) — «Зірка» (Кіровоград). 2:0. «Титан» (Армянськ) — «Львів». 2:0. «Чорноморець» (Одеса) — «Дністер» (Овідіополь). 1:1. «Динамо-2» (Київ) — «Нафтовик» (Охтирка). 1:0. «Буковина» (Чернівці) — «Геліос» (Харків). 0:2.

«Олександрія» — 9 очок, «Сталь», «Динамо-2» — по 7, «Титан», «Львів», «Кримтеплиця», «Нива» — по 6, «Чорноморець» — 5, «Буковина», «Геліос» — по 4, «Нафтовик», «Закарпаття», «Арсенал», «Фенікс», «Прикарпаття» — по 3, «Дністер» — 2, «Зірка» — 0, «Енергетик» — 0.

Дати і час затверджено

Футбол. Дирекція Прем'єр-ліги затвердила дати проведення та час початку матчів 6-го туру чемпіонату України від носно базового дня туру.

13 серпня (п'ятниця). «Ворскла» — «Динамо» (19.00). **14 серпня (субота).** «Зоря» — «Іллічівець» (16.00). «Кривбас» — «Таврія» (17.00). «Дніпро» — «Металіст» (18.00). «Металург» Зп — «Оболонь» (20.00). **15 серпня (неділя).** «Арсенал» — «Волинь» (16.00). «Севастополь» — «Металург» Д (17.00). «Шахтар» — «Карпати» (19.00).

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Довго запрягали, але як поїхали...

Легка атлетика. Барселона (Іспанія). Чемпіонат Європи. **Жінки. Потрійний. 1. Ольга Саладуха (Україна) — 14,81;** 2. Ла Мантіа (Італія) — 14,56; 3. Большакова (Бельгія) — 14,55. **Команда України стала чемпіоном в естафеті 4х100 м.** Наші славні дівчата — **Олеся Повх, Наталія Погребняк, Марія Ремень, Єлизавета Бризгіна** — прийшли на фініш першими з часом 42,29 секунди **(кращий результат сезону в світі).** Вони випередили Францію на дві десятих секунди, а Польщу — на чотири. **Семиборство.** Підсумкове положення. 1. Енніс (Велика Британія) — 6823 очка. **2. Наталя Добринська (Украина) — 6778.** 3. Озер (Німеччина) — 6683. **200 м.** 1. Сумаре (Франція) — 22.32; **2. Єлизавета Бризгіна (Україна) — 22.44;** 3. Федоріва (Росія) — 22.44. **Чоловіки. 400 м з бар'єрами.** 1. Грін (Велика Британія) — 48.12; 2. Вільямс (Велика Британія) — 48.96; **3. Станіслав Мельников (Україна) — 49.09. Жердина.** 1. Лавіллені (Франція) — 5,85; **2. Максим Мазурик (Украина) — 5,80;** 3. Червинський (Польща) — 5,75.

Чарівне тріо стрибунок потрійним — чемпіонка Ольга Саладуха (в центрі), **срібна медалістка італійка Сімона Ла Мантія** (ліворуч) **і бронзова — бельгійка Світлана Большакова.**

Естафетна команда України.

Довго і мовчки чекали ми медалей від наших спортовців у столиці Каталонії — день, другий, але марно. Та коли чемпіонат почав набігати на фінішну стрічку, українські атлети, нам на радість і собі на втіху, дуже активно заходилися «карбувати» нагороди. Як то кажуть, довго запрягали, але так рвонули трасою, що аж закуріло. Шість нагород у цьому доробку: **дві золоті,** три срібні і бронзова.

Фото з сайту чемпіонату.

Чого тільки не робить із людиною сонце...

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 4-й тур.

30 липня. «Арсенал» — «Шахтар». 1:3. 1 460 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Голи:** Симоненко, 31 — Коста, 44, 45+2, Адріано, 47.

«Ворскла» — «Таврія». 0:0. 4 500 глядачів. **Рефері** — Геренда (Калуш).

31 липня. «Севастополь» — «Динамо». 0:3. 12 000 глядачів. **Рефері** — Грисьо (Львів). **Голи:** Ярмоленко, 50, Михалик, 56, Шевченко, 76.

«Кривбас» — «Іллічівець». 1:0. 6 000 глядачів. **Рефері** — Кутаков (Бровари, Київська область). **Гол:** Максимов, 65.

«Металург» (Запоріжжя) — «Волинь». 0:1. 5 000 глядачів. **Рефері** — Даньковський (Київ). **Гол:** Павлов, 45+1. **Вилучено** Польового («Металург»), 68, друге попередження).

1 серпня. «Зоря» — «Карпати». 2:2. 6 200 глядачів. **Рефері** — Годулян (Одеса). **Голи:** Віценець, 51, Сілюк, 65 — Ткачук, 5 (п), Гудима, 26. На 90+3 Батіста («Карпати», не реалізував пенальті). **Вилучено** Шуховцева («Зоря», 90+1, поштовх рефері руками після зупинення гри).

«Дніпро» — «Оболонь». 3:0. 13 920 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Селезньов, 17, Калиниченко, 30, Гоменюк, 60.

«Металург» (Донецьк) — «Металіст». 0:3. 4 200 глядачів. **Рефері** — Бойко (Іванків, Київська область). **Голи:** Девич, 22, Гавьєр, 39, 79.

	В	Н	П	М	О
1. «Дніпро»	**4**	**0**	**0**	**11—1**	**12**
2. «Динамо»	**3**	**1**	**0**	**9—4**	**10**
3. «Шахтар»	**3**	**1**	**0**	**7—2**	**10**
4. «Ворскла»	2	1	1	6—3	7
5. «Металіст»	2	1	1	5—2	7
6. «Арсенал»	2	0	2	4—4	6
7. «Карпати»	1	2	1	3—3	5
8. «Кривбас»	1	2	1	1—2	5
9. «Севастополь»	1	2	1	1—3	5
10. «Металург» Д	1	1	2	5—6	4
11. «Таврія»	1	1	2	3—4	4
12. «Іллічівець»	1	1	2	5—8	4
13. «Волинь»	1	1	2	1—6	4
14. «Зоря»	0	2	2	2—5	2
15. «Металург» Зп	**0**	**1**	**3**	**1—4**	**1**
16. «Оболонь»	**0**	**1**	**3**	**2—9**	**1**

Бомбардири: Селезньов («Дніпро») — 5 м'ячів, Сачко («Ворскла»), Шевченко («Динамо») — по 4.

У цьому турі відбулося чимало незвичайного. Скажімо, 30-річний воротар Максим Старцев зіграв за... два клуби і зберіг ворота обох «сухими». Спершу він вийшов у складі «Таврії» в Полтаві. А через день захищав уже ворота «Металіста» в Донецьку в матчі проти «Металурга». Пояснюється все просто: Старцев перейшов до харківського клубу, з яким у воротаря тепер трирічний контракт. «Металіст» опинився в скрутному становищі, бо серйозної травми в матчі з «Динамо» зазнав досвідчений страж воріт харків'ян Олександр Горяїнов. От і звернулися керівники «Металіста» до кримчан по допомогу. І ті, як бачимо, не відмовили.

Тепер про інші переходи. Можливо, то лише збіг обставин, що «Шахтар» відрядив до «Севастополя» напередодні його поєдинку з «Динамо» двох своїх досвідчених гравців — поляка Маріуша Левандовського та серба Ігора Дуляя. Але це дало підстави прихильникам нашого багаторазового чемпіона для жартів. Вони запитують: кого тепер конкретно віддадуть «гірники» донецькому «Металургу», з яким 7 серпня вдома у п'ятому турі зустрічаються динамівці?

Та облишмо веселощі. Підсилення аж ніяк не допомогло «Севастополю». Лише в першому таймі господарі так-сяк опиралися іменитому супернику. Хоча один із севастопольських новобранців (Левандовський), котрий, либонь, добряче перегрівся на сонці, серйозно так заявив, що якби вони забили першими, то неодмінно переграли б гостей. Моменти у господарів, справді, були. Адже київські оборонці кілька разів грубо помилялися. Але ті моменти треба було ще реалізувати, а не декларувати всілякі теорії на кшталт от якби.

Отже, говорити можна все, що завгодно. А дійсність дарує протилежне. Варто було динамівцям після перерви додати у швидкості, як стало зрозуміло: клас цього разу відчутно поб'є умовний порядок. І здобули гості свою вікторію упевнено і переконливо. Хоч би там що казали...

Але під час цього матчу було з чого дивуватися. На трибунах севастопольські вболівальники вимахували прапорами... Росії, СРСР, чорноморського флоту колишнього Союзу. Це був якийсь політичний демарш на спортивному заході, якщо хочете, котрий, звичайно, має своїх режисерів. Можливо, логічно було б, якби Федерація футболу України певним чином зреагувала на цей неординарний факт...

А сам «Шахтар», про який ми тут уже багато згадували, у Києві навіть першим пропустив від «Арсенала». Але донецькі футболісти не могли засмутити свого тренера Мірчу Луческу, котрий напередодні відсвяткував 65-річчя. Тому ще на останніх хвилинах першого тайму зусиллями Кости забили два м'ячі і дали зрозуміти, що жодних сенсацій не буде.

Звернімо увагу на те, що перші перемоги в чемпіонаті здобули «Кривбас» і «Волинь». Причому лучани зробили це в гостях. І цим успіхом, безперечно, поліпшили настрій своєму наставникові Віталію Кварцяному, котрий захворів і до Запоріжжя приїхати не зміг.

І насамкінець — про надзвичайну подію. Мова про негідну поведінку воротаря «Зорі» Ігоря Шуховцева. Тут справа не про тепловий перегрів, а про речі серйозніші. Ми стали свідками злісного хуліганства. Паруб'яга, котрий розізлишся не на жарт, двічі штовхав у груди рефері зустрічі Віталія Годуляна, поліз битися до гравців «Карпат». І лише бійцям «Беркута» вдалося вивести порушника з поля. Коментарі, як то кажуть, зайві.

Щастя «Зорі», що її від поразки врятував воротар Юрій Мартищук (до речі, перейшов до луганської команди з «Карпат»), котрий вийшов на заміну і відбив пенальті.

На знімку: грають «Арсенал» і «Шахтар».

Фото Павла КУБАНОВА.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 17549

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

